

Publicatieblad

van de Europese Unie

L 325

Uitgave
in de Nederlandse taal

Wetgeving

65e jaargang
20 december 2022

Inhoud

I Wetgevingshandelingen

VERORDENINGEN

- ★ **Verordening (EU) 2022/2495 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1380/2013 wat betreft beperkingen op de toegang tot de wateren van de Unie** 1
- ★ **Verordening (EU, Euratom) 2022/2496 van de Raad van 15 december 2022 tot wijziging van Verordening (EU, Euratom) 2020/2093 tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2021-2027** 11

II Niet-wetgevingshandelingen

VERORDENINGEN

- ★ **Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/2497 van de Commissie van 12 oktober 2022 tot wijziging van bijlage I bij Verordening (EG) nr. 1217/2009 van de Raad wat betreft de streken van Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk in het informatienet van de Unie inzake landbouwbedrijfsboekhoudingen** 13
- ★ **Uitvoeringsverordening (EU) 2022/2498 van de Commissie van 9 december 2022 tot vaststelling van de technische aspecten van gegevensreeksen van de steekproefenquête in het domein “inkomen en levensomstandigheden” over toegang tot diensten overeenkomstig Verordening (EU) 2019/1700 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾** 16
- ★ **Uitvoeringsverordening (EU) 2022/2499 van de Commissie van 12 december 2022 tot wijziging en rectificatie van Uitvoeringsverordening (EU) 2015/220 tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen voor Verordening (EG) nr. 1217/2009 van de Raad tot oprichting van een boekhoudkundig informatienet betreffende de inkomens en de bedrijfseconomische positie van de landbouwbedrijven in de Europese Unie** 31

⁽¹⁾ Voor de EER relevante tekst.

NL

Besluiten waarvan de titels mager zijn gedrukt, zijn besluiten van dagelijks beheer die in het kader van het landbouwbeleid zijn genomen en die in het algemeen een beperkte geldigheidsduur hebben.

Besluiten waarvan de titels vet zijn gedrukt en die worden voorafgegaan door een sterretje, zijn alle andere besluiten.

★ Uitvoeringsverordening (EU) 2022/2500 van de Commissie van 13 december 2022 tot inschrijving van een naam in het register van beschermde oorsprongsbenamingen en beschermde geografische aanduidingen (“Keleméri bárányszék” (BGA))	52
★ Verordening (EU) 2022/2501 van de Commissie van 14 december 2022 tot vaststelling van een sluiting van de visserij op rode diepzeegarnaal in de geografische deelgebieden 8, 9, 10 en 11 van de GFCM voor vaartuigen die de vlag van Italië voeren en een lengte over alles van 18 tot 24 meter hebben	53
★ Uitvoeringsverordening (EU) 2022/2502 van de Commissie van 19 december 2022 tot rectificatie van de Franse taalversie van Verordening (EU) nr. 965/2012 tot vaststelling van technische eisen en administratieve procedures voor vluchtuitvoering, overeenkomstig Verordening (EG) nr. 216/2008 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾	56
★ Uitvoeringsverordening (EU) 2022/2503 van de Commissie van 19 december 2022 tot wijziging en rectificatie van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/627 wat betreft praktische regelingen voor de uitvoering van officiële controles van levende tweekleppige weekdieren en visserijproducten, of in verband met uv-straling ⁽¹⁾	58
★ Uitvoeringsverordening (EU) 2022/2504 van de Commissie van 19 december 2022 tot wijziging van de bijlagen III en V bij Uitvoeringsverordening (EU) 2020/2235 wat betreft modellen van diergezondheids-/officiële certificaten en officiële certificaten voor de binnenkomst in de Unie van zendingen van bepaalde visserijproducten en zeer verfijnde producten van dierlijke oorsprong, en het model van een particuliere verklaring voor de binnenkomst in de Unie van bepaalde samengestelde producten ⁽¹⁾	62

BESLUITEN

★ Besluit (EU) 2022/2505 van de Raad van 8 december 2022 betreffende het standpunt dat namens de Europese Unie moet worden ingenomen in het gemengd comité dat is opgericht bij de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap, enerzijds, en de regering van Denemarken en de Landsregering van de Faeröer, anderzijds, wat de vaststelling van het reglement van orde van het Gemengd Comité betreft	87
★ Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/2506 van de Raad van 15 december 2022 inzake maatregelen ter bescherming van de Uniebegroting tegen schendingen van de beginselen van de rechtsstaat in Hongarije	94
★ Besluit (GBVB) 2022/2507 van de Raad van 19 december 2022 tot wijziging van Besluit 2010/452/GBVB inzake de Waarnemingsmissie van de Europese Unie in Georgië, EUMM Georgia	110
★ Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/2508 van de Commissie van 9 december 2022 tot vaststelling van BBT-conclusies (beste beschikbare technieken) op grond van Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad inzake industriële emissies, voor de textielindustrie (<i>Kennisgeving geschied onder nummer C(2022) 8984</i>) ⁽¹⁾	112
★ Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/2509 van de Commissie van 15 december 2022 betreffende de vaststelling van kwantitatieve beperkingen en de toewijzing van quota voor stoffen die worden gereguleerd krachtens Verordening (EG) nr. 1005/2009 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de ozonlaag afbrekende stoffen, voor de periode van 1 januari tot en met 31 december 2023 (<i>Kennisgeving geschied onder nummer C(2022) 9109</i>)	162

⁽¹⁾ Voor de EER relevante tekst.

AANBEVELINGEN

- ★ **Aanbeveling (EU) 2022/2510 van de Commissie van 8 december 2022 tot vaststelling van een Europees beoordelingskader voor “inherent veilige en duurzame” chemische stoffen en materialen** 179
-

III *Andere handelingen*

EUROPESE ECONOMISCHE RUIMTE

- ★ **Gedelegeerd Besluit van de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA nr. 204/22/COL van 16 november 2022 tot wijziging van Besluit nr. 196/22/COL betreffende de noodmaatregelen in Noorwegen in verband met uitbraken van hoogpathogene aviaire influenza krachtens artikel 259, lid 1, punt c), van Verordening (EU) 2016/429 en de artikelen 21, 39 en 55 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/687 [2022/2511]** 206

I

(Wetgevingshandelingen)

VERORDENINGEN

VERORDENING (EU) 2022/2495 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 14 december 2022

tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1380/2013 wat betreft beperkingen op de toegang tot de wateren van de Unie

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 43, lid 2,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité ⁽¹⁾,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure ⁽²⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Alle vissersvaartuigen van de Unie hebben, met inachtneming van de voorschriften van het gemeenschappelijk visserijbeleid (GVB), gelijke toegang tot de wateren en de visbestanden van de Unie.
- (2) Verordening (EU) nr. 1380/2013 van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁾ voorziet in afwijkingen van de regel inzake gelijke toegang.
- (3) Overeenkomstig die verordening mogen de lidstaten in de wateren tot twaalf zeemijl vanaf hun basislijnen de visserij beperken tot de vissersvaartuigen die van oudsher in die wateren vissen vanuit havens aan de aangrenzende kust.
- (4) Voorts mogen de lidstaten de toegang tot de wateren tot honderd zeemijl vanaf de basislijnen van de in artikel 349, eerste alinea, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) genoemde ultraperifere gebieden van de Unie beperken tot de vissersvaartuigen die in de havens van die gebieden zijn geregistreerd.
- (5) De bestaande voorschriften tot beperking van de toegang tot de visbestanden in de twaalfzeemijlszone van de lidstaten zijn de instandhouding ten goede gekomen door de visserijinspanning in de meest kwetsbare delen van de Uniewateren aan banden te leggen. Die voorschriften hebben ook gezorgd voor het voortbestaan van traditionele visserijactiviteiten die van cruciaal belang zijn voor de sociale en economische ontwikkeling van bepaalde kustgemeenschappen.

⁽¹⁾ PB C 517 van 22.12.2021, blz. 123.

⁽²⁾ Standpunt van het Europees Parlement van 22 november 2022 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad) en besluit van de Raad van 8 december 2022.

⁽³⁾ Verordening (EU) nr. 1380/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 inzake het gemeenschappelijk visserijbeleid, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 1954/2003 en (EG) nr. 1224/2009 van de Raad en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 2371/2002 en (EG) nr. 639/2004 van de Raad en Besluit 2004/585/EG van de Raad (PB L 354 van 28.12.2013, blz. 22).

- (6) Bestaande regels die de toegang tot de mariene biologische rijkdommen rond de in artikel 349, eerste alinea, VWEU genoemde ultraperifere gebieden van de Unie beperken, hebben, gezien de structurele, sociale en economische situatie van die gebieden, bijgedragen tot de instandhouding van hun lokale economie.
- (7) De bestaande afwijkingen met betrekking tot de beperkingen op de toegang tot de wateren van de Unie lopen af op 31 december 2022. Die afwijkingen moeten vanaf die datum evenwel met tien jaar worden verlengd om de continuïteit van de huidige beschermingsmaatregelen te waarborgen en te voorkomen dat het evenwicht dat sinds de invoering van deze bijzondere regeling is bereikt, wordt verstoord. Die afwijkingen maken integraal deel uit van het GVB, en de duur en reikwijdte van die verlenging kunnen bij een evaluatie van het GVB worden herzien.
- (8) Overeenkomstig artikel 510 van de Handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, enerzijds, en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, anderzijds⁽⁴⁾, moet de uitvoering van rubriek vijf van die overeenkomst, met inbegrip van de bepalingen met betrekking tot toegang tot de wateren, vier jaar na afloop van de aanpassingsperiode, die op 30 juni 2026 afloopt, worden herzien.
- (9) De Commissie moet vóór het verstrijken van de afwijkingen aan het Europees Parlement en de Raad verslag uitbrengen over de toepassing van de algemene voorschriften inzake toegang tot de wateren bedoeld in artikel 5 van Verordening (EU) nr. 1380/2013. Dat verslag moet uiterlijk op 30 juni 2031 worden ingediend.
- (10) Naar aanleiding van de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland uit de Europese Unie moet bijlage I bij Verordening (EU) nr. 1380/2013 worden gewijzigd. Die bijlage moet ook worden gewijzigd naar aanleiding van een gezamenlijk verzoek van Italië en Griekenland betreffende de toegang van de Italiaanse vissersvaartuigen tot de zone van zes tot twaalf zeemijl van de Griekse territoriale wateren in de Ionische Zee en naar aanleiding van een voorstel van Griekenland voor de toegang van Italiaanse vissersvaartuigen tot de zone van zes tot twaalf zeemijl van de Griekse exclusieve economische zone (EEZ), in overeenstemming met de bijlage bij deze verordening.
- (11) Verordening (EU) nr. 1380/2013 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEBLEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EU) nr. 1380/2013 wordt als volgt gewijzigd:

1) Artikel 5 wordt als volgt gewijzigd:

- a) in de leden 2, 3 en 4, wordt “31 december 2022” vervangen door “31 december 2032”;
- b) het volgende lid wordt toegevoegd:

“5. De Commissie brengt uiterlijk op 30 juni 2031 aan het Europees Parlement en de Raad verslag uit over de toepassing van dit artikel.”.

2) Bijlage I wordt vervangen door de tekst die is opgenomen in de bijlage bij deze verordening.

⁽⁴⁾ PB L 149 van 30.4.2021, blz. 10.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de zevende dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat met ingang van 1 januari 2023.

Gedaan te Straatsburg, 14 december 2022.

Voor het Europees Parlement

De voorzitter

R. METSOLA

Voor de Raad

De voorzitter

M. BEK

BIJLAGE

"BIJLAGE I

TOEGANG TOT KUSTWATEREN IN DE ZIN VAN ARTIKEL 5, LID 2

1. Ierse kustwateren

a) TOEGANG VOOR FRANKRIJK

Geografisch gebied	Soort	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
Ierse kust (zes tot twaalf zeemijl)		
1. Erris Head, noordwest Sybil Point, west	Demersale soorten	Onbeperkt
	Langoustine	Onbeperkt
2. Mizen Head, zuid Stags, zuid	Demersale soorten	Onbeperkt
	Langoustine	Onbeperkt
	Makreel	Onbeperkt
3. Stags, zuid Cork, zuid	Demersale soorten	Onbeperkt
	Langoustine	Onbeperkt
	Makreel	Onbeperkt
	Haring	Onbeperkt
4. Cork, zuid, Carnsore Point, zuid	Alle soorten	Onbeperkt
5. Carnsore Point, zuid, Haulbowline, zuidoost	Alle soorten, behalve schaal- en schelpdieren	Onbeperkt

b) TOEGANG VOOR NEDERLAND

Geografisch gebied	Soort	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
Ierse kust (zes tot twaalf zeemijl)		
1. Stags, zuid Carnsore Point, zuid	Haring	Onbeperkt
	Makreel	Onbeperkt

c) TOEGANG VOOR DUITSLAND

Geografisch gebied	Soort	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
Ierse kust (zes tot twaalf zeemijl)		
1. Old Head of Kinsale, zuid Carnsore Point, zuid	Haring	Onbeperkt
2. Cork, zuid Carnsore Point, zuid	Makreel	Onbeperkt

d) TOEGANG VOOR BELGIË

Geografisch gebied	Soort	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
Ierse kust (zes tot twaalf zeemijl)		
1. Cork, zuid Carnsore Point, zuid	Demersale soorten	Onbeperkt
2. Wicklow Head, oost Carlingford Lough, zuidoost	Demersale soorten	Onbeperkt

2. Belgische kustwateren

Geografisch gebied	Lidstaat	Soort	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
drie tot twaalf zeemijl	Nederland	Alle soorten	Onbeperkt
	Frankrijk	Haring	Onbeperkt

3. Deense kustwateren

Geografisch gebied	Lidstaat	Soort	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
Noordzeekust (Deens-Duitse grens tot Hanstholm) (zes tot twaalf zeemijl)			
Deens-Duitse grens tot Blåvands Huk	Duitsland	Platvis	Onbeperkt
		Garnalen	Onbeperkt
	Nederland	Platvis	Onbeperkt
		Rondvis	Onbeperkt
Blåvands Huk tot Bovbjerg	België	Kabeljauw	Onbeperkt, alleen vanaf 1 juni tot en met 31 juli
		Schelvis	Onbeperkt, alleen vanaf 1 juni tot en met 31 juli
	Duitsland	Platvis	Onbeperkt
	Nederland	Schol	Onbeperkt
		Tong	Onbeperkt
Thyborøn tot Hanstholm	België	Wijting	Onbeperkt, alleen vanaf 1 juni tot en met 31 juli
		Schol	Onbeperkt, alleen vanaf 1 juni tot en met 31 juli

Geografisch gebied	Lidstaat	Soort	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen	
	Duitsland	Platvis	Onbeperkt	
		Sprot	Onbeperkt	
		Kabeljauw	Onbeperkt	
		Zwarte koolvis	Onbeperkt	
		Schelvis	Onbeperkt	
		Makreel	Onbeperkt	
		Haring	Onbeperkt	
		Wijting	Onbeperkt	
	Nederland	Kabeljauw	Onbeperkt	
		Schol	Onbeperkt	
Tong		Onbeperkt		
Skagerrak (Hanstholm tot Skagen) (vier tot twaalf zeemijl)	België	Schol	Onbeperkt, alleen vanaf 1 juni tot en met 31 juli	
	Duitsland	Platvis	Onbeperkt	
		Sprot	Onbeperkt	
		Kabeljauw	Onbeperkt	
		Zwarte koolvis	Onbeperkt	
		Schelvis	Onbeperkt	
		Makreel	Onbeperkt	
		Haring	Onbeperkt	
		Wijting	Onbeperkt	
	Nederland	Kabeljauw	Onbeperkt	
		Schol	Onbeperkt	
		Tong	Onbeperkt	
	Kattegat (drie tot twaalf mijl)	Duitsland	Kabeljauw	Onbeperkt
			Platvis	Onbeperkt
Langoustine			Onbeperkt	
Haring			Onbeperkt	
Ten noorden van Sjaelland tot de breedtecirkel die de vuurtoren van Forsnæs doorsnijdt	Duitsland	Sprot	Onbeperkt	
Oostzee (inbegrepen de Belten, de Sont en Bornholm) (drie tot twaalf zeemijl)	Duitsland	Platvis	Onbeperkt	
		Kabeljauw	Onbeperkt	
		Haring	Onbeperkt	
		Sprot	Onbeperkt	
		Aal	Onbeperkt	
		Zalm	Onbeperkt	
		Wijting	Onbeperkt	
		Makreel	Onbeperkt	

Geografisch gebied	Lidstaat	Soort	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
Skagerrak (vier tot twaalf mijl)	Zweden	Alle soorten	Onbeperkt
Kattegat (drie tot twaalf mijl) ⁽¹⁾	Zweden	Alle soorten	Onbeperkt
Oostzee (drie tot twaalf mijl)	Zweden	Alle soorten	Onbeperkt

⁽¹⁾ Gemeten vanaf de kustlijn.

4. Duitse kustwateren

Geografisch gebied	Lidstaat	Soort	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
Noordzeekust (drie tot twaalf zeemijl) — alle kusten	Denemarken	Demersale soorten	Onbeperkt
		Sprot	Onbeperkt
		Zandspiering	Onbeperkt
	Nederland	Demersale soorten	Onbeperkt
		Garnalen	Onbeperkt
Deens-Duitse grens tot de noordpunt van Amrum op 54°43' NB	Denemarken	Garnalen	Onbeperkt
Oostzee (drie tot twaalf mijl)	Denemarken	Kabeljauw	Onbeperkt
		Schol	Onbeperkt
		Haring	Onbeperkt
		Sprot	Onbeperkt
		Aal	Onbeperkt
		Wijting	Onbeperkt
		Makreel	Onbeperkt

5. Kustwateren van Frankrijk en de overzeese departementen

Geografisch gebied	Lidstaat	Soort	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
Noordoost-Atlantische kust (zes tot twaalf zeemijl)			
Belgisch-Franse grens tot het oosten van het departement La Manche (monding van La Vire — Grandcamp-les-Bains 49°23' 30" NB — 1°02' WL richting noordnoordoost)	België	Demersale soorten	Onbeperkt
		Sint-jakobsschelpen	Onbeperkt
	Nederland	Alle soorten	Onbeperkt
Dunkerque (2°20' OL) tot Cap d'Antifer (0° 10' OL)	Duitsland	Haring	Onbeperkt, alleen vanaf 1 oktober tot en met 31 december
Atlantische kust (zes tot twaalf zeemijl)			

Geografisch gebied	Lidstaat	Soort	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
Spaans-Franse grens tot 46°08' NB	Spanje	Ansjovis	Gerichte visserij, onbeperkt, alleen vanaf 1 maart tot en met 30 juni
			Visserij voor levend aas, alleen van 1 juli tot en met 31 oktober
		Sardine	Onbeperkt, alleen vanaf 1 januari tot en met 28 februari en van 1 juli tot en met 31 december
			Voorts moeten de activiteiten met betrekking tot de hierboven genoemde soorten worden uitgeoefend overeenkomstig, en binnen de grenzen van, de activiteiten in 1984
Middellandse-Zeekust (zes tot twaalf zeemijl)			
Grens Spanje/Cap Leucate	Spanje	Alle soorten	Onbeperkt

6. Spaanse kustwateren

Geografisch gebied	Lidstaat	Soort	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
Atlantische kust (zes tot twaalf zeemijl)			
Frans-Spaanse grens tot de vuurtoren van Cap Mayor (3°47' WL)	Frankrijk	Pelagische soorten	Onbeperkt, overeenkomstig, en binnen de grenzen van, de activiteiten in 1984
Middellandse-Zeekust (zes tot twaalf zeemijl)			
Frankrijk/Cap Creus	Frankrijk	Alle soorten	Onbeperkt

7. Kroatische kustwateren ⁽¹⁾

Geografisch gebied	Lidstaat	Soort	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
Twaalf mijl beperkt tot het zeegebied onder de soevereiniteit van Kroatië benoorden 45° 10' NB langs de westkust van Istrië, van de buitengrens van de territoriale zee van Kroatië, waar deze breedtelijn de westkust van Istrië raakt (kaap Grgatov rt Funtana)	Slovenië	Demersale en kleine pelagische soorten, inclusief sardine en ansjovis	100 ton voor ten hoogste 25 vissersvaartuigen, daaronder begrepen 5 met trawlnetten uitgeruste vaartuigen

⁽¹⁾ De bovenvermelde regeling is van toepassing vanaf het moment dat de arbitrale uitspraak die voortvloeit uit de op 4 november 2009 in Stockholm ondertekende arbitrageovereenkomst tussen de regering van de Republiek Slovenië en de regering van de Republiek Kroatië, volledig ten uitvoer is gelegd.

8. Nederlandse kustwateren

Geografisch gebied	Lidstaat	Soort	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
(Drie tot twaalf zeemijl) hele kust	België	Alle soorten	Onbeperkt
	Denemarken	Demersale soorten	Onbeperkt
		Sprot	Onbeperkt
		Zandspiering	Onbeperkt
		Horsmakreel	Onbeperkt
	Duitsland	Kabeljauw	Onbeperkt
Garnalen		Onbeperkt	
(Zes tot twaalf zeemijl) hele kust	Frankrijk	Alle soorten	Onbeperkt

9. Sloveense kustwateren ⁽¹⁾

Geografisch gebied	Lidstaat	Soort	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
Twaalf mijl beperkt tot het zeegebied onder de soevereiniteit van Slovenië benoorden 45° 10' NB langs de westkust van Istrië, van de buitengrens van de territoriale zee van Kroatië, waar deze breedtelijn de westkust van Istrië raakt (kaap Grgatov rt Funtana)	Kroatië	Demersale en kleine pelagische soorten, inclusief sardine en ansjovis	100 ton voor ten hoogste 25 vissersvaartuigen, daaronder begrepen 5 met trawlnetten uitgeruste vaartuigen

⁽¹⁾ De bovenvermelde regeling is van toepassing vanaf het moment dat de arbitrale uitspraak die voortvloeit uit de op 4 november 2009 in Stockholm ondertekende arbitrageovereenkomst tussen de regering van de Republiek Slovenië en de regering van de Republiek Kroatië, volledig ten uitvoer is gelegd.

10. Finse kustwateren

Geografisch gebied	Lidstaat	Soort	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
Oostzee (vier tot twaalf mijl) ⁽¹⁾	Zweden	Alle soorten	Onbeperkt

⁽¹⁾ Drie tot twaalf mijl rond de Bogskär Eilanden.

11. Zweedse kustwateren

Geografisch gebied	Lidstaat	Soort	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
Skagerrak (vier tot twaalf zeemijl)	Denemarken	Alle soorten	Onbeperkt
Kattegat (drie tot twaalf mijl) ⁽¹⁾	Denemarken	Alle soorten	Onbeperkt
Oostzee (vier tot twaalf mijl)	Denemarken	Alle soorten	Onbeperkt
	Finland	Alle soorten	Onbeperkt

⁽¹⁾ Gemeten vanaf de kustlijn.

12. Griekse kustwateren

Geografisch gebied	Lidstaat	Soort	Hoeveelheid of bijzondere bepalingen
Ionische Zee, zes tot twaalf zeemijl in de Griekse territoriale wateren	Italië	Koppotigen Schaaldieren Demersale soorten Grote pelagische soorten	Maximaal 68 vaartuigen”
Zuidzuidoosten van het eiland Kreta (ten oosten van 26°00'00'' OL), zes tot twaalf zeemijl in de Griekse EEZ			
Zuidzuidoosten van het eiland Koufonisi, zes tot twaalf zeemijl in de Griekse EEZ			
Zuidzuidwesten van het eiland Kasos, zes tot twaalf zeemijl in de Griekse EEZ			
Zuidzuidoosten van het eiland Karpathos, zes tot twaalf zeemijl in de Griekse EEZ			
Zuidzuidwesten (ten westen van 27°59'02,00''' OL) van het eiland Rhodos, zes tot twaalf zeemijl in de Griekse EEZ			

VERORDENING (EU, Euratom) 2022/2496 VAN DE RAAD
van 15 december 2022
tot wijziging van Verordening (EU, Euratom) 2020/2093 tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2021-2027

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 312,

Gezien het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, en met name artikel 106 bis,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Gezien de goedkeuring van het Europees Parlement ⁽¹⁾,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Handelend volgens een bijzondere wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Na de niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne heeft de Unie Oekraïne gesteund met een reeks financiële maatregelen. De steun is voor een beperkte periode op ad-hocbasis verleend en heeft een aanzienlijke voorziening uit de begroting van de Unie en garanties van de lidstaten vereist.
- (2) Oekraïne zal verdere bijstand nodig hebben om het goede functioneren van de staat te ondersteunen. Samen met andere internationale partners wordt van de Unie verwacht dat zij bijdraagt tot de leniging van de dringende financieringsbehoeften van Oekraïne. Daartoe heeft de Unie een nieuw instrument krachtens Verordening (EU) 2022/2463 van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾ ingesteld. Krachtens dat instrument wordt een aanzienlijk deel van de beoogde financiële bijstand verstrekt in de vorm van leningen.
- (3) In de context van de toegenomen externe instabiliteit is het passend te voorzien in een gestructureerde financieringsoplossing voor de jaren 2023 en 2024 teneinde de financiële steun aan Oekraïne te kunnen voortzetten.
- (4) Het is daarom passend de Unie de mogelijkheid te geven om op een duurzame en oordeelkundige manier de nodige begrotingsmiddelen ter beschikking te stellen. Dat moet gebeuren door het bestaande mechanisme dat de vorm heeft van een Uniebegrotingsgarantie uit te breiden tot de financiële bijstand die in de jaren 2023 en 2024 ter beschikking van Oekraïne wordt gesteld. Dat mechanisme moet het mogelijk maken om tot 100 % van de bedragen die nodig zijn om te voldoen aan de terugbetalingsverplichtingen van de Unie in het kader van opgenomen en verstrekte leningen, ter beschikking te stellen indien de Unie de verschuldigde betaling niet tijdig van Oekraïne ontvangt.
- (5) Het moet mogelijk zijn om de nodige kredieten in de begroting van de Unie ter beschikking te stellen boven de maxima van het meerjarig financieel kader, zowel voor de lidstaten als voor financiële bijstand aan Oekraïne die beschikbaar is voor de jaren 2023 en 2024. Die mogelijkheid moet de verplichting onverlet laten om het in artikel 3, lid 1, van Besluit (EU, Euratom) 2020/2053 van de Raad ⁽³⁾ vastgestelde maximum van de eigen middelen in acht te nemen.
- (6) In principe, en tenzij zich verdere uitzonderlijke ontwikkelingen voordoen, moet die Uniebegrotingsgarantie de financiële hulp aan Oekraïne op korte termijn dekken voor een bedrag van maximaal 18 000 000 000 EUR, zoals gespecificeerd in Verordening (EU) 2022/2463, en moet het gebruik van de macro-financiële bijstand in 2024 beperkt worden tot voorschotten in het eerste kwartaal van dat jaar, zoals gespecificeerd in die verordening.

⁽¹⁾ Goedkeuring van 24 november 2022 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad).

⁽²⁾ Verordening (EU) 2022/2463 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 tot vaststelling van een instrument voor de toekenning van steun aan Oekraïne voor 2023 (macrofinanciële bijstand +) (PB L 322 van 16.12.2022, blz. 1.).

⁽³⁾ Besluit (EU, Euratom) 2020/2053 van de Raad van 14 december 2020 betreffende het stelsel van eigen middelen van de Europese Unie en tot intrekking van Besluit 2014/335/EU, Euratom (PB L 424 van 15.12.2020, blz. 1).

- (7) Deze verordening mag alleen van toepassing zijn op programma's voor financiële bijstand aan Oekraïne die beschikbaar is voor de jaren 2023 en 2024.
- (8) Verordening (EU, Euratom) 2020/2093 van de Raad ⁽⁴⁾ moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd.
- (9) Gezien de urgentie die voortvloeit uit de uitzonderlijke omstandigheden ten gevolge van de niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne, wordt het passend geacht gebruik te maken van de uitzondering op de periode van acht weken waarin is voorzien door artikel 4 van Protocol nr. 1 betreffende de rol van de nationale parlementen in de Europese Unie, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie, aan het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en aan het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie.
- (10) Gezien de situatie in Oekraïne moet deze verordening met spoed in werking treden op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Aan lid 3 van artikel 2 van Verordening (EU, Euratom) 2020/2093 wordt de volgende alinea toegevoegd:

“Indien gebruik moet worden gemaakt van een garantie voor financiële bijstand aan Oekraïne die beschikbaar is voor de jaren 2023 en 2024 en is goedgekeurd overeenkomstig artikel 220, lid 1, van het financieel reglement, wordt het benodigde bedrag ter beschikking gesteld boven de MFK-maxima.”

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 15 december 2022.

Voor de Raad
De voorzitter
M. BEK

⁽⁴⁾ Verordening (EU, Euratom) 2020/2093 van de Raad van 17 december 2020 tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2021-2027 (PB L 433 I van 22.12.2020, blz. 11).

II

(Niet-wetgevingshandelingen)

VERORDENINGEN

GEDELEGEERDE VERORDENING (EU) 2022/2497 VAN DE COMMISSIE

van 12 oktober 2022

tot wijziging van bijlage I bij Verordening (EG) nr. 1217/2009 van de Raad wat betreft de streken van Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk in het informatienet van de Unie inzake landbouwbedrijfsboekhoudingen

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EG) nr. 1217/2009 van de Raad van 30 november 2009 tot oprichting van een boekhoudkundig informatienet betreffende de inkomens en de bedrijfseconomische positie van de landbouwbedrijven in de Europese Unie ⁽¹⁾, en met name artikel 3,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Bijlage I bij Verordening (EG) nr. 1217/2009 bevat voor elke lidstaat een lijst van de streken van het informatienet inzake landbouwbedrijfsboekhoudingen ("ILB-streken").
- (2) Overeenkomstig die bijlage is Frankrijk onderverdeeld in 25 streken. Voor de toepassing van Verordening (EG) nr. 1217/2009 heeft Frankrijk verzocht de ILB-streken Guadeloupe en Martinique samen te voegen tot één streek: Antilles françaises. Dat verzoek is gegrond: de landbouwbedrijven in beide huidige ILB-streken vertonen grote overeenkomsten (sterk gespecialiseerd in de fruitteelt, en met name de bananenteelt, en in de suikerrietproductie en de tuinbouw) en de samenvoeging van de streken Guadeloupe en Martinique tot één ILB-streek zal tot een grotere steekproefgrootte met robuustere resultaten voor meer soorten landbouw leiden. Die samenvoeging moet derhalve worden verwerkt in de lijst van ILB-streken in bijlage I bij Verordening (EG) nr. 1217/2009.
- (3) Na de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Unie worden in dat land geen ILB-gegevens meer verzameld. Daarom moet het Verenigd Koninkrijk uit de lijst van ILB-streken in bijlage I bij Verordening (EG) nr. 1217/2009 worden geschrapt.
- (4) Bijlage I bij Verordening (EG) nr. 1217/2009 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd.
- (5) Om ervoor te zorgen dat er voldoende tijd is voor de aanpassing van de gegevensverzameling voor de nieuwe Franse streek, moet de bijgewerkte lijst van ILB-streken waarin deze verordening voorziet, met ingang van boekjaar 2023 van toepassing zijn,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Bijlage I bij Verordening (EG) nr. 1217/2009 wordt gewijzigd overeenkomstig de bijlage bij de onderhavige verordening.

⁽¹⁾ PB L 328 van 15.12.2009, blz. 27.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de derde dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Zij is met ingang van boekjaar 2023 van toepassing.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 12 oktober 2022.

Voor de Commissie
De voorzitter
Ursula VON DER LEYEN

BIJLAGE

Bijlage I bij Verordening (EG) nr. 1217/2009 wordt als volgt gewijzigd:

1) De lijst van ILB-streken van Frankrijk wordt vervangen door:

“Frankrijk

1. Île-de-France
2. Champagne-Ardenne
3. Picardie
4. Haute-Normandie
5. Centre
6. Basse-Normandie
7. Bourgogne
8. Nord-Pas de Calais
9. Lorraine
10. Alsace
11. Franche-Comté
12. Pays de la Loire
13. Bretagne
14. Poitou-Charentes
15. Aquitaine
16. Midi-Pyrénées
17. Limousin
18. Rhône-Alpes
19. Auvergne
20. Languedoc-Roussillon
21. Provence-Alpes-Côte d’Azur
22. Corse
23. Antilles françaises
24. La Réunion”.

2) Het gedeelte dat betrekking heeft op het Verenigd Koninkrijk, wordt geschrapt.

UITVOERINGSVERORDENING (EU) 2022/2498 VAN DE COMMISSIE

van 9 december 2022

tot vaststelling van de technische aspecten van gegevensreeksen van de steekproefenquête in het domein “inkomen en levensomstandigheden” over toegang tot diensten overeenkomstig Verordening (EU) 2019/1700 van het Europees Parlement en de Raad

(Voor de EER relevante tekst)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) 2019/1700 van het Europees Parlement en de Raad van 10 oktober 2019 tot vaststelling van een gemeenschappelijk kader voor Europese statistieken betreffende personen en huishoudens, op basis van gegevens die op individueel niveau worden verzameld door middel van steekproeven, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 808/2004, (EG) nr. 452/2008 en (EG) nr. 1338/2008 van het Europees Parlement en de Raad, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1177/2003 van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (EG) nr. 577/98 van de Raad ⁽¹⁾, en met name artikel 7, lid 1,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Om ervoor te zorgen dat de uitvoering van het domein “inkomen en levensomstandigheden” nauwkeurig gebeurt, moet de Commissie de technische aspecten van de gegevensreeksen inzake toegang tot diensten specificeren.
- (2) Het domein “inkomen en levensomstandigheden” verschaft informatie die wordt vereist door het Europees Semester en de Europese pijler van sociale rechten, met name in verband met inkomensverdeling, armoede en sociale uitsluiting. Het verschaft ook informatie voor verschillende andere beleidslijnen van de Unie die verband houden met levensomstandigheden en armoede. In dit verband moet gedetailleerde informatie over de toegang tot diensten, met name over het gebruik van diensten, betaalbaarheid, onvervulde behoeften en redenen, aan de Commissie (Eurostat) worden verstrekt.
- (3) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het bij artikel 7 van Verordening (EG) nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾ ingestelde Comité voor het Europees statistisch systeem,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

De technische kenmerken van de gegevensreeksen in het domein “inkomen en levensomstandigheden” met betrekking tot de gedetailleerde onderwerpen “gebruik van diensten, met inbegrip van zorgdiensten en diensten om zelfstandig te leven”, “betaalbaarheid van diensten”, “onvervulde behoeften en redenen” zijn opgenomen in de bijlage en hebben betrekking op:

- a) de identificatiecode van de variabele;
- b) de naam van de variabele;
- c) het label en de code van de antwoordcategorie;
- d) de verzameleenheid;
- e) de referentieperiode.

⁽¹⁾ PB L 261 I van 14.10.2019, blz. 1.

⁽²⁾ Verordening (EG) nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2009 betreffende de Europese statistiek en tot intrekking van Verordening (EG, Euratom) nr. 1101/2008 betreffende de toezending van onder de statistische geheimhoudingsplicht vallende gegevens aan het Bureau voor de Statistiek van de Europese Gemeenschappen, Verordening (EG) nr. 322/97 van de Raad betreffende de communautaire statistiek en Besluit 89/382/EEG, Euratom van de Raad tot oprichting van een Comité statistisch programma van de Europese Gemeenschappen (PB L 87 van 31.3.2009, blz. 164).

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 9 december 2022.

Voor de Commissie
De voorzitter
Ursula VON DER LEYEN

BIJLAGE

Technische kenmerken van de variabelen

Identificatiecode variabele	Naam variabele	Modaliteitscode	Modaliteitslabel	Verzameleenheid	Referentieperiode
Gebruik van diensten, met inbegrip van zorgdiensten en diensten om zelfstandig te leven					
HC190	Aanwezigheid in het huishouden van mensen die hulp nodig hebben wegens langdurige fysieke of geestelijke gezondheidsproblemen, handicap of ouderdom	1	Ja	Huishouden	Huidige
		2	Neen		
HC190_F	Aanwezigheid in het huishouden van mensen die hulp nodig hebben wegens langdurige fysieke of mentale gezondheidsproblemen, handicap of ouderdom (vlag)	1	Ingevuld		
		-1	Ontbreekt		
		-7	Niet van toepassing (niet verzameld overeenkomstig de uitvoering van de "meerjarige voortschrijdende planning")		
HC200	Ontvangen professionele thuiszorg	1	Ja	Huishouden	Huidige
		2	Neen		
HC200_F	Ontvangen professionele thuiszorg (vlag)	1	Verzameld via enquête/interview		
		2	Verzameld op basis van administratieve gegevens		
		3	Toegerekend		
		4	Onmogelijk om bron na te gaan		
		-1	Ontbreekt		
		-2	Niet van toepassing (niemand in het huishouden heeft behoefte aan professionele thuiszorg HC190 = 2)		
		-7	Niet van toepassing (niet verzameld overeenkomstig de uitvoering van de "meerjarige voortschrijdende planning")		

Identificatiecode variabele	Naam variabele	Modaliteitscode	Modaliteitslabel	Verzameleenheid	Referentieperiode
PC280	Frequentie van het gebruik van openbaar vervoer	1	Dagelijks	Alle huidige leden van het huishouden van 16 jaar en ouder of geselecteerde respondent (in voorkomend geval)	Laatste twaalf maanden
		2	Elke week (niet elke dag)		
		3	Elke maand (niet elke week)		
		4	Minder dan één keer per maand		
		5	Nooit		
PC280_F	Frequentie van het gebruik van openbaar vervoer (vlag)	1	Verzameld via enquête/interview		
		2	Verzameld op basis van administratieve gegevens		
		3	Toegerekend		
		4	Onmogelijk om bron na te gaan		
		-1	Ontbreekt		
		-3	Niet-geselecteerde respondent		
		-7	Niet van toepassing (niet verzameld overeenkomstig de uitvoering van de "meerjarige voortschrijdende planning")		
PC310	Recht op werkloosheidsuitkering	1	Ja	Alle huidige leden van het huishouden van 16 jaar en ouder of geselecteerde respondent (in voorkomend geval)	Huidige
		2	Neen		
		3	Weet niet		

Identificatiecode variabele	Naam variabele	Modaliteitscode	Modaliteitslabel	Verzameleenheid	Referentieperiode
PC310_F	Recht op werkloosheidsuitkering (vlag)	1	Verzameld via enquête/interview		
		2	Verzameld op basis van administratieve gegevens		
		3	Toegerekend		
		4	Onmogelijk om bron na te gaan		
		-1	Ontbreekt		
		-2	Niet van toepassing (geen werknemer of zelfstandige PL032 = 2,3,4,5,6,7,8)		
		-3	Niet-geselecteerde respondent		
		-7	Niet van toepassing (niet verzameld overeenkomstig de uitvoering van de "meerjarige voortschrijdende planning")		
PC320	Recht op uitkering bij ziekte	1	Ja	Alle huidige leden van het huishouden van 16 jaar en ouder of geselecteerde respondent (in voorkomend geval)	Huidige
		2	Neen		
		3	Weet niet		

Identificatie-code variabele	Naam variabele	Modaliteitscode	Modaliteitslabel	Verzameleenheid	Referentieperiode
PC320_F	Recht op verstrekkingen bij ziekte (vlag)	1	Verzameld via enquête/interview		
		2	Verzameld op basis van administratieve gegevens		
		3	Toegerekend		
		4	Onmogelijk om bron na te gaan		
		-1	Ontbreekt		
		-2	Niet van toepassing (geen werknemer of zelfstandige PL032 = 2,3,4,5,6,7,8)		
		-3	Niet-geselecteerde respondent		
		-7	Niet van toepassing (niet verzameld overeenkomstig de uitvoering van de "meerjarige voortschrijdende planning")		
PC330	Zich gediscrimineerd voelen bij contact met overheidskantoren of openbare diensten (met inbegrip van arbeidsbureaus, gezondheidszorg en sociale diensten)	1	Ik heb geen contact gehad met overheidskantoren of openbare diensten	Alle huidige leden van het huishouden van 16 jaar en ouder of geselecteerde respondent (in voorkomend geval)	Laatste twaalf maanden
		2	Voornameijk op grond van leeftijd (te jong/te oud)		
		3	Voornameijk op grond van geslacht (mannelijk/vrouwelijk/niet-binair)		
		4	Voornameijk op grond van handicaps of langdurig gezondheidsprobleem		
		5	Voornameijk op grond van immigranten- of etnische afkomst		
		6	Voornameijk op grond van godsdienst/overtuiging (FACULTATIEF)		
		7	Voornameijk op grond van seksuele geaardheid (FACULTATIEF)		
		8	Voornameijk om andere redenen		
		9	Neen, ik heb mij niet gediscrimineerd gevoeld		

Identificatie-code variabele	Naam variabele	Modaliteitscode	Modaliteitslabel	Verzameleenheid	Referentieperiode
PC330_F	Zich gediscrimineerd voelen bij contact met overheidskantoren of openbare diensten (inclusief arbeidsbureaus, gezondheidszorg en sociale diensten) (vlag)	1 -1 -3 -7	Ingevuld Ontbreekt Niet-geselecteerde respondent Niet van toepassing (niet verzameld overeenkomstig de uitvoering van de "meerjarige voortschrijdende planning")		
PC340	Zich gediscrimineerd voelen bij het zoeken naar huisvesting	1 2 3 4 5 6 7 8 9	Ik was niet op zoek naar huisvesting Voornamelijk op grond van leeftijd (te jong/te oud) Voornamelijk op grond van geslacht (mannelijk/vrouwelijk/niet-binair) Voornamelijk op grond van handicaps of langdurig gezondheidsprobleem Voornamelijk op grond van immigranten- of etnische afkomst Voornamelijk op grond van godsdienst/ overtuiging (FACULTATIEF) Voornamelijk op grond van seksuele geaardheid (FACULTATIEF) Voornamelijk om andere redenen Neen, ik heb mij niet gediscrimineerd gevoeld	Alle huidige leden van het huishouden van 16 jaar en ouder of geselecteerde respondent (in voorkomend geval)	Laatste 5 jaar
PC340_F	Zich gediscrimineerd voelen bij het zoeken naar huisvesting (vlag)	1 -1 -3 -7	Ingevuld Ontbreekt Niet-geselecteerde respondent Niet van toepassing (niet verzameld overeenkomstig de uitvoering van de "meerjarige voortschrijdende planning")		

Identificatie-code variabele	Naam variabele	Modaliteitscode	Modaliteitslabel	Verzameleenheid	Referentieperiode
PC350	Zich gediscrimineerd voelen in het onderwijs	1	Ik was geen leerling of student of ouder van een leerling of student (in de laatste twaalf maanden)	Alle huidige leden van het huishouden van 16 jaar en ouder of geselecteerde respondent (in voorkomend geval)	Laatste twaalf maanden
		2	Voornameijk op grond van leeftijd (te jong/te oud)		
		3	Voornameijk op grond van geslacht (mannelijk/vrouwelijk/niet-binair)		
		4	Voornameijk op grond van handicaps of langdurig gezondheidsprobleem		
		5	Voornameijk op grond van immigranten- of etnische afkomst		
		6	Voornameijk op grond van godsdienst/ overtuiging (FACULTATIEF)		
		7	Voornameijk op grond van seksuele geaardheid (FACULTATIEF)		
		8	Voornameijk om andere redenen		
		9	Neen, ik heb mij niet gediscrimineerd gevoeld		
PC350_F	Zich gediscrimineerd voelen in het onderwijs (vlag)	1	Ingevuld		
		-1	Ontbreekt		
		-3	Niet-geselecteerde respondent		
		-7	Niet van toepassing (niet verzameld overeenkomstig de uitvoering van de "meerjarige voortschrijdende planning")		

Identificatie-code variabele	Naam variabele	Modaliteitscode	Modaliteitslabel	Verzameleenheid	Referentieperiode
PC360	Zich gediscrimineerd voelen in openbare ruimten (winkel, café, restaurant, vrijetijdsvoorzieningen enz.)	1	Voorname­lijk op grond van leeftijd (te jong/te oud)	Alle huidige leden van het huishouden van 16 jaar en ouder of geselecteerde respondent (in voorkomend geval)	Laatste twaalf maanden
		2	Voorname­lijk op grond van geslacht (mannelijk/vrouwelijk/niet-binair)		
		3	Voorname­lijk op grond van handicaps of langdurig gezondheidsprobleem		
		4	Voorname­lijk op grond van immigranten- of etnische afkomst		
		5	Voorname­lijk op grond van godsdienst/ overtuiging (FACULTATIEF)		
		6	Voorname­lijk op grond van seksuele geaardheid (FACULTATIEF)		
		7	Voorname­lijk om andere redenen		
		8	Neen, ik heb mij niet gediscrimineerd gevoeld		
PC360_F	Zich gediscrimineerd voelen in openbare ruimten (winkel, café, restaurant, vrijetijdsvoorzieningen enz.) (vlag)	1	Ingevuld		
		-1	Ontbreekt		
		-3	Niet-geselecteerde respondent		
		-7	Niet van toepassing (niet verzameld overeenkomstig de uitvoering van de "meerjarige voortschrijdende planning")		

Betaalbaarheid van diensten

HC221	Betaling voor professionele thuiszorg	1	Volledig betaald door particuliere of publieke ziektekostenverzekeringen of andere vormen van sociale bescherming	Huishouden	Laatste twaalf maanden
		2	Gedeeltelijk betaald door de gebruiker/het huishouden		
		3	Volledig betaald door de gebruiker/het huishouden		
		4	Weet niet		

Identificatiecode variabele	Naam variabele	Modaliteitscode	Modaliteitslabel	Verzameleenheid	Referentieperiode
HC221_F	Betaling voor professionele thuiszorg (vlag)	1	Verzameld via enquête/interview		
		2	Verzameld op basis van administratieve gegevens		
		3	Toegerekend		
		4	Onmogelijk om bron na te gaan		
		-1	Ontbreekt		
		-2	Niet van toepassing (professionele thuiszorg niet gebruikt HC200 = 2)		
		-7	Niet van toepassing (niet verzameld overeenkomstig de uitvoering van de "meerjarige voortschrijdende planning")		
HC230	Betaalbaarheid van professionele thuiszorg	1	Zeer moeilijk	Huishouden	Laatste twaalf maanden
		2	Moeilijk		
		3	Vrij moeilijk		
		4	Vrij gemakkelijk		
		5	Gemakkelijk		
		6	Zeer gemakkelijk		
HC230_F	Betaalbaarheid van professionele thuiszorg (vlag)	1	Ingevuld		
		-1	Ontbreekt		
		-2	Niet van toepassing (professionele thuiszorg niet gebruikt HC200 = 2 of HC221 = 1)		
		-7	Niet van toepassing (niet verzameld overeenkomstig de uitvoering van de "meerjarige voortschrijdende planning")		

Identificatie-code variabele	Naam variabele	Modaliteitscode	Modaliteitslabel	Verzameleenheid	Referentieperiode
HC300	Financiële lasten van openbaar vervoer	1	Zware last	Huishouden	Laatste twaalf maanden
		2	Enigszins een last		
		3	Helemaal geen last		
		4	Niemand in het huishouden gebruikt openbaar vervoer		
HC300_F	Financiële lasten van openbaar vervoer (vlag)	1	Ingevuld		
		-1	Ontbreekt		
		-7	Niet van toepassing (niet verzameld overeenkomstig de uitvoering van de "meerjarige voortschrijdende planning")		
RC370	Betaling voor formele kinderopvang	1	Ja	Alle leden van het huishouden die niet ouder zijn dan 12 jaar	Laatste twaalf maanden
		2	Neen		
RC370_F	Betaling voor formele kinderopvang (vlag)	1	Verzameld via enquête/interview		
		2	Verzameld op basis van administratieve gegevens		
		3	Toegerekend		
		4	Onmogelijk om bron na te gaan		
		-1	Ontbreekt		
		-2	Niet van toepassing (niet 0-12 jaar oud)		
		-4	Niet van toepassing (geen formele kinderopvang gebruikt RL030 = 0 en RL040 = 0)		
-7	Niet van toepassing (niet verzameld overeenkomstig de uitvoering van de "meerjarige voortschrijdende planning")				

Identificatiecode variabele	Naam variabele	Modaliteitscode	Modaliteitslabel	Verzameleenheid	Referentieperiode
HC040	Betaalbaarheid van formele kinderopvang	1	Zeer moeilijk	Huishouden	Laatste twaalf maanden
		2	Moeilijk		
		3	Vrij moeilijk		
		4	Vrij gemakkelijk		
		5	Gemakkelijk		
		6	Zeer gemakkelijk		
HC040_F	Betaalbaarheid van formele kinderopvang (vlag)	1	Ingevuld		
		-1	Ontbreekt		
		-2	Niet van toepassing (geen kinderen in de leeftijdscategorie 0-12 jaar in het huishouden)		
		-4	Niet van toepassing (geen formele kinderopvang gebruikt RL030 = 0 en RL040 = 0 of RC370 = 2)		
		-7	Niet van toepassing (niet verzameld overeenkomstig de uitvoering van de "meerjarige voortschrijdende planning")		
Onvervulde behoeften en redenen					
HC240	Onvervulde behoeften aan professionele thuiszorg	1 2	Ja Neen	Huishouden	Huidige
HC240_F	Onvervulde behoeften aan professionele thuiszorg (vlag)	1	Ingevuld		
		-1	Ontbreekt		
		-2	Niet van toepassing (niemand in het huishouden had behoefte aan thuiszorg HC190 = 2)		
		-7	Niet van toepassing (niet verzameld overeenkomstig de uitvoering van de "meerjarige voortschrijdende planning")		

Identificatiecode variabele	Naam variabele	Modaliteitscode	Modaliteitslabel	Verzameleenheid	Referentieperiode
HC250	Voornaamste reden om geen (of niet meer) professionele thuiszorg te ontvangen	1	Kan het zich niet veroorloven	Huishouden	Huidige
		2	Geweigerd door de persoon die dergelijke zorg nodig heeft		
		3	Dergelijke zorg is niet beschikbaar		
		4	Kwaliteit van de beschikbare diensten niet bevredigend		
		5	Andere redenen		
HC250_F	Voornaamste reden om geen (of niet meer) professionele thuiszorg te ontvangen (vlag)	1	Ingevuld		
		-1	Ontbreekt		
		-2	Niet van toepassing (HC240 = 2)		
		-7	Niet van toepassing (niet verzameld overeenkomstig de uitvoering van de "meerjarige voortschrijdende planning")		
RC380	Onvervulde behoeften aan formele kinderopvang	1	Ja	Alle leden van het huishouden die niet ouder zijn dan 12 jaar	Huidige
		2	Neen		
RC380_F	Onvervulde behoeften aan formele kinderopvang (vlag)	1	Ingevuld		
		-1	Ontbreekt		
		-2	Niet van toepassing (niet 0-12 jaar oud)		
		-7	Niet van toepassing (niet verzameld overeenkomstig de uitvoering van de "meerjarige voortschrijdende planning")		

Identificatie-code variabele	Naam variabele	Modaliteitscode	Modaliteitslabel	Verzameleenheid	Referentieperiode
RC390	Voornaamste reden om geen (of niet meer) gebruik te maken van formele kinderopvang	1	Kan het zich niet veroorloven	Alle leden van het huishouden die niet ouder zijn dan 12 jaar	Huidige
		2	Geen plaatsen beschikbaar		
		3	Plaatsen beschikbaar, maar niet in de buurt		
		4	Plaatsen beschikbaar, maar de openingstijden zijn niet geschikt		
		5	Plaatsen beschikbaar, maar de kwaliteit van de beschikbare diensten is niet bevredigend		
		6	Andere redenen		
RC390_F	Voornaamste reden om geen (of niet meer) gebruik te maken van formele kinderopvang (vlag)	1	Ingevuld		
		-1	Ontbreekt		
		-2	Niet van toepassing (niet 0-12 jaar oud)		
		-4	Niet van toepassing (geen onvervulde behoeften RC380 = 2)		
		-7	Niet van toepassing (niet verzameld overeenkomstig de uitvoering van de "meerjarige voortschrijdende planning")		
PC290	Belangrijkste reden om niet regelmatig gebruik te maken van het openbaar vervoer	1	Te duur	Alle huidige leden van het huishouden van 16 jaar en ouder of geselecteerde respondent (in voorkomend geval)	Laatste twaalf maanden
		2	Geen openbaar vervoer beschikbaar in de omgeving		
		3	Fysieke toegang te moeilijk		
		4	Te lage frequentie of ongeschikte rijtijden		
		5	Te lange reistijd		
		6	Bezorgdheid over veiligheid of beveiliging		
		7	Andere reden		

Identificatiecode variabele	Naam variabele	Modaliteitscode	Modaliteitslabel	Verzameleenheid	Referentieperiode
PC290_F	Belangrijkste reden om niet regelmatig gebruik te maken van het openbaar vervoer (vlag)	1 -1 -2 -3 -7	Ingevuld Ontbreekt Niet van toepassing (PC280 = 1,2,3) Niet-geselecteerde respondent Niet van toepassing (niet verzameld overeenkomstig de uitvoering van de "meerjarige voortschrijdende planning")		

UITVOERINGSVERORDENING (EU) 2022/2499 VAN DE COMMISSIE**van 12 december 2022****tot wijziging en rectificatie van Uitvoeringsverordening (EU) 2015/220 tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen voor Verordening (EG) nr. 1217/2009 van de Raad tot oprichting van een boekhoudkundig informatienet betreffende de inkomens en de bedrijfseconomische positie van de landbouwbedrijven in de Europese Unie**

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EG) nr. 1217/2009 van de Raad van 30 november 2009 tot oprichting van een boekhoudkundig informatienet betreffende de inkomens en de bedrijfseconomische positie van de landbouwbedrijven in de Europese Unie ⁽¹⁾, en met name artikel 5, lid 1, derde alinea, artikel 5 bis, lid 2, artikel 8, lid 3, derde en vierde alinea, en artikel 19, lid 3,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Artikel 10, lid 3, derde alinea, van Uitvoeringsverordening (EU) 2015/220 van de Commissie ⁽²⁾ voorziet in de mogelijkheid om de termijn voor de toezending van de bedrijfsformuliergegevens — uiterlijk op 31 december van het jaar na afloop van het boekjaar in kwestie — met drie maanden te verlengen. Vanwege de COVID-19-pandemie werd deze mogelijkheid vanaf boekjaar 2019 geboden. De door de pandemie veroorzaakte druk ebt weg en de meeste lidstaten hebben geen gebruik gemaakt van de termijnverlenging. De mogelijkheid om de toezendingstermijn te verlengen, is derhalve niet meer nodig. Om de lidstaten voldoende tijd te geven om zich op deze wijziging in te stellen, moet de mogelijkheid om de termijn te verlengen, vanaf boekjaar 2022 vervallen.
- (2) Om ervoor te zorgen dat de diensten van de Commissie de instanties van de lidstaten die belast zijn met de toezending van de boekhoudkundige gegevens, vóór de uiterste datum van toezending van de gegevens naar behoren kunnen ondersteunen, en om te voorkomen dat personeel van de Commissie en van de lidstaten moet worden opgeroepen in de eindejaarsperiode, moet de uiterste datum van toezending van de gegevens worden vervroegd naar 15 december van het jaar na afloop van het boekjaar in kwestie. Deze wijziging moet met ingang van boekjaar 2022 van toepassing zijn. Gezien het specifieke karakter van de boekhoudregels in Duitsland en rekening houdend met de staat van dienst van Duitsland wat het verstrekken van dergelijke gegevens betreft, moet het Duitsland worden toegestaan de bedrijfsformulieren tot 15 weken na die termijn van 15 december bij de Commissie in te dienen.
- (3) Artikel 14 van Uitvoeringsverordening (EU) 2015/220 voorziet in de financiële bijdrage van de Unie in de kosten die de lidstaten maken om de gegevens te verzamelen. De huidige forfaitaire vergoeding per bedrijfsformulier bestaat uit een vast en een variabel gedeelte. Om de structuur van forfaitaire vergoedingen en de gegevensverwerking door de lidstaten en de Commissie wezenlijk te vereenvoudigen, moet een forfaitaire vergoeding met slechts een vast gedeelte ten bedrage van de som van het huidige vaste en variabele gedeelte worden vastgesteld. Een dergelijke vereenvoudiging is gemakkelijk in te voeren en moet vanaf boekjaar 2022 van toepassing zijn.
- (4) Frankrijk heeft het verzoek ingediend om zijn twee ILB-streken “Guadeloupe” en “Martinique” tot één ILB-streek, “Antilles françaises”, samen te voegen omdat de landbouwbedrijven in beide huidige ILB-streken grote overeenkomsten vertonen (sterk gespecialiseerd in de fruitteelt, en met name de bananenteelt, en in de suikerriet-productie en tuinbouw). Deze samenvoeging zal een grotere steekproefgrootte met robuustere resultaten voor meer soorten landbouw opleveren. Die lidstaat moet worden toegestaan om zijn keuzeplan voor boekjaar 2023 te herzien. De bijlagen I en II bij Uitvoeringsverordening (EU) 2015/220 moeten derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd.

⁽¹⁾ PB L 328 van 15.12.2009, blz. 27.

⁽²⁾ Uitvoeringsverordening (EU) 2015/220 van de Commissie van 3 februari 2015 tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen voor Verordening (EG) nr. 1217/2009 van de Raad tot oprichting van een boekhoudkundig informatienet betreffende de inkomens en de bedrijfseconomische positie van de landbouwbedrijven in de Europese Unie (PB L 46 van 19.2.2015, blz. 1).

- (5) Naar aanleiding van het verzoek van Hongarije om het aantal bedrijven met boekhouding en de drempelwaarde van de economische omvang vanwege structurele veranderingen in de landbouw te wijzigen, moet het die lidstaat worden toegestaan om zijn keuzeplan en de drempelwaarde van de economische omvang voor boekjaar 2023 te herzien en het aantal bedrijven met boekhouding dienovereenkomstig te herverdelen of aan te passen. De bijlagen I en II bij Uitvoeringsverordening (EU) 2015/220 moeten derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd.
- (6) Na de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Unie worden in dit land geen ILB-gegevens meer verzameld. De bijlagen I en II bij Uitvoeringsverordening (EU) 2015/220 moeten derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd.
- (7) Aangezien de Unie streeft naar diversificatie van haar energiebronnen, moet de categorie brandstoffen voor verwarming in tabel H van bijlage VIII bij Uitvoeringsverordening (EU) 2015/220 worden onderverdeeld in aardgas en fabrieksgassen, olie en aardolieproducten, vaste fossiele brandstoffen, alsmede hernieuwbare brandstoffen om meer te weten te komen over de specifieke kosten ervan op landbouwbedrijfsniveau; de voorgestelde onderverdeling van de categorie brandstoffen voor verwarming moet op vrijwillige basis van toepassing zijn vanaf boekjaar 2023 en verplicht vanaf boekjaar 2025.
- (8) Krachtens tabel J van bijlage VIII bij Uitvoeringsverordening (EU) 2015/220 moeten de lidstaten het gemiddelde aantal dieren van het landbouwbedrijf vermelden. Dit wordt vervolgens gebruikt om de standaardopbrengst van het landbouwbedrijf en zijn economische omvang te berekenen. Om rekening te kunnen houden met een uitzonderlijke situatie (bv. ziekte op het bedrijf of ruiming om sanitaire redenen) die leidt tot een tijdelijke daling van het gemiddelde aantal dieren zonder dat het productievermogen van het bedrijf na afloop van de uitzonderlijke situatie wordt beïnvloed, wordt voorgesteld een referentieaantal voor dieren in te voeren om de productiecapaciteit van het betrokken bedrijf te karakteriseren. De voorgestelde nieuwe variabele moet met ingang van boekjaar 2022 op vrijwillige basis van toepassing zijn.
- (9) Met ingang van 2023 is Verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁾ tot hervorming van het gemeenschappelijk landbouwbeleid van toepassing en daarom moet een lijst van betalingen en premies in tabel M van bijlage VIII bij Uitvoeringsverordening (EU) 2015/220 worden bijgewerkt.
- (10) Bijlage VIII bij Uitvoeringsverordening (EU) 2015/220 bevat de vorm en opmaak van de in de bedrijfsformulieren opgenomen boekhoudkundige gegevens. Om de bedrijfsformulieren te vereenvoudigen en te verduidelijken, moet die bijlage worden aangepast op basis van de eerste resultaten van de werkgroep vereenvoudiging en modernisering van het ILB. In de toelichting bij tabel B bevat de uitleg bij code UO (B.UO. OCG in eigendom) ten onrechte een verwijzing naar gewascode 11300 die niet meer geldig is. Die fout moet worden gerectificeerd.
- (11) Deel B van bijlage IV bij Uitvoeringsverordening (EU) 2015/220 bevat de overeenstemmingstabel en groeperingscodes die Uitvoeringsverordening (EU) 2018/1874 van de Commissie ⁽⁴⁾ en de ILB-bedrijfsformulieren aan elkaar koppelen. In punt II van deel B met de lijst van codes waaronder diverse variabelen van de IFS 2020 worden gegroepeerd, bevat de tekst van code P16 een drukfout, die moet worden gerectificeerd.
- (12) Uitvoeringsverordening (EU) 2015/220 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd en gerectificeerd.
- (13) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Comité van het informatienet inzake landbouwbedrijfsboekhoudingen,

⁽³⁾ Verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Raad van 2 december 2021 tot vaststelling van voorschriften inzake steun voor de strategische plannen die de lidstaten in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid opstellen (strategische GLB-plannen) en die uit het Europees Landbouwarantiefonds (ELGF) en het Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling (Elfpo) worden gefinancierd, en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1305/2013 en (EU) nr. 1307/2013 (PB L 435 van 6.12.2021, blz. 1).

⁽⁴⁾ Uitvoeringsverordening (EU) 2018/1874 van de Commissie van 29 november 2018 betreffende de gegevens die voor 2020 moeten worden verstrekt uit hoofde van Verordening (EU) 2018/1091 van het Europees Parlement en de Raad betreffende geïntegreerde landbouwstatistiek en tot intrekking van de Verordeningen (EG) nr. 1166/2008 en (EU) nr. 1337/2011, met betrekking tot de lijst van variabelen en hun beschrijving (PB L 306 van 30.11.2018, blz. 14).

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Wijzigingen in Uitvoeringsverordening (EU) 2015/220

Uitvoeringsverordening (EU) 2015/220 wordt als volgt gewijzigd:

1) In artikel 10 wordt lid 3 vervangen door:

“3. De bedrijfsformulieren worden uiterlijk op 15 december van het jaar na afloop van het boekjaar in kwestie aan de Commissie toegezonden.

Duitsland mag de bedrijfsformulieren echter binnen 15 weken na de in de eerste alinea bedoelde termijn bij de Commissie indienen.”.

2) Artikel 14 wordt vervangen door:

“Artikel 14

Bedrag van de forfaitaire vergoeding

1. De in artikel 19, lid 1, punt a), van Verordening (EG) nr. 1217/2009 bedoelde forfaitaire vergoeding wordt vastgesteld op 180 EUR per bedrijfsformulier.

2. Indien de in artikel 19, lid 1, punt a), van Verordening (EG) nr. 1217/2009 bedoelde drempelwaarde van 80 % noch op het niveau van een ILB-streek, noch op het niveau van de betrokken lidstaat wordt bereikt, wordt de in die bepaling bedoelde verlaging alleen op nationaal niveau toegepast.”.

3) De bijlagen I, II en VIII worden gewijzigd overeenkomstig bijlage I bij deze verordening.

4) Tabel J van bijlage VIII wordt gewijzigd overeenkomstig bijlage II bij deze verordening.

Artikel 2

Rectificatie van Uitvoeringsverordening (EU) 2015/220

Uitvoeringsverordening (EU) 2015/220 wordt als volgt gerectificeerd:

1) In bijlage IV bij Uitvoeringsverordening (EU) 2015/220 wordt de tekst van code P16 vervangen door:

“P16. = Oliehoudende zaden = SO_CLND022 (kool- en raapzaad) + SO_CLND023 (zonnebloemzaad) + SO_CLND024 (sojabonen) + SO_CLND025 (lijnzaad) + SO_CLND026 (andere oliehoudende gewassen, niet elders genoemd)”.

2) In bijlage VIII bij Uitvoeringsverordening (EU) 2015/220 wordt de toelichting bij code B.UO. “OCG in eigendom” vervangen door:

“B.UO.10.A Cultuurgrond (bouwland, blijvend grasland, meerjarige teelten en tuinen voor eigen gebruik) waarvan de landbouwer eigenaar, vruchtgebruiker of erfpachter is, en/of cultuurgrond die onder soortgelijke voorwaarden wordt gebruikt.”.

Artikel 3

Inwerkingtreding en toepassing

Deze verordening treedt in werking op de derde dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 1, punten 1, 2 en 4, zijn van toepassing op de toezending van de bedrijfsformulieren vanaf boekjaar 2022.

Artikel 1, punt 3, is van toepassing met ingang van boekjaar 2023.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 12 december 2022.

Voor de Commissie
De voorzitter
Ursula VON DER LEYEN

BIJLAGE I

De bijlagen I, II en VIII bij Uitvoeringsverordening (EU) 2015/220 worden als volgt gewijzigd:

1) Bijlage I wordt als volgt gewijzigd:

a) het gedeelte dat betrekking heeft op Frankrijk, wordt vervangen door:

“Frankrijk (met uitzondering van La Réunion en Antilles françaises)	25 000
Frankrijk (alleen La Réunion en Antilles françaises)	15 000”

b) het gedeelte dat betrekking heeft op Hongarije, wordt vervangen door:

“Hongarije	8 000”
------------	--------

c) het gedeelte dat betrekking heeft op het Verenigd Koninkrijk, wordt geschrapt.

2) Bijlage II wordt als volgt gewijzigd:

a) het gedeelte dat betrekking heeft op Frankrijk, wordt vervangen door:

“Frankrijk		
121	Île-de-France	190
131	Champagne-Ardenne	370
132	Picardie	270
133	Haute-Normandie	170
134	Centre	410
135	Basse-Normandie	240
136	Bourgogne	340
141	Nord-Pas de Calais	280
151	Lorraine	230
152	Alsace	200
153	Franche-Comté	210
162	Pays de la Loire	460
163	Bretagne	480
164	Poitou-Charentes	360
182	Aquitaine	550
183	Midi-Pyrénées	480
184	Limousin	220
192	Rhône-Alpes	480
193	Auvergne	360
201	Languedoc-Roussillon	430
203	Provence-Alpes-Côte d’Azur	420
204	Corse	170
207	La Réunion	160
208	Antilles françaises	120
Totaal Frankrijk		7 600”

b) het gedeelte dat betrekking heeft op Hongarije, wordt vervangen door:

"Hongarije"		
764	Észak-Magyarország	180
767	Alföld	1 200
768	Dunántúl	570
	Totaal Hongarije	1 950

c) het gedeelte dat betrekking heeft op het Verenigd Koninkrijk, wordt geschrapt.

3) Bijlage VIII wordt als volgt gewijzigd:

a) de alinea's onder de titel worden vervangen door:

"De te verzamelen gegevens worden ingedeeld in tabellen en uitgesplitst in groepen, categorieën en kolommen. Gewoonlijk wordt als volgt naar een bepaald gegevensveld verwezen:

<letter van de tabel>.<groep>.<categoriecode>(<overige specifieke categoriecodes>).kolom

Specifieke gegevenswaarden worden ingevoerd op kolomniveau. In de tabellen hieronder kunnen gegevenswaarden in de witte cellen worden ingevuld; de donkere cellen met een "—" hebben voor die groep geen betekenis. Daarin kunnen dus geen gegevens worden ingevuld.

Voorbeelden:

- B.UT.20.A (kolom A van groep UT, categorie 20, van tabel B) staat voor "oppervlakte" van "gepachte OCG" die onder "OCG in pacht" in tabel B moet worden geregistreerd,
- I.A.10110.1.0.TA (kolom TA van groep A, categorie 10110, van tabel I) staat voor de totale oppervlakte "Zachte tarwe en spelt", teeltwijze 1 "Teelten in volle grond — hoofdgewas, gecombineerd gewas" en de code betreffende ontbrekende gegevens 0 "Geen ontbrekende gegevens".
- M.S.1150.1.2.V (kolom V van groep S, categorie 1150 met de andere specifieke categoriecodes 1 en 2 uit tabel M) staat voor de subsidiewaarde van "Basisinkomenssteun voor duurzaamheid — op basis van betalingsrechten", die uitsluitend uit de begroting van de Unie wordt gefinancierd en per hectare wordt toegekend.

Als voor een bepaald bedrijf een waarde niet relevant is of ontbreekt, mag niet de waarde "0" worden ingevuld.

De tabellen worden weergegeven met één letter, de groepen met één of meer letters, de categorieën met numerieke codes en de kolommen met één of meer letters.

Bij de tabellen A tot en met M wordt in de eerste tabel de algemene matrix voor groepen en kolommen weergegeven. De tweede tabel laat de uitsplitsing per categorie zien, waarbij elke categorie met één of meer codes of subcodes wordt weergegeven.

De gegevens op het bedrijfsformulier worden als volgt aangegeven:

financiële waarden: waarde in EUR of in de nationale geldeenheid zonder decimalen. Voor de nationale geldeenheden waarvan de relatieve waarde ten opzichte van de euro gering is, kan evenwel tussen het verbindingsorgaan van de betrokken lidstaat en de met het beheer van het ILB belaste dienst van de Commissie worden overeengekomen dat de waardebedragen worden uitgedrukt in 100 of 1 000 nationale geldeenheden,

fysieke hoeveelheden: in 100 kg, behalve voor eieren, die in duizendtallen worden vermeld, en voor wijn en aanverwante producten, die in hectoliters worden vermeld,

oppervlakten: in aren (1 are = 100 m²), behalve in het geval van paddenstoelen, waarvoor de in totaal beteelde oppervlakte in vierkante meter wordt vermeld, en behalve in tabel M "Subsidies", waar basiseenheden in ha worden vermeld,

gemiddelde veebezetting: in honderdsten van dieren, behalve voor pluimvee en konijnen, die in aantal dieren worden vermeld, en voor bijen, die in aantal volken (bezette kasten of korven) worden vermeld,

arbeidsbezetting: in honderdsten van jaareenheden.

Voor elke tabelcategorie en kolomwaarde worden verdere definities en instructies na de betrokken tabel gegeven.";

- b) tabel A (Algemene informatie over het bedrijf) wordt als volgt gewijzigd:
- i) in het eerste en het tweede deel van de tabel wordt de kolom "Nummer van het bureau voor bedrijfsboekhouding" (AO) geschrapt;
 - ii) het tweede deel van de tabel wordt als volgt gewijzigd:
 - 1) de rij van code 50 wordt geschrapt;
 - 2) de rijen van de codes 230, 231 en 232 worden vervangen door:

Code (*)	Omschrijving	Groep	R	S	H	DG	MI	N	DT	W	TF	ES	C
"230	Lid van producentenorganisaties (PO's)	OT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	AO-T230C
231	Economisch belang van de producentenorganisaties (PO's) voor het landbouwbedrijf	OT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	AO-T231C
232	Aantal leden van de producentenorganisaties (PO's)	OT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	AO-T232C"

- c) de toelichting bij tabel A wordt als volgt gewijzigd:
- i) de toelichting bij de codes 60 een 70 onder A.AI. (Boekhoudkundige informatie) van tabel A wordt vervangen door:

A.AI. Boekhoudkundige informatie

A.AI.60.C. *Soort boekhouding*: hier moet worden vermeld welke soort boekhouding het bedrijf voert. De volgende codenummers moeten worden gebruikt:

 1. Dubbele boekhouding
 2. Enkelvoudige boekhouding
 3. None.

A.AI.70.DT. *Einddatum van het boekjaar*: moet als volgt worden aangegeven: "JJJJ-MM-DD", bv. 2009-06-30 of 2009-12-31.;"
 - ii) de toelichting bij code 230 onder A.OT. (Andere gegevens over het bedrijf) van tabel A wordt vervangen door:

"A.OT.230.C *Lid van producentenorganisaties (PO's)*: hieronder wordt verstaan dat het landbouwbedrijf (bedrijfshoofd(en) of bedrijfsleider(s)) lid is van een producentenorganisatie die de kosten deelt en/of de afzet van landbouwproducten bevordert en, zo ja, welke producten van het landbouwbedrijf door de producentenorganisatie worden afgezet (geef alle sectoren aan die worden bestreken door de PO's waarvan het landbouwbedrijf lid is). Voor de toepassing van dit onderzoek wordt onder een producentenorganisatie verstaan: elke soort entiteit die op initiatief van producenten is opgericht om in een bepaalde sector gezamenlijke activiteiten te ondernemen (horizontale samenwerking). Producentenorganisaties moeten onder zeggenschap van de producenten zelf staan en kunnen uiteenlopende rechtsvormen hebben, bijvoorbeeld een landbouwcoöperatie, een vereniging van landbouwers, of een particuliere onderneming met de producenten als aandeelhouder.

0. geen lid van een producentenorganisatie

lid van een producentenorganisatie om productie-, administratie- en investeringskosten te delen, en/of lid van een producentenorganisatie voor de afzet van de producten van het landbouwbedrijf zoals:

31. granen

32. oliehoudende zaden en eiwithoudende gewassen

33. groenten en fruit (waaronder citrusvruchten, maar geen olijven)

34. olijven

35. wijngaarden

36. rundvlees

37. koemelk

38. varkensvlees

39. schapen en geiten (melk en vlees)

40. vlees van pluimvee

41. eieren

42. overige sectoren”;

d) tabel C (Arbeidskrachten) wordt vervangen door:

“Categorie arbeidskrachten		Code (*)						
Informatiegroep		Kolommen						
		Algemeen				Totale arbeid op het bedrijf (landbouwwerkzaamheden en arbeid in het kader van andere rechtstreeks met het bedrijf verband houdende winstgevende werkzaamheden)		Aandeel van de arbeid in het kader van andere rechtstreeks met het bedrijf verband houdende winstgevende werkzaamheden
		Aantal personen	Geslacht	Geboortee-jaar	Landbouwopleiding van de bedrijfsleider	Jaarlijkse arbeidstijd	Aantal arbeidsjaar-eenheden	% van de jaarlijkse arbeidstijd
		P Geheel getal	G Code	B Vier cijfers	T Code	Y1 (uren)	W1 (AJE)	Y2 %
UR	Niet-betaalde regelmatig werkzame arbeidskrachten							
UC	Niet-betaalde niet regelmatig werkzame arbeidskrachten	-	-	-	-	-		
PR	Betaalde regelmatig werkzame arbeidskrachten							
PC	Betaalde niet regelmatig werkzame arbeidskrachten	-	-	-	-	-		

Code (*)	Omschrijving	Groep	P	G	B	T	Y1	W1	Y2
10	Bedrijfshoofd(en)/bedrijfsleider(s)	UR	-						-
20	Bedrijfshoofd(en)/geen bedrijfsleider(s)	UR	-			-			-
30	Bedrijfsleider(s)/geen bedrijfshoofd(en)	UR	-						-
40	Echtgeno(o)t(e)(n)/partner(s) van het (de) bedrijfshoofd(en)	UR		-	-	-			
50	Anderen	UR, PR		-	-	-			
60	Niet regelmatig werkzame arbeidskrachten	UC, PC	-	-	-	-		-	
70	Betaalde bedrijfsleider	PR	-						-"

e) de toelichting bij tabel C wordt als volgt gewijzigd:

i) de toelichting bij de posten onder C.PR (Betaalde regelmatig werkzame arbeidskrachten) wordt vervangen door:

“C.PR. Betaalde regelmatig werkzame arbeidskrachten

Arbeidskrachten die een voor de geleverde prestatie normale beloning (in geld en/of natura) ontvangen en die gedurende het boekjaar elke week (behoudens de normale vakanties) voor de duur van ten minste een volledige werkdag deelgenomen hebben aan de bedrijfswerkzaamheden.

Hierbij worden de volgende categorieën onderscheiden:

C.PR.70. Betaalde bedrijfsleider

Betaalde persoon die is belast met de lopende dagelijkse bedrijfsleiding.

C.PR.50. Anderen

Alle betaalde regelmatig werkzame arbeidskrachten, uitgezonderd de betaalde bedrijfsleider, worden in deze groep samengevat. Omvat ook de ploegbazen en de assistent-bedrijfsleiders die niet met de leiding van het hele bedrijf zijn belast.”;

ii) in de toelichting bij de kolommen in tabel C wordt de toelichting bij “Aandeel van de arbeid in het kader van andere rechtstreeks met het bedrijf verband houdende winstgevendende werkzaamheden in % van de arbeidsjareenheden (kolom W2)” geschrapt;

f) in tabel D (Activa) wordt het tweede deel vervangen door:

“Code (*)	Omschrijving	OV	AD	DY	IP	S	SA.	CV
1005	Geldmiddelen, vorderingen, overige vlottende activa en equivalenten		-	-	-	-	-"	
1040	Voorraden		-	-				
2010	Biologische activa — gewassen							
3010	Landbouwgrond		-	-				
3020	Grondverbeteringen							
3030	Bedrijfsgebouwen							
4010	Machines en bedrijfsuitrusting							

5010	Bossen inclusief houtopstand		-	-				
7005	Immateriële activa							
8010	Overige niet-vlottende activa							

g) de toelichting bij tabel D wordt als volgt gewijzigd:

i) de toelichting bij de codes 1010, 1020 en 1030 wordt geschrapt en de volgende toelichting wordt ingevoegd vóór de toelichting bij code 1040:

“1005. Geldmiddelen, vorderingen, overige vlottende activa en equivalenten

Geldmiddelen en andere activa die gemakkelijk in geldmiddelen kunnen worden omgezet. Vorderingen op korte termijn, aan het bedrijf verschuldigde bedragen die normaal voortvloeien uit de bedrijfsactiviteiten. Alle andere activa die gemakkelijk kunnen worden verkocht of waarvan wordt verwacht dat zij binnen een jaar worden betaald.”;

ii) de toelichting bij de codes 7010 en 7020 wordt geschrapt en de volgende toelichting wordt ingevoegd na de toelichting bij code 5010:

“7005. Immateriële activa

Alle immateriële activa die gemakkelijk kunnen worden gekocht of verkocht (bv. quota en rechten voor zover die zonder grond kunnen worden verhandeld en er een actieve markt voor bestaat), alsmede die welke niet gemakkelijk kunnen worden gekocht of verkocht (bv. software, vergunningen enz.). Deze rubriek moet worden ingevuld en de vermelde bedragen zijn onderhevig aan afschrijving in kolom DY.”;

h) in tabel H (Productiemiddelen) wordt het tweede deel vervangen door:

“Code (*)	Groep	Omschrijving	V	Q
1010	LM	Lonen en sociale lasten voor de betaalde arbeidskrachten		-
1020	LM	Loonwerk en huur van machines		-
1030	LM	Lopend onderhoud van machines en bedrijfsuitrusting		-
1040	LM	Motorbrandstoffen en smeermiddelen		-
1050	LM	Kosten van personenauto's		-
2010	SL	Voor graasdieren (paardachtigen, herkauwers) aangekocht krachtvoer		-
2020	SL	Voor graasdieren (paardachtigen, herkauwers) aangekocht ruwvoer		-
2030	SL	Aangekocht varkensvoer		-
2040	SL	Voor pluimvee en overig kleinvee aangekocht voer		-
2050	SL	Op het bedrijf geproduceerd krachtvoer voor graasdieren (paardachtigen, herkauwers)		-
2060	SL	Op het bedrijf geproduceerd varkensvoer		-
2070	SL	Op het bedrijf geproduceerd voer voor pluimvee en overig kleinvee		-
2080	SL	Veterinaire uitgaven		-
2090	SL	Overige specifieke kosten van de veehouderij		-
3010	SC	Aangekocht zaaigoed en pootgoed		-
3020	SC	Op het bedrijf geproduceerd en gebruikt zaaigoed en pootgoed		-
3030	SC	Kunstmest en bodemverbeteringsmiddelen		-
3031	SC	Hoeveelheid N in minerale meststoffen	-	-

3032	SC	Hoeveelheid P2O5 in minerale meststoffen	-	
3033	SC	Hoeveelheid K2O in minerale meststoffen	-	
3034	SC	Aangekochte stalmest		-
3040	SC	Gewasbeschermingsmiddelen		-
3090	SC	Overige specifieke kosten van gewassen		-
4010	OS	Specifieke kosten van bossen en houtverwerking		-
4020	OS	Specifieke kosten van de verwerking van gewassen		-
4030	OS	Specifieke kosten van de verwerking van koemelk		-
4045	OS	Specifieke kosten van de verwerking van melk van andere dieren		-
4070	OS	Specifieke kosten van vleesverwerking en van de verwerking van andere dierlijke producten		-
4090	OS	Overige specifieke kosten van andere winstgevende werkzaamheden		-
5010	FO	Lopend onderhoud van bedrijfsgebouwen en van cultuurtechnische verbeteringen		-
5020	FO	Elektriciteit		-
5030	FO	Verwarmingsbrandstoffen, totaalbedrag		-
5031	FO	waarvan aardgas en fabrieksgassen		-
5032	FO	waarvan olie en aardolieproducten		-
5033	FO	waarvan vaste fossiele brandstoffen		-
5034	FO	waarvan hernieuwbare brandstoffen (hout, stro, biogas, ...)		-
5040	FO	Water		-
5051	FO	Landbouwverzekering		-
5055	FO	Andere bedrijfsverzekeringen		-
5061	FO	Belastingen en andere bijdragen		-
5062	FO	Belastingen en andere heffingen op grond en gebouwen		-
5070	FO	Betaalde pacht, totaalbedrag		-
5071	FO	waarvan voor grond betaalde pacht		-
5080	FO	Betaalde rente en financieringskosten		-
5090	FO	Overige algemene bedrijfskosten		-

i) de toelichting bij tabel H wordt als volgt gewijzigd:

1) wordt de toelichting bij de codes 4040, 4050 en 4060 geschrapt en wordt de volgende toelichting ingevoegd na de toelichting bij code 4030:

“4045. Specifieke kosten van de verwerking van melk van andere dieren

Bestanddelen, grondstoffen of halffabricaten, van het bedrijf of aangekocht en andere specifieke kosten van de verwerking van melk (bv. specifieke verpakkings- of verkoopkosten) van andere dieren (bv. buffels, schapen en geiten). Niet inbegrepen zijn de kosten van arbeid, het werk door derden en de machinekosten; deze worden opgenomen onder de desbetreffende kostencodes.”;

2) de toelichting bij code 5030 wordt vervangen door:

“5030. Verwarmingsbrandstoffen (totaalbedrag)

Waarde van het totale verbruik van aangekochte verwarmingsbrandstoffen voor bedrijfsdoeleinden, met inbegrip van de verwarming van kassen. Deze categorie omvat het verbruik, voor verwarmingsdoeleinden, van aangekochte fossiele brandstoffen: aardgas en fabrieksgassen, olie, aardolieproducten en vaste fossiele brandstoffen, alsmede het verbruik van aangekochte hernieuwbare energiebronnen (bv. hout, stro, pellets en biogas).

5031. Waarvan aardgas en fabrieksgassen

Totaal verbruik van aardgas en andere, industriële fossiele gassen voor bedrijfsdoeleinden, met inbegrip van de verwarming van kassen.

5032. Waarvan olie en aardolieproducten

Totaal verbruik van olie en aardolieproducten voor bedrijfsdoeleinden, met inbegrip van de verwarming van kassen.

5033. Waarvan vaste fossiele brandstoffen

Totaal verbruik van vaste fossiele brandstoffen (bv. kolen) voor bedrijfsdoeleinden, met inbegrip van de verwarming van kassen.

5034. Waarvan hernieuwbare brandstoffen

Totaal verbruik van hernieuwbare brandstoffen (bv. hout, stro, pellets en biogas) voor bedrijfsdoeleinden, met inbegrip van de verwarming van kassen.

De gegevens van de variabelen 5031, 5032, 5033 en 5034 kunnen vanaf het boekjaar 2023 vrijwillig worden ingediend en moeten vanaf het boekjaar 2025 verplicht worden ingediend.”;

j) tabel I (Gewassen) wordt als volgt gewijzigd:

i) in het tweede deel van de tabel wordt de tekst onder de titel “Wortels en knollen” vervangen door:

“Wortels en knollen	
10300	Aardappelen (inclusief primeurs en pootaardappelen)
10310	— waarvan aardappelen voor zetmeelproductie
10390	— waarvan overige aardappelen
10400	Suikerbieten (exclusief zaaizaad)
10500	Andere hakvruchten, voederbieten en voedergewassen van de familie <i>Brassicae</i> , geteeld voor de wortel of de stengel, en andere voederwortel- en -knolgewassen, niet elders genoemd”

ii) het vierde deel van de tabel met de codes voor ontbrekende gegevens wordt vervangen door:

“De codes voor ontbrekende gegevens worden uit de onderstaande lijst gekozen:

Code (***)	Omschrijving
0	Als geen enkel gegeven ontbreekt, wordt codenummer 0 vermeld.
1	Code 1 wordt ingevuld als de oppervlakte van een gewas niet kan worden vermeld, bijvoorbeeld in het geval van de verkoop van producten van marktbaar gewassen die op stam zijn gekocht of afkomstig zijn van grond welke incidenteel voor een kortere duur dan één jaar is gehuurd.
2	Code 2 wordt ingevuld als het niet mogelijk is de daadwerkelijke productie voor een gewas te bepalen in kwintalen (of in hectoliter voor wijn en aanverwante producten) wegens de verkoopvoorwaarden of omdat er geen daadwerkelijke productie is.
4	Code 4 wordt ingevuld als de oppervlakte van een gewas niet kan worden vermeld en er geen daadwerkelijke productie plaatsvindt of het niet mogelijk is de daadwerkelijke productie voor een gewas te bepalen in kwintalen (of in hectoliter voor wijn en aanverwante producten).”

- k) in de toelichting bij de informatiegroepen in tabel I wordt de toelichting onder I.PR (Productie) vervangen door:

“I.PR Productie

Voor de informatiegroep “productie” (PR) worden de hoeveelheden gewassen vermeld die tijdens het boekjaar zijn geproduceerd (Q) (zonder de verliezen op het veld of op de boerderij). Deze hoeveelheden worden aangegeven voor de hoofdproducten van het bedrijf (dus niet voor de bijproducten).

Deze hoeveelheden worden uitgedrukt in kwintalen (100 kg), behalve voor wijn en aanverwante producten, die in hectoliters worden vermeld. Wanneer het wegens de verkoopvoorwaarden niet mogelijk is de daadwerkelijke productie in kwintalen te bepalen, moet code 2 voor ontbrekende gegevens worden ingevuld.

Voor 10790 “Overige groenten” en 90900 “Overige” hoeft de hoeveelheid niet te worden opgegeven.”;

- l) in tabel K (Dierlijke producten en diensten) worden het tweede deel met de verschillende producten en diensten en het derde deel met de codes voor ontbrekende gegevens vervangen door:

“Code (*)	Omschrijving
261	Koemelk
262	Buffelmelk
311	Schape­melk
321	Geitenmelk
330	Wol
531	Eieren voor menselijke consumptie (alle soorten pluim­vee)
532	Broedeieren (alle soorten pluim­vee)
700	Honing en producten van de bijenteelt
800	Mest
900	Andere dierlijke producten
1100	Veehouderij op contract
1200	Andere diensten met betrekking tot dieren

Code (**)	Omschrijving
0	Als geen enkel gegeven ontbreekt, wordt codenummer 0 vermeld.
2	Code 2 wordt ingevuld wanneer het wegens de verkoopvoorwaarden niet mogelijk is de daadwerkelijke productie te bepalen in kwintalen (of in duizendtallen voor eieren).
4	Code 4 wordt ingevuld wanneer er alleen voorraad is en geen daadwerkelijke productie.”

- m) de toelichting bij tabel K wordt als volgt gewijzigd:

- i) de toelichting bij code 1100 wordt vervangen door:

“1100. Veehouderij op contract

Ontvangsten voor veehouderij op contract op zodanige voorwaarden dat het voornamelijk gaat om een dienstverlening door het bedrijfshoofd, waarbij deze laatste niet het economische risico draagt dat gewoonlijk eigen is aan de mesterij of houderij van de dieren in kwestie, bv. runderen, schapen, geiten, varkens, pluimvee.”;

- ii) de toelichting bij de codes voor ontbrekende gegevens wordt geschrapt;

iii) de derde alinea onder de titel “Informatiegroepen in tabel K” wordt vervangen door:

“Voor diensten met betrekking tot dieren zoals veehouderij op contract (code 1100) en andere diensten (code 1200) worden alleen de ontvangsten vermeld; dit gebeurt onder “verkopen” (SA) in kolom “waarde” (V).”;

n) in tabel L (Andere rechtstreeks met het bedrijf verband houdende winstgevende werkzaamheden) worden het tweede deel met de codes en omschrijving en het derde deel met de codes voor ontbrekende gegevens vervangen door:

“Code (*)	Omschrijving
261	Verwerking van koemelk
263	Verwerking van melk van andere dieren
900	Verwerking van vlees of andere dierlijke producten
1010	Verwerking van gewassen
1020	Bosbouw en houtverwerking
2010	Loonwerk
2020	Toerisme, accommodatie, catering en andere vormen van vrijetijdsbesteding
2030	Opwekking van hernieuwbare energie
9000	Overige “andere rechtstreeks met het bedrijf verband houdende winstgevende werkzaamheden”

Code (**)	Omschrijving
0	Als geen enkel gegeven ontbreekt, wordt codenummer 0 vermeld.
1	Code 1 wordt vermeld als de productie is verkregen door de verwerking van aangekochte dieren of dierlijke of plantaardige producten.
2	Code 2 wordt ingevuld wanneer het wegens de verkoopvoorwaarden niet mogelijk is de daadwerkelijke productie te bepalen in kwintalen.
4	Code 4 wordt ingevuld wanneer er alleen voorraad is en geen daadwerkelijke productie.”

o) de toelichting bij tabel L wordt als volgt gewijzigd:

i) de toelichting bij code 262 wordt vervangen door:

“263. Verwerking van melk van andere dieren, zoals buffelmelk, schapenmelk en geitenmelk”;

ii) de toelichting bij de codes voor ontbrekende gegevens wordt geschrapt;

iii) de tweede alinea onder de titel “Informatiegroepen in tabel L” (Hoeveelheid (kolom Q)) wordt vervangen door:

“Voor verwerkte producten op basis van melk (de codes 261 en 263) wordt de geproduceerde hoeveelheid vloeibare melk aangegeven ongeacht de vorm (room, boter, kaas enz.) waarin deze wordt verkocht, in de huishouding wordt verbruikt, als betaling in natura wordt gegeven of in eigen bedrijf wordt gebruikt.”;

p) tabel M (Subsidies) en de bijbehorende toelichting worden vervangen door:

“Structuur van de tabel

	Categorie subsidie/administratieve informatie	Code (*)		
	Financieringswijze	Code (**)		
	Basiseenheid	Code (***)		
	Informatiegroep	Kolommen		
		Aantal basiseenheden	Waarde	Soort
		N	V	T
S	Subsidie			-
AI	Administratieve informatie		-	

De categorieën worden uit de onderstaande lijst gekozen:

Code (*)	Groep	Omschrijving	Kolommen		
			N	V	T
		Ontkoppelde betalingen			
1250	S	Basisinkomenssteun voor duurzaamheid			-
1300	S	Aanvullende herverdelende inkomenssteun voor duurzaamheid			-
1400	S	Regelingen voor het klimaat, het milieu en dierenwelzijn (ecoregelingen)			-
1600	S	Aanvullende inkomenssteun voor jonge landbouwers			-
1700	S	Betalingen voor kleine landbouwers			-
		Gekoppelde inkomenssteun			
		Akkerbouwgewassen			
		Granen, oliehoudende zaden en eiwithoudende gewassen			
23111	S	Granen			-
23112	S	Oliehoudende zaden			-
23114	S	Eiwithoudende gewassen & zaaddragende leguminosen			-
2312	S	Aardappelen			-
23121	S	waarvan aardappelen voor zetmeelproductie			-
2313	S	Suikerbieten			-
		Handelsgewassen			
23141	S	Vlas			-
23142	S	Hennep			-
23143	S	Hop			-
23144	S	Suikerriet			-
23145	S	Cichorei			-

Code (*)	Groep	Omschrijving	Kolommen		
			N	V	T
23149	S	Overige handelsgewassen			-
2315	S	Groenten			-
2316	S	Braakland			-
2317	S	Rijst			-
2319	S	Niet gedefinieerde akkerbouwgewassen			-
2320	S	Blijvend grasland			-
2321	S	Gedroogde voedergewassen			-
2322	S	Gewasspecifieke betaling voor katoen			-
2323	S	Nationaal herstructureringsprogramma's voor de katoensector			-
2324	S	Zaadteelt			-
		Blijvende teelten			
23311	S	Kleinfruit			-
23312	S	Noten			-
2332	S	Pit- en steenvruchten			-
2333	S	Citrusvruchtaanplantingen			-
2334	S	Olijfboomgaarden — olijfolie en tafelolijven			-
2335	S	Wijngaarden			-
2339	S	Blijvende teelten, niet elders genoemd			-
		Dieren			
2341	S	Zuivelsector			-
2342	S	Rundvlees			-
2343	S	Vee (niet-gespecificeerde soort)			-
2344	S	Schapen en geiten			-
2345	S	Varkens en pluimvee			-
2346	S	Zijderupsen			-
2347	S	Producten van de bijenteelt			-
2349	S	Andere dieren, niet elders genoemd			-
2410	S	Hakhout met korte omlooptijd			-
2490	S	Andere gekoppelde betalingen, niet elders genoemd			-
		Premies en subsidies van buitengewone aard			
2810	S	Betalingen bij rampen			-
2890	S	Andere premies en subsidies van buitengewone aard			-
2900	S	Andere rechtstreekse betalingen, niet elders genoemd			-

Code (*)	Groep	Omschrijving	Kolommen		
			N	V	T
		Plattelandontwikkeling			
3100	S	Investerings, ook in irrigatie			-
3200	S	Vestiging van jonge landbouwers en nieuwe landbouwers, en het opstarten van plattelandsbedrijven			-
3310	S	Beheersverbintenissen (op milieu-, klimaat- en andere gebieden) (met uitzondering van dierenwelzijn en biologische landbouw)			-
3320	S	Dierenwelzijnsbetalingen			-
3350	S	Biologische landbouw			-
3400	S	Gebiedsspecifieke nadelen als gevolg van bepaalde verplichte vereisten (bv. Natura 2000, kaderrichtlijn water)			-
3500	S	Natuurlijke of andere gebiedsspecifieke beperkingen			-
	S	Bosbouw/niet-productieve investeringen			
3610	S	Investerings in de ontwikkeling van het bosareaal en verbetering van de levensvatbaarheid van bossen			-
3620	S	Natura 2000-betalingen voor bosbouw en bijstand voor bosmilieu- en klimaatdiensten en bosinstandhouding			-
3750	S	Bijstand voor het herstel van door natuurrampen of rampzalige gebeurtenissen beschadigd agrarisch productiepotentieel en invoering van passende preventieve acties			-
3760	S	Risicobeheersinstrumenten			-
3900	S	Andere betalingen voor plattelandontwikkeling			-
		Premies en subsidies voor kosten			
4100	S	Lonen en sociale lasten			-
4200	S	Motorbrandstoffen			-
		Vee			
4310	S	Veevoeder voor graasdieren			-
4320	S	Veevoeder voor varkens en pluimvee			-
4330	S	Overige kosten van de veehouderij			-
		Gewassen			
4410	S	Zaden			-
4420	S	Meststoffen			-
4430	S	Gewasbescherming			-
4440	S	Overige specifieke kosten van gewassen			-
		Algemene bedrijfskosten			
4510	S	Elektriciteit			-
4520	S	Verwarmingsbrandstoffen, totaalbedrag			-
4521	S	waarvan aardgas en fabrieksgassen			-

Code (*)	Groep	Omschrijving	Kolommen		
			N	V	T
4522	S	waarvan olie en aardolieproducten			-
4523	S	waarvan vaste fossiele brandstoffen			-
4524	S	waarvan hernieuwbare brandstoffen			-
4530	S	Water			-
4540	S	Verzekering			-
4550	S	Rente			-
4600	S	Kosten voor andere winstgevende werkzaamheden			-
4900	S	Andere kosten			-
		Premies en subsidies voor de aankoop van vee			
5100	S	Aankoop van zuivel			-
5200	S	Aankoop van rundvlees			-
5300	S	Aankoop van schapen en geiten			-
5400	S	Aankoop van varkens en pluimvee			-
5900	S	Aankoop van andere dieren			-
9000	S	Verschillen ten opzichte van de voorgaande boekjaren			-
		Verplichtingen van de lidstaten inzake een goede landbouw- en milieuconditie van grond (GLMC-normen 2, 8 en 9)			
10010	AI	GLMC 2 voor wetland en veengebied	-	-	
10011	AI	GLMC 2: aantal hectaren wetland en veengebied — blijvend grasland		-	-
10012	AI	GLMC 2: aantal hectaren wetland en veengebied — bouwland		-	-
10013	AI	GLMC 2: aantal hectaren wetland en veengebied — blijvende teelten		-	-
10300	AI	GLMC 8: minimumaandeel bouwland dat voor niet-productieve gebieden en elementen is bestemd	-	-	
10310	AI	GLMC 8: aantal hectaren braakliggend land		-	-
10311	AI	GLMC 8: aantal hectaren terrassen		-	-
10312	AI	GLMC 8: aantal hectaren hagen, afzonderlijke bomen of groepen bomen, bomenrijen		-	-
10313	AI	GLMC 8: aantal hectaren akkerranden, stukjes grond of bufferstroken		-	-
10318	AI	GLMC 8: aantal hectaren vanggewassen		-	-
10319	AI	GLMC 8: aantal hectaren stikstofbindende gewassen		-	-
10324	AI	GLMC 8: aantal hectaren sloten		-	-

Code (*)	Groep	Omschrijving	Kolommen		
			N	V	T
10325	AI	GLMC 8: aantal hectaren waterlopen		-	-
10326	AI	GLMC 8: aantal hectaren kleine plassen		-	-
10327	AI	GLMC 8: aantal hectaren kleine wetlands		-	-
10328	AI	GLMC 8: aantal hectaren stapelmuurtjes		-	-
10329	AI	GLMC 8: aantal hectaren steengraven		-	-
10330	AI	GLMC 8: aantal hectaren cultuurelementen		-	-
10400	AI	GLMC 9: verbod op het omzetten en ploegen	-	-	
10401	AI	GLMC 9: aantal hectaren blijvend grasland in Natura 2000-gebieden		-	-
10402	AI	GLMC 9: door landbouwers aangegeven aantal hectaren dat is aangewezen als ecologisch kwetsbaar blijvend grasland in Natura 2000-gebieden dat in het kader van GLMC 9 wordt beschermd		-	-
10403	AI	GLMC 9: door landbouwers aangegeven aantal hectaren dat is aangewezen als ecologisch kwetsbaar blijvend grasland buiten Natura 2000-gebieden dat in het kader van GLMC 9 wordt beschermd, indien van toepassing		-	-

De codes voor de financieringswijze van de subsidie worden uit de onderstaande lijst gekozen:

Code (**)	Omschrijving
0	Niet van toepassing; deze code wordt gebruikt voor administratieve informatie.
1	De subsidie wordt uitsluitend uit de EU-begroting gefinancierd.
2	De maatregel wordt gefinancierd door de EU en de lidstaat.
3	De maatregel wordt niet uit de EU-begroting, maar uit andere overheidsbronnen gefinancierd.

De codes voor de basiseenheden worden uit de onderstaande lijst gekozen:

Code (***)	Omschrijving
0	Niet van toepassing; deze code wordt gebruikt voor administratieve informatie.
1	De subsidie wordt per stuk vee verleend.
2	De subsidie wordt per ha verleend.
3	De subsidie wordt per ton verleend.
4	Bedrijf/overige: de subsidie wordt verleend voor het gehele bedrijf of op een wijze die niet in de overige categorieën past.

Tabel M "Subsidies" omvat premies en subsidies die de landbouwbedrijven van publieke instanties, zowel nationale als EU-instanties, hebben ontvangen. De tabel omvat ook administratieve informatie over vergoeringsbetalingen.

INFORMATIEGROEPEN IN TABEL M

S Subsidies

Premies en subsidies worden omschreven aan de hand van de categorie subsidies (S), de financieringswijze en de basiseenheden. Voor elke boeking moeten het aantal basiseenheden (N) en het ontvangen bedrag (V) worden geregistreerd. Een subsidie categorie kan meer dan één record bevatten omdat de basiseenheden en/of de financieringsoorsprong kunnen verschillen.

In de regel hebben in tabel M geregistreerde premies en subsidies betrekking op het lopende boekjaar, ongeacht wanneer de betaling wordt ontvangen (het boekjaar is gelijk aan het aanvraagjaar). Investeringsubsidies en betalingen in het kader van de plattelandsontwikkeling, met uitzondering van betalingen voor gebieden met natuurlijke of andere specifieke beperkingen, vormen een uitzondering op deze regel: de geregistreerde bedragen moeten in dit geval betrekking hebben op betalingen die tijdens het boekjaar daadwerkelijk zijn ontvangen (het boekjaar is gelijk aan het betalingsjaar).

AI Administratieve informatie

Bepaalde verplichtingen van de lidstaten inzake een goede landbouw- en milieuconditie van grond (GLMC-normen 2, 8 en 9) worden omschreven aan de hand van de categorie administratieve informatie (AI). Voor elke boeking moet het aantal basiseenheden (N) en/of de soort (T) worden geregistreerd overeenkomstig de tabel.

Het aantal basiseenheden (N) komt overeen met het areaal waarop de GLMC-normen betrekking hebben, en wordt uitgedrukt in hectaren.

De soort (T) heeft betrekking op de toepassing van de GLMC op landbouwbedrijfsniveau en wordt geselecteerd uit onderstaande lijst:

Code	Omschrijving
1	Het landbouwbedrijf moet aan de administratieve eis voldoen.
2	Het landbouwbedrijf geniet een vrijstelling van de GLMC."

BIJLAGE II

Bijlage VIII bij Uitvoeringsverordening (EU) 2015/220 wordt als volgt gewijzigd:

- 1) In tabel J (Dieren) wordt het eerste deel vervangen door:

“Structuur van de tabel

Categorie dieren	Code (*)
------------------	----------

Informatiegroep		Kolommen		
		Gemiddeld aantal	Aantal	Waarde
		A	N	V
AN	Gemiddeld aantal		-	-
RN	Referentieaantal	-		-
OV	Begininventaris	-		
CV	Eindinventaris	-		
PU	Aankopen	-		
SA.	Totaal van de verkopen	-		
SS	Verkopen voor de slacht	-		
SR	Verkopen voor verdere opfok/fokdoeleinden	-		
SU	Verkopen met onbekende bestemming	-		
FC	Verbruik in de huishouding	-		
FU	Intern verkeer	-		

- 2) In de toelichting bij tabel J wordt na de uitleg over “J.AN. Gemiddeld aantal (uitsluitend kolom A)” de volgende uitleg ingevoegd:

“J.RN.Referentieaantal (uitsluitend kolom N)

Het referentieaantal is het aantal dieren dat gewoonlijk op een bepaald moment op het bedrijf aanwezig is. Het wordt gebruikt om de standaardopbrengst van het bedrijf en de economische omvang ervan te berekenen. In tegenstelling tot het gemiddelde aantal (AN) maakt het het mogelijk om rekening te houden met een periode waarin er gedurende een uitzonderlijke periode als gevolg van een uitzonderlijke onderbreking van de productiecycclus (bv. ziekte-uitbraken) minder of geen dieren op het bedrijf aanwezig zijn.

Aantal (kolom N)

Het aantal dieren wordt uitgedrukt in stuks of in bijenvolken, in twee decimalen.

Dit gegeven hoeft niet te worden verstrekt voor “andere dieren” (categorie 900).

De gegevens met betrekking tot de variabele “J.RN.Referentieaantal” kunnen in uitzonderlijke gevallen (bv. ziekte op het bedrijf, of ruiming om sanitaire redenen) worden verstrekt vanaf het boekjaar 2022. De indiening gebeurt vrijwillig.”.

UITVOERINGSVERORDENING (EU) 2022/2500 VAN DE COMMISSIE

van 13 december 2022

tot inschrijving van een naam in het register van beschermde oorsprongsbenamingen en beschermde geografische aanduidingen (“Keleméri b r nyh s” (BGA))

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) nr. 1151/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 21 november 2012 inzake kwaliteitsregelingen voor landbouwproducten en levensmiddelen ⁽¹⁾, en met name artikel 52, lid 2,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Overeenkomstig artikel 50, lid 2, punt a), van Verordening (EU) nr. 1151/2012 is de door Hongarije ingediende aanvraag tot registratie van de naam “Kelem ri b r nyh s” bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie* ⁽²⁾.
- (2) Aangezien bij de Commissie geen bezwaren zijn ingediend overeenkomstig artikel 51 van Verordening (EU) nr. 1151/2012, moet de naam “Kelem ri b r nyh s” worden ingeschreven in het register van beschermde oorsprongsbenamingen en beschermde geografische aanduidingen,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

De naam “Kelem ri b r nyh s” (BGA) wordt ingeschreven in het register van beschermde oorsprongsbenamingen en beschermde geografische aanduidingen.

Met de in de eerste alinea vermelde naam wordt een product aangeduid van categorie 1.1 (Vers vlees (en verse slachtafval)) als opgenomen in bijlage XI bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 668/2014 van de Commissie ⁽³⁾.*Artikel 2*Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 13 december 2022.

Voor de Commissie,
namens de voorzitter,
Janusz WOJCIECHOWSKI
Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB L 343 van 14.12.2012, blz. 1.

⁽²⁾ PB C 315 van 19.8.2022, blz. 21.

⁽³⁾ Uitvoeringsverordening (EU) nr. 668/2014 van de Commissie van 13 juni 2014 houdende uitvoeringsbepalingen van Verordening (EU) nr. 1151/2012 van het Europees Parlement en de Raad inzake kwaliteitsregelingen voor landbouwproducten en levensmiddelen (PB L 179 van 19.6.2014, blz. 36).

VERORDENING (EU) 2022/2501 VAN DE COMMISSIE**van 14 december 2022****tot vaststelling van een sluiting van de visserij op rode diepzeegarnaal in de geografische deelgebieden 8, 9, 10 en 11 van de GFCM voor vaartuigen die de vlag van Italië voeren en een lengte over alles van 18 tot 24 meter hebben**

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EG) nr. 1224/2009 van de Raad van 20 november 2009 tot vaststelling van een controleregeling van de Unie die de naleving van de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid moet garanderen ⁽¹⁾, en met name artikel 36, lid 2,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Bij Verordening (EU) 2022/110 van de Raad ⁽²⁾ zijn vangstmogelijkheden voor 2022 vastgesteld.
- (2) Volgens de door de Commissie ontvangen informatie wordt de maximaal toegestane visserijinspanning voor rode diepzeegarnaal in de geografische deelgebieden 8, 9, 10 en 11 van de Algemene Visserijcommissie voor de Middellandse Zee (GFCM) voor vaartuigen die de vlag voeren van of geregistreerd zijn in Italië en een lengte over alles van 18 tot 24 meter hebben, voor 2022 geacht te zijn bereikt.
- (3) Daarom moeten bepaalde visserijactiviteiten met betrekking tot die bestandsgroep worden verboden,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

*Artikel 1***Uitputting van de visserijinspanning**

De maximaal toegestane visserijinspanning die voor 2022 is toegewezen aan Italië voor de in de bijlage vermelde bestandsgroep van rode diepzeegarnaal in de geografische deelgebieden 8, 9, 10 en 11 van de GFCM, wordt met ingang van de in die bijlage vermelde datum geacht te zijn bereikt.

*Artikel 2***Verbodsbepalingen**

Visserijactiviteiten met betrekking tot de in artikel 1 bedoelde bestandsgroep door vaartuigen die de vlag voeren van of geregistreerd zijn in Italië en een lengte over alles van 18 tot 24 meter hebben, zijn met ingang van de in de bijlage vermelde datum verboden. Het is met name verboden om vis uit dat bestand die na die datum door die vaartuigen is gevangen, aan boord te houden, te verplaatsen, over te laden of aan te landen.

*Artikel 3***Inwerkingtreding**

Deze verordening treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

⁽¹⁾ PB L 343 van 22.12.2009, blz. 1.

⁽²⁾ Verordening (EU) 2022/110 van de Raad van 27 januari 2022 tot vaststelling, voor 2022, van de vangstmogelijkheden voor bepaalde visbestanden en groepen visbestanden in de Middellandse Zee en de Zwarte Zee (PB L 21 van 31.1.2022, blz. 165).

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 14 december 2022.

*Voor de Commissie,
namens de voorzitter,
Virginijus SINKEVIČIUS
Lid van de Commissie*

BIJLAGE

Nr.	13/TQ110
Lidstaat	Italië
Code visserijspanningsgroep	EFF2/MED2_TR3
Bestandsgroep	Rode diepzeegarnaal in de geografische deelgebieden 8, 9, 10 en 11
Lengte over alles van de betrokken vaartuigen	≥ 18 m en < 24 m
Datum van sluiting	1.10.2022

UITVOERINGSVERORDENING (EU) 2022/2502 VAN DE COMMISSIE

van 19 december 2022

tot rectificatie van de Franse taalversie van Verordening (EU) nr. 965/2012 tot vaststelling van technische eisen en administratieve procedures voor vluchtuitvoering, overeenkomstig Verordening (EG) nr. 216/2008 van het Europees Parlement en de Raad

(Voor de EER relevante tekst)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) 2018/1139 van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2018 inzake gemeenschappelijke regels op het gebied van burgerluchtvaart en tot oprichting van een Agentschap van de Europese Unie voor de veiligheid van de luchtvaart, en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 2111/2005, (EG) nr. 1008/2008, (EU) nr. 996/2010, (EU) nr. 376/2014 en de Richtlijnen 2014/30/EU en 2014/53/EU van het Europees Parlement en de Raad, en tot intrekking van de Verordeningen (EG) nr. 552/2004 en (EG) nr. 216/2008 van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (EEG) nr. 3922/91 van de Raad ⁽¹⁾, en met name artikel 31,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Franse taalversie van Verordening (EU) nr. 965/2012 van de Commissie ⁽²⁾ bevat fouten in subdeel D, sectie 2, punt CAT.IDE.H.320, b), inleidende zin, van bijlage IV (deel-CAT); subdeel K, punt SPA.HOFO.110, b), 9), van bijlage V (deel-SPA); subdeel D, sectie 2, punt NCC.IDE.H.235, van bijlage VI (deel-NCC); subdeel D, punt NCO.IDE.H.185, c), van bijlage VII (deel-NCO); subdeel D, sectie 2, punt SPO.IDE.H.203, c), van bijlage VIII (deel-SPO), die de betekenis van die wijzigt.
- (2) De Franse taalversie van Verordening (EU) nr. 965/2012 moet derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd. Deze rectificatie heeft geen betrekking op de overige taalversies.
- (3) De in deze uitvoeringsverordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het ingestelde Comité voor de toepassing van gemeenschappelijke veiligheidsvoorschriften op het gebied van de burgerluchtvaart,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

(heeft geen betrekking op het Nederlands)

⁽¹⁾ PB L 212 van 22.8.2018, blz. 1.

⁽²⁾ Verordening (EU) nr. 965/2012 van de Commissie van 5 oktober 2012 tot vaststelling van technische eisen en administratieve procedures voor vluchtuitvoering, overeenkomstig Verordening (EG) nr. 216/2008 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 296 van 25.10.2012, blz. 1).

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 19 december 2022.

Voor de Commissie
De voorzitter
Ursula VON DER LEYEN

UITVOERINGSVERORDENING (EU) 2022/2503 VAN DE COMMISSIE

van 19 december 2022

tot wijziging en rectificatie van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/627 wat betreft praktische regelingen voor de uitvoering van officiële controles van levende tweekleppige weekdieren en visserijproducten, of in verband met uv-straling

(Voor de EER relevante tekst)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2017 betreffende officiële controles en andere officiële activiteiten die worden uitgevoerd om de toepassing van de levensmiddelen- en diervoederwetgeving en van de voorschriften inzake diergezondheid, dierenwelzijn, plantgezondheid en gewasbeschermingsmiddelen te waarborgen, tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 999/2001, (EG) nr. 396/2005, (EG) nr. 1069/2009, (EG) nr. 1107/2009, (EU) nr. 1151/2012, (EU) nr. 652/2014, (EU) 2016/429 en (EU) 2016/2031 van het Europees Parlement en de Raad, de Verordeningen (EG) nr. 1/2005 en (EG) nr. 1099/2009 van de Raad en de Richtlijnen 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG en 2008/120/EG van de Raad, en tot intrekking van de Verordeningen (EG) nr. 854/2004 en (EG) nr. 882/2004 van het Europees Parlement en de Raad, de Richtlijnen 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG en 97/78/EG van de Raad en Besluit 92/438/EEG van de Raad (verordening officiële controles) ⁽¹⁾, en met name artikel 18, lid 8,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In Verordening (EU) 2017/625 zijn voorschriften vastgelegd voor de officiële controles en andere officiële activiteiten die door de bevoegde autoriteiten van de lidstaten worden uitgevoerd om na te gaan of de wetgeving van de Unie op het gebied van onder andere voedselveiligheid wordt nageleefd in alle stadia van de productie, verwerking en distributie. Die verordening voorziet met name in de uitvoering van officiële controles in verband met voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong.
- (2) In Uitvoeringsverordening (EU) 2019/627 van de Commissie ⁽²⁾ zijn eenvormige praktische regelingen vastgelegd voor de uitvoering van officiële controles van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong overeenkomstig Verordening (EU) 2017/625.
- (3) In artikel 10 van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/627 worden verplichtingen voor de officiële dierenarts vastgesteld met betrekking tot de controle van documenten, met name de verplichting om rekening te houden met de overeenkomstig Uitvoeringsverordening (EU) 2019/628 van de Commissie ⁽³⁾ voorziene officiële certificaten. Er wordt echter verwezen naar het onjuiste certificaat en die verwijzing moet derhalve worden gecorrigeerd. Aangezien Uitvoeringsverordening (EU) 2019/628 is ingetrokken en de certificaten zijn vervangen door de certificaten in Uitvoeringsverordening (EU) 2020/2235 van de Commissie ⁽⁴⁾, moeten ook alle verwijzingen naar Uitvoeringsverordening (EU) 2019/628 worden vervangen door de correcte verwijzingen naar Uitvoeringsverordening (EU) 2020/2235.

⁽¹⁾ PB L 95 van 7.4.2017, blz. 1.

⁽²⁾ Uitvoeringsverordening (EU) 2019/627 van de Commissie van 15 maart 2019 tot vaststelling van eenvormige praktische regelingen voor de uitvoering van officiële controles van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong overeenkomstig Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2074/2005 van de Commissie wat officiële controles betreft (PB L 131 van 17.5.2019, blz. 51).

⁽³⁾ Uitvoeringsverordening (EU) 2019/628 van de Commissie van 8 april 2019 betreffende modellen van officiële certificaten voor bepaalde dieren en goederen en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2074/2005 en Uitvoeringsverordening (EU) 2016/759 wat deze modelcertificaten betreft (PB L 131 van 17.5.2019, blz. 101).

⁽⁴⁾ Uitvoeringsverordening (EU) 2020/2235 van de Commissie van 16 december 2020 tot vaststelling van bepalingen ter uitvoering van de Verordeningen (EU) 2016/429 en (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft modellen van diergezondheids-certificaten, modellen van officiële certificaten en modellen van diergezondheids-/officiële certificaten, voor de binnenkomst in de Unie en verplaatsingen binnen de Unie van zendingen van bepaalde categorieën dieren en goederen, en officiële certificering met betrekking tot dergelijke certificaten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 599/2004, Uitvoeringsverordeningen (EU) nr. 636/2014 en (EU) 2019/628, Richtlijn 98/68/EG en de Beschikkingen 2000/572/EG, 2003/779/EG en 2007/240/EG (PB L 442 van 30.12.2020, blz. 1).

- (4) In artikel 45, punt l), van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/627 is bepaald dat vers vlees ongeschikt voor menselijke consumptie moet worden verklaard als het illegaal met ioniserende straling is behandeld, waaronder uv-straling. De meeste uv-straling kan niet worden beschouwd als ioniserende straling in de zin van artikel 4, punt 46, van Richtlijn 2013/59/Euratom van de Raad ⁽⁵⁾. Artikel 45, punt l), van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/627 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd.
- (5) De specifieke voorschriften voor officiële controles betreffende levende tweekleppige weekdieren uit ingedeelde productie- en heruitzettingsgebieden zijn overeenkomstig artikel 51 van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/627 niet van toepassing op levende *Holothuroidea* die geen filtrerende dieren zijn.
- (6) Bij Verordening (EU) 2021/1756 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁶⁾ is artikel 18 van Verordening (EU) 2017/625 gewijzigd en is de mogelijkheid om af te wijken van de verplichting om de productie- en heruitzettingsgebieden in te delen, zoals vastgesteld in artikel 18, lid 7, punt g), van Verordening (EU) 2017/625, uitgebreid tot alle stekelhuidigen die geen filtrerende dieren zijn, en niet alleen tot *Holothuroidea*. Daarnaast is artikel 11 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/624 van de Commissie ⁽⁷⁾, op grond van artikel 18, lid 7, punt g), van Verordening (EU) 2017/625, gewijzigd bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/2258 van de Commissie ⁽⁸⁾, waarbij de indeling van de productie- en heruitzettingsgebieden niet verplicht is voor het verzamelen van stekelhuidigen die geen filtrerende dieren zijn. Bijgevolg moet artikel 51 van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/627 dienovereenkomstig worden gewijzigd.
- (7) In artikel 71 van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/627 zijn voorschriften vastgesteld betreffende de beslissingen die de bevoegde autoriteiten na controles van visserijproducten kunnen nemen. Punt a) van dat artikel verwijst ten onrechte naar sectie VII in plaats van naar sectie VIII inzake visserijproducten van bijlage III bij Verordening (EG) nr. 853/2004. Omwille van de consistentie moet die verwijzing in artikel 71 van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/627 worden gerectificeerd.
- (8) In bijlage VI bij Uitvoeringsverordening (EU) 2019/627 zijn praktische regelingen vastgesteld voor officiële controles van visserijproducten overeenkomstig artikel 70 van die uitvoeringsverordening. Met name worden de analysemethoden vastgesteld die moeten worden toegepast wanneer het organoleptisch onderzoek aanleiding geeft tot twijfel aangaande de versheid van de visserijproducten. In haar wetenschappelijk advies ⁽⁹⁾ heeft de EFSA methoden geïdentificeerd waarmee een onderscheid kan worden gemaakt tussen “supergekoelde” vis en eerder ingevroren vis die als “supergekoeld” in de handel wordt aangeboden. Aangezien die analysemethoden moeten worden toegevoegd aan bijlage VI bij Uitvoeringsverordening (EU) 2019/627, moet die bijlage worden gewijzigd.
- (9) Uitvoeringsverordening (EU) 2019/627 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd en gerectificeerd.
- (10) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Permanent Comité voor planten, dieren, levensmiddelen en diervoeders,

⁽⁵⁾ Richtlijn 2013/59/Euratom van de Raad van 5 december 2013 tot vaststelling van de basisnormen voor de bescherming tegen de gevaren verbonden aan de blootstelling aan ioniserende straling, en houdende intrekking van de Richtlijnen 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom en 2003/122/Euratom (PB L 13 van 17.1.2014, blz. 1).

⁽⁶⁾ Verordening (EU) 2021/1756 van het Europees Parlement en de Raad van 6 oktober 2021 tot wijziging van Verordening (EU) 2017/625 wat betreft officiële controles op dieren en producten van dierlijke oorsprong die vanuit derde landen naar de Unie worden uitgevoerd om de naleving van het verbod op bepaalde toepassingen van antimicrobiële stoffen te waarborgen en van Verordening (EG) nr. 853/2004 wat betreft de rechtstreekse levering van vlees van pluimvee en lagomorfen (PB L 357 van 8.10.2021, blz. 27).

⁽⁷⁾ Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/624 van de Commissie van 8 februari 2019 betreffende specifieke voorschriften voor de uitvoering van officiële controles van de productie van vlees en voor de productie- en de heruitzettingsgebieden van levende tweekleppige weekdieren overeenkomstig Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 131 van 17.5.2019, blz. 1).

⁽⁸⁾ Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/2258 van de Commissie van 9 september 2022 tot wijziging en rectificatie van bijlage III bij Verordening (EG) nr. 853/2004 van het Europees Parlement en de Raad betreffende specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong wat visserijproducten, eieren en bepaalde zeer verfijnde producten betreft, en tot wijziging van Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/624 van de Commissie wat bepaalde tweekleppige weekdieren betreft (PB L 299 van 18.11.2022, blz. 5).

⁽⁹⁾ EFSA Journal 2021;19(1):6378.

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Uitvoeringsverordening (EU) 2019/627 wordt als volgt gewijzigd:

1) Artikel 10 wordt als volgt gewijzigd:

- “a) in lid 2 worden de woorden “overeenkomstig artikel 29 van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/628 van de Commissie (*)” vervangen door “overeenkomstig artikel 31 van Uitvoeringsverordening (EU) 2020/2235 van de Commissie (*)”.

(*) Uitvoeringsverordening (EU) 2020/2235 van de Commissie van 16 december 2020 tot vaststelling van bepalingen ter uitvoering van de Verordeningen (EU) 2016/429 en (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft modellen van diergezondheidscertificaten, modellen van officiële certificaten en modellen van diergezondheids-/officiële certificaten, voor de binnenkomst in de Unie en verplaatsingen binnen de Unie van zendingen van bepaalde categorieën dieren en goederen, en officiële certificering met betrekking tot dergelijke certificaten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 599/2004, Uitvoeringsverordeningen (EU) nr. 636/2014 en (EU) 2019/628, Richtlijn 98/68/EG en de Beschikkingen 2000/572/EG, 2003/779/EG en 2007/240/EG (PB L 442 van 30.12.2020, blz. 1).”;

- b) in lid 3 worden de woorden “overeenkomstig artikel 29 van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/628 van de Commissie” vervangen door “overeenkomstig artikel 32 van Uitvoeringsverordening (EU) 2020/2235”.

2) Punt l) van artikel 45 wordt vervangen door:

- “l) illegaal met ioniserende straling of uv-straling is behandeld;”.

3) Artikel 51 wordt vervangen door:

“Artikel 51

Uitsluiting

Deze titel is van toepassing op levende tweekleppige weekdieren, levende stekelhuidigen, levende manteldieren en levende mariene buikpotigen. Deze titel is niet van toepassing op levende mariene buikpotigen en levende stekelhuidigen die geen filtrerende dieren zijn.”.

4) Punt a) van artikel 71 wordt vervangen door:

- “a) uit overeenkomstig artikel 70 uitgevoerde officiële controles blijkt dat zij niet voldoen aan de organoleptische, chemische, fysische of microbiologische criteria of voorschriften met betrekking tot parasieten als vastgelegd in sectie VIII van bijlage III bij Verordening (EG) nr. 853/2004 of in Verordening (EG) nr. 2073/2005;”.

5) In lid 1 van artikel 72 worden de woorden “het modelgezondheidscertificaat in bijlage III, deel II, hoofdstuk B, bij Uitvoeringsverordening (EU) 2019/628” vervangen door “het modelgezondheidscertificaat in hoofdstuk 29 van bijlage III bij Uitvoeringsverordening (EU) 2020/2235”.

6) In hoofdstuk I, punt B, “Versheidsindicatoren”, van bijlage VI wordt de volgende alinea ingevoegd tussen de eerste alinea en de tweede alinea:

“Indien tijdens het organoleptisch onderzoek enig vermoeden ontstaat dat eerder ingevroren vis in de handel als vers wordt aangeboden, mogen er voor verificatiedoeleinden monsters worden genomen die aan laboratoriumtests worden onderworpen, zoals de hydroxyacylco-enzyme A-dehydrogenase (HADH)-test, histologie, ultraviolet/zichtbaar nabij-infraroodspectroscopie (UV/VIS/NIR) en hyperspectrale beeldvorming.”.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 19 december 2022.

Voor de Commissie
De voorzitter
Ursula VON DER LEYEN

UITVOERINGSVERORDENING (EU) 2022/2504 VAN DE COMMISSIE

van 19 december 2022

tot wijziging van de bijlagen III en V bij Uitvoeringsverordening (EU) 2020/2235 wat betreft modellen van diergezondheids-/officiële certificaten en officiële certificaten voor de binnenkomst in de Unie van zendingen van bepaalde visserijproducten en zeer verfijnde producten van dierlijke oorsprong, en het model van een particuliere verklaring voor de binnenkomst in de Unie van bepaalde samengestelde producten

(Voor de EER relevante tekst)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EG) nr. 853/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 houdende vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong ⁽¹⁾, en met name artikel 7, lid 2, punt a),Gezien Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende overdraagbare dierziekten en tot wijziging en intrekking van bepaalde handelingen op het gebied van diergezondheid ("diergezondheids-wetgeving") ⁽²⁾, en met name artikel 238, lid 3, en artikel 239, lid 3,Gezien Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2017 betreffende officiële controles en andere officiële activiteiten die worden uitgevoerd om de toepassing van de levensmiddelen- en diervoederwetgeving en van de voorschriften inzake diergezondheid, dierenwelzijn, plantgezondheid en gewasbeschermingsmiddelen te waarborgen, tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 999/2001, (EG) nr. 396/2005, (EG) nr. 1069/2009, (EG) nr. 1107/2009, (EU) nr. 1151/2012, (EU) nr. 652/2014, (EU) 2016/429 en (EU) 2016/2031 van het Europees Parlement en de Raad, de Verordeningen (EG) nr. 1/2005 en (EG) nr. 1099/2009 van de Raad en de Richtlijnen 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG en 2008/120/EG van de Raad, en tot intrekking van de Verordeningen (EG) nr. 854/2004 en (EG) nr. 882/2004 van het Europees Parlement en de Raad, de Richtlijnen 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG en 97/78/EG van de Raad en Besluit 92/438/EEG van de Raad (verordening officiële controles) ⁽³⁾, en met name artikel 90, eerste alinea, punten a) en b), en artikel 126, lid 3,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Uitvoeringsverordening (EU) 2020/2235 van de Commissie ⁽⁴⁾ bevat onder meer voorschriften inzake de in Verordening (EU) 2017/625 bedoelde officiële certificaten die vereist zijn voor de binnenkomst in de Unie van bepaalde zendingen producten van dierlijke oorsprong. Met name bevat bijlage III bij Uitvoeringsverordening (EU) 2020/2235 onder meer modellen van diergezondheids-/officiële certificaten en officiële certificaten voor de binnenkomst in de Unie van zendingen van bepaalde visserijproducten en zeer verfijnde producten van dierlijke oorsprong.
- (2) De hoofdstukken 30 en 31 van bijlage III bij Uitvoeringsverordening (EU) 2020/2235 bevatten respectievelijk het model van het officiële certificaat voor de binnenkomst in de Unie van voor menselijke consumptie bestemde visserijproducten of visserijproducten op basis van tweekleppige weekdieren die rechtstreeks van een reeferschip, vriesvaartuig of fabrieksvaartuig dat de vlag van een derde land voert de Unie binnenkomen, zoals bepaald in artikel 11, lid 3, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/625 van de Commissie ⁽⁵⁾ (model FISH/MOL-CAP), en het model van het diergezondheids-/officiële certificaat voor de binnenkomst in de Unie van voor menselijke consumptie bestemde levende tweekleppige weekdieren, stekelhuidigen, manteldieren, mariene buikpotigen en

⁽¹⁾ PB L 139 van 30.4.2004, blz. 55.

⁽²⁾ PB L 84 van 31.3.2016, blz. 1.

⁽³⁾ PB L 95 van 7.4.2017, blz. 1.

⁽⁴⁾ Uitvoeringsverordening (EU) 2020/2235 van de Commissie van 16 december 2020 tot vaststelling van bepalingen ter uitvoering van de Verordeningen (EU) 2016/429 en (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft modellen van diergezondheids-/officiële certificaten, modellen van officiële certificaten en modellen van diergezondheids-/officiële certificaten, voor de binnenkomst in de Unie en verplaatsingen binnen de Unie van zendingen van bepaalde categorieën dieren en goederen, en officiële certificering met betrekking tot dergelijke certificaten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 599/2004, Uitvoeringsverordeningen (EU) nr. 636/2014 en (EU) 2019/628, Richtlijn 98/68/EG en de Beschikkingen 2000/572/EG, 2003/779/EG en 2007/240/EG (PB L 442 van 30.12.2020, blz. 1).

⁽⁵⁾ Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/625 van de Commissie van 4 maart 2019 tot aanvulling van Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft voorwaarden voor de binnenkomst in de Unie van zendingen van bepaalde voor menselijke consumptie bestemde dieren en goederen (PB L 131 van 17.5.2019, blz. 18).

producten van dierlijke oorsprong van die dieren (model MOL-HC). Bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/2258 van de Commissie ⁽⁶⁾ is artikel 11 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/624 ⁽⁷⁾ gewijzigd, op grond waarvan de indeling van de productie- en de heruitzettingsgebieden niet verplicht is met betrekking tot het verzamelen van stekelhuidigen die geen filtrerende dieren zijn. Het model van het officiële certificaat en het model van het dieiergezondheids-/officiële certificaat voor de binnenkomst in de Unie van dergelijke visserijproducten moeten daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd.

- (3) Hoofdstuk 46 van bijlage III bij Uitvoeringsverordening (EU) 2020/2235 bevat het model van het officiële certificaat voor de binnenkomst in de Unie van voor menselijke consumptie bestemd(e) zeer verfijnd(e) chondroïtinesulfaat, hyaluronzuur, andere producten van gehydrolyseerd kraakbeen, chitosan, glucosamine, stremsel, vislijm en aminozuren (model HRP). Bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/2258 is Verordening (EG) nr. 853/2004 gewijzigd, waarbij vetderivaten en levensmiddelenaroma's die overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1334/2008 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁸⁾ zijn toegelaten, als zeer verfijnde producten zijn toegevoegd, op voorwaarde dat zij behandelingen ondergaan die elk risico voor de dier- of volksgezondheid wegnemen. Het model van het officiële certificaat voor de binnenkomst in de Unie van dergelijke zeer verfijnde producten moet dienovereenkomstig worden gewijzigd.
- (4) Bijlage III bij Uitvoeringsverordening (EU) 2020/2235 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd.
- (5) Het model van particuliere verklaring in bijlage V bij Uitvoeringsverordening (EU) 2020/2235 van exploitanten die houdbare samengestelde producten in de Unie binnenbrengen, moet ook worden bijgewerkt om het invullen van het document te vergemakkelijken, waarbij de opgedane ervaring moet worden weerspiegeld en toelichtingen en aantekeningen moeten worden toegevoegd om de verstrekking van informatie door de invoerende exploitanten van levensmiddelenbedrijven te vergemakkelijken. Gelatine, collageen en bepaalde zeer verfijnde producten mogen worden ingevoerd zonder een residubewakingsplan in te dienen, dus mag vermelding van de uitvoerende landen in de lijst in de bijlage bij Besluit 2011/163/EU van de Commissie ⁽⁹⁾ geen voorwaarde zijn voor het naar de Unie mogen uitvoeren van deze producten of het mogen gebruiken van deze producten als ingrediënten in samengestelde producten voor uitvoer naar de Unie, hoewel opname in de lijst overeenkomstig de artikelen 18, 19 of 22 van Uitvoeringsverordening (EU) 2021/405 van de Commissie ⁽¹⁰⁾ wel verplicht blijft. Daarom moet de particuliere verklaring in bijlage V bij Uitvoeringsverordening (EU) 2020/2235 worden vervangen door een bijgewerkte versie.
- (6) Bijlage V bij Uitvoeringsverordening (EU) 2020/2235 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd.
- (7) Uitvoeringsverordening (EU) 2020/2235 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd.
- (8) Om verstoring van het handelsverkeer wat betreft de binnenkomst in de Unie van zendingen van bepaalde visserijproducten, zeer verfijnde producten van dierlijke oorsprong en houdbare samengestelde producten te voorkomen, moeten de overeenkomstig Uitvoeringsverordening (EU) 2020/2235 afgegeven certificaten of verklaringen die zijn afgegeven vóór de bij deze verordening aangebrachte wijzigingen, blijven worden toegestaan, mits een dergelijk certificaat of een dergelijke verklaring uiterlijk op 15 april 2023 is afgegeven.
- (9) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Permanent Comité voor planten, dieren, levensmiddelen en diervoeders,

⁽⁶⁾ Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/2258 van de Commissie van 9 september 2022 tot wijziging en rectificatie van bijlage III bij Verordening (EG) nr. 853/2004 van het Europees Parlement en de Raad betreffende specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong wat visserijproducten, eieren en bepaalde zeer verfijnde producten betreft, en tot wijziging van Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/624 van de Commissie wat bepaalde tweekleppige weekdieren betreft (PB L 299 van 18.11.2022, blz. 5).

⁽⁷⁾ Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/624 van de Commissie van 8 februari 2019 betreffende specifieke voorschriften voor de uitvoering van officiële controles van de productie van vlees en voor de productie- en de heruitzettingsgebieden van levende tweekleppige weekdieren overeenkomstig Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 131 van 17.5.2019, blz. 1).

⁽⁸⁾ Verordening (EG) nr. 1334/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 inzake aroma's en bepaalde voedsel ingrediënten met aromatiserende eigenschappen voor gebruik in en op levensmiddelen en tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1601/91 van de Raad, Verordening (EG) nr. 2232/96, Verordening (EG) nr. 110/2008 en Richtlijn 2000/13/EG (PB L 354 van 31.12.2008, blz. 34).

⁽⁹⁾ Besluit 2011/163/EU van de Commissie van 16 maart 2011 tot goedkeuring van de door derde landen ingediende plannen overeenkomstig artikel 29 van Richtlijn 96/23/EG van de Raad (PB L 70 van 17.3.2011, blz. 40).

⁽¹⁰⁾ Uitvoeringsverordening (EU) 2021/405 van de Commissie van 24 maart 2021 tot vaststelling van de lijsten van derde landen of regio's daarvan waaruit de binnenkomst in de Unie van bepaalde voor menselijke consumptie bestemde dieren en goederen is toegestaan overeenkomstig Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 114 van 31.3.2021, blz. 118).

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

De bijlagen III en V bij Uitvoeringsverordening (EU) 2020/2235 worden gewijzigd overeenkomstig de bijlage bij deze verordening.

Artikel 2

1. Gedurende een overgangsperiode die loopt tot en met 15 juli 2023 blijft de binnenkomst in de Unie van zendingen van bepaalde visserijproducten en zeer verfijnde producten van dierlijke oorsprong die vergezeld gaan van het toepasselijke diergezondheids-/officiële certificaat of officiële certificaat dat is afgegeven overeenkomstig de modellen in de hoofdstukken 30, 31 en 46 van bijlage III bij Uitvoeringsverordening (EU) 2020/2235, zoals die van toepassing was vóór de bij deze uitvoeringsverordening in die uitvoeringsverordening ingevoerde wijzigingen, toegestaan, op voorwaarde dat het desbetreffende certificaat uiterlijk op 15 april 2023 is afgegeven.

2. Gedurende een overgangsperiode die loopt tot en met 15 juli 2023 blijft de binnenkomst in de Unie van zendingen van houdbare samengestelde producten die vergezeld gaan van de particuliere verklaring die is afgegeven overeenkomstig het model in bijlage V bij Uitvoeringsverordening (EU) 2020/2235, zoals die van toepassing was vóór de bij deze uitvoeringsverordening in die uitvoeringsverordening ingevoerde wijzigingen, toegestaan, op voorwaarde dat de desbetreffende verklaring uiterlijk op 15 april 2023 is afgegeven.

Artikel 3

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 19 december 2022.

Voor de Commissie
De voorzitter
Ursula VON DER LEYEN

BIJLAGE

De bijlagen III en V bij Uitvoeringsverordening (EU) 2020/2235 worden als volgt gewijzigd:

1) Bijlage III wordt als volgt gewijzigd:

- a) in de inleidende tabel met de lijst van de in die bijlage opgenomen modellen van diergezondheids-/officiële certificaten en van officiële certificaten voor de binnenkomst in de Unie, wordt het deel betreffende het model van officieel certificaat voor de binnenkomst in de Unie van voor menselijke consumptie bestemd(e) zeer verfijnd(e) chondroitinesulfaat, hyaluronzuur, andere producten van gehydrolyseerd kraakbeen, chitosan, glucosamine, stremsel, vislijm en aminozuren vervangen door:

“Zeer verfijnde producten als omschreven in sectie XVI van bijlage III bij Verordening (EG) nr. 853/2004, bestemd voor menselijke consumptie

HRP	Hoofdstuk 46: MODEL VAN OFFICIEEL CERTIFICAAT VOOR DE BINNENKOMST IN DE UNIE VAN VOOR MENSELIJKE CONSUMPTIE BESTEMDE ZEER VEFIJNDE PRODUCTEN ALS OMSCHREVEN IN SECTIE XVI VAN BIJLAGE III BIJ VERORDENING (EG) NR. 853/2004 (MODEL HRP)”
-----	--

b) de hoofdstukken 30 en 31 worden vervangen door:

“HOOFDSTUK 30:

MODEL VAN OFFICIEEL CERTIFICAAT VOOR DE BINNENKOMST IN DE UNIE VAN VOOR MENSELIJKE CONSUMPTIE BESTEMDE VISSERIJPRODUCTEN OF VISSERIJPRODUCTEN DIE ZIJN AFGELEID VAN TWEEKLEPPIGE WEEKDIEREN DIE RECHTSTREEKS VAN EEN REEFERSCHIP, VRIESVAARTUIG OF FABRIEKVAARTUIG DAT DE VLAG VAN EEN DERDE LAND VOERT DE UNIE BINNENKOMEN, ZOALS BEPAALD IN ARTIKEL 11, LID 3, VAN GEDELEGEERDE VERORDENING (EU) 2019/625 (MODEL FISH/MOL-CAP)

LAND		Officieel certificaat voor de EU					
Deel I: Beschrijving van de zending	I.1 Verzender/exporteur Naam Adres Land ISO-landcode	I.2 Referentienummer certificaat	I.2a Imsoc-referentie				
		I.3 Centrale bevoegde autoriteit	QR-code				
		I.4 Lokale bevoegde autoriteit					
	I.5 Ontvanger/importeur Naam Adres Land ISO-landcode	I.6 Voor de zending verantwoordelijke exploitant Naam Adres Land ISO-landcode					
	I.7 Land van oorsprong	ISO-landcode	I.9 Land van bestemming				ISO-landcode
	I.8 Regio van oorsprong	Code	I.10 Regio van bestemming				Code
	I.11 Plaats van verzending Naam Registratie-/erkenningsnummer Adres Land ISO-landcode	I.12 Plaats van bestemming Naam Registratie-/erkenningsnummer Adres Land ISO-landcode					
		I.13					
	I.15		I.14 Datum en tijdstip van vertrek				
			I.16 Grenscontrolepost van binnenkomst				
I.15		I.17 Begeleidende documenten Soort Code Land ISO-landcode Referentienummer van het handelsdocument					
		I.18					
I.19							
I.20 Gecertificeerd als of voor							
☐ Producten voor menselijke consumptie		☐ Conservenindustrie			☐ Verdere verwerking		
I.21		I.22 ☐ Voor de interne markt					
		I.23					
I.24 Totaal aantal verpakkingen		I.25 Totale hoeveelheid			I.26 Totaal nettogewicht/brutogewicht (kg)		
I.27 Beschrijving van de zending							
GN-code	Soort	☐ Eindverbruiker	Aantal verpakkingen	Nettogewicht	Partijnummer	Type verpakking	Soort behandeling
Datum van winning/productie				Identificatiemerk			

LAND		Modelcertificaat FISH/MOL-CAP	
II. Informatie over de gezondheid		II.a	II.b
		Referentienummer certificaat	Imsoc-referentie
Deel II: Certificering	II.1	Verklaring inzake de volksgezondheid	
	<p>Ondergetekende verklaart dat zij/hij kennis heeft van de relevante voorschriften van Verordening (EG) nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad ^(a), Verordening (EG) nr. 852/2004 van het Europees Parlement en de Raad ^(b), Verordening (EG) nr. 853/2004 van het Europees Parlement en de Raad ^(c) en Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad (verordening officiële controles) ^(p) en dat de in deel I beschreven visserijproducten of visserijproducten die zijn afgeleid van levende tweekleppige weekdieren/levende stekelhuidigen/levende manteldieren/levende mariene buikpotigen:</p> <p>a) overeenkomstig deze voorschriften zijn geproduceerd en met name dat het vaartuig wordt vermeld in de lijst van vaartuigen waaruit de invoer in de Unie is toegestaan ("de EU-lijst");</p> <p>b) op het vaartuig de algemene hygiënevoorschriften worden toegepast en een op de beginselen van risicoanalyse en kritische controlepunten (HACCP) gebaseerd programma overeenkomstig artikel 5 van Verordening (EG) nr. 852/2004 wordt toegepast, waarop door de bevoegde autoriteiten regelmatig audits worden uitgevoerd, en het is opgenomen in een lijst van door de Unie erkende inrichtingen;</p> <p>c) de visserijproducten of visserijproducten die zijn afgeleid van levende tweekleppige weekdieren/levende stekelhuidigen/levende manteldieren/levende mariene buikpotigen zijn gevangen en aan boord van het vaartuig gehanteerd, aan land gebracht, gehanteerd en, in voorkomend geval, op hygiënische wijze bereid, verwerkt, ingevroren en ontdooid overeenkomstig de voorschriften van sectie VIII, hoofdstukken I tot en met IV, van bijlage III bij Verordening (EG) nr. 853/2004. Ingewanden en delen die een gevaar voor de volksgezondheid inhouden, zijn zo snel mogelijk verwijderd en gescheiden gehouden van voor menselijke consumptie bestemde producten;</p> <p>d) de visserijproducten of visserijproducten die zijn afgeleid van levende tweekleppige weekdieren/levende stekelhuidigen/levende manteldieren/levende mariene buikpotigen voldoen aan de gezondheidsnormen van bijlage III, sectie VIII, hoofdstuk V, bij Verordening (EG) nr. 853/2004 [voldoen aan de gezondheidsnormen van bijlage III, sectie VII, hoofdstuk V, bij Verordening (EG) nr. 853/2004] (schrappen wat niet van toepassing is) en, waar van toepassing, de criteria van Verordening (EG) nr. 2073/2005 van de Commissie ^(e);</p> <p>e) de visserijproducten of visserijproducten die zijn afgeleid van levende tweekleppige weekdieren/levende stekelhuidigen/levende manteldieren/levende mariene buikpotigen verpakt, opgeslagen en vervoerd zijn overeenkomstig de voorschriften van sectie VIII, hoofdstukken VI tot en met VIII, van bijlage III bij Verordening (EG) nr. 853/2004;</p> <p>f) de visserijproducten of visserijproducten die zijn afgeleid van levende tweekleppige weekdieren/levende stekelhuidigen/levende manteldieren/levende mariene buikpotigen gemerkt zijn overeenkomstig de voorschriften van sectie I van bijlage II bij Verordening (EG) nr. 853/2004;</p> <p>g) in het geval van Pectinidae, mariene buikpotigen en stekelhuidigen die geen filterende dieren zijn en buiten de ingedeelde productiegebieden zijn verzameld, voldoen aan de specifieke voorschriften van bijlage III, sectie VII, hoofdstuk IX, bij Verordening (EG) nr. 853/2004;</p>		

^(a) Verordening (EG) nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2002 tot vaststelling van de algemene beginselen en voorschriften van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Autoriteit voor voedselveiligheid en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden (PB L 31 van 1.2.2002, blz. 1).

^(b) Verordening (EG) nr. 852/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 inzake levensmiddelenhygiëne (PB L 139 van 30.4.2004, blz. 1).

^(c) Verordening (EG) nr. 853/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 houdende vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong. (PB L 139 van 30.4.2004, blz. 55).

^(p) Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2017 betreffende officiële controles en andere officiële activiteiten die worden uitgevoerd om de toepassing van de levensmiddelen- en diervoederwetgeving en van de voorschriften inzake diergezondheid, dierenwelzijn, plantgezondheid en gewasbeschermingsmiddelen te waarborgen, tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 999/2001, (EG) nr. 396/2005, (EG) nr. 1069/2009, (EG) nr. 1107/2009, (EU) nr. 1151/2012, (EU) nr. 652/2014, (EU) 2016/429 en (EU) 2016/2031 van het Europees Parlement en de Raad, de Verordeningen (EG) nr. 1/2005 en (EG) nr. 1099/2009 van de Raad en de Richtlijnen 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG en 2008/120/EG van de Raad, en tot intrekking van de Verordeningen (EG) nr. 854/2004 en (EG) nr. 882/2004 van het Europees Parlement en de Raad, de Richtlijnen 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG en 97/78/EG van de Raad en Besluit 92/438/EEG van de Raad (verordening officiële controles) (PB L 95 van 7.4.2017, blz. 1).

^(e) Verordening (EG) nr. 2073/2005 van de Commissie van 15 november 2005 inzake microbiologische criteria voor levensmiddelen (PB L 338 van 22.12.2005, blz. 1).

LAND

Modelcertificaat FISH/MOL-CAP

II. Informatie over de gezondheid	II.a Referentienummer certificaat	II.b Imsoc-referentie
<p>h) de visserijproducten voldoen aan de garanties met betrekking tot levende dieren en producten daarvan, indien zij van aquacultuur afkomstig zijn, die zijn vervat in de overeenkomstig artikel 29 van Richtlijn 96/23/EG van de Raad ^(f) ingediende plannen betreffende residuen, en de betrokken dieren en producten voor het betrokken land van oorsprong zijn opgenomen in Besluit 2011/163/EU van de Commissie ^(g);</p> <p>i) de visserijproducten of visserijproducten die zijn afgeleid van levende tweekleppige weekdieren/levende stekelhuidigen/levende manteldieren/levende mariene buikpotigen zijn geproduceerd onder voorwaarden die de naleving van de in Verordening (EG) nr. 1881/2006 van de Commissie ^(h) vastgestelde maximumgehalten voor verontreinigingen garanderen, en</p> <p>j) ingevroren visserijproducten of visserijproducten die zijn afgeleid van levende tweekleppige weekdieren/levende stekelhuidigen/levende manteldieren/levende mariene buikpotigen op een temperatuur van ten hoogste -18 °C in alle delen van het product zijn gehouden. Hele in pekel ingevroren vissen die voor de productie van conserven bestemd zijn, mogen worden bewaard bij een temperatuur van ten hoogste -9 °C.</p>		
<p>Toelichting</p> <p>In overeenstemming met het akkoord inzake de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland uit de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, en met name artikel 5, lid 4, van het Protocol inzake Ierland/Noord-Ierland in samenhang met bijlage 2 bij dat protocol, betreffen verwijzingen naar de Europese Unie in dit officiële certificaat ook het Verenigd Koninkrijk met betrekking tot Noord-Ierland.</p> <p>Dit officiële certificaat moet worden ingevuld overeenkomstig de richtsnoeren in hoofdstuk 4 van bijlage I bij Uitvoeringsverordening (EU) 2020/2235.</p> <p>Deel I:</p> <p>Vak I.2: Een uniek documentnummer overeenkomstig uw eigen classificatie.</p> <p>Vak I.5: De naam en het adres (straat, postcode en plaats) van de natuurlijke persoon naar wie of rechtspersoon waarnaar de zending rechtstreeks wordt ingevoerd in de lidstaat van bestemming.</p> <p>Vak I.7: Het land waarvan het vaartuig de vlag voert en dat dit document afgeeft.</p> <p>Vak I.11: De naam van het vaartuig en het erkenningsnummer zoals vermeld in de lijst overeenkomstig artikel 10 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/625 van de Commissie ⁽ⁱ⁾ waarvan de visserijproducten rechtstreeks worden ingevoerd.</p> <p>Vak I.20: Vink "Conservenindustrie" aan voor hele vissen die aanvankelijk in pekel worden ingevroren bij -9 °C of een temperatuur hoger dan -18 °C en die bestemd zijn voor de bereiding van conserven overeenkomstig de voorschriften van sectie VIII, hoofdstuk I, punt II.7, van bijlage III bij Verordening (EG) nr. 853/2004. Vink "Producten voor menselijke consumptie" of "Verdere verwerking" aan voor de andere gevallen.</p> <p>Vak I.27: Voeg de toepasselijke code(s) van het geharmoniseerd systeem (GS) in met gebruik van een of meer van de volgende posten: 0301, 0302, 0303, 0304, 0305, 0306, 0307, 0308, 0511, 1504, 1516, 1518, 1603, 1604, 1605 of 2106.</p> <p>Vak I.27: Beschrijving van de zending: "Soort behandeling": geef aan: gekoeld, ingevroren of verwerkt.</p>		

^(f) Richtlijn 96/23/EG van de Raad van 29 april 1996 inzake controlemaatregelen ten aanzien van bepaalde stoffen en residuen daarvan in levende dieren en in producten daarvan en tot intrekking van de Richtlijnen 85/358/EEG en 86/469/EEG en de Beschikkingen 89/187/EEG en 91/664/EEG (PB L 125 van 23.5.1996, blz. 10).

^(g) Besluit 2011/163/EU van de Commissie van 16 maart 2011 tot goedkeuring van de door derde landen ingediende plannen overeenkomstig artikel 29 van Richtlijn 96/23/EG van de Raad (PB L 70 van 17.3.2011, blz. 40).

^(h) Verordening (EG) nr. 1881/2006 van de Commissie van 19 december 2006 tot vaststelling van de maximumgehalten aan bepaalde verontreinigingen in levensmiddelen (PB L 364 van 20.12.2006, blz. 5).

⁽ⁱ⁾ Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/625 van de Commissie van 4 maart 2019 tot aanvulling van Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft voorwaarden voor de binnenkomst in de Unie van zendingen van bepaalde voor menselijke consumptie bestemde dieren en goederen (PB L 131 van 17.5.2019, blz. 18).

Kapitein van het vaartuig
 Naam (in hoofdletters):
 Datum:
 Stempel:

Handtekening:

HOOFDSTUK 31

MODEL VAN DIERGEZONDHEIDS-/OFFICIEEL CERTIFICAAT VOOR DE BINNENKOMST IN DIE UNIE VAN VOOR MENSELIJKE CONSUMPTIE BESTEMDE LEVENDE TWECKLEPPIGE WEEKDIEREN, STEKELHUIDIGEN, MANTELDIEREN, MARIENE BUIKPOTIGEN EN PRODUCTEN VAN DIERLIJKE OORSPRONG VAN DIE DIEREN (MODEL MOL-HC)

LAND		Diergezondheids-/officieel certificaat voor de EU		
Deel I: Beschrijving van de zending	I.1 Verzender/exporteur Naam Adres Land	I.2 Referentienummer certificaat	I.2a Imsoc-referentie	
	ISO-landcode	I.3 Centrale bevoegde autoriteit	QR-code	
		I.4 Lokale bevoegde autoriteit		
	I.5 Ontvanger/importeur Naam Adres Land	I.6 Voor de zending verantwoordelijke exploitant Naam Adres Land		
	ISO-landcode		ISO-landcode	
	I.7 Land van oorsprong	ISO-landcode	I.9 Land van bestemming	ISO-landcode
	I.8 Regio van oorsprong	Code	I.10 Regio van bestemming	Code
	I.11 Plaats van verzending Naam Adres Land	Registratie-/erkenningsnummer ISO-landcode	I.12 Plaats van bestemming Naam Adres Land	
				Registratie-/erkenningsnummer ISO-landcode
	I.13 Plaats van lading		I.14 Datum en tijdstip van vertrek	
I.15 Vervoermiddel ☐ Vliegtuig ☐ Vaartuig ☐ Treinwagon ☐ Wegvoertuig Identificatie		I.16 Grenscontrolepost van binnenkomst		
		I.17 Begeleidende documenten Soort Code Land Referentienummer van het handelsdocument ISO-landcode		
I.18 Vervoersomstandigheden	☐ Omgevingstemperatuur	☐ Gekoeld	☐ Ingevroren	
I.19 Laadkist- of recipiëntnummer/zegelnummer				
Laadkist- of recipiëntnummer		Zegelnummer		

I.20 Gecertificeerd als of voor				
☐ Producten voor menselijke consumptie		☐ Levende waterdieren voor menselijke consumptie	☐ Verzendingscentrum	☐ Verdere verwerking
I.21 ☐ Voor doorvoer		I.22 ☐ Voor de interne markt		
Derde land ISO-landcode		I.23		
I.24 Totaal aantal verpakkingen	I.25 Totale hoeveelheid		I.26 Totaal nettogewicht/brutogewicht (kg)	
I.27 Beschrijving van de zending				
GN-code	Soort	Koelhuis	Identificatiemerk	Type verpakking
		Soort behandeling	Aard van de goederen	Aantal verpakkingen
☐ Eindverbruiker		Datum van winning/productie	Verwerkingsbedrijf	Nettogewicht
				Partijnummer

LAND		Modelcertificaat MOL-HC	
II. Informatie over de gezondheid		II.a	II.b
		Referentienummer certificaat	Imsoc-referentie
Deel II: Certificering	II.1	⁽¹⁾ Verklaring inzake de volksgezondheid [schrappen wanneer de Unie niet de eindbestemming van de levende tweekleppige weekdieren, stekelhuidigen, manteldieren, mariene buikpotigen en producten van dierlijke oorsprong van die dieren is]	
		<p>Ondergetekende verklaart dat zij/hij kennis heeft van de relevante voorschriften van Verordening (EG) nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾, Verordening (EG) nr. 852/2004 van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾, Verordening (EG) nr. 853/2004 van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁾ en Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad (verordening officiële controles) ⁽⁴⁾ en dat de in deel I beschreven ⁽⁴⁾[levende tweekleppige weekdieren] ⁽⁴⁾[levende stekelhuidigen] ⁽⁴⁾[levende manteldieren] ⁽⁴⁾[levende mariene buikpotigen] ⁽⁴⁾[producten van dierlijke oorsprong die zijn afgeleid van levende tweekleppige weekdieren/levende stekelhuidigen/levende manteldieren/levende mariene buikpotigen] overeenkomstig deze voorschriften zijn geproduceerd en met name dat zij:</p> <p>a) zijn verkregen in een regio/regio's of een land/landen waaruit op de datum van afgifte van dit diergezondheids-/officiële certificaat de binnenkomst in de Unie van ⁽⁴⁾[levende tweekleppige weekdieren] ⁽⁴⁾[levende stekelhuidigen] ⁽⁴⁾[levende manteldieren] ⁽⁴⁾[levende mariene buikpotigen] ⁽⁴⁾[producten van dierlijke oorsprong die zijn afgeleid van levende tweekleppige weekdieren/levende stekelhuidigen/levende manteldieren/levende mariene buikpotigen] is toegestaan en die is/zijn opgenomen in de lijst in bijlage VIII bij Uitvoeringsverordening (EU) 2021/405 van de Commissie ⁽⁵⁾;</p> <p>b) afkomstig zijn van een of meer inrichtingen die de algemene hygiënevoorschriften toepassen en die een op de beginselen van risicoanalyse en kritische controlepunten (HACCP) gebaseerd programma overeenkomstig artikel 5 van Verordening (EG) nr. 852/2004 toepassen, waarop door de bevoegde autoriteiten regelmatig audits worden uitgevoerd, en die zijn opgenomen in een lijst van door de Unie erkende inrichtingen;</p> <p>c) zijn verzameld, in voorkomend geval heruitgezet, en vervoerd overeenkomstig sectie VII, hoofdstukken I en II, van bijlage III bij Verordening (EG) nr. 853/2004;</p> <p>d) ⁽⁴⁾[zijn gehanteerd, in voorkomend geval gezuiverd, en verpakt overeenkomstig bijlage III, sectie VII, hoofdstukken III en IV, bij Verordening (EG) nr. 853/2004;</p> <p>e) ⁽⁴⁾[op hygiënische wijze zijn bereid, verwerkt, ingevroren en ontdooid overeenkomstig de voorschriften van sectie VIII, hoofdstukken III en IV, van bijlage III bij Verordening (EG) nr. 853/2004;]</p> <p>f) voldoen aan de gezondheidsnormen van sectie VII, hoofdstuk V, van bijlage III bij Verordening (EG) nr. 853/2004, ⁽⁴⁾[sectie VIII, hoofdstuk V, van bijlage III bij Verordening (EG) nr. 853/2004] en de criteria van Verordening (EG) nr. 2073/2005 van de Commissie ⁽⁶⁾;</p> <p>g) zijn verpakt, opgeslagen en vervoerd overeenkomstig ⁽⁴⁾[sectie VII, hoofdstukken VI en VIII, van bijlage III bij Verordening (EG) nr. 853/2004] ⁽⁴⁾[sectie VIII, hoofdstukken VI, VII en VIII, van bijlage III bij Verordening (EG) nr. 853/2004];</p> <p>h) zijn voorzien van een merk en geëtiketteerd overeenkomstig ⁽⁴⁾[bijlage II, sectie I, en bijlage III, sectie VII, hoofdstuk VII, bij Verordening (EG) nr. 853/2004] ⁽⁴⁾[bijlage II, sectie I, bij Verordening (EG) nr. 853/2004];</p>	

⁽¹⁾ Verordening (EG) nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2002 tot vaststelling van de algemene beginselen en voorschriften van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Autoriteit voor voedselveiligheid en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden (PB L 31 van 1.2.2002, blz. 1).

⁽²⁾ Verordening (EG) nr. 852/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 inzake levensmiddelenhygiëne (PB L 139 van 30.4.2004, blz. 1).

⁽³⁾ Verordening (EG) nr. 853/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 houdende vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong. (PB L 139 van 30.4.2004, blz. 55).

⁽⁴⁾ Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2017 betreffende officiële controles en andere officiële activiteiten die worden uitgevoerd om de toepassing van de levensmiddelen- en diervoederwetgeving en van de voorschriften inzake diergezondheid, dierenwelzijn, plantgezondheid en gewasbeschermingsmiddelen te waarborgen, tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 999/2001, (EG) nr. 396/2005, (EG) nr. 1069/2009, (EG) nr. 1107/2009, (EU) nr. 1151/2012, (EU) nr. 652/2014, (EU) 2016/429 en (EU) 2016/2031 van het Europees Parlement en de Raad, de Verordeningen (EG) nr. 1/2005 en (EG) nr. 1099/2009 van de Raad en de Richtlijnen 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG en 2008/120/EG van de Raad, en tot intrekking van de Verordeningen (EG) nr. 854/2004 en (EG) nr. 882/2004 van het Europees Parlement en de Raad, de Richtlijnen 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG en 97/78/EG van de Raad en Besluit 92/438/EEG van de Raad (verordening officiële controles) (PB L 95 van 7.4.2017, blz. 1).

⁽⁵⁾ Uitvoeringsverordening (EU) 2021/405 van de Commissie van 24 maart 2021 tot vaststelling van de lijsten van derde landen of regio's daarvan waaruit de binnenkomst in de Unie van bepaalde voor menselijke consumptie bestemde dieren en goederen is toegestaan overeenkomstig Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 114 van 31.3.2021, blz. 118).

⁽⁶⁾ Verordening (EG) nr. 2073/2005 van de Commissie van 15 november 2005 inzake microbiologische criteria voor levensmiddelen (PB L 338 van 22.12.2005, blz. 1).

- i) in het geval van Pectinidae, mariene buikpotigen en stekelhuidigen die geen filtrerende dieren zijn en buiten de ingedeelde productiegebieden zijn verzameld, voldoen aan de specifieke voorschriften van bijlage III, sectie VII, hoofdstuk IX, bij Verordening (EG) nr. 853/2004;
- j) afkomstig zijn uit een ten tijde van het verzamelen overeenkomstig artikel 52 van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/627 van de Commissie ⁽⁶⁾ als [A] [B] of [C] ingedeeld productiegebied (vermeld de indeling van het productiegebied ten tijde van het verzamelen) (met uitzondering van Pectinidae, mariene buikpotigen en stekelhuidigen die geen filtrerende dieren zijn en buiten de ingedeelde productiegebieden zijn verzameld);
- k) op afdoende wijze de officiële controles van (4)[de artikelen 51 tot en met 66 van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/627 of in artikel 11 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/624 van de Commissie ⁽⁸⁾] (4)[de artikelen 69, 70 en 71 van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/627] hebben ondergaan;
- l) voldoen aan de garanties met betrekking tot levende dieren en producten daarvan, indien zij van aquacultuur afkomstig zijn, die zijn vervat in de overeenkomstig artikel 29 van Richtlijn 96/23/EG van de Raad ⁽⁹⁾ ingediende plannen betreffende residuen, en de betrokken dieren en producten voor het betrokken land van oorsprong zijn opgenomen in Besluit 2011/163/EU van de Commissie ⁽⁵⁾;
- m) zijn geproduceerd onder omstandigheden die de naleving van de maximumresidugehalten voor bestrijdingsmiddelen zoals vastgesteld in Verordening (EG) nr. 396/2005 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁷⁾ en de maximumgehalten voor verontreinigingen zoals vastgesteld in Verordening (EG) nr. 1881/2006 van de Commissie garanderen ⁽⁴⁾.

⁽²⁾II.2. Verklaring inzake de diergezondheid voor levende tweekleppige weekdieren van ⁽³⁾in de lijst opgenomen soorten bestemd voor menselijke consumptie en producten van dierlijke oorsprong van die weekdieren die bestemd zijn voor verdere verwerking in de Unie vóór menselijke consumptie, met uitzondering van wilde weekdieren en producten daarvan die uit vissersvaartuigen worden aangeland

Ondergetekende, officieel dierenarts, verklaart het volgende:

II.2.1 Volgens officiële informatie (4)[voldoen de in vak I.27 van deel I bedoelde waterdieren] (4) [zijn de andere producten van dierlijke oorsprong van waterdieren dan levende waterdieren, zoals bedoeld in vak I.27 van deel I, verkregen van dieren die voldoen] aan de volgende diergezondheidsvoorschriften:

II.2.1.1 zij zijn afkomstig uit (4)[een inrichting] (4)[een habitat] die niet viel onder nationale beperkende maatregelen om diergezondheidsredenen of vanwege het voorkomen van abnormale sterftegevallen met onbekende oorzaak, met inbegrip van de relevante in de lijst opgenomen ziekten zoals genoemd in bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/692 van de Commissie ⁽⁶⁾ en nieuwe ziekten;

⁽⁶⁾ Uitvoeringsverordening (EU) 2019/627 van de Commissie van 15 maart 2019 tot vaststelling van eenvormige praktische regelingen voor de uitvoering van officiële controles van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong overeenkomstig Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2074/2005 van de Commissie wat officiële controles betreft (PB L 131 van 17.5.2019, blz. 51).

⁽⁸⁾ Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/624 van de Commissie van 8 februari 2019 betreffende specifieke voorschriften voor de uitvoering van officiële controles van de productie van vlees en voor de productie- en de heruitzettingsgebieden van levende tweekleppige weekdieren overeenkomstig Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 131 van 17.5.2019, blz. 1).

⁽⁹⁾ Richtlijn 96/23/EG van de Raad van 29 april 1996 inzake controlemaatregelen ten aanzien van bepaalde stoffen en residuen daarvan in levende dieren en in producten daarvan en tot intrekking van de Richtlijnen 85/358/EEG en 86/469/EEG en de Beschikkingen 89/187/EEG en 91/664/EEG (PB L 125 van 23.5.1996, blz. 10).

⁽⁵⁾ Besluit 2011/163/EU van de Commissie van 16 maart 2011 tot goedkeuring van de door derde landen ingediende plannen overeenkomstig artikel 29 van Richtlijn 96/23/EG van de Raad (PB L 70 van 17.3.2011, blz. 40).

⁽⁷⁾ Verordening (EG) nr. 396/2005 van het Europees Parlement en de Raad van 23 februari 2005 tot vaststelling van maximumgehalten aan bestrijdingsmiddelenresiduen in of op levensmiddelen en diervoeders van plantaardige en dierlijke oorsprong en houdende wijziging van Richtlijn 91/414/EEG van de Raad (PB L 70 van 16.3.2005, blz. 1).

⁽⁴⁾ Verordening (EG) nr. 1881/2006 van de Commissie van 19 december 2006 tot vaststelling van de maximumgehalten aan bepaalde verontreinigingen in levensmiddelen (PB L 364 van 20.12.2006, blz. 5).

⁽⁶⁾ Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/692 van de Commissie van 30 januari 2020 tot aanvulling van Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft regels voor de binnenkomst in de Unie en het na binnenkomst verplaatsen van en werken met zendingen van bepaalde dieren, levende producten en producten van dierlijke oorsprong (PB L 174 van 3.6.2020, blz. 379).

II.2.1.2 de (4)[waterdieren zijn niet bestemd om te worden gedood] (4)[andere producten van dierlijke oorsprong van waterdieren dan levende waterdieren zijn verkregen van dieren die niet bestemd waren om te worden gedood] in het kader van een nationaal programma voor de uitroeiing van ziekten, met inbegrip van de relevante in de lijst opgenomen ziekten zoals genoemd in bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/692 en van nieuwe ziekten.

⁽⁴⁾[II.2.2. De (4)[in vak I.27 van deel I bedoelde aquacultuurdieren] (4)[andere producten van dierlijke oorsprong van aquacultuurdieren dan levende aquacultuurdieren, zoals bedoeld in vak I.27 van deel I, zijn verkregen van dieren die] voldoen aan de volgende voorschriften:

II.2.2.1 zij zijn afkomstig uit een aquacultuurinrichting die is (4)[geregistreerd] (4)[erkend] door en onder toezicht staat van de bevoegde autoriteit van het derde land of gebied van oorsprong en beschikt over een systeem om gedurende een periode van ten minste drie jaar actuele gegevens te bewaren en bij te houden die ten minste de volgende informatie omvatten:

- i) de soorten, categorieën en aantallen aquacultuurdieren in de inrichting;
- ii) de verplaatsingen van waterdieren naar, en aquacultuurdieren uit, de inrichting;
- iii) het sterftcijfer in de inrichting;

II.2.2.2 zij zijn afkomstig uit een aquacultuurinrichting waar regelmatig diergezondheidsinspecties worden uitgevoerd door een dierenarts met het oog op het opsporen van, en de informatievoorziening over, tekenen die wijzen op de aanwezigheid van ziekten, met inbegrip van de relevante in de lijst opgenomen ziekten zoals genoemd in bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/692 en nieuwe ziekten, met een frequentie die in verhouding staat tot het door de inrichting gevormde risico.]

II.2.3 Algemene voorschriften inzake diergezondheid

De (4)[in vak I.27 van deel I bedoelde waterdieren] (4)[andere producten van dierlijke oorsprong van waterdieren dan levende waterdieren zoals bedoeld in vak I.27 van deel I] zijn verkregen van dieren die aan de volgende diergezondheidsvoorschriften voldoen:

⁽⁴⁾⁽⁶⁾[II.2.3.1 de voorschriften als bedoeld in deel II.2.4 zijn erop van toepassing en zij zijn afkomstig uit een (4)[land] (4)[gebied] (4)[zone] (4)[compartiment] met de ⁽⁵⁾code: __ __ - __ dat/die op de datum van afgifte van dit diergezondheids-/officiële certificaat in de lijst in deel 1 van bijlage XXI bij Uitvoeringsverordening (EU) 2021/404 van de Commissie ^(w) is opgenomen voor binnenkomst in de Unie van die (4)[waterdieren] (4)[andere producten van dierlijke oorsprong van waterdieren dan levende waterdieren];]

⁽⁴⁾⁽⁶⁾[II.2.3.2 zij zijn waterdieren die binnen een periode van 72 uur vóór het tijdstip van het laden voor verzending naar de Unie aan een klinische inspectie door een officiële dierenarts zijn onderworpen. Bij de inspectie vertoonden de dieren geen klinische symptomen van een overdraagbare ziekte en volgens de relevante gegevens van de inrichting waren er geen aanwijzingen van ziekteproblemen;]

II.2.3.3 zij zijn waterdieren die rechtstreeks uit de plaats van oorsprong naar de Unie worden verzonden;

II.2.3.4 zij zijn niet in contact geweest met waterdieren met een lagere gezondheidsstatus.

^(w) Uitvoeringsverordening (EU) 2021/404 van de Commissie van 24 maart 2021 tot vaststelling van de lijsten van derde landen en gebieden of zones daarvan waaruit de binnenkomst in de Unie van dieren, levende producten en producten van dierlijke oorsprong is toegestaan overeenkomstig Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 114 van 31.3.2021, blz. 1).

hetzij ⁽⁴⁾⁽⁶⁾ [II.2.4.	Specifieke gezondheidsvoorschriften
⁽⁴⁾ [II.2.4.1.	<p>Voorschriften voor ten aanzien van infectie met <i>Mikrocytos mackini</i> of infectie met <i>Perkinsus marinus</i> (3)in de lijst opgenomen soorten</p> <p>De (4)[in vak I.27 van deel I bedoelde waterdieren zijn afkomstig] (4)[andere producten van dierlijke oorsprong van waterdieren dan levende waterdieren, zoals bedoeld in vak I.27 van deel I, zijn verkregen van dieren die afkomstig zijn] uit een (4)[land] (4)[gebied] (4)[zone] (4)[compartiment] dat/die vrij is verklaard van (4)[infectie met <i>Mikrocytos mackini</i>] (4)[infectie met <i>Perkinsus marinus</i>] overeenkomstig voorwaarden die ten minste even streng zijn als de in artikel 66 of in artikel 73, lid 1, en artikel 73, lid 2, punt a), van Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/689 van de Commissie ⁽⁵⁾ vastgestelde voorschriften en, in het geval van waterdieren, worden alle voor de relevante ziekte(n) (3)in de lijst opgenomen soorten zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) binnengebracht uit een ander(e) land, gebied, zone of compartiment dat/die vrij van diezelfde ziekte(n) is verklaard; ii) niet tegen die (4)[ziekte] (4)[ziekten] gevaccineerd.]
⁽⁴⁾⁽⁷⁾ [II.2.4.2	<p>Voorschriften voor ten aanzien van infectie met <i>Marteilia refringens</i>, infectie met <i>Bonamia exitiosa</i> of infectie met <i>Bonamia ostreae</i> (3)in de lijst opgenomen soorten</p> <p>De (4)[in vak I.27 van deel I bedoelde waterdieren zijn afkomstig] (4)[andere producten van dierlijke oorsprong van waterdieren dan levende waterdieren, als bedoeld in vak I.27 van deel I, zijn verkregen van dieren die afkomstig zijn] uit een (4)[land] (4)[gebied] (4)[zone] (4)[compartiment] dat/die vrij is verklaard van (4)[infectie met <i>Marteilia refringens</i>] (4)[infectie met <i>Bonamia exitiosa</i>] (4)[infectie met <i>Bonamia ostreae</i>] overeenkomstig deel II, hoofdstuk 4, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/689 van de Commissie en, in het geval van waterdieren, worden alle voor de relevante ziekte(n) (3)in de lijst opgenomen soorten zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> — binnengebracht uit een ander(e) land, gebied, zone of compartiment dat/die vrij van diezelfde ziekte(n) is verklaard; — niet tegen die (4)[ziekte] (4)[ziekten] gevaccineerd.]
⁽⁴⁾⁽⁸⁾ [II.2.4.3	<p>Voorschriften voor (9)soorten die vatbaar zijn voor infectie met ostreïd herpesvirus 1 μvar (<i>OsHV-1 μvar</i>)</p> <p>De (4)[in vak I.27 van deel I bedoelde waterdieren zijn afkomstig] (4)[andere producten van dierlijke oorsprong van waterdieren dan levende waterdieren, zoals bedoeld in vak I.27 van deel I, zijn verkregen van dieren die afkomstig zijn] uit een (4)[land] (4)[gebied] (4)[zone] (4)[compartiment] dat/die voldoet aan de nodige gezondheidsgaranties wat betreft <i>OsHV-1 μvar</i> voor de naleving van de nationale maatregelen die overeenkomstig artikel 175 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/692 van toepassing zijn in de lidstaat van bestemming en waarvoor de lidstaat of een deel daarvan is opgenomen in de lijst in (4) [bijlage I] (4)[bijlage II] bij Uitvoeringsbesluit (EU) 2021/260 van de Commissie ⁽⁶⁾.]</p>
hetzij ⁽⁴⁾⁽⁶⁾ [II.2.4	<p>Specifieke gezondheidsvoorschriften</p> <p>De (4)[in vak I.27 van deel I bedoelde waterdieren zijn bestemd] (4)[andere producten van dierlijke oorsprong van waterdieren dan levende waterdieren, zoals bedoeld in vak I.27 van deel I, zijn verkregen van dieren die bestemd zijn] voor een ziektebestrijdende inrichting voor aquatische levensmiddelen in de Unie die is erkend overeenkomstig artikel 11 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/691 van de Commissie ⁽⁷⁾, om daar voor menselijke consumptie te worden verwerkt.]</p>

⁽⁵⁾ Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/689 van de Commissie van 17 december 2019 tot aanvulling van Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft regels voor bewaking, uitroeiprogramma's en de ziektevrije status voor bepaalde in de lijst opgenomen ziekten en nieuwe ziekten (PB L 174 van 3.6.2020, blz. 211).

⁽⁶⁾ Uitvoeringsbesluit (EU) 2021/260 van de Commissie van 11 februari 2021 tot goedkeuring van nationale maatregelen ter beperking van het effect van bepaalde ziekten bij waterdieren overeenkomstig artikel 226, lid 3, van Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad, en tot intrekking van Besluit 2010/221/EU van de Commissie (PB L 59 van 19.2.2021, blz. 1).

⁽⁷⁾ Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/691 van de Commissie van 30 januari 2020 tot aanvulling van Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft regels voor aquacultuurinrichtingen en vervoerders van waterdieren (PB L 174 van 3.6.2020, blz. 345).

- II.2.5 Voor zover ondergetekende weet en zoals verklaard door de exploitant, zijn de (4)[in vak I.27 van deel I bedoelde waterdieren afkomstig] (4)[andere producten van dierlijke oorsprong van waterdieren dan levende waterdieren, zoals bedoeld in vak I.27 van deel I, verkregen van dieren die afkomstig zijn] uit (4)[een inrichting] (4)[een habitat] waar:
- i) geen abnormale sterftegevallen met onbekende oorzaak voorkwamen, en
 - ii) de dieren niet in contact zijn geweest met waterdieren van (3)in de lijst opgenomen soorten die niet aan de in punt II.2.1 bedoelde voorschriften voldeden.

II.2.6 Vervoersvoorschriften

Er zijn regelingen getroffen voor het vervoer van de waterdieren zoals bedoeld in vak I.27 van deel I overeenkomstig de voorschriften van de artikelen 167 en 168 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/692, met name om ervoor te zorgen dat:

- II.2.6.1 wanneer de dieren worden vervoerd in water, dit niet wordt vervangen in een derde land of gebied, zone of compartiment dat/die niet in de lijst is opgenomen voor de binnenkomst in de Unie van de specifieke soort en categorie waterdieren;
- II.2.6.2 de dieren niet worden vervoerd onder omstandigheden die hun gezondheidsstatus in gevaar brengen, en met name:
- i) wanneer de dieren worden vervoerd in water, wordt hierdoor hun gezondheidsstatus niet gewijzigd;
 - ii) worden het vervoermiddel en de laadkisten zodanig geconstrueerd dat de gezondheidsstatus van de waterdieren tijdens het vervoer niet in gevaar wordt gebracht;
 - iii) moet (4)[de laadkist] (4)[het schip met leeftank] (4)[niet eerder gebruikt zijn] (4)[vóór het laden voor de verzending naar de Unie gereinigd en ontsmet zijn volgens een protocol dat en met producten die door de bevoegde autoriteit van het (4)[derde land] (4)[gebied] van oorsprong zijn goedgekeurd];
- II.2.6.3 de dieren in de zending vanaf het tijdstip van het laden op de plaats van oorsprong tot het tijdstip van aankomst in de Unie niet samen met waterdieren die een lagere gezondheidsstatus hebben of die niet voor binnenkomst in de Unie bestemd zijn, in hetzelfde water of (4)[dezelfde laadkist] (4)[hetzelfde schip met leeftank] zijn vervoerd;
- II.2.6.4 wanneer het nodig is het water te verversen in een (4)[land] (4)[gebied] (4)[zone] (4)[compartiment] dat/die is opgenomen in de lijst voor binnenkomst in de Unie van de specifieke soort en categorie waterdieren, dit alleen gebeurt (4)[in het geval van vervoer over land, in waterverversingspunten die door de bevoegde autoriteit van het (4)[derde land] (4)[gebied] waar het verversen van het water plaatsvindt, zijn goedgekeurd] (4)[in het geval van vervoer per schip met leeftank, op een afstand van ten minste 10 km van alle aquacultuurinrichtingen die langs de route van de plaats van oorsprong naar de plaats van bestemming in de Unie zijn gelegen].

II.2.7 Etiketteringsvoorschriften

Er zijn regelingen getroffen om (4)[het vervoermiddel] (4)[de laadkisten] overeenkomstig artikel 169 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/692 van de Commissie te identificeren en te etiketteren, met name om ervoor te zorgen dat:

- II.2.7.1 de zending wordt geïdentificeerd aan de hand van (4)[een leesbaar en zichtbaar etiket aan de buitenkant van de laadkist] (4)[een vermelding in het scheepsmanifest, in het geval van vervoer met een schip met leeftank,] waarmee de zending duidelijk aan dit diergezondheids-/officiële certificaat wordt gelinkt;
- ⁽⁴⁾II.2.7.2 in het geval van levende waterdieren, het in punt II.2.7.1 bedoelde leesbare en zichtbare etiket het volgende bevat:
- a) het aantal laadkisten in de zending;
 - b) de naam van de soort in elke laadkist;

- c) het aantal dieren in elke laadkist voor elk van de aanwezige soorten;
- d) de volgende vermelding: “levende weekdieren bestemd voor menselijke consumptie in de Europese Unie”;

⁽⁴⁾[II.2.7.3 in het geval van andere producten van dierlijke oorsprong van waterdieren dan levende waterdieren, het in punt II.2.7.1 bedoelde leesbare en zichtbare etiket ten minste de volgende vermelding bevat: “weekdieren bestemd voor menselijke consumptie na verdere verwerking in de Europese Unie”.]

⁽⁴⁾ ⁽¹⁰⁾ **II.2.8 Geldigheid van het diergezondheids-/officiële certificaat**

Dit diergezondheids-/officiële certificaat is geldig gedurende tien dagen na de datum van afgifte. Voor het vervoer over binnenwateren/zee van waterdieren kan deze periode van tien dagen worden verlengd met de duur van de reis over binnenwateren/zee.

Toelichting

In overeenstemming met het Akkoord inzake de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland uit de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, en met name artikel 5, lid 4, van het Protocol inzake Ierland/Noord-Ierland in samenhang met bijlage 2 bij dat protocol, betreffen verwijzingen naar de Europese Unie in dit diergezondheids-/officieel certificaat ook het Verenigd Koninkrijk met betrekking tot Noord-Ierland.

Dit diergezondheids-/officiële certificaat dient voor de binnenkomst in de Unie van voor menselijke consumptie bestemde levende tweekleppige weekdieren en producten van dierlijke oorsprong van die dieren, ook als de Unie niet de eindbestemming van dergelijke tweekleppige weekdieren en producten daarvan is.

“Waterdieren” zijn dieren zoals gedefinieerd in artikel 4, punt 3, van Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad. ^(AA) “Aquacultuurdieren” zijn waterdieren die het voorwerp zijn van aquacultuur zoals gedefinieerd in artikel 4, punt 7, van Verordening (EU) 2016/429.

“Verdere verwerking” betekent elke soort maatregelen en technieken die vóór het voor menselijke consumptie in de handel brengen worden uitgevoerd en die de anatomische toestand wijzigen, zoals laten verbloeden, verwijderen van de ingewanden, koppen, in moten verdelen en fileren, waarbij afval of bijproducten worden geproduceerd die een risico op ziekteverspreiding kunnen inhouden.

Alle waterdieren en andere producten van dierlijke oorsprong van waterdieren dan levende waterdieren waarop deel II.2.4 van dit diergezondheids-/officiële certificaat van toepassing is, moeten afkomstig zijn uit een land/gebied/zone/compartiment dat/die wordt vermeld in kolom 2 van de tabel in deel 1 van bijlage XXI bij Uitvoeringsverordening (EU) 2021/404.

Deel II.2.4 van het diergezondheids-/officiële certificaat is **niet van toepassing** op de volgende waterdieren, en zij mogen derhalve afkomstig zijn uit een land dat of regio die is opgenomen in de lijst in bijlage VIII bij Uitvoeringsverordening (EU) 2021/405:

- a) weekdieren die voor menselijke consumptie zijn verpakt en geëtiketteerd overeenkomstig de specifieke voorschriften voor die dieren in Verordening (EG) nr. 853/2004 en die niet langer als levende dieren zouden kunnen overleven als zij zouden worden teruggezet in het aquatisch milieu;
- b) schaaldieren die bestemd zijn voor menselijke consumptie zonder verdere verwerking en die zijn verpakt voor de detailverkoop overeenkomstig de voorschriften voor die verpakkingen in Verordening (EG) nr. 853/2004;
- c) weekdieren die voor menselijke consumptie zijn verpakt en geëtiketteerd overeenkomstig de specifieke voorschriften voor die dieren in Verordening (EG) nr. 853/2004 en die zijn bestemd voor verdere verwerking zonder tijdelijke opslag op de plaats van verwerking.

Dit diergezondheids-/officieel certificaat moet worden ingevuld overeenkomstig de richtsnoeren in hoofdstuk 4 van bijlage I bij Uitvoeringsverordening (EU) 2020/2235.

^(AA) Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende overdraagbare dierziekten en tot wijziging en intrekking van bepaalde handelingen op het gebied van diergezondheid (“diergezondheidswetgeving”) (PB L 84 van 31.3.2016, blz. 1).

Deel I:

Vak I.8: Regio van oorsprong: vermeld het productiegebied ten tijde van het verzamelen, behalve voor Pectinidae, mariene buikpotigen en stekelhuidigen die buiten de ingedeelde productiegebieden zijn verzameld.

Deel II:

- (1) Deel II.1 is niet van toepassing op landen met speciale certificeringsvoorschriften in verband met de volksgezondheid die zijn vastgelegd in gelijkwaardigheidsovereenkomsten of andere wetgeving van de Unie.
- (2) Deel II.2 van dit diergezondheids-/officiële certificaat is niet van toepassing en moet worden geschrapt wanneer de zending bestaat uit: a) andere soorten dan die welke in de lijst in de bijlage bij Uitvoeringsverordening (EU) 2018/1882 van de Commissie ^(AB) zijn opgenomen, of b) wilde waterdieren en producten van dierlijke oorsprong van die waterdieren die uit vissersvaartuigen worden aangeland voor rechtstreekse menselijke consumptie, of c) andere producten van dierlijke oorsprong van waterdieren dan levende waterdieren die klaar zijn voor rechtstreekse menselijke consumptie zonder verdere verwerking in de Unie.
- (3) In de derde en vierde kolom van de tabel in de bijlage bij Uitvoeringsverordening (EU) 2018/1882 opgenomen soorten. In de vierde kolom van die tabel opgenomen soorten worden alleen als vector beschouwd als zij aan de voorwaarden van artikel 171 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/692 voldoen.
- (4) Doorhalen wat niet van toepassing is. Voor deel II.2.4.1 is schappen niet toegestaan als de zending soorten bevat die in de lijst zijn opgenomen voor infectie met *Mikrocytos mackini* of infectie met *Perkinsus marinus*, behalve in de in voetnoot (6) bedoelde omstandigheden.
- (5) Code van het derde land/het gebied/de zone/het compartiment zoals vermeld in kolom 2 van de tabel in deel 1 van bijlage XXI bij Uitvoeringsverordening (EU) 2021/404.
- (6) De delen II.2.3.1, II.2.3.2 en II.2.4 zijn niet van toepassing en moeten worden geschrapt indien de zending uitsluitend de volgende waterdieren bevat:
- a) weekdieren die voor menselijke consumptie zijn verpakt en geëtiketteerd overeenkomstig de specifieke voorschriften voor die dieren in Verordening (EG) nr. 853/2004 en die niet langer als levende dieren zouden kunnen overleven als zij zouden worden teruggezet in het aquatisch milieu;
 - b) schaaldieren die bestemd zijn voor menselijke consumptie zonder verdere verwerking en die zijn verpakt voor de detailverkoop overeenkomstig de voorschriften voor die verpakkingen in Verordening (EG) nr. 853/2004;
 - c) weekdieren die voor menselijke consumptie zijn verpakt en geëtiketteerd overeenkomstig de specifieke voorschriften voor die dieren in Verordening (EG) nr. 853/2004 en die zijn bestemd voor verdere verwerking zonder tijdelijke opslag op de plaats van verwerking.
- (7) Alleen van toepassing indien de lidstaat/de zone/het compartiment van bestemming in de Unie hetzij de ziektevrije status heeft ten aanzien van een ziekte van categorie C zoals gedefinieerd in artikel 1, punt 3), van Uitvoeringsverordening (EU) 2018/1882, hetzij is onderworpen aan een overeenkomstig artikel 31, lid 2, van Verordening (EU) 2016/429 vastgesteld optioneel uitroeiprogramma, anders schrappen.

^(AB) Uitvoeringsverordening (EU) 2018/1882 van de Commissie van 3 december 2018 betreffende de toepassing, op de categorieën in de lijst opgenomen ziekten, van bepaalde regels voor de preventie en bestrijding van ziekten en tot vaststelling van een lijst van soorten en groepen soorten die een aanzienlijk risico vormen in verband met de verspreiding van die ziekten (PB L 308 van 4.12.2018, blz. 21).

- (8) Van toepassing indien in de lidstaat van bestemming in de Unie of een deel daarvan goedgekeurde nationale maatregelen gelden voor een specifieke ziekte zoals vermeld in de lijst in bijlage I of II bij Uitvoeringsbesluit (EU) 2021/260, anders schrappen.
- (9) Gevoelige soorten zoals vermeld in de tweede kolom van de tabel in bijlage III bij Uitvoeringsbesluit (EU) 2021/260.
- (10) Alleen van toepassing op zendingen levende waterdieren.
- (11) Te ondertekenen door:
 — een officiële dierenarts, wanneer deel II.2 (Verklaring inzake de diergezondheid) niet wordt geschrapt;
 — een certificerend functionaris of een officiële dierenarts, wanneer deel II.2 (Verklaring inzake de diergezondheid) wordt geschrapt.

[Officiële dierenarts]⁽⁴⁾⁽¹¹⁾/[Certificerend functionaris]⁽⁴⁾⁽¹¹⁾

Naam (in hoofdletters)

Datum

Hoedanigheid en titel

Stempel

Handtekening

”;

c) hoofdstuk 46 wordt vervangen door:

“HOOFDSTUK 46:

MODEL VAN OFFICIEEL CERTIFICAAT VOOR DE BINNENKOMST IN DE UNIE VAN VOOR MENSELIJKE CONSUMPTIE BESTEMDE ZEER VEFIJNDE PRODUCTEN ALS OMSCHREVEN IN SECTIE XVI VAN BIJLAGE III BIJ VERORDENING (EG) NR. 853/2004 (MODEL HRP)

LAND		Officieel certificaat voor de EU			
Deel I: Beschrijving van de zending	I.1 Verzender/exporteur Naam Adres Land ISO-landcode	I.2 Referentienummer certificaat	I.2a Imsoc-referentie		
		I.3 Centrale bevoegde autoriteit	QR-code		
		I.4 Lokale bevoegde autoriteit			
	I.5 Ontvanger/importeur Naam Adres Land ISO-landcode	I.6 Voor de zending verantwoordelijke exploitant Naam Adres Land ISO-landcode			
	I.7 Land van oorsprong ISO-landcode	I.9 Land van bestemming ISO-landcode			
	I.8 Regio van oorsprong Code	I.10 Regio van bestemming Code			
	I.11 Plaats van verzending Naam Registratie-/erkenningsnummer Adres Land ISO-landcode	I.12 Plaats van bestemming Naam Registratie-/erkenningsnummer Adres Land ISO-landcode			
		I.13 Plaats van lading	I.14 Datum en tijdstip van vertrek		
	I.15 Vervoermiddel ☐ Vliegtuig ☐ Vaartuig ☐ ☐ Wegvoertuig Treinwagon Identificatie	I.16 Grenscontrolepost van binnenkomst			
		I.17 Begeleidende documenten Soort Code Land ISO-landcode Referentienummer van het handelsdocument			
I.18 Vervoersomstandigheden	☐ Omgevingstemperatuur	☐ Gekoeld	☐ Ingevroren		
I.19 Laadkist- of recipiëntnummer/zegelnummer					
I.20 Gecertificeerd als of voor					
☐ Producten voor menselijke consumptie					
I.21	I.22 ☐ Voor de interne markt				
	I.23				
I.24 Totaal aantal verpakkingen	I.25 Totale hoeveelheid		I.26 Totaal nettogewicht/brutogewicht (kg)		
I.27 Beschrijving van de zending					
GN-code	Soort	Koelhuis	Identificatiemerk	Type verpakking	Nettogewicht
☐ Eindverbruiker	Datum van winning/productie		Verwerkingsbedrijf	Aantal verpakkingen	Partijnummer

LAND

Modelcertificaat HRP

II. Informatie over de gezondheid	II.a Referentienummer certificaat	II.b Imsoc-referentie
II.1 Verklaring inzake de volksgezondheid		
<p>Ondergetekende verklaart dat zij/hij kennis heeft van de relevante voorschriften van Verordening (EG) nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad ^(AC), Verordening (EG) nr. 852/2004 van het Europees Parlement en de Raad ^(AD), Verordening (EG) nr. 853/2004 van het Europees Parlement en de Raad ^(AE) en Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad (verordening officiële controles) ^(AF) en dat de in deel I beschreven zeer verfijnde producten overeenkomstig deze voorschriften zijn geproduceerd en met name dat zij:</p>		
<p>a) afkomstig zijn van een of meer inrichtingen die zijn geregistreerd en die een op de beginselen van risicoanalyse en kritische controlepunten (HACCP) gebaseerd programma overeenkomstig artikel 5 van Verordening (EG) nr. 852/2004 toepassen, waarop door de bevoegde autoriteit regelmatig audits worden uitgevoerd;</p> <p>b) overeenkomstig de voorschriften van bijlage II bij Verordening (EG) nr. 852/2004 op hygiënische wijze zijn gehanteerd en, in voorkomend geval bereid, verpakt en opgeslagen;</p> <p>c) voldoen aan de voorschriften van sectie XVI van bijlage III bij Verordening (EG) nr. 853/2004, en</p> <p>d) ⁽¹⁾ in het geval van aminozuren, dat</p> <p style="margin-left: 20px;">i) bij de productie geen mensenhaar is gebruikt, en</p> <p style="margin-left: 20px;">ii) zij voldoen aan Verordening (EG) nr. 1333/2008 van het Europees Parlement en de Raad ^(AG);</p> <p>e) ⁽¹⁾ in het geval van vetderivaten, dat zij een van de processen hebben ondergaan:</p> <p style="margin-left: 20px;">⁽¹⁾ⁱ⁾ omestering of hydrolyse bij een temperatuur van ten minste 200 °C, onder de corresponderende adequate druk gedurende ten minste 20 minuten; of</p> <p style="margin-left: 20px;">⁽¹⁾ⁱⁱ⁾ verzeping met NaOH 12M, in een batchprocedé bij 95 °C gedurende drie uur of in een continuprocedé bij 140 °C en 2 bar (2 000 hPa) gedurende acht minuten; of</p> <p style="margin-left: 20px;">⁽¹⁾ⁱⁱⁱ⁾ hydrogenering bij 160 °C en 12 bar (12 000 hPa) gedurende 20 minuten;</p> <p>f) in het geval van levensmiddelenaroma's, dat zij zijn toegelaten overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1334/2008 van het Europees Parlement en de Raad ^(AH).</p>		
Toelichting		
<p>In overeenstemming met het akkoord inzake de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland uit de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, en met name artikel 5, lid 4, van het Protocol inzake Ierland/Noord-Ierland in samenhang met bijlage 2 bij dat protocol, betreffen verwijzingen naar de Europese Unie in dit officiële certificaat ook het Verenigd Koninkrijk met betrekking tot Noord-Ierland.</p> <p>Dit officiële certificaat dient voor de binnenkomst in de Unie van zeer verfijnde producten als omschreven beschreven in sectie XVI van bijlage III bij Verordening (EG) nr. 853/2004.</p>		

Deel II: Certificering

^(AC) Verordening (EG) nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2002 tot vaststelling van de algemene beginselen en voorschriften van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Autoriteit voor voedselveiligheid en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden (PB L 31 van 1.2.2002, blz. 1).

^(AD) Verordening (EG) nr. 852/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 inzake levensmiddelenhygiëne (PB L 139 van 30.4.2004, blz. 1).

^(AE) Verordening (EG) nr. 853/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 houdende vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong. (PB L 139 van 30.4.2004, blz. 55).

^(AF) Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2017 betreffende officiële controles en andere officiële activiteiten die worden uitgevoerd om de toepassing van de levensmiddelen- en diervoederwetgeving en van de voorschriften inzake diergezondheid, dierenwelzijn, plantgezondheid en gewasbeschermingsmiddelen te waarborgen, tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 999/2001, (EG) nr. 396/2005, (EG) nr. 1069/2009, (EG) nr. 1107/2009, (EU) nr. 1151/2012, (EU) nr. 652/2014, (EU) 2016/429 en (EU) 2016/2031 van het Europees Parlement en de Raad, de Verordeningen (EG) nr. 1/2005 en (EG) nr. 1099/2009 van de Raad en de Richtlijnen 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG en 2008/120/EG van de Raad, en tot intrekking van de Verordeningen (EG) nr. 854/2004 en (EG) nr. 882/2004 van het Europees Parlement en de Raad, de Richtlijnen 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG en 97/78/EG van de Raad en Besluit 92/438/EEG van de Raad (verordening officiële controles) (PB L 95 van 7.4.2017, blz. 1).

^(AG) Verordening (EG) nr. 1333/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 inzake levensmiddelenadditieven (PB L 354 van 31.12.2008, blz. 16).

^(AH) Verordening (EG) nr. 1334/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 inzake aroma's en bepaalde voedsel ingrediënten met aromatiserende eigenschappen voor gebruik in levensmiddelen (PB L 354 van 31.12.2008, blz. 34).

LAND

Modelcertificaat HRP

II. Informatie over de gezondheid**II.a****Referentienummer
certificaat****II.b****Imsoc-referentie**

Dit officiële certificaat moet worden ingevuld overeenkomstig de richtsnoeren in hoofdstuk 4 van bijlage I bij Uitvoeringsverordening (EU) 2020/2235 van de Commissie.

Deel I:

Vak I.27: Voeg de toepasselijke code(s) van het geharmoniseerd systeem (GS) in met gebruik van posten zoals 2106, 2906, 2907, 2922, 2930, 2932, 2936, 3503, 3507 of 3913.

Deel II:

⁽¹⁾ Schrappen indien niet van toepassing.

Certificerend functionaris

Datum

Hoedanigheid en titel

Stempel

Handtekening

”

2) Bijlage V wordt vervangen door:

“BIJLAGE V

MODEL VAN PARTICULIERE VERKLARING, ZOALS BEDOELD IN ARTIKEL 14 VAN VERORDENING (EU) 2019/625, VAN DE EXPLOITANT DIE HOUBBARE SAMENGESTELDE PRODUCTEN IN DE UNIE BINNENBRENGT

LAND				
Deel I: Beschrijving van de zending	I.1 Verzender/exporteur Naam Adres Land ISO-landcode	I.2 Verklaring	I.2a Imsoc-referentie QR-code	
	I.5 Ontvanger/importeur⁽⁷⁾ Naam Adres Land ISO-landcode	I.6 Voor de zending verantwoordelijke exploitant Naam Adres Land ISO-landcode		
	I.7 Land van oorsprong ISO-landcode	I.9 Land van bestemming	ISO-landcode	
	I.8 Regio van oorsprong Code	I.10 Regio van bestemming	Code	
	I.11 Plaats van verzending Naam Adres Registratie-/erkenningsnummer Land ISO-landcode	I.12 Plaats van bestemming Naam Adres Land ISO-landcode		
	I.13 Plaats van lading	I.14 Datum en tijdstip van vertrek		
	I.15 Vervoermiddel ☐ Vliegtuig ☐ Vaartuig ☐ Treinwagon ☐ Wegvoertuig Identificatie	I.16 Grenscontrolepost van binnenkomst I.17 Begeleidende documenten Soort Code Land ISO-landcode Referentienummer van het handelsdocument		
	I.18 Vervoersomstandigheden ☐ Omgevingstemperatuur ☐ Gekoeld			
	I.19 Laadkist- of recipiëntnummer/zegelnummer Laadkist- of recipiëntnummer Zegelnummer			
	I.20 Gecertificeerd als of voor ☐ Producten voor menselijke consumptie			
		I.22 ☐ Voor de interne markt		
I.24 Totaal aantal verpakkingen		I.26 Totaal nettogewicht/brutogewicht (kg)		
I.27 Beschrijving van de zending				
GN-code		Type verpakking	Nettogewicht	
	Aard van de goederen	Aantal verpakkingen	Partijnummer	
☐ Eindverbruiker	Verwerkingsbedrijf	Productiedatum		

	II. Informatie over de gezondheid	II.a	Verklaring	II.b	Imsoe-referentie
	Deel II: Verklaring	<p>Ondergetekende, (naam, adres en volledige gegevens van de importeur)</p> <p>verklaart, als vertegenwoordiger van de invoerende exploitanten van levensmiddelenbedrijven van de in deel I beschreven zending samengestelde producten, dat de samengestelde producten die vergezeld gaan van deze verklaring:</p> <ol style="list-style-type: none"> voldoen aan de toepasselijke voorschriften zoals bedoeld in artikel 126, lid 2, van Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad (verordening officiële controles) ^(A); niet hoeven te worden opgeslagen of vervoerd onder gereguleerde temperatuur, tenzij het houdbare samengestelde product omwille van de organoleptische kwaliteit gekoeld moet worden vervoerd; geen producten op basis van colostrum en geen ander verwerkt vlees dan gelatine⁽³⁾, collageen⁽³⁾ en zeer verfijnde producten⁽³⁾, zoals bedoeld in sectie XVI van bijlage III bij Verordening (EG) nr. 853/2004 van het Europees Parlement en de Raad ^(A), bevatten; de volgende ingrediënten van plantaardige oorsprong en van verwerkte producten van dierlijke oorsprong bevatten(1): verwerkte producten van dierlijke oorsprong bevatten waarvoor in bijlage III bij Verordening (EG) nr. 853/2004 voorschriften zijn vastgesteld en die afkomstig zijn van de volgende erkende inrichting(en) (2): verwerkte producten van dierlijke oorsprong bevatten die, met uitzondering van gelatine, collageen, en de in sectie XVI, punt 1, van bijlage III bij Verordening (EG) 853/2004 vermelde zeer verfijnde producten, afkomstig zijn uit derde landen of regio's daarvan die zijn goedgekeurd voor de uitvoer naar de Unie van elk verwerkt product van dierlijke oorsprong, zoals vermeld in Besluit 2011/163/EU van de Commissie ^(AK), of uit een lidstaat van de EU; afkomstig zijn uit derde landen of regio's daarvan die op basis van de voorschriften van de Unie inzake de dierlijke en de volksgezondheid zijn goedgekeurd voor de uitvoer naar de Unie van vleesproducten, zuivelproducten, visserijproducten of eiproducten en die voor ten minste één van deze producten van dierlijke oorsprong zijn opgenomen in een lijst overeenkomstig Uitvoeringsverordening (EU) 2021/405 van de Commissie ^(AL) of Uitvoeringsverordening (EU) 2021/404 van de Commissie ^(AM) en die zijn opgenomen in de lijst in de bijlage bij Besluit 2011/163/EU voor de soort/het product waarvan de verwerkte producten van dierlijke oorsprong in de samengestelde producten, met uitzondering van collageen, gelatine en de in sectie XVI, punt 1, van bijlage III bij Verordening (EG) nr. 853/2004 opgenomen zeer geraffineerde producten, zijn afgeleid; zijn geproduceerd in een inrichting die voldoet aan hygiënische normen waarvan erkend is dat zij gelijkwaardig zijn aan die welke op grond van Verordening (EG) nr. 852/2004 van het Europees Parlement en de Raad ^(AN) vereist zijn; 			

^(A) Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2017 betreffende officiële controles en andere officiële activiteiten die worden uitgevoerd om de toepassing van de levensmiddelen- en diervoederwetgeving en van de voorschriften inzake diergezondheid, dierenwelzijn, plantgezondheid en gewasbeschermingsmiddelen te waarborgen, tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 999/2001, (EG) nr. 396/2005, (EG) nr. 1069/2009, (EG) nr. 1107/2009, (EU) nr. 1151/2012, (EU) nr. 652/2014, (EU) 2016/429 en (EU) 2016/2031 van het Europees Parlement en de Raad, de Verordeningen (EG) nr. 1/2005 en (EG) nr. 1099/2009 van de Raad en de Richtlijnen 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG en 2008/120/EG van de Raad, en tot intrekking van de Verordeningen (EG) nr. 854/2004 en (EG) nr. 882/2004 van het Europees Parlement en de Raad, de Richtlijnen 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG en 97/78/EG van de Raad en Besluit 92/438/EEG van de Raad (verordening officiële controles) (PB L 95 van 7.4.2017, blz. 1).

^(A) Verordening (EG) nr. 853/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 houdende vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong. (PB L 139 van 30.4.2004, blz. 55).

^(AK) Besluit 2011/163/EU van de Commissie van 16 maart 2011 tot goedkeuring van de door derde landen ingediende plannen overeenkomstig artikel 29 van Richtlijn 96/23/EG van de Raad (PB L 70 van 17.3.2011, blz. 40).

^(AL) Uitvoeringsverordening (EU) 2021/405 van de Commissie van 24 maart 2021 tot vaststelling van de lijsten van derde landen of regio's daarvan waaruit de binnenkomst in de Unie van bepaalde voor menselijke consumptie bestemde dieren en goederen is toegestaan overeenkomstig Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 114 van 31.3.2021, blz. 118).

^(AM) Uitvoeringsverordening (EU) 2021/404 van de Commissie van 24 maart 2021 tot vaststelling van de lijsten van derde landen en gebieden of zones daarvan waaruit de binnenkomst in de Unie van dieren, levende producten en producten van dierlijke oorsprong is toegestaan overeenkomstig Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 114 van 31.3.2021, blz. 1).

^(AN) Verordening (EG) nr. 852/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 inzake levensmiddelenhygiëne (PB L 139 van 30.4.2004, blz. 1).

9. zijn geproduceerd onder omstandigheden die de naleving van de maximumresidugehalten voor bestrijdingsmiddelen zoals vastgesteld in Verordening (EG) nr. 396/2005 van het Europees Parlement en de Raad ^(A0) en de maximumgehalten voor verontreinigingen zoals vastgesteld in Verordening (EG) nr. 1881/2006 van de Commissie garanderen ^(A^P);
10. zuivelproducten bevatten⁽³⁾ die:
- ⁽³⁾⁽⁴⁾ hetzij geen specifieke risicobeperkende behandeling hebben ondergaan overeenkomstig bijlage XXVII bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/692 van de Commissie ^(A^Q);
 - ⁽³⁾⁽⁵⁾ hetzij een specifieke risicobeperkende behandeling hebben ondergaan zoals beschreven in kolom A of B van de tabel in bijlage XXVII bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/692;
 - ⁽³⁾⁽⁶⁾ hetzij een specifieke risicobeperkende behandeling hebben ondergaan die ten minste gelijkwaardig is aan een van de behandelingen in kolom B van de tabel in bijlage XXVII bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/692;
11. eiproducten bevatten die een specifieke risicobeperkende behandeling hebben ondergaan die ten minste gelijkwaardig is aan een van de behandelingen in de tabel in bijlage XXVIII bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/692(3).

Toelichting

In overeenstemming met het akkoord inzake de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland uit de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, en met name artikel 5, lid 4, van het Protocol inzake Ierland/Noord-Ierland in samenhang met bijlage 2 bij dat protocol, betreffen verwijzingen naar de Europese Unie in deze verklaring ook het Verenigd Koninkrijk met betrekking tot Noord-Ierland.

Deel I:

Vak I.6: Facultatief in het geval van producten die zijn vrijgesteld van officiële controles aan grenscontroleposten.

Vak I.13: Facultatief in het geval van producten die zijn vrijgesteld van officiële controles aan grenscontroleposten.

Vak I.15: Facultatief in het geval van producten die zijn vrijgesteld van officiële controles aan grenscontroleposten.

Vak I.16: Facultatief in het geval van producten die zijn vrijgesteld van officiële controles aan grenscontroleposten.

Vak I.18: Vink "gekoeld" aan wanneer het houdbare samengestelde product omwille van de organoleptische kwaliteit gekoeld moet worden vervoerd.

Vak I.19: Facultatief in het geval van producten die zijn vrijgesteld van officiële controles aan grenscontroleposten.

Vak I.27: Indien de particuliere verklaring betrekking heeft op meerdere samengestelde producten, moet de omschrijving van de goederen in vak I.27 voor elk samengesteld product duidelijk en afzonderlijk worden vermeld (één regel per product).

Beschrijving van de zending:

"Type verpakking": geef het type verpakking aan overeenkomstig de definitie in aanbeveling 21 (9) van UN/Cefact (Centrum van de Verenigde Naties voor de bevordering van handel en elektronisch zakendoen).

"Nettogewicht": geef de massa van elk samengesteld product aan waarop de particuliere verklaring betrekking heeft. Deze gegevens zijn nodig om het totale nettogewicht in vak I.26 te berekenen.

^(A0) Verordening (EG) nr. 396/2005 van het Europees Parlement en de Raad van 23 februari 2005 tot vaststelling van maximumgehalten aan bestrijdingsmiddelenresiduen in of op levensmiddelen en diervoeders van plantaardige en dierlijke oorsprong en houdende wijziging van Richtlijn 91/414/EEG van de Raad (PB L 70 van 16.3.2005, blz. 1).

^(A^P) Verordening (EG) nr. 1881/2006 van de Commissie van 19 december 2006 tot vaststelling van de maximumgehalten aan bepaalde verontreinigingen in levensmiddelen (PB L 364 van 20.12.2006, blz. 5).

^(A^Q) Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/692 van de Commissie van 30 januari 2020 tot aanvulling van Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft regels voor de binnenkomst in de Unie en het na binnenkomst verplaatsen van en werken met zendingen van bepaalde dieren, levende producten en producten van dierlijke oorsprong (PB L 174 van 3.6.2020, blz. 379).

	"Verwerkingsbedrijf": geef het registratienummer of adres aan van de fabriek waar het samengestelde eindproduct wordt geproduceerd.	
Datum		Hoedanigheid en titel van de importeur
Stempel		Handtekening

- (1) Vermeld de ingrediënten in afnemende volgorde van gewicht. Bepaalde ingrediënten mogen naargelang het geval als zuivelproducten, visserijproducten, eiprodukten of producten van niet-dierlijke oorsprong worden gegroepeerd.
- (2) Vermeld het erkenningsnummer van de inrichting(en) die de verwerkte producten van dierlijke oorsprong in het samengestelde product heeft (hebben) geproduceerd en het derde land of gebied, of de zone daarvan, of de lidstaat van de EU, waar de erkende inrichting(en) is (zijn) gevestigd, overeenkomstig artikel 4, lid 2, van Verordening (EG) nr. 853/2004 en zoals vermeld door de invoerende exploitant van het levensmiddelenbedrijf.
- (3) Schrapen indien niet van toepassing.
- (4) Alleen indien:
- a) het derde land of gebied, of de zone daarvan, van oorsprong van het samengestelde product (ISO-landcode als vermeld in vak I.7 van deel I van de verklaring) in de lijst in bijlage XVII bij Uitvoeringsverordening (EU) 2021/404 ^(AR) is opgenomen voor de binnenkomst in de Unie van rauwe melk en zuivelproducten die niet onderworpen zijn aan een risicobeperkende behandeling,
- en
- b) de (in deel II, punt 5, van de verklaring vermelde) erkende inrichting van oorsprong van de rauwe melk of het zuivelproduct zich bevindt:
- i) in een derde land of gebied dat of een zone daarvan die is opgenomen in de lijst voor de binnenkomst in de Unie van rauwe melk en zuivelproducten die niet onderworpen zijn aan een risicobeperkende behandeling in bijlage XVII bij Uitvoeringsverordening (EU) 2021/404; of
- ii) in de Unie.
- (5) Alleen indien:
- a) het derde land of gebied, of de zone daarvan, van oorsprong van het samengestelde product (ISO-landcode als vermeld in vak I.7 van deel I van de verklaring) in de lijst in bijlage XVIII bij Uitvoeringsverordening (EU) 2021/404 is opgenomen voor de binnenkomst in de Unie van zuivelproducten die onderworpen zijn aan een risicobeperkende behandeling,
- en
- b) de (in deel II, punt 5, van de verklaring vermelde) erkende inrichting van oorsprong van de rauwe melk of het zuivelproduct zich bevindt:
- i) in een derde land of gebied dat of een zone daarvan die is opgenomen in de lijst voor de binnenkomst in de Unie van rauwe melk en/of zuivelproducten in bijlage XVII of XVIII bij Uitvoeringsverordening (EU) 2021/404; of
- ii) in de Unie.
- (6) Indien:
- a) het derde land of gebied, of de zone daarvan, van oorsprong van het samengestelde product (ISO-landcode als vermeld in vak I.7 van deel I van de verklaring) niet is opgenomen voor de binnenkomst in de Unie van rauwe melk en/of zuivelproducten in bijlage XVII of XVIII bij Uitvoeringsverordening (EU) 2021/404,

^(AR) Uitvoeringsverordening (EU) 2021/404 van de Commissie van 24 maart 2021 tot vaststelling van de lijsten van derde landen en gebieden of zones daarvan waaruit de binnenkomst in de Unie van dieren, levende producten en producten van dierlijke oorsprong is toegestaan overeenkomstig Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 114 van 31.3.2021, blz. 1).

en

- b) de (in punt 5 van deel II van de verklaring vermelde) erkende inrichting van oorsprong van het zuivelproduct zich bevindt:
- i) in een derde land of gebied dat of een zone daarvan die is opgenomen in de lijst voor de binnenkomst in de Unie van rauwe melk en/of zuivelproducten in bijlage XVII of XVIII bij Uitvoeringsverordening (EU) 2021/404; of
 - ii) in de Unie.
- ⁽⁷⁾ Importeur: Vertegenwoordiger van de invoerende exploitanten van levensmiddelenbedrijven als vastgesteld in artikel 14, lid 1, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/625 van de Commissie van 4 maart 2019 tot aanvulling van Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft voorwaarden voor de binnenkomst in de Unie van zendingen van bepaalde voor menselijke consumptie bestemde dieren en goederen (PB L 131 van 17.5.2019, blz. 18).”
-

BESLUITEN

BESLUIT (EU) 2022/2505 VAN DE RAAD

van 8 december 2022

betreffende het standpunt dat namens de Europese Unie moet worden ingenomen in het gemengd comité dat is opgericht bij de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap, enerzijds, en de regering van Denemarken en de Landsregering van de Faeröer, anderzijds, wat de vaststelling van het reglement van orde van het Gemengd Comité betreft

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 207, lid 4, eerste alinea, in samenhang met artikel 218, lid 9,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap, enerzijds, en de regering van Denemarken en de landsregering van de Faeröer, anderzijds ("de overeenkomst"), is gesloten bij Besluit 97/126/EG van de Raad ⁽¹⁾ en is op 1 januari 1997 in werking getreden.
- (2) In artikel 31, lid 1, van de overeenkomst wordt een Gemengd Comité opgericht, dat onder meer moet toezien op de correcte uitvoering van de overeenkomst.
- (3) In artikel 31, lid 3, van de overeenkomst is bepaald dat het Gemengd Comité zijn eigen reglement van orde vaststelt.
- (4) Het is passend het standpunt te bepalen dat namens de Unie in het Gemengd Comité moet worden ingenomen met betrekking tot de vaststelling van zijn reglement van orde, aangezien dat reglement van orde bindend is voor de Unie.
- (5) Het standpunt van de Unie in het Gemengd Comité moet derhalve worden gebaseerd op het aangehechte ontwerpbesluit,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Het standpunt dat namens de Unie moet worden ingenomen in het Gemengd Comité dat is opgericht bij de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap, enerzijds, en de regering van Denemarken en de Landsregering van de Faeröer, anderzijds, met betrekking tot de vaststelling van zijn reglement van orde houdt in dat de vaststelling van het aan dit besluit gehechte ontwerpbesluit van het Ggemengd Comité wordt gesteund.

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking op de datum van de vaststelling ervan.

⁽¹⁾ Besluit 97/126/EG van de Raad van 6 december 1996 inzake de sluiting van de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap, enerzijds, en de regering van Denemarken en de Landsregering van de Faeröer, anderzijds (PB L 53 van 22.2.1997, blz. 1).

Gedaan te Brussel, 8 december 2022.

Voor de Raad
De voorzitter
V. RAKUŠAN

ONTWERP
BESLUIT Nr. .../2023 VAN HET GEMENGD COMITÉ EG-FAERÖER
van ...
tot vaststelling van zijn reglement van orde

HET GEMENGD COMITÉ EG-FAERÖER,

Gezien de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap, enerzijds, en de regering van Denemarken en de Landsregering van de Faeröer, anderzijds ⁽¹⁾, en met name artikel 31, lid 3,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In artikel 31, lid 1, van de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap, enerzijds, en de Regering van Denemarken en de Landsregering van de Faeröer, anderzijds ("de overeenkomst"), is een Gemengd Comité opgericht dat onder meer moet zorgen voor de correcte uitvoering van de overeenkomst.
- (2) In artikel 31, lid 3, van de overeenkomst is bepaald dat het Gemengd Comité zijn eigen reglement van orde vaststelt.
- (3) Het reglement van orde als opgenomen in de bijlage bij dit besluit moet daarom worden vastgesteld om de werking van het Gemengd Comité te regelen,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Het reglement van orde van het Gemengd Comité, als opgenomen in de bijlage bij dit besluit, wordt vastgesteld.

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking op de datum van de vaststelling ervan.

Gedaan te ...,

Voor het Gemengd Comité
De voorzitter

⁽¹⁾ PB L 53 van 22.2.1997, blz. 2.

*BIJLAGE***Reglement van orde van het Gemengd Comité EG-Faeröer ingesteld op grond van artikel 31, lid 1, van de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap, enerzijds, en de regering van Denemarken en de landsregering van de Faeröer, anderzijds***Artikel 1***Rol en naam van het Gemengd Comité**

1. Het comité dat is ingesteld overeenkomstig artikel 31, lid 1, van de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap, enerzijds, en de regering van Denemarken en de landsregering van de Faeröer, anderzijds (hierna “de overeenkomst” genoemd), is verantwoordelijk voor alle in artikel 31 van de overeenkomst bedoelde aangelegenheden.
2. Het in lid 1 bedoelde comité wordt in de documenten van het comité, met inbegrip van besluiten en aanbevelingen, “het Gemengd Comité EG-Faeröer” genoemd (hierna “het Gemengd Comité” genoemd).

*Artikel 2***Samenstelling en voorzitter**

1. Overeenkomstig artikel 32 van de overeenkomst bestaat het Gemengd Comité uit vertegenwoordigers van de Europese Unie en de regering van de Faeröer op het niveau van hoge ambtenaren of hun vertegenwoordigers.
2. Elke partij bekleedt op zijn beurt het voorzitterschap van het Gemengd Comité. De partij die het voorzitterschap bekleedt, wordt vertegenwoordigd door een hoge ambtenaar die het voorzitterschap van het Gemengd Comité vervult. De voorzitter wordt geacht bevoegd te zijn de partij die het voorzitterschap bekleedt te vertegenwoordigen tot de datum waarop die partij de andere partij in kennis heeft gesteld van een nieuwe voorzitter.
3. Bij de toepassing van lid 2 gaat het voorzitterschap aan het begin van elk kalenderjaar over van de ene partij naar de andere en duurt deze één jaar. Het eerste voorzitterschap vangt aan op de datum van vaststelling van dit reglement van orde en eindigt op 31 december van datzelfde jaar.
4. De partijen zien erop toe dat de partij die het voorzitterschap van het Gemengd Comité bekleedt, ook de partij is die in het jaar van het voorzitterschap de jaarlijkse vergadering van het Gemengd Comité organiseert overeenkomstig artikel 4, leden 1 en 2, van dit reglement van orde.

*Artikel 3***Secretariaat**

1. Een ambtenaar van de Europese Commissie en een ambtenaar van de Faeröer treden samen op als secretaris van het Gemengd Comité.
2. Elke partij stelt de andere partij in kennis van de naam, de functie en de contactgegevens van de ambtenaar die voor die partij lid is van het secretariaat van het Gemengd Comité. Die ambtenaar wordt geacht te blijven fungeren als lid van het secretariaat voor de partij tot de datum waarop de partij de andere partij in kennis heeft gesteld van een nieuw lid.

*Artikel 4***Vergaderingen**

1. Het Gemengd Comité komt eenmaal per jaar bijeen om de algemene werking van de overeenkomst te evalueren, tenzij de voorzitter en de vertegenwoordiger van de andere partij bij het Gemengd Comité anders bepalen. Het Gemengd Comité komt bovendien bijeen wanneer bijzondere omstandigheden dit vereisen of in dringende gevallen op verzoek van een van de partijen.

2. De vergaderingen worden afwisselend in Brussel en in Tórshavn gehouden op een overeengekomen datum en tijdstip, tenzij de voorzitter en de vertegenwoordiger van de andere partij bij het Gemengd Comité anders besluiten.
3. De voorzitter roept de vergaderingen bijeen.
4. Een vergadering kan worden bijgewoond in persoon of worden gehouden per videoconferentie of op enige andere wijze.

Artikel 5

Delegaties

De ambtenaar die fungeert als secretaris van het Gemengd Comité voor een partij stelt de ambtenaar die fungeert als secretaris voor de andere partij binnen een redelijke tijd vóór een vergadering in kennis van de voorgenomen samenstelling van de delegaties van de Europese Unie, respectievelijk van de Faeröer. De lijsten vermelden de naam en functie van elk lid van de delegatie.

Artikel 6

Agenda van de vergaderingen

1. De secretaris van het Gemengd Comité stelt, op basis van een voorstel van de partij die de vergadering organiseert, ten minste 14 dagen vóór een vergadering een voorlopige agenda daarvoor op, met een termijn waarbinnen de andere partij opmerkingen kan indienen.
2. Elke vergadering van het Gemengd Comité begint met de goedkeuring van de agenda. Punten die niet op de voorlopige agenda staan, kunnen bij consensus op de agenda worden geplaatst.

Artikel 7

Uitnodiging van deskundigen

De partijen in het Gemengd Comité kunnen in onderling overleg deskundigen (d.w.z. personen die geen ambtenaar zijn) uitnodigen om de vergaderingen van het Gemengd Comité bij te wonen om informatie te verstrekken over specifieke onderwerpen en alleen voor de delen van de vergadering tijdens welke die specifieke onderwerpen worden besproken.

Artikel 8

Notulen

1. De ambtenaar die fungeert als lid van het secretariaat voor de partij die de vergadering organiseert, stelt binnen 15 dagen na het einde van de vergadering ontwerpnotulen daarvan op, tenzij de voorzitter en de vertegenwoordiger van de andere partij bij het Gemengd Comité anders besluiten. De ontwerpnotulen worden voor commentaar toegezonden aan het lid van het secretariaat voor de andere partij.
2. Wanneer dit reglement van orde van toepassing is op de vergadering van subcomités, worden de notulen van de vergadering van het subcomité beschikbaar gesteld voor eventuele latere vergaderingen van het Gemengd Comité.
3. De notulen geven in de regel een samenvatting van elk agendapunt, met in voorkomend geval vermelding van:
 - a) alle bij het Gemengd Comité ingediende documenten;
 - b) eventuele verklaringen die een van de vertegenwoordigers van de partijen bij het Gemengd Comité heeft verzocht in de notulen op te nemen, en
 - c) de besluiten, aanbevelingen, verklaringen en conclusies met betrekking tot specifieke punten.

4. De notulen bevatten een lijst van alle besluiten van het Gemengd Comité die sinds de laatste vergadering van het Gemengd Comité zijn genomen volgens de schriftelijke procedure van artikel 9, lid 2.
5. Een bijlage bij de notulen bevat tevens een lijst met de namen, titels en hoedanigheden van alle personen die de vergadering van het Gemengd Comité hebben bijgewoond.
6. De secretaris past de ontwerpnotulen aan op basis van de ontvangen opmerkingen; de herziene ontwerpnotulen worden door de partijen goedgekeurd binnen 30 dagen na de datum van de vergadering of binnen een andere door de partijen overeengekomen termijn. Na de goedkeuring worden door het secretariaat twee originelen van de notulen opgesteld, waarvan de partijen er elk een ontvangen.

Artikel 9

Besluiten en aanbevelingen

1. Het Gemengd Comité kan besluiten aannemen en aanbevelingen doen betreffende alle aangelegenheden waarvoor de overeenkomst daarin voorziet. Het Gemengd Comité stelt besluiten en aanbevelingen in onderling overleg vast, zoals bepaald in artikel 31, lid 1, en artikel 32, lid 2, van de overeenkomst.
2. In de periode tussen twee vergaderingen kan het Gemengd Comité besluiten of aanbevelingen volgens de schriftelijke procedure vaststellen.
3. De tekst van een ontwerpbesluit of ontwerpaanbeveling wordt door het lid van het secretariaat van de indienende partij schriftelijk aan het lid van het secretariaat van de andere partij voorgelegd in de werktaal van het Gemengd Comité. De andere partij heeft een maand, of een door de voorstellende partij gespecificeerde langere tijd, om haar instemming te betuigen met het ontwerp van besluit of aanbeveling. Indien de andere partij haar instemming niet betuigt, wordt het voorgestelde besluit of de voorgestelde aanbeveling tijdens de volgende vergadering van het Gemengd Comité besproken en eventueel aangenomen. De ontwerpbesluiten of -aanbevelingen worden geacht te zijn goedgekeurd zodra de andere partij haar instemming heeft betuigd en worden overeenkomstig artikel 8, lid 3, opgenomen in de notulen van de vergadering van het Gemengd Comité.
4. In de gevallen waarin het Gemengd Comité krachtens de overeenkomst gemachtigd is besluiten of aanbevelingen vast te stellen, worden de desbetreffende documenten voorzien van het opschrift "Besluit" dan wel "Aanbeveling". Het secretariaat van het Gemengd Comité voorziet de besluiten of aanbevelingen van een olopend volgnummer, vermeldt de datum van vaststelling en geeft een beschrijving van het onderwerp. In elk besluit en in elke aanbeveling wordt de datum van inwerkingtreding vermeld.
5. De door het Gemengd Comité vastgestelde besluiten en aanbevelingen worden in tweevoud opgesteld en door de partijen gewaarmerkt; aan elke partij wordt een exemplaar toegezonden.

Artikel 10

Transparantie

1. De partijen kunnen besluiten in het openbaar te vergaderen.
2. Elke partij kan besluiten om de besluiten en aanbevelingen van het Gemengd Comité in haar respectieve officiële publicatieblad of online bekend te maken.
3. Alle door een partij ingediende documenten moeten als vertrouwelijk worden beschouwd, tenzij de voorzitter en de vertegenwoordiger van de andere partij in het Gemengd Comité anders besluiten.
4. De voorlopige agenda's van de vergaderingen worden openbaar gemaakt voordat de vergadering van het Gemengd Comité plaatsvindt. De notulen van de vergaderingen worden openbaar gemaakt nadat zij overeenkomstig artikel 8 zijn goedgekeurd.
5. De bekendmaking van de in de leden 2 tot en met 4 bedoelde documenten geschiedt overeenkomstig de toepasselijke gegevensbeschermingsregels van elke partij.

*Artikel 11***Talen**

1. De werktaal van het Gemengd Comité is het Engels.
2. Het Gemengd Comité stelt besluiten betreffende de wijziging of de uitlegging van de overeenkomst vast in de talen waarin de tekst van de Overeenkomst authentiek is. Alle andere besluiten van het Gemengd Comité, met inbegrip van het besluit waarbij dit reglement van orde wordt vastgesteld, worden vastgesteld in de in lid 1 bedoelde werktaal.
3. Elke partij is verantwoordelijk voor de vertaling van besluiten en andere documenten in haar eigen officiële taal of talen, indien dit op grond van dit artikel vereist is, en draagt de kosten in verband met die vertalingen.

*Artikel 12***Uitgaven**

1. Elke partij draagt haar eigen kosten in verband met deelname aan vergaderingen van het Gemengd Comité, en met name haar personeels-, reis- en verblijfskosten alsmede haar eigen kosten voor video- of teleconferenties, post en telecommunicatie.
2. Uitgaven in verband met de organisatie van de vergaderingen en de reproductie van documenten komen ten laste van de partij die de vergadering organiseert.
3. Uitgaven in verband met vertolking van en naar de werktaal tijdens vergaderingen van het Gemengd Comité komen ten laste van de partij die de vergadering organiseert.

*Artikel 13***Werkgroepen**

1. Om zijn bevoegdheden doeltreffend uit te oefenen kan het Gemengd Comité onder eigen gezag werkgroepen instellen die verantwoordelijk zijn voor de behandeling van specifieke onderwerpen die onder de overeenkomst vallen. Daartoe bepaalt het Gemengd Comité de samenstelling en de taken van die werkgroepen.
2. Ingevolge artikel 33, lid 3, van de overeenkomst moet het Gemengd Comité toezicht houden op de werkzaamheden van alle werkgroepen die op grond van de overeenkomst zijn opgericht.
3. Het Gemengd Comité wordt schriftelijk in kennis gesteld van de contactpunten die door werkgroepen krachtens de overeenkomst zijn aangewezen. Alle relevante correspondentie, documenten en mededelingen tussen de contactpunten van elke werkgroep in verband met de uitvoering van de overeenkomst worden tegelijkertijd toegezonden aan het secretariaat van het Gemengd Comité.
4. De werkgroepen brengen verslag uit aan het Gemengd Comité over de resultaten en conclusies van elk van hun vergaderingen.
5. Dit reglement van orde is van overeenkomstige toepassing op de werkgroepen die op grond van de overeenkomst zijn opgericht.

*Artikel 14***Wijzigingen van het reglement van orde**

Dit reglement van orde kan schriftelijk worden gewijzigd bij besluit van het Gemengd Comité overeenkomstig artikel 9.

UITVOERINGSBESLUIT (EU) 2022/2506 VAN DE RAAD**van 15 december 2022****inzake maatregelen ter bescherming van de Uniebegroting tegen schendingen van de beginselen van de rechtsstaat in Hongarije**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting ⁽¹⁾, en met name artikel 6, lid 10,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 24 november 2021 heeft de Commissie Hongarije op grond van artikel 6, lid 4, van Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 een verzoek om informatie gestuurd, waarop de Hongaarse autoriteiten op 27 januari 2022 hebben geantwoord.
- (2) Op 27 april 2022 heeft de Commissie Hongarije een schriftelijke kennisgeving gestuurd op grond van artikel 6, lid 1, van Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 (de “kennisgeving”). In de kennisgeving uitte de Commissie haar bezorgdheid en presenteerde zij haar bevindingen aangaande een aantal kwesties die verband houden met het Hongaarse systeem voor overheidsopdrachten, waaronder:
 - a) systemische onregelmatigheden, tekortkomingen en zwakke punten bij aanbestedingsprocedures;
 - b) het hoge percentage aanbestedingen met één bidder en de beperkte mededinging bij aanbestedingsprocedures;
 - c) kwesties in verband met het gebruik van kaderovereenkomsten;
 - d) de detectie, preventie en correctie van belangenconflicten, en
 - e) kwesties in verband met trusts van openbaar belang.
- (3) Die kwesties en het feit dat ze zich herhalen, tonen aan dat de Hongaarse autoriteiten systematisch niet in staat zijn, niet handelen of niet bereid zijn om beslissingen te voorkomen die in strijd zijn met het toepasselijke recht inzake overheidsopdrachten en belangenconflicten – en dus de risico’s op corruptie adequaat aan te pakken. Deze kwesties vormen schendingen van de beginselen van de rechtsstaat, met name de beginselen van rechtszekerheid en van het verbod op willekeur van de uitvoerende macht, en doen twijfel rijzen over de scheiding der machten.
- (4) De Commissie heeft in de kennisgeving aanvullende gronden aangevoerd en haar bevindingen over een aantal kwesties gepresenteerd betreffende het onderzoek en de vervolging, en het kader voor corruptiebestrijding, inclusief beperkingen om vermeende strafbare feiten effectief te onderzoeken en te vervolgen, de organisatie van de vervolgingsinstanties en de afwezigheid van een naar behoren functionerend en doeltreffend corruptiebestrijdingskader. Het gaat daarbij om schendingen van de beginselen van de rechtsstaat, met name de beginselen van rechtszekerheid, van het verbod op willekeur van de uitvoerende macht, en van effectieve rechtsbescherming.
- (5) De Commissie heeft in de kennisgeving de feitelijke elementen en specifieke redenen uiteengezet waarop zij haar bevindingen heeft gebaseerd, en Hongarije tevens verzocht bepaalde informatie en gegevens met betrekking tot die feitelijke elementen en gronden te verstrekken. De Commissie heeft de Hongaarse autoriteiten in de kennisgeving twee maanden de tijd gegeven om hun opmerkingen in te dienen.

⁽¹⁾ PB L 433 I van 22.12.2020, blz. 1.

- (6) Hongarije heeft op 27 juni 2022 op de kennisgeving geantwoord (het “eerste antwoord”). Hongarije heeft bij brieven van 30 juni en 5 juli 2022 aanvullend op het eerste antwoord nadere informatie ingediend. Daarnaast heeft Hongarije op 19 juli 2022 een aanvullende brief gestuurd waarin het een aantal corrigerende maatregelen voorstelde om tegemoet te komen aan de bevindingen in de kennisgeving.
- (7) De Commissie heeft de in het eerste antwoord ingediende opmerkingen beoordeeld en geconcludeerd dat deze opmerkingen de bezwaren en bevindingen in de kennisgeving niet wegnamen. Voorts oordeelde de Commissie dat het eerste antwoord noch de aanvullende brieven van 30 juni en 5 juli 2022 passende corrigerende maatregelen bevatten met een adequate verbintenis in het kader van Verordening (EU, Euratom) 2020/2092. Door de late indiening van de brief van 19 juli 2022 kon deze niet in aanmerking worden genomen bij de beoordeling van het eerste antwoord. De Commissie heeft niettemin alle relevante informatie in die brief in aanmerking genomen voor de volgende stappen van de procedure die is uiteengezet in artikel 6 van Verordening (EU, Euratom) 2020/2092, overeenkomstig het beginsel van loyale samenwerking met de lidstaten.
- (8) Overeenkomstig artikel 6, lid 7, van Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 heeft de Commissie Hongarije op 20 juli 2022 een brief gestuurd (de “intentiebrief”) om de lidstaat te informeren over haar beoordeling op grond van artikel 6, lid 6, van die verordening, en over de maatregelen die de Commissie voornemens was voor te stellen voor aanneming door de Raad op grond van artikel 6, lid 9, van die verordening bij gebrek aan de toezegging van Hongarije om passende corrigerende maatregelen te nemen. In de intentiebrief heeft de Commissie Hongarije in de gelegenheid gesteld zijn opmerkingen te maken, met name over de evenredigheid van de beoogde maatregelen.
- (9) Hongarije heeft op 22 augustus 2022 geantwoord op de intentiebrief (het “tweede antwoord”), waarbij het opmerkingen heeft ingediend over de bevindingen van de Commissie, de procedure en de evenredigheid van de maatregelen in de intentiebrief. Hoewel Hongarije de bevindingen van de Commissie heeft betwist, heeft het een aantal corrigerende maatregelen voorgesteld om tegemoet te komen aan de bezwaren van de Commissie. Op 13 september 2022 heeft Hongarije de Commissie een brief gestuurd met verduidelijking en verdere verbintenissen in het kader van de voorgestelde corrigerende maatregelen. Hongarije stelt dat de corrigerende maatregelen, met inbegrip van de aanvullende toezeggingen in de brief van 13 september 2022, volledig tegemoet kwamen aan de bezwaren van de Commissie en dat de Commissie derhalve geen maatregelen aan de Raad had moeten voorstellen.
- (10) Aangezien de voorwaarden voor de toepassing van Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 zijn vervuld, heeft de Commissie op 18 september 2022 een voorstel voor een uitvoeringsbesluit van de Raad vastgesteld inzake maatregelen ter bescherming van de begroting van de Unie tegen schendingen van de beginselen van de rechtsstaat in Hongarije (het “Commissievoorstel”).
- (11) Volgens de bevindingen uiteengezet in het Commissievoorstel is er ten eerste sprake van ernstige systemische onregelmatigheden, tekortkomingen en zwakke punten bij aanbestedingsprocedures in Hongarije. Deze onregelmatigheden zijn vastgesteld na opeenvolgende audits door de diensten van de Commissie in de programmeringsperioden 2007-2013 en 2014-2020. Die audits werden afgesloten met aanzienlijke totaalbedragen aan financiële correcties, en met verschillende onderzoeken van het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) die leidden tot financiële aanbevelingen voor de terugordering van aanzienlijke bedragen van Hongarije. Daarnaast blijkt uit de beschikbare gegevens dat er ongewoon hoge percentages opdrachten zijn gegund na procedures met slechts één bieder, dat opdrachten zijn toegewezen aan specifieke bedrijven, die geleidelijk een groot deel van de markt hebben veroverd, en dat er ernstige tekortkomingen waren bij de toewijzing van kaderovereenkomsten. Bovendien zijn er bezwaren met betrekking tot de niet-toepassing van de regels inzake overheidsopdrachten en de regels inzake belangenconflicten op “trusts van openbaar belang” en entiteiten in hun bezit, en het gebrek aan transparantie inzake het beheer van middelen door die trusts. Die kwesties en het feit dat ze zich herhalen, tonen aan dat de Hongaarse autoriteiten systematisch niet in staat zijn, niet handelen of niet bereid zijn om beslissingen te voorkomen die in strijd zijn met het toepasselijke recht inzake overheidsopdrachten en belangenconflicten – en dus de risico’s op corruptie adequaat aan te pakken. De kwesties vormen schendingen van de beginselen van de rechtsstaat en in het bijzonder de beginselen van rechtszekerheid en van het verbod op willekeur van de uitvoerende macht, en doen twijfel rijzen over de scheiding der machten.

- (12) Ten tweede zijn er aanvullende problemen betreffende de beperkingen om vermeende strafbare feiten effectief te onderzoeken en te vervolgen, de organisatie van de vervolgingsinstanties, en de afwezigheid van een naar behoren functionerend en doeltreffend corruptiebestrijdingskader. Er is in het bijzonder een gebrek aan doeltreffende rechtsmiddelen voor een onafhankelijke rechtbank teneinde in te gaan tegen beslissingen van het openbaar ministerie om vermeende corruptie, fraude en andere strafbare feiten die de financiële belangen van de Unie schaden niet te onderzoeken of te vervolgen; een gebrek aan een motiveringsvereiste wanneer dergelijke zaken worden toegewezen of opnieuw worden toegewezen, en aan regels om willekeurige beslissingen te voorkomen. Er is evenmin een uitgebreide anticorruptiestrategie die de meest relevante terreinen op het gebied van corruptiepreventie bestrijkt; een onderbenutting van het volledige scala aan preventieve instrumenten ter ondersteuning van het onderzoek naar corruptie en in het bijzonder corruptiezaken op hoog niveau; en een algemeen gebrek aan doeltreffende preventie en bestraffing van criminele fraude en corruptie. Het gaat hier om schendingen van de beginselen van de rechtsstaat en in het bijzonder de beginselen van rechtszekerheid, van het verbod op willekeur van de uitvoerende macht, en van effectieve rechtsbescherming.
- (13) Volgens de Commissie vormen de opmerkingen in de antwoorden van Hongarije geen adequate reactie op de bevindingen in de kennisgeving en de intentiebrief. In de antwoorden ontbreekt het bewijs voor recente verbeteringen die Hongarije in zijn aanbestedingssysteem heeft aangebracht (wat betreft transparantie, mate van concurrentie, controles op belangenconflicten). Hoewel het Hongaarse systeem voor overheidsopdrachten na de audits van de diensten van de Commissie op een aantal punten is gewijzigd, zijn er geen aanwijzingen dat deze wijzigingen gevolgen hebben gehad voor het concurrentieniveau op de Hongaarse markt. Gegevens van de Commissie laten niet alleen een stijging van de concentratie van de gunningen bij overheidsopdrachten zien, maar ook van de kans dat actoren van de Hongaarse regerende partij de gunning winnen. De Commissie heeft opdracht gegeven voor een studie die een statistische empirische analyse opleverde van meer dan 270 000 overheidsopdrachten in Hongarije tussen 2005 en 2021. De waarnemingen in deze studie sloten aan bij bevindingen van een onderzoek van bepaalde aanbestedingsgegevens over opdrachten die werden gegund aan een aantal bedrijven, waarbij werd geconstateerd dat deze bedrijven politieke banden hadden. Daarnaast heeft de Commissie verslagen van media en belanghebbenden over toerisme, communicatie en sport verzameld. Hongarije heeft geen bewijs geleverd van de toepasselijkheid (of de toepassing in de praktijk) van regels inzake belangenconflicten die van belang zijn voor de bescherming van de Uniebegroting aangaande trusts van openbaar belang.
- (14) De vastgestelde onregelmatigheden, tekortkomingen en zwakke punten zijn wijdverbreid en met elkaar verweven, wat inhoudt dat andere procedures dan die waarin Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 voorziet, de risico's voor de Uniebegroting niet doeltreffender kunnen aanpakken. Zelfs als gebruik kan worden gemaakt van bepaalde middelen in het kader van sectorale voorschriften, zoals audits door de diensten van de Commissie en financiële correcties voor onregelmatigheden die niet door de Hongaarse autoriteiten zijn gecorrigeerd, dan hebben die maatregelen over het algemeen betrekking op uitgaven die al bij de Commissie zijn gedeclareerd, en uit het voortduren van de tekortkomingen gedurende vele jaren blijkt dat financiële correcties niet volstaan om de financiële belangen van de Unie tegen huidige of toekomstige risico's te beschermen.
- (15) Wat de naleving van en het toezicht op de in Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾ neergelegde randvoorwaarden betreft, moet worden opgemerkt dat het enige gevolg van de niet-naleving van een randvoorwaarde van artikel 15, lid 5, van die verordening is dat de Commissie de uitgaven die verband houden met concrete acties die gekoppeld zijn aan de specifieke doelstelling van de lidstaat in kwestie, niet vergoedt. Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 biedt meer mogelijkheden om de Uniebegroting te beschermen, zoals de opschorting van de goedkeuring van een of meer programma's en de schorsing van vastleggingen onder gedeeld beheer. De mogelijke maatregelen op grond van Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 hebben ook betrekking op voorfinanciering, waarin artikel 15 van Verordening (EU) 2021/1060 niet voorziet.

⁽²⁾ Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 159).

- (16) Wat de toepassing van de regels inzake overheidsopdrachten en de uitlegging daarvan betreft, wordt in overweging 17 van Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 verduidelijkt dat de in artikel 6, lid 1, van die verordening bedoelde Uniewetgeving financieel en sectorspecifiek is. Inbreukprocedures zijn niet gebaseerd op een wetgevingshandeling, maar rechtstreeks op artikel 258 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). Die bepaling van primair recht kan niet worden beschouwd als “Uniewetgeving” in de zin van artikel 6, lid 1, van Verordening (EU, Euratom) 2020/2092.
- (17) Artikel 22, lid 1, van Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad ^(?) bepaalt dat lidstaten bij de uitvoering van de herstel- en veerkrachtfaciliteit alle passende maatregelen moeten nemen die nodig zijn om de financiële belangen van de Unie te beschermen. Om de naleving van artikel 22 van die verordening te waarborgen, heeft de Commissie op 30 november 2022 een voorstel ingediend voor een uitvoeringsbesluit van de Raad betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor Hongarije, dat intermediaire streefdoelen bevat die de verbintenissen weerspiegelen die Hongarije is aangegaan in het kader van de met de Commissie in deze procedure overeengekomen corrigerende maatregelen.

Bij de uitvoering van de maatregelen uit hoofde van de herstel- en veerkrachtfaciliteit blijft de primaire verantwoordelijkheid voor de naleving van het Unierecht en het nationale recht, overeenkomstig artikel 22, lid 1, van Verordening (EU) 2021/241, bij de lidstaten berusten, terwijl de Commissie, overeenkomstig artikel 22, lid 5, van die verordening, corrigerende maatregelen kan nemen bij fraude, corruptie en belangenconflicten die de financiële belangen van de Unie schaden en die niet door de lidstaat zijn gecorrigeerd, of bij ernstige schending van een uit de leningsovereenkomst of de financieringsovereenkomst voortvloeiende verplichting. Bovendien vormen de intermediaire streefdoelen voorwaarden waaraan door Hongarije moet worden voldaan om verzoeken om toekomstige betalingen uit hoofde van het herstel- en veerkrachtplan te kunnen indienen. Als zodanig kunnen zij de financiële belangen van de Unie niet beschermen in het geval van schendingen van de beginselen van de rechtsstaat die reeds op voldoende rechtstreekse wijze gevolgen hebben of dreigen te hebben voor de uitvoering in Hongarije van andere uitgavenprogramma's die uit de begroting van de Unie worden gefinancierd. Belangrijker nog is dat het herstel- en veerkrachtplan van Hongarije nog niet is afgerond en dat de inhoud en de capaciteit ervan om de financiële belangen van de Unie te beschermen, afhankelijk is van de daadwerkelijke maatregelen die dat plan zal bevatten, maar ook van de wijze waarop die maatregelen door Hongarije zullen worden uitgevoerd. Daarom zou de Commissie met de toepassing van de bepalingen van Verordening (EU) 2021/241 niet in staat zijn de Uniebegroting doeltreffender te beschermen.

- (18) In het licht van al het voorgaande zou de Commissie met geen andere procedure op grond van het Unierecht in staat zijn de Uniebegroting doeltreffender te beschermen dan de procedure die in artikel 6 van Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 is vastgesteld.
- (19) De mogelijke gevolgen van de geconstateerde inbreuken voor het goed financieel beheer van de Uniebegroting of de bescherming van de financiële belangen van de Unie worden als bijzonder aanzienlijk beschouwd, aangezien die inbreuken intrinsiek verband houden met de wijze waarop Uniemiddelen concreet door Hongarije worden gebruikt, voor zover zij bestaan in een onbehoorlijk functioneren van de overheidsinstanties die beslissen over de gunning van uit de Uniebegroting gefinancierde opdrachten. Daarbij komt dat, als de geconstateerde inbreuken gepaard gaan met de beperkingen en belemmeringen bij de opsporing, het onderzoek en het corrigeren van fraude die zijn geïdentificeerd als aanvullende gronden die verband houden met onderzoek en vervolging en met het kader voor corruptiebestrijding, de impact nog aanzienlijker kan worden geacht.
- (20) Gezien de aard van de bevindingen met betrekking tot overheidsopdrachten moeten de op grond van artikel 4, lid 1, van Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 te nemen passende maatregelen (de “passende maatregelen”) betrekking hebben op Uniefinanciering die voornamelijk via overheidsopdrachten wordt uitgevoerd. De audits van de Commissie waarbij tekortschietende en onregelmatige aanbestedingsprocedures werden geconstateerd, hadden betrekking op het cohesiebeleid en hoewel de impact van die tekortkomingen en onregelmatigheden op de Uniebegroting financieel is gecorrigeerd op basis van de regels van het cohesiebeleid, tonen zij aan dat de Hongaarse autoriteiten systematisch niet in staat zijn, niet handelen of niet bereid zijn om beslissingen te voorkomen die in strijd zijn met de toepasselijke wetgeving inzake overheidsopdrachten en belangenconflicten – en zodoende de risico's op corruptie adequaat aan te pakken.

^(?) Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17).

- (21) De programma's die door de passende maatregelen moeten worden beschermd, moeten in de eerste plaats de programma's van het cohesiebeleid 2021-2027 zijn die naar verwachting voornamelijk zullen worden uitgevoerd door middel van overheidsopdrachten, naar analogie met wijze waarop Hongarije de gelijkwaardige programma's in het kader van het meerjarig financieel kader 2014-2020 ten uitvoer heeft gelegd. Bij die programma's gaat het om het Operationeel programma Territoriale ontwikkeling en vestigingsontwikkeling Plus, het Operationeel programma Geïntegreerd vervoer Plus en het Operationeel programma Territoriale ontwikkeling en verbetering van het vestigingsklimaat Plus (de "betrokken programma's"). Wat de betrokken programma's betreft, het niveau van uitvoering door middel van overheidsopdrachten wordt geraamd op 85 % tot 90 %.
- (22) Bij de passende maatregelen moet het ook gaan om acties in het kader van Unieprogramma's uitgevoerd onder direct en indirect beheer, waarvoor trusts van openbaar belang en de entiteiten in hun bezit, die als overheidsdienst in de zin van artikel 2, punt b), en artikel 5, lid 1, punt a), van Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 worden beschouwd, begunstigden of uitvoerende entiteiten kunnen zijn. Wat betreft de geconstateerde inbreuken ten aanzien van trusts van openbaar belang, moet de passende maatregelen gericht zijn op alle Unieprogramma's die onder direct en indirect beheer worden uitgevoerd.
- (23) In overeenstemming met de evenredigheidsvereisten van artikel 5, lid 3, van Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 moet het passende niveau van de toe te passen maatregelen worden bepaald als een percentage dat het daaruit voortvloeiende risico voor de Uniebegroting weerspiegelt.
- (24) Gezien de ernst, de frequentie en de duur van de systemische inbreuken die bij overheidsopdrachten zijn geconstateerd, kan het financiële risico voor een goed financieel beheer van de Uniebegroting als zeer aanzienlijk worden beschouwd, hetgeen dus maatregelen met een zeer grote financiële impact rechtvaardigt.
- (25) Overeenkomstig artikel 6, lid 6, van Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 moet bij het nemen van een besluit over passende maatregelen rekening worden gehouden met de ontvangen informatie en eventuele opmerkingen van de betrokken lidstaat, alsmede met de adequaatheid van voorgestelde corrigerende maatregelen. Daarom moeten de door Hongarije voorgestelde corrigerende maatregelen in de beoordeling worden betrokken.
- (26) In zijn tweede antwoord heeft Hongarije zeventien corrigerende maatregelen ingediend, die het land vervolgens heeft aangevuld met een brief van 13 september 2022 aan de Commissie. Volgens Hongarije zouden deze maatregelen een antwoord bieden op alle door de Commissie in de kennisgeving aan de orde gestelde kwesties. De voorgestelde corrigerende maatregelen zijn:
- a) Versterking van de preventie, de opsporing en het corrigeren van onrechtmatigheden en onregelmatigheden met betrekking tot de uitvoering van Uniemiddelen via een nieuw op te richten Integriteitsautoriteit;
 - b) Taskforce corruptiebestrijding;
 - c) Versterking van het kader voor corruptiebestrijding;
 - d) Borgen van de transparantie over het gebruik van Uniesteun door stichtingen van openbaar belang die activa beheren;
 - e) Invoering van een specifieke procedure voor bijzondere misdrijven bij de uitoefening van openbaar gezag of het beheer van staatseigendom;
 - f) Versterking van de audit- en controlemechanismen om een correct gebruik van Uniesteun te waarborgen;
 - g) Vermindering van het aandeel uit Uniemiddelen gefinancierde aanbestedingsprocedures met slechts één inschrijver;
 - h) Vermindering van het aandeel uit de nationale begroting gefinancierde aanbestedingsprocedures met slechts één inschrijver;
 - i) Ontwikkeling van een rapportage-instrument voor procedures met slechts één inschrijver om openbare-aanbestedingsprocedures die zijn afgesloten met één inschrijving, te monitoren en daarover te rapporteren;
 - j) Ontwikkeling van het elektronische systeem voor overheidsopdrachten om de transparantie te vergroten;
 - k) Ontwikkeling van een kader voor prestatiemeting ter beoordeling van de efficiëntie en kosteneffectiviteit van overheidsopdrachten;

- l) Goedkeuring van een actieplan om de concurrentie op het gebied van overheidsopdrachten te vergroten;
 - m) Opleiding voor micro-, kleine en middelgrote ondernemingen over praktijken op het gebied van overheidsopdrachten;
 - n) Het opzetten van een steunregeling om de kosten te vergoeden die voor micro-, kleine en middelgrote ondernemingen verbonden zijn verbonden aan de deelname aan overheidsopdrachten;
 - o) Toepassing van Arachne, het risicoscore-instrument van de Commissie;
 - p) Versterking van de samenwerking met OLAF, en
 - q) Vaststelling van een wetgevingshandeling die meer transparantie van de overheidsuitgaven moet borgen.
- (27) Dertien van de corrigerende maatregelen bevatten de belangrijkste uitvoeringsstappen die uiterlijk op 19 november 2022 moesten zijn voltooid. Hongarije verbond zich ertoe de Commissie uiterlijk 19 november 2022, en nadien om de drie maanden, in kennis te stellen van de stand van uitvoering van de corrigerende maatregelen, daaronder begrepen de aanvullende toezeggingen in de brief van 13 september 2022. Voor vier corrigerende maatregelen, namelijk corrigerende maatregelen h en l tot en met n, heeft de Commissie aangegeven dat er niet onmiddellijk belangrijke uitvoeringsstappen waren, aangezien daarvoor een langere uitvoeringsperiode nodig is, en dat zij de uitvoering ervan zal monitoren in het kader van de monitoring van alle corrigerende maatregelen, op basis van de driemaandelijke rapportage tot en met 31 december 2028 waartoe Hongarije zich in zijn brief van 19 november 2022 heeft verbonden.
- (28) Ten algemene heeft Hongarije zich in zijn tweede antwoord ertoe verbonden de voorgestelde corrigerende maatregelen te nemen om de in de kennisgeving aan de orde gestelde kwesties onvoorwaardelijk aan te pakken, en deze maatregelen en de daarmee verband houdende wetgeving zonder beperking in de tijd aan te houden en de daarin vastgestelde regels naar behoren te handhaven.
- (29) Zoals verduidelijkt in de memorie van toelichting bij het Commissievoorstel, zouden met de voorgestelde corrigerende maatregelen, alles samen genomen, volgens de Commissie met de voorgestelde corrigerende maatregelen, alles samen genomen, in beginsel de problemen kunnen worden aangepakt met betrekking tot systemische onregelmatigheden, tekortkomingen en zwakke punten bij overheidsopdrachten, risico's van belangenconflicten en zorgen over "trusts van openbaar belang", alsmede de andere factoren die verband houden met onderzoek en vervolging en met het kader voor corruptiebestrijding, op voorwaarde dat alle corrigerende maatregelen correct en doeltreffend worden uitgevoerd.
- (30) De Commissie heeft daar evenwel ook aan toegevoegd dat de nadere uitvoeringsbepalingen voor de voorgestelde maatregelen nog moesten worden vastgesteld, en met name de vraag hoe de centrale elementen van de maatregelen zullen worden omgezet in de uiteindelijke wetteksten die moeten worden aangenomen ter uitvoering van de corrigerende maatregelen. Aangezien een aantal van de in Hongarije geconstateerde problemen niet alleen betrekking heeft op wijzigingen in het rechtskader, maar vooral op de concrete uitvoering van veranderingen in de praktijk, die meer tijd vergen om concrete resultaten te boeken, bleef er ten tijde van het Commissievoorstel en in afwachting dat ten minste de eerste centrale elementen van sommige corrigerende maatregelen werden uitgevoerd, zoals aangegeven in de in het tweede antwoord van Hongarije ingediende tijdlijnen, een risico voor de Uniebegroting bestaan. In afwachting van de inwerkingtreding van centrale wetgevingsteksten waarmee veel van de voorgestelde corrigerende maatregelen zouden worden uitgevoerd, en rekening houdende met de beoordeling in de memorie van toelichting bij het Commissievoorstel, alsmede met de mogelijkheid dat de maatregelen mogelijk niet correct worden uitgevoerd of dat de maatregelen bij de nadere uitvoering ervan zouden worden afgezwakt, heeft de Commissie voor het betrokken programma het niveau van het risico voor de Uniebegroting geschat op 65 %, d.w.z. vijf procentpunt lager dan het geschatte risico zonder corrigerende maatregelen. Daarom stelde zij de Raad voor om passende maatregelen vast te stellen op grond van artikel 6, lid 9, van Verordening (EU, Euratom) 2020/2092.
- (31) Rekening houdend met het feit dat Hongarije had toegezegd corrigerende maatregelen te nemen om de situatie volgens een gedetailleerd tijdschema aan te pakken en dat de Commissie van oordeel was dat met de voorgestelde corrigerende maatregelen, alles samen genomen, indien deze correct waren gespecificeerd en uitgevoerd overeenkomstig dat gedetailleerde tijdschema, in beginsel de problemen konden worden aangepakt, heeft de Raad op 13 oktober 2022 naar aanleiding van een verzoek van Hongarije besloten dat er sprake was van uitzonderlijke omstandigheden in de zin van artikel 6, lid 10, van Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 die voldoende rechtvaardiging vormden om de termijn voor de vaststelling van het uitvoeringsbesluit met twee maanden te verlengen, om zo de Commissie en de Raad, gelet op het hoge aantal corrigerende maatregelen en de technische complexiteit ervan, voldoende tijd te geven om de vaststelling en daadwerkelijke uitvoering van de corrigerende maatregelen te beoordelen.

- (32) Om de termijnen van de belangrijkste uitvoeringsstappen te halen, is Hongarije in de periode van eind september en begin oktober 2022 begonnen met de aanneming van verschillende wetgevingshandelingen. Tussen de Hongaarse autoriteiten en de diensten van de Commissie waren verdere intensieve besprekingen nodig om ervoor te zorgen dat deze handelingen volledig zouden sporen met de corrigerende maatregelen en doeltreffend zouden zijn. Naar aanleiding van deze besprekingen heeft de Hongaarse regering op 15 november 2022 bij de Nationale Vergadering een zogenaamd “dienstenpakket” ingediend, met een aantal voorstellen tot wijziging van de wetteksten die eind september en begin oktober 2022 zijn aangenomen.

Het dienstenpakket bestaat uit twee ontwerpwetten, één (T/2033) voor aanneming volgens de gewone procedure, met eindstemming op 22 november 2022, en de andere (T/2032) voor aanneming volgens de procedure die van toepassing is op kardinale handelingen (tweederdemeerderheid is vereist), met eindstemming op 7 december 2022. De Nationale Vergadering heeft beide handelingen aangenomen. Bij brieven ingediend bij de Commissie op 19 november, 26 november, 6 december en 7 december 2022 heeft Hongarije de Commissie in kennis gesteld van de maatregelen die zijn genomen om de eerder aangegeven toezeggingen gestand te doen.

- (33) Op 30 november 2022 heeft de Commissie een mededeling bekendgemaakt over de door Hongarije gemelde corrigerende maatregelen, waarin ten behoeve van de Raad wordt beoordeeld of de door Hongarije vanaf 19 november 2022 vastgestelde corrigerende maatregelen toereikend zijn. Op een verzoek van de Raad van 6 december 2022 heeft de Commissie op 9 december 2022 een geactualiseerde beoordeling uitgevoerd van de verdere maatregelen die Hongarije tot en met 7 december 2022 heeft genomen. De mededeling van de Commissie van 30 november 2022 en de geactualiseerde beoordeling van 9 december 2022, samen met de memorie van toelichting bij het Commissievoorstel, vormen de basis voor de Raadsbesprekingen.

a) Versterking van de preventie, de opsporing en het corrigeren van onrechtmatigheden en onregelmatigheden met betrekking tot de uitvoering van Uniemiddelen via een nieuwe op te richten Integriteitsautoriteit

- (34) Hongarije heeft toegezegd een Integriteitsautoriteit op te richten met als doel de preventie, detectie en correctie van fraude, belangenconflicten en corruptie, alsmede van andere onrechtmatigheden en onregelmatigheden bij de uitvoering van financiële steun van de Unie te versterken. De oprichting van de Integriteitsautoriteit, een nieuw orgaan in Hongaarse context, is een horizontale maatregel die gericht is op het verhelpen van de systemische schendingen van de beginselen van de rechtsstaat met betrekking tot overheidsopdrachten die de financiële belangen van de Unie schaden. Het is daarom een van de centrale corrigerende maatregelen die Hongarije heeft voorgesteld om tegemoet te komen aan de bezwaren van de Commissie.
- (35) Hongarije heeft in de voorgestelde corrigerende maatregel een aantal elementen opgenomen die ten tijde van het Commissievoorstel positief werden beoordeeld, met name wat betreft: i) het doel en de doelstellingen van de nieuwe Integriteitsautoriteit, ii) de reikwijdte van haar mandaat en haar uitgebreide bevoegdheden, waaronder bevoegdheden om aanbestedende diensten op te dragen inschrijvingen op te schorten, bevoegdheden om bestuurlijke onderzoeksinstanties te verzoeken onderzoeken uit te voeren, bevoegdheden om aanbevelingen te doen om specifieke ondernemers van Uniefinanciering uit te sluiten; het recht te verzoeken om rechterlijke toetsing van alle besluiten van autoriteiten betreffende procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten waarmee Uniesteun gemoeid is (en die vatbaar zijn voor rechterlijke toetsing) enz.; iii) de regels inzake de benoeming van de raad van bestuur van de Integriteitsautoriteit en de inschakeling van een “toelatingscommissie”, teneinde te waarborgen dat de Integriteitsautoriteit volledig onafhankelijk is.

Daarnaast heeft Hongarije toegezegd dat de Integriteitsautoriteit zich zal baseren op feiten die bij rechterlijke beslissingen zijn vastgesteld, dat zij zich tot de rechter zal kunnen wenden en dat haar eigen beslissingen aan rechterlijke toetsing zullen zijn onderworpen. Daarom heeft Hongarije zich er ook toe verbonden dat alle Hongaarse rechterlijke instanties die burgerlijke zaken, bestuurlijke zaken en strafzaken behandelen, met inbegrip van zaken die relevant zijn voor de bescherming van de financiële belangen van de Unie, moeten voldoen aan de vereisten inzake onafhankelijkheid en onpartijdigheid en bij wet moeten worden ingesteld overeenkomstig artikel 19, lid 1, van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) en het desbetreffende Unie-acquis. Hongarije heeft ook toegezegd om uiterlijk op 19 november 2022 de belangrijkste uitvoeringsstappen voor de oprichting van de Integriteitsautoriteit te nemen. Na de indiening van het voorstel bij de Raad heeft Hongarije op 4 oktober 2022 de wet tot oprichting van de Integriteitsautoriteit (Wet XXVII van 2022 inzake de controle op het gebruik van begrotingsmiddelen van de Europese Unie, de “Wet Integriteitsautoriteit”) vastgesteld, die op 11 oktober 2022 in

werking is getreden. De Wet Integriteitsautoriteit is verder gewijzigd als onderdeel van de twee wetsontwerpen die het “dienstenpakket” vormen dat op 15 november 2022 bij de Nationale Vergadering is ingediend en op 22 november 2022 en 7 december 2022 is aangenomen. Overeenkomstig de corrigerende maatregel heeft Hongarije de Raad van Europa en de OESO geraadpleegd in de aanloop naar de vaststelling van de Wet Integriteitsautoriteit, en heeft het rekening gehouden met bepaalde aanbevelingen. Parallel met de wetgevingsprocedures hebben de Hongaarse autoriteiten op 23 september 2022 de procedure gestart voor de selectie en benoeming van de leden van de toelatingscommissie en vervolgens op 14 oktober 2022 voor leden van de raad van bestuur van de Integriteitsautoriteit die op 4 november 2022 uiteindelijk zijn benoemd. De Integriteitsautoriteit heeft op 18 november 2022 haar eerste officiële vergadering gehouden.

- (36) Zoals de Commissie echter na een grondige beoordeling in haar mededeling van 30 november 2022 heeft vastgesteld en op 9 december 2022 heeft bevestigd, voldoet het regelgevingskader voor de Integriteitsautoriteit, zoals uiteengezet in de Wet Integriteitsautoriteit, niet aan bepaalde in het kader van de corrigerende maatregel gedane toezeggingen, dat derhalve overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 niet als volledig doeltreffend en adequaat kan worden beschouwd. De zwakke punten, risico's en tekortkomingen van de corrigerende maatregel, die de doeltreffendheid en onafhankelijkheid van de Integriteitsautoriteit en haar vermogen om gevolg te geven aan de bevindingen van de Commissie, in het gedrang brengen, zijn met name de volgende: i) het ontbreken van een duidelijke regel dat de Integriteitsautoriteit haar bevoegdheid behoudt nadat een project aan financiering door de Unie is onttrokken; ii) de zwakke punten van het systeem voor rechterlijke toetsing van besluiten van aanbestedende diensten die geen gevolg geven aan de aanbevelingen van de Integriteitsautoriteit; iii) de zwakke punten van de ontslagprocedure; iv) de rechtstreekse bevoegdheden in tegenstelling tot de toezichtsbevoegdheden van de Integriteitsautoriteit met betrekking tot de verschillende groepen aangevers en het gebrek aan overdracht van bevoegdheid aan de Integriteitsautoriteit om de vermogensaangifte van regeringsleden te verifiëren; v) het beperkte toepassingsgebied, in casu het feit dat niet alle “ambtenaren met een hoog risico” binnen het toepassingsgebied zijn gebracht van de controlebevoegdheden van de Integriteitsautoriteit met betrekking tot vermogensaangiften. De Raad is van oordeel dat om deze redenen, die nader aan de orde komen in de mededeling van de Commissie, de vastgestelde zwakke punten en met name die welke de bevoegdheden van de Integriteitsautoriteit beperken, dermate ernstig zijn dat zij het vermogen van de Integriteitsautoriteit om een einde te maken aan de systemische schendingen van de beginselen van de rechtsstaat met betrekking tot overheidsopdrachten die de financiële belangen van de Unie schaden, ernstig ondermijnen.

b) Taskforce corruptiebestrijding

- (37) Hongarije heeft toegezegd een taskforce voor corruptiebestrijding op te richten. Die zou onder meer tot taak hebben de bestaande anticorruptiemaatregelen te onderzoeken en voorstellen uit te werken om corrupte praktijken beter te voorkomen, op te sporen, te onderzoeken, te vervolgen en te bestraffen. Een belangrijk element van de corrigerende maatregel betrof de volledige, gestructureerde en effectieve deelname van niet-gouvernementele actoren die actief zijn op het gebied van corruptiebestrijding, samen met regeringsvertegenwoordigers. Voorts zegde Hongarije toe tijdens de voorbereiding van ontwerp-wetgeving uitgebreid overleg te zullen plegen met nationale en internationale belanghebbenden, waaronder de Commissie. Hongarije heeft toegezegd de belangrijkste uitvoeringsstappen te zullen nemen om uiterlijk op 30 september 2022 het regelgevingskader voor de nieuwe taskforce voor corruptiebestrijding vast te stellen. In overeenstemming met de corrigerende maatregel is in de desbetreffende bepalingen van de Wet Integriteitsautoriteit bepaald dat 50 % van de leden van de nieuwe taskforce voor corruptiebestrijding vertegenwoordigers van niet-gouvernementele actoren moeten zijn, die worden geselecteerd op basis van een open, transparante en niet-discriminerende selectieprocedure met objectieve criteria die verband houden met deskundigheid en verdiensten. Na de indiening van het Commissievoorstel heeft Hongarije de OESO en de Raad van Europa geraadpleegd en in het kader van de wet Integriteitsautoriteit, de nieuwe taskforce voor corruptiebestrijding opgericht. De nieuwe taskforce voor corruptiebestrijding werd uiteindelijk op 1 december 2022 opgericht.
- (38) In het licht van deze ontwikkelingen en op basis van de beoordeling door de Commissie is de Raad van oordeel dat Hongarije de belangrijkste uitvoeringsstappen heeft genomen en dat het regelgevingskader voor de nieuwe taskforce voor corruptiebestrijding, zoals uiteengezet in de Wet Integriteitsautoriteit, voldoet aan de toezeggingen die in de corrigerende maatregel zijn gedaan.

c) Versterking van het kader voor corruptiebestrijding

- (39) Hongarije heeft toegezegd om uiterlijk 30 september 2022 strategieën voor fraudebestrijding en corruptiebestrijding vast te stellen, met een omschrijving van de taken die de entiteiten die bij de uitvoering van financiële steun van de Unie zijn betrokken, moeten verrichten met het oog op het voorkomen, opsporen en corrigeren van fraude, belangenconflicten en corruptie. Hongarije heeft voorts toegezegd de persoonlijke en materiële werkingssfeer van vermogensaangiften met ingang van 1 november 2022 uit te breiden. Deze corrigerende maatregel heeft een horizontaal en systemisch karakter om corruptie te bestrijden en transparantie op politiek gebied te waarborgen. Het is derhalve een van de centrale corrigerende maatregelen die Hongarije voorstelt.
- (40) Na de indiening van het Commissievoorstel heeft Hongarije een aantal stappen ondernomen om de belangrijkste uitvoeringsstappen voor deze corrigerende maatregel te verwezenlijken. Op 30 september 2022 heeft Hongarije de strategie tegen fraude en corruptie voor de programmeringsperiode 2021-2027 en voor de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan vastgesteld (regeringsbesluit 1470/2022). Vervolgens is de strategie gewijzigd en is op 15 november 2022 een nieuwe versie aangenomen en bekendgemaakt (regeringsbesluit 1540/2022). De Nationale Vergadering heeft op 25 oktober 2022 de Wet vermogensaangiften (Wet XXXI van 2022) aangenomen, die op 1 november 2022 in werking is getreden, met bepaalde uitzonderingen. Op 15 november 2022 heeft Hongarije, als onderdeel van het [op 7 december 2022] aangenomen dienstenpakket, bij de Nationale Vergadering een wetsontwerp ingediend tot wijziging van de "Wet vermogensaangiften".
- (41) Met betrekking tot de fraudebestrijdings- en anticorruptiestrategieën stelde de Commissie in haar mededeling van 30 november 2022 vast dat Hongarije de in de corrigerende maatregel gedane toezeggingen is nagekomen ofschoon de overeengekomen termijn door de goedkeuring van wijzigingen niet was gehaald. Wat de vermogensaangiften betreft, heeft de Commissie vastgesteld dat de Wet vermogensaangiften, in overeenstemming met de corrigerende maatregel, de personele werkingssfeer van vermogensaangiften uitbreidt tot personen met hoge politieke functies en leden van de Nationale Vergadering, alsook tot hun familieleden die in hetzelfde huishouden wonen. De wet breidt ook het materiële toepassingsgebied van vermogensaangiften uit tot alle ter zake dienende activa. Op basis van de beoordeling door de Commissie blijven er in het door Hongarije vastgestelde regelgevingskader voor vermogensaangiften echter belangrijke zwakke punten, risico's en tekortkomingen bestaan, met name: i) het gebrek aan duidelijkheid en rechtszekerheid met betrekking tot de openbaarmakingsverplichtingen voor onroerend goed, waaronder eigendom buiten de jurisdictie van Hongarije; ii) het gebrek aan duidelijkheid over de personele, materiële en temporele werkingssfeer van de aangifte inzake vermogen, inkomen en economische belangen van bepaalde bestuurders, ambtenaren en leden van de Nationale Vergadering, en van hun echtgenoten of samenwonenden en kinderen die in hetzelfde huishouden wonen; iii) het niet opnemen in de Wet vermogensaangiften van een expliciete verwijzing naar de invoering van een systeem met vermogensaangiften die elektronisch in digitaal formaat worden ingediend en worden opgeslagen in een publieke databank die zonder vergoeding of registratieplicht kan worden doorzocht. De Raad is van oordeel dat om deze redenen, die nader aan de orde komen in de mededeling van de Commissie, de vastgestelde zwakke punten, mogelijke mazen in de wet creëren en bijgevolg de doeltreffendheid van de corrigerende maatregel ondermijnen.

d) Borgen van de transparantie over het gebruik van Uniesteun door stichtingen voor beheer van publieke activa

- (42) Op basis van de vierde corrigerende maatregel heeft Hongarije toegezegd transparantie te garanderen over het gebruik van Uniesteun door stichtingen voor beheer van publieke activa, door het desbetreffende regelgevingskader uiterlijk op 30 september 2022 te wijzigen. Na de indiening van het Commissievoorstel heeft de Nationale Vergadering een wet aangenomen tot wijziging van bepaalde wetten betreffende met publieke taken belaste stichtingen voor het beheer van publieke activa, de nationale belasting- en douaneadministratie en de controles van het Europees Bureau voor fraudebestrijding op het gebruik van begrotingsmiddelen van de Europese Unie (Wet XXIX van 2022), die op 13 oktober 2022 in werking is getreden.
- (43) In overeenstemming met de corrigerende maatregel werden bij Wet XXIX van 2022 wijzigingen ingevoerd waardoor het toepassingsgebied van de regels inzake overheidsopdrachten en belangenconflicten werd uitgebreid tot met publieke taken belaste stichtingen voor het beheer van publieke activa. Het regelgevingskader belet echter nog steeds niet dat hoge ambtenaren, met inbegrip van hoge politieke bestuurders van de Nationale Vergadering en de autonome organen van Hongarije, zitting nemen in raden van bestuur van stichtingen voor het beheer van publieke

activa, in weerwil van de herhaaldelijke verzoeken van de Commissie daartoe. Bovendien heeft Hongarije met ingang van 1 november 2022 opnieuw de mogelijkheid ingevoerd (door middel van een uitzondering op het algemene verbod) dat hoge politieke bestuurders andere bezoldigde banen hebben, onder meer in raden van bestuur van stichtingen voor het beheer van publieke activa. De Raad is van oordeel dat om deze redenen, die nader aan de orde komen in de mededeling van de Commissie, de zwakke punten van het regelgevingskader in combinatie met de nieuwe ontwikkelingen in de wetgeving, het mogelijke belangenconflict dat de corrigerende maatregel moest aanpakken, verergeren en het kader derhalve ontoereikend maken om tegemoet te komen aan de bezwaren die de Commissie oorspronkelijk had geuit.

e) Invoering van een specifieke procedure voor bijzondere misdrijven bij de uitoefening van openbaar gezag of het beheer van staats eigendom

- (44) Hongarije heeft toegezegd een nieuwe procedure voor rechterlijke toetsing te zullen instellen met betrekking tot bijzondere strafbare feiten in verband met de uitoefening van openbaar gezag of het beheer van overheidsopdrachten. Krachtens de corrigerende maatregel moet de nieuwe procedure ervoor zorgen dat een beslissing van het openbaar ministerie of de onderzoekende autoriteit om de aangifte van een misdrijf met betrekking tot corruptie of corruptiegerelateerde praktijken te seponeren of de strafprocedure te beëindigen (d.w.z. het strafrechtelijk onderzoek af te sluiten zonder tenlastelegging), aan rechterlijke toetsing wordt onderworpen. De nieuwe procedure moet een onderzoeksrechter de bevoegdheid verlenen om de inleiding of voortzetting van de strafprocedure te gelasten. Elke natuurlijke persoon en rechtspersoon, met uitzondering van overheidsinstanties, kan in het kader van de procedure een motie indienen, hetgeen ook zou kunnen leiden tot de mogelijkheid om een tenlastelegging bij een rechtbank in te dienen. Deze corrigerende maatregel is een horizontale maatregel die tot doel heeft structurele problemen met betrekking tot de doeltreffendheid van de strafvervolging in Hongarije te verhelpen en ervoor te zorgen dat doeltreffende en afschrikkende maatregelen worden genomen om de bescherming van de financiële belangen van de Unie te waarborgen, overeenkomstig artikel 325 VWEU. Het is daarom een van de centrale corrigerende maatregelen die Hongarije heeft voorgesteld om tegemoet te komen aan de bezwaren van de Commissie.
- (45) Hongarije heeft in de voorgestelde corrigerende maatregel een aantal elementen opgenomen die ten tijde van het Commissievoorstel positief zijn onthaald, zoals de mogelijkheid voor rechtspersonen om deze procedure in te leiden, een gegarandeerde bevoorrechte procedurele positie voor de melder van een misdrijf, een vermelding dat de exclusieve bevoegdheid om de zaken in het kader van de nieuwe procedure te behandelen zal worden toegekend aan een gespecialiseerde rechtbank (de centrale districtsrechtbank van Buda), een vermelding dat alle rechtbanken en onderzoeksrechters die betrokken zijn bij de nieuwe procedure zullen voldoen aan artikel 19, lid 1, VEU en het betrokken Unie-acquis, en een redelijke termijn voor de procedure in het algemeen. Hongarije heeft ook toegezegd om uiterlijk op 15 november 2022 belangrijke uitvoeringsstappen te zetten met betrekking de aanneming en inwerkingtreding van de nodige wijzigingen van het wetboek van strafvordering en de desbetreffende uitvoeringsregelingen. Na de indiening van het Commissievoorstel heeft de Nationale Vergadering op 3 oktober 2022 een wet aangenomen tot wijziging van Wet XC van 2017 inzake het wetboek van strafvordering (de "Wet rechterlijke toetsing"), die die op 15 november 2022 in werking is getreden en na overleg met de Commissie verder is gewijzigd en op 22 november 2022 in een gewijzigde versie is aangenomen. Hongarije startte een voorafgaande toetsing bij het Hongaarse constitutionele hof, dat oordeelde dat de Wet rechterlijke toetsing in overeenstemming was met het beginsel van het vervolgingsmonopolie zoals vastgelegd in de Hongaarse grondwet. Hongarije heeft uiteindelijk de ontwerpbesluiten tot vaststelling van de uitvoeringsregelingen voor de toepassing van de nieuwe herzieningsprocedure bij de Commissie ingediend en heeft toegezegd die onverwijld aan te nemen zodat ze op 1 januari 2023 in werking kunnen treden.
- (46) De wet rechterlijke toetsing geeft uitvoering aan een aantal van de toezeggingen die in de corrigerende maatregelen zijn gedaan door relevante wijzigingen in het wetboek van strafvordering aan te brengen. Ook de aanvullende maatregelen die Hongarije heeft genomen in het kader van de wijziging van de Wet rechterlijke toetsing, zoals de bevoegdheid van de Integriteitsautoriteit om een verzoek tot herziening of herhaalde herziening in te dienen en de afschaffing van de bevoegdheid van de procureur-generaal om een buitengewoon rechtsmiddel in te stellen tegen beslissingen, zijn door de Commissie toegejuicht. Uit de beoordeling door de Commissie blijkt echter dat specifieke bepalingen van de wet rechterlijke toetsing voorzien in een beoordelingsmarge in de procedure die kan worden gebruikt om de uitkomst van een verzoek tot herziening of vervolging te beïnvloeden, waardoor de doeltreffendheid en de algehele toereikendheid van de corrigerende maatregel in het gedrang komen. Met name i) geven de toepasselijke regels niet duidelijk aan wat de rechtsgevolgen zijn voor de openbaar aanklager van een rechterlijke

beslissing waarbij zijn beslissing naar aanleiding van een verzoek tot herziening nietig is verklaard. Aangezien er geen garantie is dat beslissingen inzake rechterlijke toetsing een behoorlijke opvolging zullen krijgen door middel van correcte vervolging, ondermijnt de aan de openbaar aanklager toegekende discretionaire bevoegdheid op ernstige wijze de doeltreffendheid en dus de toereikendheid van de corrigerende maatregel. Voorts (ii) vereist de wet rechterlijke toetsing, voor de gevallen waarin een verzoek tot vervolging kan worden ingediend, een onderzoek van de grond voor het verzoek tot vervolging door de rechtbank achter gesloten deuren en zonder bewijsmateriaal te horen, hetgeen een aanvulling vormt op het voorlopige onderzoek van formele gronden zoals vastgesteld in het kader van de nieuwe procedure.

Op basis van de beoordeling door de Commissie en van de daarin vermelde redenen, komt een dergelijk onderzoek door de rechtbank van de grond voor het verzoek tot vervolging neer op een inhoudelijke filtering die zou kunnen anticiperen op een uitspraak ten gronde of verhinderen dat die uitspraak wordt gedaan, zonder de mogelijkheid om bewijsmateriaal in de zaak te zoeken en te horen. Dit is een onnodige stap en ondermijnt de doeltreffendheid van de corrigerende maatregel. Tot slot wordt in de wet rechterlijke toetsing het toepassingsgebied van de nieuwe regels niet verduidelijkt wat de tijdsduur betreft en wordt met name niet verduidelijkt dat de nieuwe procedure ook van toepassing zal zijn op (niet verjaarde) strafbare feiten die vóór 1 januari 2023 zijn gepleegd. De Raad is, om deze redenen en die welke in de mededeling van de Commissie nader aan de orde komen, van oordeel dat de vastgestelde zwakke punten zo ernstig zijn dat zij de adequaatheid van de corrigerende maatregel voor het aanpakken van de problemen van ondoeltreffende onderzoeken, vervolging en bestraffing van strafbare feiten op het gebied van openbare eigendommen, ernstig ondermijnen.

f) Versterking van de audit- en controlemechanismen om een correct gebruik van EU-steun te waarborgen

- (47) Hongarije heeft toegezegd de audit- en controlemechanismen te versterken om een goed gebruik van de steun van de Unie te waarborgen door in de desbetreffende nationale wetgeving bepalingen op te nemen ter versterking van de regels en procedures om belangenconflicten bij het gebruik van middelen van de Unie doeltreffender te voorkomen, op te sporen en te corrigeren overeenkomstig artikel 61 van de Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad⁽⁴⁾, met inbegrip van een doeltreffend controlemechanisme voor de geldigheid van verklaringen inzake belangenconflicten. Na de indiening van het Commissievoorstel heeft Hongarije een aantal stappen ondernomen om de belangrijkste uitvoeringsstappen voor deze corrigerende maatregel te verwezenlijken. In het bijzonder heeft de Nationale Vergadering wet XXVIII van 2022 aangenomen en verder gewijzigd, waarbij het directoraat Interne Audit en Integriteit in het kabinet van de minister-president werd ingesteld en garanties inzake onafhankelijkheid en doeltreffendheid toegewezen kreeg. Het dienstenpakket omvatte ook een wet tot wijziging van het regelgevingskader voor het directoraat-generaal Audit van Europese fondsen ("EUTAF"). Hongarije heeft voorts regeringsbesluit 373/2022 aangenomen tot wijziging van Besluit 374/2022 en regeringsbesluit 463/2022 tot versterking van de regels en procedures om belangenconflicten doeltreffender te voorkomen, op te sporen en te corrigeren. Op basis van de mededeling van de Commissie van 30 november 2022 en de daarin vermelde redenen is de Raad van oordeel dat Hongarije de belangrijkste uitvoeringsstappen heeft genomen en dat de desbetreffende wetgevingsteksten voldoen aan de in de corrigerende maatregel gedane toezeggingen.

g) Vermindering van het aandeel uit Uniemiddelen gefinancierde aanbestedingsprocedures met slechts één bieder

- (48) Hongarije heeft toegezegd het aandeel uit Uniemiddelen gefinancierde en in 2022 afgesloten aanbestedingsprocedures met slechts één bieder uiterlijk op 31 december 2022 tot onder 15 % te brengen, zoals gemeten met de methode van het scorebord van de eengemaakte markt. De belangrijkste uitvoeringsstap voor deze maatregel was de uitvoering, uiterlijk op 30 september 2022, van de eerste audit door het EUTAF van de naleving van de methode van het scorebord van de eengemaakte markt. Hongarije heeft het verslag op 7 oktober 2022 ingediend en heeft, na opmerkingen van de Commissie, op 3 november 2022 een herziene definitieve versie ingediend. De conclusie van de audit was dat de gebruikte methode adequaat was en in overeenstemming was met de methode van het scorebord van de eengemaakte markt, met één uitzondering waarvoor het EUTAF een aanbeveling heeft geformuleerd. Op basis van de mededeling van de Commissie van 30 november 2022 en de daarin vermelde redenen is de Raad van oordeel dat Hongarije de belangrijkste uitvoeringsstap heeft genomen zoals de corrigerende maatregel vereist.

⁽⁴⁾ Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2018 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie, tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 en Besluit nr. 541/2014/EU en tot intrekking van Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 (PB L 193 van 30.7.2018, blz. 1).

i) Ontwikkeling van een rapportage-instrument voor procedures met één bidder om openbare-aanbestedingsprocedures die zijn afgesloten met één bidder, te monitoren en daarover te rapporteren

- (49) Hongarije heeft toegezegd om uiterlijk op 30 september 2022 een nieuw monitoring- en rapportage-instrument te hebben ontwikkeld voor het meten van het aandeel aanbestedingsprocedures met slechts één bidder die worden gefinancierd uit nationale middelen of uit Uniesteun of uit beide. Na de indiening van het Commissievoorstel heeft Hongarije een aantal stappen ondernomen om de belangrijkste uitvoeringsstappen voor deze corrigerende maatregel te verwezenlijken. Hongarije heeft met name een nieuw instrument voor monitoring en rapportage ontwikkeld dat volgens de audit operationeel, functioneel en in staat is om de verhouding aanbestedingsprocedures met één bidder te monitoren. In overeenstemming met de corrigerende maatregel wordt het rapportage-instrument tussen nu en 31 december 2022 verder ontwikkeld om gegevens over geografische aanduidingen op te nemen. Op basis van de mededeling van de Commissie van 30 november 2022 en de daarin vermelde redenen is de Raad van oordeel dat Hongarije de belangrijkste uitvoeringsstap heeft genomen en dat het rapportage-instrument voor aanbestedingsprocedures met één bidder operationeel is, zoals de corrigerende maatregel vereist.

j) Ontwikkeling van het elektronische systeem voor overheidsopdrachten om de transparantie te vergroten

- (50) Om de transparantie van overheidsopdrachten te vergroten, heeft Hongarije toegezegd een databank op te zetten en op de website van het elektronische systeem voor overheidsopdrachten te publiceren, met daarin informatie over alle gunningsberichten betreffende overheidsopdrachten in gestructureerde vorm, met inbegrip van bedrijfsidentificatienummers en de namen van elk individueel lid van de consortia en de onderaannemers. Die databank moet regelmatig worden bijgewerkt en kosteloos ter beschikking van het publiek worden gesteld. Na de indiening van het Commissievoorstel heeft Hongarije de Commissie meegedeeld dat de ontwikkeling van een databank met de vereiste functionaliteiten op 30 september 2022 was voltooid. Op basis van de beoordeling door de Commissie van de functionaliteiten van de nieuwe databank is de Raad van oordeel dat Hongarije de belangrijkste uitvoeringsstap voor deze maatregel heeft genomen en daaraan heeft voldaan.

k) Ontwikkeling van een kader voor prestatiemeting ter beoordeling van de efficiëntie en kosteneffectiviteit van overheidsopdrachten

- (51) Om te voldoen aan zijn toezegging om uiterlijk op 30 september 2022 een kader voor prestatiemeting te ontwikkelen om de efficiëntie en kosteneffectiviteit van overheidsopdrachten te beoordelen, dat uiterlijk op 30 november 2022 operationeel moet zijn, heeft Hongarije op 5 september 2022 regeringsbesluit 1425/2022 vastgesteld. Op 30 november 2022 heeft Hongarije op de website van het elektronische systeem voor overheidsopdrachten een document gepubliceerd waarin het kader voor prestatiemeting is vastgelegd. Op basis van de beoordeling door de Commissie van het kader dat is vastgelegd in regeringsbesluit 1425/2022, is de Raad van oordeel dat Hongarije de belangrijkste uitvoeringsstap heeft genomen en zijn toezegging voor deze maatregel is nagekomen.

o) Toepassing van Arachne, het risicoscore-instrument van de Commissie

- (52) Wat betreft de zorgen over het vermogen van Hongarije om de controles op belangenconflicten met betrekking tot het gebruik van Uniemiddelen te verbeteren, heeft Hongarije toegezegd procedures toe te passen voor het systematische en uitgebreide gebruik van alle functionaliteiten van het centrale datamining- en risicoscore-instrument (Arachne) dat de Commissie ter beschikking stelt van de lidstaten voor steun van de Unie en voor alle programmeringsperioden, om belangenconflicten, fraude, corruptie, dubbele financiering en andere onregelmatigheden effectief te voorkomen en op te sporen. Op 30 september 2022 heeft de Hongaarse regering regeringsbesluit 373/2022 en wijzigingsbesluit 374/2022 vastgesteld, die diezelfde dag in werking zijn getreden en bepalingen bevatten om te waarborgen dat bepaalde gegevens regelmatig aan Arachne worden doorgegeven. Diezelfde dag werd ook het eerste pakket gegevens doorgestuurd naar Arachne. Op basis van de beoordeling door de Commissie dat regeringsbesluit 373/2022 en wijzigingsbesluit 374/2022 gedetailleerde regels bevatten voor het systematische en doeltreffende gebruik van Arachne, is de Raad van oordeel dat Hongarije de belangrijkste uitvoeringsstap heeft genomen en zijn toezeggingen voor deze maatregel is nagekomen.

p) **Versterking van de samenwerking met OLAF**

- (53) Hongarije heeft toegezegd de samenwerking met OLAF te versterken door een bevoegde nationale autoriteit aan te wijzen die OLAF bijstaat bij het uitvoeren van controles ter plaatse in Hongarije wanneer een marktdeelnemer die aan deze controles wordt onderworpen, weigert mee te werken. Ook heeft Hongarije toegezegd een afschrikkende financiële sanctie in te voeren die wordt opgelegd wanneer een marktdeelnemer weigert met OLAF mee te werken bij controles en inspecties ter plaatse door OLAF. Na de indiening van het Commissievoorstel heeft de Nationale Vergadering op 4 oktober 2022 wet XXIX van 2022 aangenomen, waarbij vigerende wetgeving werd gewijzigd om de nationale belasting- en douanediens aan te wijzen als de bevoegde nationale autoriteit om OLAF bij te staan en een afschrikkende financiële sanctie in te voeren die moet worden opgelegd wanneer een marktdeelnemer weigert met OLAF samen te werken. Op basis van de beoordeling door de Commissie is de Raad van oordeel dat Hongarije de belangrijkste uitvoeringsstap heeft genomen en zijn toezegging voor deze maatregel is nagekomen.

q) **De vaststelling van een wetgevingshandeling die meer transparantie op het gebied van overheidsuitgaven moet waarborgen**

- (54) Als onderdeel van de reeks corrigerende maatregelen heeft Hongarije toegezegd uiterlijk op 31 oktober 2022 een wetgevingshandeling aan te nemen die zorgt voor meer transparantie van de overheidsuitgaven door alle overheidsinstanties te verplichten proactief vooraf bepaalde informatie over het gebruik van overheidsmiddelen bekend te maken in een centraal register. Na indiening van het Commissievoorstel heeft de Nationale Vergadering op 8 november 2022 wet XL van 2022 aangenomen, die vervolgens op 22 november 2022 is gewijzigd als onderdeel van het dienstenpakket. Op 7 december 2022 is een aanvullende wijziging vastgesteld van de bepalingen betreffende het opzetten van een aanvullende administratieve procedure voor transparantie. De conclusie van de beoordeling door de Commissie zoals bijgewerkt op 9 december 2022 luidde dat Hongarije de vereiste belangrijkste uitvoeringsstappen heeft genomen ondanks een vertraging bij de uitvoering ervan. Op basis van de beoordeling door de Commissie blijven er echter bepaalde zwakke punten in het regelgevingskader bestaan die de doeltreffendheid ervan ondermijnen, en met name het ontbreken van een verplichting voor alle aanbestedende diensten om informatie te publiceren bij gebrek aan gegevens over de “verantwoordelijke instantie” voor overheidsuitgaven, de aanbestedende dienst of dienstverleners, leveranciers en capaciteitsaanbieders in de minimumreeks gegevens die in het centrale register moet worden geüpload.
- (55) Samengevat heeft Hongarije een aantal stappen ondernomen om de belangrijkste (wetgevende en niet-wetgevende) uitvoeringsstappen in de bijlage bij de toelichting bij het Commissievoorstel te verwezenlijken, en veel van de toezeggingen die Hongarije in het kader van de corrigerende maatregelen heeft gedaan, kunnen worden geacht te zijn nagekomen, zoals hierboven uiteengezet. Deze positieve beoordelingen laten verdere ontwikkelingen inzake die corrigerende maatregelen die vorm moeten krijgen in de praktijk of waarvoor een langere uitvoeringsperiode vereist is in overeenstemming met de toezeggingen van Hongarije, onverlet.
- (56) Niettemin blijven in een aantal corrigerende maatregelen belangrijke zwakke punten, risico's en tekortkomingen bestaan. Met name blijven aanzienlijke zwakke punten op ernstige wijze de toereikendheid ondermijnen van de corrigerende maatregelen die horizontaal, structureel en systemisch van aard zijn en die van cruciaal belang zijn voor het verhelpen van de systemische schendingen van de rechtsstaat wat betreft overheidsopdrachten, de doeltreffendheid van vervolging en de bestrijding van corruptie in Hongarije. Deze zwakke punten brengen derhalve de doeltreffendheid van de genomen corrigerende maatregelen als geheel in gevaar.
- (57) Gezien de horizontale, structurele en systemische aard van maatregelen waaraan nog moet worden voldaan, volstaat het niet dat Hongarije wel al een aantal toezeggingen met betrekking tot andere punctuele corrigerende maatregelen op bevredigende wijze is nagekomen om de vastgestelde schendingen van de beginselen van de rechtsstaat en de (mogelijke) gevolgen daarvan voor de begroting van de Unie aan te pakken. Zoals de Commissie in haar geactualiseerde beoordeling van 9 december 2022 heeft verduidelijkt, moeten de corrigerende maatregelen in hun geheel worden beoordeeld, als een totaalpakket, in het licht van de algehele geschiktheid ervan om een einde te maken aan de situatie en op basis van een kwalitatieve en niet louter kwantitatieve beoordeling – met als enige uitzondering de corrigerende maatregel met betrekking tot stichtingen voor het beheer van publieke activa.

- (58) Bijgevolg moet in het licht van de beoordeling hierboven worden geconcludeerd dat de door Hongarije meegedeelde corrigerende maatregelen, als geheel genomen, zoals deze zijn vastgesteld en gezien de details ervan, en gezien de daaruit voortvloeiende onzekerheid over de toepassing ervan in de praktijk, geen einde maken aan de vastgestelde schendingen van de beginselen van de rechtsstaat. Aangezien de vastgestelde gevallen van niet-naleving betrekking hebben op systemische inbreuken, hebben deze voldoende directe gevolgen voor het goed financieel beheer van de begroting van de Unie en de bescherming van de financiële belangen van de Unie.
- (59) Wanneer de Raad vaststelt dat aan de voorwaarden van Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 is voldaan, stelt hij maatregelen van een passend niveau vast om ervoor te zorgen dat de begroting van de Unie wordt beschermd tegen de daadwerkelijke of potentiële gevolgen die voortvloeien uit de vastgestelde schendingen van de beginselen van de rechtsstaat.
- (60) Gezien de in dit besluit genoemde schendingen van de beginselen van de rechtsstaat en de aanzienlijke gevolgen daarvan voor de begroting van de Unie, en omdat de tot dusver door Hongarije genomen corrigerende maatregelen aanzienlijke zwakke punten vertonen die ernstig afbreuk doen aan de geschiktheid ervan om die schendingen aan te pakken, is de Raad van oordeel dat het daaruit voortvloeiende risico voor de begroting van de Unie hoog blijft. Ook moet volgens overweging 18 van Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 bij het bepalen van de te nemen maatregelen naar behoren rekening worden gehouden met de mate van medewerking van de betrokken lidstaat. De Commissie was aanvankelijk van oordeel dat een redelijke benadering van het risico voor de begroting overeenkwam met 65 % van de middelen van de desbetreffende programma's. Gezien het aantal en het gewicht van de corrigerende maatregelen die Hongarije op bevredigende wijze heeft uitgevoerd om de vastgestelde schendingen van de beginselen van de rechtsstaat aan te pakken, kan het risico voor de begroting op 55 % van de betrokken programma's worden vastgesteld als "redelijke benadering". Bijgevolg moet 55 % van de vastleggingen in de betrokken programma's, zodra deze zijn goedgekeurd, worden geschorst. Dat percentage kan worden beschouwd als een redelijke benadering van de gevolgen of de ernstige risico's voor de begroting van de Unie van de vastgestelde schendingen van de beginselen van de rechtsstaat, rekening houdend met de mate van medewerking door Hongarije tijdens de procedure als gevolg van de uitgevoerde corrigerende maatregelen, en is derhalve evenredig met de in Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 vastgelegde doelstelling om de begroting van de Unie te beschermen.
- (61) Wat betreft de keuze uit de verschillende soorten maatregelen als bedoeld in artikel 5 van Verordening (EU, Euratom) 2020/2092, is de Raad van oordeel dat de schorsing van vastleggingen in de begroting voor de desbetreffende programma's zodra deze zijn goedgekeurd, een doeltreffende en tijdige bescherming van de begroting van de Unie biedt door te voorkomen dat de in dit besluit vastgestelde schendingen van de beginselen van de rechtsstaat gevolgen hebben voor de begroting die is toegewezen aan de desbetreffende programma's. Tegelijkertijd stelt de schorsing van de vastleggingen in de begroting Hongarije nog steeds in staat met de uitvoering van die programma's te beginnen volgens de toepasselijke regels, zodat niet geraakt wordt aan de doelstellingen van het cohesiebeleid en de positie van de eindbegunstigden. Bovendien heeft de schorsing van vastleggingen in de begroting, in tegenstelling tot andere mogelijke maatregelen, een tijdelijk karakter, zonder definitieve gevolgen in de zin van artikel 7, lid 3, van Verordening (EU, Euratom) 2020/2092. Opheffing van de maatregel is derhalve mogelijk volgens de procedure in dat artikel zonder verlies van Uniefinanciering, mits de situatie binnen twee jaar volledig is gecorrigeerd. In overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel is de gekozen maatregel derhalve toereikend om de begroting van de Unie te beschermen en tegelijkertijd de minst belastende maatregel, rekening houdend met de omstandigheden.
- (62) Wat de vastgestelde inbreuken met betrekking tot trusts van algemeen belang betreft, vertoont het regelgevingskader in Hongarije, zoals hierboven uiteengezet, zwakke punten die het risico op belangenconflicten dat de corrigerende maatregel moest aanpakken, niet hebben verholpen. Gezien de ontoereikendheid van de corrigerende maatregel blijft er voor de begroting van de Unie een ernstig risico bestaan die het beste kan worden beschermd met een verbod om in het kader van programma's onder direct of indirect beheer nieuwe juridische verbintenissen aan te gaan met trusts van openbaar belang en entiteiten in het bezit ervan. Een dergelijke maatregel heeft geen gevolgen voor de totale toewijzingen van middelen uit programma's van de Unie onder direct en indirect beheer die nog steeds voor andere entiteiten kunnen worden gebruikt, en is derhalve toereikend om de begroting van de Unie te beschermen en is evenredig aan wat strikt noodzakelijk is om die doelstelling te bereiken.

- (63) Overeenkomstig artikel 5, lid 2, van Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 doet dit besluit geen afbreuk aan de verplichtingen van Hongarije om de onder dit besluit vallende programma's en middelen uit te voeren, en met name aan zijn verplichtingen jegens eindontvangers of -begunstigden, met inbegrip van de verplichting om betalingen te verrichten op grond van de toepasselijke sectorale of financiële regels. Hongarije moet vanaf de vaststelling van dit besluit om de drie maanden aan de Commissie verslag uitbrengen over zijn naleving van deze verplichtingen.
- (64) Hongarije moet de Commissie regelmatig in kennis stellen van de stand van de uitvoering van de corrigerende maatregelen die het heeft toegezegd, en met name van de maatregelen die vorm moeten krijgen in de praktijk of waarvoor een langere uitvoeringsperiode vereist is.
- (65) De Commissie moet de situatie in Hongarije blijven monitoren en zo nodig haar prerogatieven uit hoofde van Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 uitoefenen. De Commissie moet met name snel alle ontwikkelingen in de uitvoering van de door Hongarije voorgestelde corrigerende maatregelen beoordelen, zodat zij onverwijld bij de Raad de nodige voorstellen kan indienen voor de opheffing van de maatregelen uit hoofde van artikel 7 van Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 indien niet langer aan de voorwaarden voor de vaststelling ervan wordt voldaan. De Commissie dient de Raad op gezette tijden op de hoogte te brengen,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

1. De voorwaarden van artikel 4, lid 1, van Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 zijn vervuld om passende maatregelen vast te stellen ter bescherming van de Uniebegroting tegen schendingen van de beginselen van de rechtsstaat in Hongarije.
2. De door Hongarije op grond van artikel 6, lid 5, van Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 voorgestelde corrigerende maatregelen zijn niet volledig toereikend om tegemoet te komen aan de bevindingen in de kennisgeving die de Commissie op 27 april 2022 aan Hongarije heeft doen toekomen.

Artikel 2

1. 55 % van de vastleggingen in de begroting voor de volgende operationele programma's in het kader van het cohesiebeleid wordt, na goedkeuring ervan, geschorst:
 - a) Operationeel programma Milieu en energie-efficiëntie Plus;
 - b) Operationeel programma Geïntegreerd vervoer Plus;
 - c) Operationeel programma Territoriale ontwikkeling en verbetering van het vestigingsklimaat Plus.
2. Indien de Commissie de Uniebegroting in direct of indirect beheer uitvoert op grond van artikel 62, lid 1, punten a) en c), van Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad, worden geen juridische verplichtingen aangegaan met trusts van openbaar belang die op grond van de Hongaarse wet IX van 2021 zijn opgericht of door entiteiten in het bezit van dergelijke trusts van openbaar belang.

Artikel 3

Hongarije stelt de Commissie uiterlijk op 16 maart 2023, en vervolgens om de drie maanden in kennis van de stand van uitvoering van de corrigerende maatregelen die Hongarije heeft toegezegd met zijn tweede antwoord, daaronder begrepen de aanvullende toezeggingen in de brief van Hongarije van 13 september 2022.

Artikel 4

Dit besluit wordt van kracht op de dag van kennisgeving ervan.

Artikel 5

Dit besluit is gericht tot Hongarije.

Gedaan te Brussel, 15 december 2022.

Voor de Raad
De voorzitter
M. BEK

BESLUIT (GBVB) 2022/2507 VAN DE RAAD
van 19 december 2022
tot wijziging van Besluit 2010/452/GBVB inzake de Waarnemingsmissie van de Europese Unie in
Georgië, EUMM Georgia

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name artikel 42, lid 4, en artikel 43, lid 2,

Gezien het voorstel van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Raad heeft op 12 augustus 2010 Besluit 2010/452/GBVB ⁽¹⁾ vastgesteld, waarbij de bij Gemeenschappelijk Optreden 2008/736/GBVB van de Raad ⁽²⁾ ingestelde Waarnemingsmissie van de Europese Unie in Georgië (“EUMM Georgia”) verlengd werd.
- (2) De Raad heeft op 17 oktober 2022 Besluit (GBVB) 2022/1970 ⁽³⁾ vastgesteld waarmee werd voorzien in de inzet in Armenië van EU-deskundigen van EUMM Georgia tot en met 19 december 2022.
- (3) De Raad heeft op 25 november 2022 Besluit (GBVB) 2022/2318 ⁽⁴⁾ vastgesteld, waarbij het mandaat van EUMM Georgia verlengd werd tot en met 14 december 2024.
- (4) Op basis van een strategische beoordeling van de bij Besluit (GBVB) 2022/1970 ingestelde taak heeft het Politiek en Veiligheidscomité geconcludeerd dat de EUMM Georgia met ingang van 20 december 2022 tijdelijk een team moet inzetten in Armenië om de Unie meer inzicht te geven in de veiligheidssituatie, teneinde bij te dragen tot de planning en voorbereiding van een mogelijke civiele GVDB-missie in het kader van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB) in Armenië.
- (5) Besluit 2010/452/GBVB moet dienovereenkomstig gewijzigd worden.
- (6) EUMM Georgia zal worden uitgevoerd in een situatie die mogelijk zal verslechteren en die de verwezenlijking van de in artikel 21 van het Verdrag genoemde doelstellingen van het externe optreden van de Unie in de weg kan staan,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

In Besluit 2010/452/GBVB komt artikel 3 bis als volgt te luiden:

“*Artikel 3 bis*

EUMM Georgia zet een team in Armenië in om de Unie meer inzicht te geven in de veiligheidssituatie, teneinde bij te dragen tot de planning en voorbereiding van een mogelijke civiele GVDB-missie in Armenië.

Deze taak eindigt wanneer de Raad daartoe besluit.”

⁽¹⁾ Besluit 2010/452/GBVB van de Raad van 12 augustus 2010 inzake de Waarnemingsmissie van de Europese Unie in Georgië, EUMM Georgia (PB L 213 van 13.8.2010, blz. 43).

⁽²⁾ Gemeenschappelijk Optreden 2008/736/GBVB van de Raad van 15 september 2008 inzake de waarnemingsmissie van de Europese Unie in Georgië, EUMM Georgia (PB L 248 van 17.9.2008, blz. 26).

⁽³⁾ Besluit (GBVB) 2022/1970 van de Raad van 17 oktober 2022 tot wijziging van Besluit 2010/452/GBVB inzake de Waarnemingsmissie van de Europese Unie in Georgië, EUMM Georgia (PB L 270 van 18.10.2022, blz. 93).

⁽⁴⁾ Besluit (GBVB) 2022/2318 van de Raad van 25 november 2022 tot wijziging van Besluit 2010/452/GBVB inzake de Waarnemingsmissie van de Europese Unie in Georgië, EUMM Georgia (PB L 307 van 28.11.2022, blz. 133).

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking op de datum van de vaststelling ervan.

Het is van toepassing met ingang van 20 december 2022.

Gedaan te Brussel, 19 december 2022.

Voor de Raad
De voorzitter
J. SÍKELA

UITVOERINGSBESLUIT (EU) 2022/2508 VAN DE COMMISSIE**van 9 december 2022****tot vaststelling van BBT-conclusies (beste beschikbare technieken) op grond van Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad inzake industriële emissies, voor de textielindustrie***(Kennisgeving geschied onder nummer C(2022) 8984)***(Voor de EER relevante tekst)**

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) ⁽¹⁾, en met name artikel 13, lid 5,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) BBT-conclusies (beste beschikbare technieken) vormen de referentie voor de vaststelling van de vergunningsvoorwaarden voor installaties als bedoeld in hoofdstuk II van Richtlijn 2010/75/EU en de bevoegde autoriteiten moeten emissiegrenswaarden vaststellen die waarborgen dat de emissies onder normale bedrijfsomstandigheden niet hoger zijn dan de met de beste beschikbare technieken geassocieerde emissieniveaus zoals vastgesteld in de BBT-conclusies.
- (2) Overeenkomstig artikel 13, lid 4, van Richtlijn 2010/75/EU, heeft het bij besluit van de Commissie van 16 mei 2011 ⁽²⁾ opgerichte forum, dat bestaat uit vertegenwoordigers van de lidstaten, de betrokken industrietakken en niet-gouvernementele organisaties die zich inzetten voor milieubescherming, op 10 mei 2022 zijn advies over de voorgestelde inhoud van het BBT-referentiedocument voor de textielindustrie bij de Commissie ingediend. Dat advies is publiek toegankelijk ⁽³⁾.
- (3) In de BBT-conclusies die in de bijlage bij dit besluit worden uiteengezet, is rekening gehouden met het advies van het forum omtrent de voorgestelde inhoud van het BBT-referentiedocument. Zij bevatten de belangrijkste onderdelen van het BBT-referentiedocument.
- (4) De in dit besluit vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het bij artikel 75, lid 1, van Richtlijn 2010/75/EU ingestelde comité,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

De BBT-conclusies voor de textielindustrie zoals in de bijlage uiteengezet, zijn aangenomen.

Artikel 2

Dit besluit is gericht tot de lidstaten.

⁽¹⁾ PB L 334 van 17.12.2010, blz. 17.

⁽²⁾ Besluit van de Commissie van 16 mei 2011 tot oprichting van een forum voor de uitwisseling van informatie overeenkomstig artikel 13 van Richtlijn 2010/75/EU inzake industriële emissies (PB C 146 van 17.5.2011, blz. 3).

⁽³⁾ https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/fdb14511-4fc5-4b90-b495-79033a1787af?p=1&n=10&sort=modified_DESC

Gedaan te Brussel, 9 december 2022.

Voor de Commissie
Virginijus SINKEVIČIUS
Lid van de Commissie

BIJLAGE

1 BBT-CONCLUSIES (BESTE BESCHIKBARE TECHNIEKEN) VOOR DE TEXTIELINDUSTRIE

TOEPASSINGSGEBIED

Deze BBT-conclusies hebben betrekking op de volgende in bijlage I bij Richtlijn 2010/75/EU omschreven activiteiten:

- 6.2. De voorbehandeling (zoals wassen, bleken, merceriseren) of het verven van textielvezels of textiel met een verwerkingscapaciteit van meer dan 10 ton per dag.
- 6.11. Een niet onder het toepassingsgebied van Richtlijn 91/271/EEG vallende zelfstandig geëxploiteerde behandeling van afvalwater, mits de belangrijkste verontreinigingsbelasting afkomstig is van onder deze BBT-conclusies vallende activiteiten.

Deze BBT-conclusies hebben ook betrekking op:

- de volgende activiteiten wanneer zij rechtstreeks samenhangen met de in punt 6.2 van bijlage I bij Richtlijn 2010/75/EU vermelde activiteiten:
 - coating;
 - chemisch reinigen;
 - weefselproductie;
 - finishing;
 - laminatie;
 - bedrukken;
 - zengen;
 - carboniseren van wol;
 - vollen van wol;
 - spinnen van vezels (met uitzondering van kunstvezels);
 - wassen of spoelen in verband met verven, bedrukken of finishen;
- de gecombineerde behandeling van afvalwater van andere bronnen, mits de belangrijkste verontreinigingsbelasting afkomstig is van activiteiten die onder deze BBT-conclusies vallen en die afvalwaterbehandeling niet onder het toepassingsgebied van Richtlijn 91/271/EEG valt;
- stookinstallaties ter plekke die rechtstreeks samenhangen met de activiteiten die onder deze BBT-conclusies vallen, mits de gasvormige verbrandingsproducten in direct contact worden gebracht met de textielvezels of de textielmaterialen (zoals directe verwarming, droging, heat-setting) of wanneer de stralingswarmte en/of geleidingswarmte door een volle muur wordt overgedragen (indirecte verwarming) zonder dat deze overdracht via een warmteoverdrachtsvloeistof verloopt.

Deze BBT-conclusies hebben geen betrekking op:

- coating en laminatie met behulp van een organisch oplosmiddel met een verbruikscapaciteit van meer dan 150 kg per uur of meer dan 200 ton per jaar. Deze activiteiten vallen onder de BBT-conclusies inzake de activiteit voor oppervlaktebehandeling met behulp van organische oplosmiddelen, met inbegrip van de conservering van hout en houtproducten met chemische stoffen (STS);
- de productie van kunstvezels en -garens. Deze activiteit valt mogelijk onder de BBT-conclusies voor de sector van de polymerenproductie;
- het ontharen van huiden. Deze activiteit valt mogelijk onder de BBT-conclusies voor het looien van huiden (TAN).

Andere BBT-conclusies en referentiedocumenten die relevant kunnen zijn voor de activiteiten waarop deze BBT-conclusies betrekking hebben, zijn onder meer:

- de oppervlaktebehandeling met behulp van organische oplosmiddelen met inbegrip van de conservering van hout en houtproducten met chemische stoffen (STS);
- afvalverbranding (WI);
- afvalbehandeling (WT);
- emissies uit opslag (EFS);

- energie-efficiëntie (ENE);
- industriële koelsystemen (ICS);
- monitoring van emissies naar lucht en water afkomstig van RIE-installaties (ROM);
- economische aspecten en cross-media-effecten (ECM).

Deze BBT-conclusies gelden onverminderd andere toepasselijke wetgeving, bijvoorbeeld inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (Reach) en inzake de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels (CLP), inzake biociden of inzake energie-efficiëntie (het beginsel energie-efficiëntie eerst).

DEFINITIES

Voor de toepassing van deze BBT-conclusies gelden de volgende definities:

Algemene termen	
Gebruikte term	Definitie
Verhouding lucht tot textiel	De verhouding van de totale uitlaatgasvolumestroom (uitgedrukt in Nm ³ /h) van het emissiepunt van een textielbehandelingseenheid (bv. spanraam) tot de overeenkomstige doorvoer van het te behandelen textiel (droog textiel, uitgedrukt in kg/h).
Cellulosematerialen	Cellulosematerialen omvatten katoen en viscose.
Geleide emissies	Emissies van verontreinigende stoffen naar lucht via kanalen, leidingen, schoorstenen enz.
Continue meting	Meting met behulp van een geautomatiseerd meetsysteem dat permanent ter plekke is geïnstalleerd.
Ontsterken	Voorbehandeling van textielmaterialen om chemische sterksels uit weefsels te verwijderen.
Diffuse emissies	Niet-geleide emissies naar lucht.
Directe lozing	Lozing in een ontvangend waterlichaam zonder verdere stroomafwaartse afvalwaterzuivering.
Chemisch reinigen	Textielmaterialen reinigen met een organisch oplosmiddel.
Bestaande installatie	Een installatie die geen nieuwe installatie is.
Weefselproductie	Productie van weefsels, bv. door te weven of te breien.
Finishing	Fysische en/of chemische behandeling die erop gericht is de textielmaterialen eigenschappen te geven met het oog op het eindgebruik, zoals visuele effecten, behandelingskenmerken, waterdichtheid of onontvlambaarheid.
Vlamlaminatie	Binding van weefsels met behulp van een thermoplastische schuimlaag, die wordt blootgesteld aan een vlam die zich vóór de lamineerrollen bevindt.
Gevaarlijke stof	Gevaarlijke stof als gedefinieerd in artikel 3, punt 18, van Richtlijn 2010/75/EU.
Gevaarlijke afvalstof	Gevaarlijke afvalstof als gedefinieerd in artikel 3, punt 2, van Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad (¹).
Indirecte lozing	Een lozing die geen directe lozing is.
Vlotverhouding	Voor een discontinu proces, de verhouding tussen het gewicht van de droge textielmaterialen en dat van de gebruikte procesvloeistof.
Verdelingscoëfficiënt n-octanol/water	De verhouding tussen de evenwichtsconcentraties van een opgeloste stof in een tweefasensysteem bestaande uit de grotendeels niet-mengbare oplosmiddelen n-octanol en water.

Wezenlijke verbetering van een installatie	Een belangrijke wijziging in het ontwerp of de technologie van een installatie, met grote aanpassingen of vervangingen van de verwerkings- en/of nabehandelingstechnieken en de bijbehorende apparatuur.
Massastroom	De massa van een bepaalde stof of parameter die gedurende een bepaalde tijd wordt uitgestoten.
Nieuwe installatie	Een installatie die voor het eerst wordt vergund op het terrein van de IPPC-installatie na de publicatie van deze BBT-conclusies of een volledige vervanging van een installatie na de publicatie van deze BBT-conclusies.
Organisch oplosmiddel	Organisch oplosmiddel zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 46, van Richtlijn 2010/75/EU.
Periodieke meting	Meting op gespecificeerde tijdsintervallen, met handmatige of geautomatiseerde meetmethoden.
Pick-up	Voor een continu proces, de verhouding tussen het gewicht van de vloeistof die door de textielmaterialen wordt opgenomen en de droge textielmaterialen.
Proceschemicaliën	Stoffen en/of mengsels zoals gedefinieerd in artikel 3 van Verordening (EG) nr. 1907/2006 ⁽²⁾ die in het proces of de processen worden gebruikt, met inbegrip van chemische sterksels, chemische bleekmiddelen, kleurstoffen, bedrukkingspasta's en appreteermiddelen. Proceschemicaliën bevatten mogelijk gevaarlijke stoffen en/of zeer zorgwekkende stoffen.
Procesvloeistof	Oplossing en/of suspensie die proceschemicaliën bevat.
Resterende pick-up	De resterende capaciteit van natte textielmaterialen om (na de eerste pick-up) extra vocht op te nemen.
Ontvetten	Voorbehandeling van textielmaterialen die erin bestaat dat het inkomende textielmateriaal wordt gewassen.
Zengen	Verwijderen van de vezels aan het oppervlak van het weefsel (vezeldons) door het weefsel door een vlam of verhitte platen te voeren.
Sterken	Het impregneren van garen met proceschemicaliën met de bedoeling het garen te beschermen en tijdens het weven in smering te voorzien.
Zeer zorgwekkende stoffen	Stoffen die voldoen aan de criteria van artikel 57 van de Reach-Verordening (Verordening (EG) nr. 1907/2006) en die zijn opgenomen in lijst van zeer zorgwekkende stoffen die in aanmerking komen om, in bijlage XIV van die verordening te worden opgenomen.
Synthetische materialen	Synthetische materialen omvatten polyester, polyamide en acryl.
Textielmaterialen	Textielvezels en/of textielstoffen.
Thermische behandeling	De thermische behandeling van textielmaterialen omvat thermofixatie, heat-setting of een processtap (bv. drogen, curing) van de activiteiten die onder deze BBT-conclusies vallen (bv. coaten, verven, voorbehandeling, finishing, bedrukken, lamineren).

(1) Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen (PB L 312 van 22.11.2008, blz. 3).

(2) Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH), tot oprichting van een Europees Agentschap voor chemische stoffen, houdende wijziging van Richtlijn 1999/45/EG en houdende intrekking van Verordening (EEG) nr. 793/93 van de Raad en Verordening (EG) nr. 1488/94 van de Commissie alsmede Richtlijn 76/769/EEG van de Raad en de Richtlijnen 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG en 2000/21/EG van de Commissie (PB L 396 van 30.12.2006, blz. 1).

Verontreinigende stoffen en parameters	
Gebruikte term	Definitie
Antimoon	Antimoon, uitgedrukt als Sb, met inbegrip van alle anorganische en organische antimoonverbindingen, opgelost of aan deeltjes gebonden.
AOX	Adsorbeerbare organische halogeenverbindingen, uitgedrukt als Cl, met inbegrip van adsorbeerbare organische chloor-, broom- en jodiumverbindingen.
BZV _n	Biochemisch zuurstofverbruik. De hoeveelheid zuurstof die nodig is voor de biochemische oxidatie van het organisch materiaal tot koolstofdioxide in <i>n</i> dagen (<i>n</i> is doorgaans 5 of 7). Het BZV _n is een indicator voor de massaconcentratie van biologisch afbreekbare organische stoffen.
Chroom	Chroom, uitgedrukt als Cr, met inbegrip van alle anorganische en organische chroomverbindingen, opgelost of aan deeltjes gebonden.
CO	Koolstofmonoxide.
CZV	Chemisch zuurstofverbruik. De hoeveelheid zuurstof die nodig is voor de algehele chemische oxidatie van organisch materiaal tot koolstofdioxide met behulp van dichromaat. Het CZV is een indicator voor de massaconcentratie van organische verbindingen.
Koper	Koper, uitgedrukt als Cu, met inbegrip van alle anorganische en organische koperverbindingen, opgelost of aan deeltjes gebonden.
CMR	Kankerverwekkend, mutageen of giftig voor de voortplanting. Dit omvat CMR-stoffen van de categorieën 1A, 1B en 2, zoals gedefinieerd in Verordening (EG) nr. 1272/2008 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾ als gewijzigd, namelijk de stoffen met de gevaaraanduidingen H340, H341, H350, H351, H360 en H361.
Stof	Totaal aan vaste deeltjes (in lucht).
HOI	Minerale-olie-index (hydrocarbon oil index). De som van de verbindingen die met een koolwaterstofoplosmiddel kunnen worden geëxtraheerd (waaronder alifatische, alicyclische, aromatische of alkylgesubstitueerde aromatische koolwaterstoffen, met lange keten of vertakt).
NH ₃	Ammoniak.
Nikkel	Nikkel, uitgedrukt als Ni, met inbegrip van alle anorganische en organische nikkelverbindingen, opgelost of aan deeltjes gebonden.
NO _x	De som van stikstofmonoxide (NO) en stikstofdioxide (NO ₂), uitgedrukt als NO ₂ .
SO _x	De som van zwaveldioxide (SO ₂), zwaveltrioxide (SO ₃) en aerosolen van zwavelzuur, uitgedrukt als SO ₂ .
Sulfide, gemakkelijk vrijkomend	De som van opgeloste sulfiden en onopgeloste sulfiden die gemakkelijk kunnen vrijkomen na aanzuring, uitgedrukt als S ²⁻ .
TOC	Totaal aan organische koolstof, uitgedrukt als C (in water), met inbegrip van alle organische verbindingen.
TN	Totaal aan stikstof, uitgedrukt als N, met inbegrip van vrije ammoniak en ammoniumstikstof (NH ₄ -N), nitrietstikstof (NO ₂ -N), nitraatstikstof (NO ₃ -N) en organisch gebonden stikstof.

TP	Totaal aan fosfor, uitgedrukt als P, met inbegrip van alle anorganische en organische fosforverbindingen, opgelost of aan deeltjes gebonden.
TSS	Totaal aan zwevende deeltjes (total suspended solids). Massaconcentratie van alle zwevende deeltjes (in water), gemeten met behulp van filtratie door glasvezelfilters en gravimetrie.
TVOS	Totaal aan vluchtige organische koolstof, uitgedrukt als C (in lucht).
VOS	Vluchtige organische stof zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 45, van Richtlijn 2010/75/EU.
Zink	Zink, uitgedrukt als Zn, met inbegrip van alle anorganische en organische zinkverbindingen, opgelost of aan deeltjes gebonden.

(¹) Verordening (EG) nr. 1272/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels tot wijziging en intrekking van de Richtlijnen 67/548/EEG en 1999/45/EG en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1907/2006 (PB L 353 van 31.12.2008, blz. 1).

ACRONIEMEN

In deze BBT-conclusies worden de volgende afkortingen gebruikt:

Afkorting	Definitie
CMS	Beheersysteem voor chemische stoffen (chemicals management system)
DTPA	Diethyleentriaminepenta-azijnzuur
EDTA	Ethyleendiaminetetra-azijnzuur
MBS	Milieubeheersysteem
ESP	Elektrostatische precipitator
RIE	Richtlijn industriële emissies (2010/75/EU)
OTNOC	Andere dan normale bedrijfsomstandigheden (other than normal operating conditions)
PFAS	Per- en polyfluoralkylstoffen

ALGEMENE OVERWEGINGEN

Beste beschikbare technieken

De technieken die in deze BBT-conclusies worden opgesomd en beschreven, zijn prescriptief noch volledig. Er mogen andere technieken worden gebruikt die ten minste een gelijkwaardig niveau van milieubescherming garanderen.

Tenzij anders aangegeven, kunnen de BBT-conclusies algemeen worden toegepast.

Met de beste beschikbare technieken geassocieerde emissieniveaus (BBT-GEN's) voor emissies naar lucht

De BBT-GEN's voor emissies naar lucht in deze BBT-conclusies hebben betrekking op concentratieniveaus (massa uitgestoten stoffen per volume afgas) onder de volgende standaardomstandigheden: droog gas bij een temperatuur van 273,15 K en een druk van 101,3 kPa, zonder correctie voor zuurstofgehalte, en uitgedrukt in mg/Nm³.

Voor de middelingstijden van BBT-GEN's voor emissies naar lucht is de volgende **definitie** van toepassing:

Type meting	Middelingstijd	Definitie
Periodiek	Gemiddelde van de bemonsteringsperiode	Gemiddelde waarde van drie opeenvolgende bemonsteringen/metingen van elk ten minste 30 minuten ⁽¹⁾ .

(¹) Voor parameters waarvoor bemonsteringen/metingen van 30 minuten en/of een gemiddelde van drie opeenvolgende bemonsteringen/metingen wegens beperkingen op het vlak van bemonstering of analyse en/of operationele omstandigheden niet geschikt zijn, mag een meer representatieve bemonsterings-/meetprocedure worden gevolgd.

Voor de berekening van de massastromen met betrekking tot BBT 9, BBT 26, BBT 27 en de tabellen 1.5 en 1.6, waarbij afgassen van één type bron (bv. spanraam) via twee of meer afzonderlijke emissiepunten worden uitgestoten die volgens de bevoegde autoriteit via één gemeenschappelijk punt zouden kunnen worden uitgestoten, worden deze emissiepunten als één enkel emissiepunt beschouwd (zie ook BBT 23). De massastromen op het niveau van de installatie/IPPC-installatie kunnen als alternatief worden gebruikt.

Met de beste beschikbare technieken geassocieerde emissieniveaus (BBT-GEN's) voor emissies naar water

De BBT-GEN's voor emissies naar water in deze BBT-conclusies hebben betrekking op concentraties (massa uitgestoten stoffen per volume water) uitgedrukt in mg/l.

De met de BBT-GEN's geassocieerde middelingstijden hebben betrekking op een van beide volgende gevallen:

- in geval van continue lozings, daggemiddelde waarden, d.w.z. op 24 uur-debietsproportionele mengmonsters;
- in geval van batchlozings, gemiddelde waarden tijdens de duur van de lozing, genomen als debietsproportionele mengmonsters of, indien het effluent correct gemengd en homogeen is, als een steekproefmonster vóór de lozing.

Tijdsproportionele mengmonsters kunnen worden gebruikt op voorwaarde dat een toereikende stabiliteit van het debiet is aangetoond. Als alternatief mogen steekproefmonsters worden genomen, op voorwaarde dat het effluent correct gemengd en homogeen is.

Voor het totaal aan organische koolstof (TOC) en het chemisch zuurstofverbruik (CZV) is de berekening van het gemiddelde verwijderingsrendement zoals bedoeld in deze BBT-conclusies (zie tabel 1.3) gebaseerd op de influent- en effluentbelasting van de afvalwaterzuiveringsinstallatie.

De BBT-GEN's zijn van toepassing op het punt waar de emissie de IPPC-installatie verlaat.

Overige milieuprestatieniveaus

Indicatieve niveaus voor specifiek energieverbruik

De indicatieve milieuprestatieniveaus op het gebied van specifiek energieverbruik hebben betrekking op jaargemiddelden en worden berekend met de volgende formule:

$$\text{specifiek energieverbruik} = \frac{\text{energieverbruik}}{\text{activiteitsgraad}}$$

waarbij

energieverbruik: de totale hoeveelheid warmte en elektriciteit die jaarlijks wordt verbruikt door de thermische behandeling, min de warmte die uit de thermische behandeling wordt teruggewonnen, uitgedrukt in MWh/jaar;

activiteitsgraad: de totale jaarlijkse hoeveelheid textielmaterialen die thermisch wordt behandeld, uitgedrukt in t/jaar.

Indicatieve niveaus voor specifiek waterverbruik

De indicatieve milieuprestatieniveaus op het gebied van specifiek waterverbruik hebben betrekking op jaargemiddelden en worden berekend met de volgende formule:

$$\text{specifiek waterverbruik} = \frac{\text{waterverbruik}}{\text{activiteitsgraad}}$$

waarbij

waterverbruik:	de totale hoeveelheid water die jaarlijks door een bepaald proces (bv. bleken) wordt verbruikt, met inbegrip van water dat wordt gebruikt voor het wassen en spoelen van de textielmaterialen en voor het schoonmaken van de apparatuur, min het water dat wordt hergebruikt en/of gerecycleerd in het proces, uitgedrukt in m ³ /jaar;
activiteitsgraad:	de totale jaarlijkse hoeveelheid textielmaterialen die in een bepaald proces (bv. bleken) wordt behandeld, uitgedrukt in t/jaar.

Met de beste beschikbare technieken geassocieerd specifiek terugwinningsniveau van wolvet

De milieuprestatieniveaus op het gebied van specifieke terugwinning van wolvet hebben betrekking op jaargemiddelden en worden berekend met de volgende formule:

$$\text{specifieke terugwinning van wolvet} = \frac{\% \text{ teruggewonnen wolvet}}{\text{activiteitsgraad}}$$

waarbij

% teruggewonnen wolvet:	de totale hoeveelheid wolvet die jaarlijks door ontvetting wordt teruggewonnen uit de voorbehandeling van ruwewolvezels, uitgedrukt in kg/jaar;
activiteitsgraad:	de totale jaarlijkse hoeveelheid ruwewolvezels die door ontvetting wordt voorbehandeld, uitgedrukt in t/jaar.

Met de beste beschikbare technieken geassocieerd terugwinningsniveau van natronloog

De milieuprestatieniveaus op het gebied van de terugwinning van natronloog hebben betrekking op jaargemiddelden en worden berekend met de volgende formule:

$$\text{terugwinning van natronloog} = \frac{\% \text{ teruggewonnen natronloog}}{\% \text{ natronloog vóór terugwinning}}$$

waarbij

% teruggewonnen natronloog:	de totale jaarlijkse hoeveelheid natronloog die wordt teruggewonnen uit spoelwater dat wordt verbruikt bij de mercerisatie, uitgedrukt in kg/jaar;
% natronloog vóór terugwinning:	de totale jaarlijkse hoeveelheid natronloog in het spoelwater die wordt verbruikt bij de mercerisatie, uitgedrukt in kg/jaar.

1.1. *Algemene BBT-conclusies*

1.1.1. *Algehele milieuprestaties*

BBT 1. De BBT om de algehele milieuprestaties te verbeteren, is het opstellen en uitvoeren van een milieubeheersysteem (MBS) waarin alle volgende elementen zijn opgenomen:

- i. betrokkenheid, leiderschap en verantwoordingsplicht van het management, met inbegrip van het hoger management, bij de uitvoering van een effectief milieubeheersysteem;

- ii. een analyse waarin onder meer de context van de organisatie wordt vastgesteld, de behoeften en verwachtingen van de betrokken partijen worden bepaald, en de kenmerken van de IPPC-installatie in verband met mogelijke risico's voor het milieu (of de menselijke gezondheid), alsmede de toepasselijke wettelijke milieuvoorschriften worden vastgesteld;
- iii. ontwikkeling van een milieubeleid dat de continue verbetering van de milieuprestaties van de IPPC-installatie omvat;
- iv. vaststelling van doelstellingen en prestatie-indicatoren met betrekking tot belangrijke milieuaspecten, met inbegrip van het waarborgen van de naleving van toepasselijke wettelijke voorschriften;
- v. planning en uitvoering van de nodige procedures en maatregelen (met inbegrip van corrigerende en preventieve maatregelen, indien nodig) om de milieudoelstellingen te verwezenlijken en milieurisico's te vermijden;
- vi. vaststelling van structuren, taken en verantwoordelijkheden met betrekking tot milieuaspecten en -doelstellingen en beschikbaarstelling van de benodigde financiële en personele middelen;
- vii. waarborging van het vereiste niveau van deskundigheid en bewustzijn van werknemers wier werkzaamheden van invloed kunnen zijn op de milieuprestaties van de IPPC-installatie (bv. door het aanbieden van informatie en opleiding);
- viii. interne en externe communicatie;
- ix. bevordering van de betrokkenheid van werknemers bij goede milieubeheerpraktijken;
- x. opstellen en actueel houden van een beheerhandleiding en schriftelijke procedures voor de controle van activiteiten met aanzienlijke milieueffecten, alsmede van relevante gegevens;
- xi. doeltreffende operationele planning en procesbeheersing;
- xii. uitvoering van geschikte onderhoudsprogramma's;
- xiii. paraatheid bij noodsituaties en rampenplannen, met inbegrip van het voorkomen en/of beperken van de nadelige (milieu-)effecten van noodsituaties;
- xiv. het bij het (her)ontwerpen van een (nieuwe) IPPC-installatie of een onderdeel daarvan in aanmerking nemen van de milieueffecten ervan gedurende de hele levensduur, inclusief de bouw, het onderhoud, de exploitatie en de ontmanteling ervan;
- xv. uitvoering van een monitoring- en meetprogramma; indien nodig is hierover informatie te vinden in het referentieverlag inzake de monitoring van emissies naar water en lucht afkomstig van RIE-installaties;
- xvi. uitvoering van een sectorale benchmarking op regelmatige basis;
- xvii. periodieke interne (en voor zover praktisch haalbaar) onafhankelijke audits, en periodieke externe onafhankelijke audits, om de milieuprestaties te beoordelen en vast te stellen of het milieubeheersysteem al dan niet aan de geplande regelingen voldoet en of het op de juiste wijze wordt uitgevoerd en gehandhaafd;
- xviii. evaluatie van de oorzaken van gevallen van niet-naleving, uitvoering van corrigerende maatregelen naar aanleiding van gevallen van niet-naleving, beoordeling van de doeltreffendheid van corrigerende maatregelen en vaststelling of soortgelijke gevallen van niet-naleving bestaan of zouden kunnen optreden;
- xix. periodieke evaluatie door het hoger management van het milieubeheersysteem en de blijvende geschiktheid, adequaatheid en doeltreffendheid ervan;
- xx. het volgen en in aanmerking nemen van de ontwikkeling van schonere technieken.

Specifiek voor de textielindustrie is een BBT tevens het opnemen van de volgende elementen in het milieubeheersysteem:

- xxi. een inventaris van inputs en outputs (zie BBT 2);
- xxii. een OTNOC-beheersplan (zie BBT 3);
- xxiii. een waterbeheersplan en wateraudits (zie BBT 10);
- xxiv. een energie-efficiëntieplan en energieaudits (zie BBT 11);
- xxv. een beheersysteem voor chemische stoffen (zie BBT 14);
- xxvi. een afvalbeheersplan (zie BBT 29).

Opmerking

Bij Verordening (EG) nr. 1221/2009 is het milieubeheer- en milieuauditsysteem van de Europese Unie (EMAS) vastgesteld, een voorbeeld van een milieubeheersysteem dat in overeenstemming is met deze BBT.

Toepasbaarheid

De mate van gedetailleerdheid en formalisering van het milieubeheersysteem zal in de regel afhangen van de aard, omvang en complexiteit van de IPPC-installatie en alle mogelijke milieueffecten ervan.

BBT 2. De BBT om de algehele milieuprestaties te verbeteren, is om als onderdeel van het milieubeheersysteem (zie BBT 1) een inventarisatie van de inputs en outputs op te stellen, bij te houden en regelmatig te herzien (ook wanneer er zich een belangrijke wijziging voordoet), waarin alle volgende elementen zijn opgenomen:

- I. informatie over het/de productieproces(sen), met inbegrip van:
 - a. vereenvoudigde processtroomdiagrammen waaruit de herkomst van de emissies blijkt;
 - b. beschrijvingen van procesgeïntegreerde technieken en technieken voor de behandeling van afvalwater/afgas ter voorkoming of vermindering van emissies, met inbegrip van de prestaties ervan (bv. verwijderingsrendement);
- II. informatie over de hoeveelheid en kenmerken van de gebruikte materialen, met inbegrip van de textielmaterialen (zie BBT 5, punt a) en de proceschemicaliën (zie BBT 15);
- III. informatie over het waterverbruik (bv. stroomdiagrammen en watermassabalansen);
- IV. informatie over het energieverbruik;
- V. informatie over de omvang en kenmerken van de afvalwaterstromen, zoals:
 - a. gemiddelde waarden en variabiliteit van debiet, pH, temperatuur en geleidbaarheid;
 - b. gemiddelde concentratie en massastroomwaarden van de relevante stoffen/parameters (bv. CZV/TOC, stikstofverbindingen, fosfor, metalen, prioritair stoffen, microplastics) en de variabiliteit daarvan;
 - c. gegevens over toxiciteit, biologische verwijderbaarheid en afbreekbaarheid (bv. BZV_n, BZV_n/CZV-ratio, resultaten van Zahn-Wellenstest, potentieel tot biologische remming (bv. remming van actief slib));
- VI. informatie over de eigenschappen van de afgasstromen, zoals:
 - a. gemiddelde waarden en variabiliteit van debiet en temperatuur;
 - b. gemiddelde concentratie en massastroomwaarden van de relevante stoffen/parameters (bv. stof, organische verbindingen) en de variabiliteit daarvan; om de variabiliteit van emissies naar lucht te beoordelen, mogen emissiefactoren worden gebruikt (zie punt 1.9.1);

- c. ontvlambaarheid, laagste en hoogste explosiegrenswaarden, reactiviteit, gevaarlijke eigenschappen;
 - d. de aanwezigheid van andere stoffen die van invloed kunnen zijn op het afgasbehandelingssysteem of de veiligheid van de IPPC-installatie (bv. waterdamp, stof);
- VII. informatie over de omvang en kenmerken van de gegenereerde afvalwaterstromen.

Toepasbaarheid

Het toepassingsgebied (bv. mate van gedetailleerdheid) en de aard van de inventarisatie is over het algemeen gerelateerd aan de aard, omvang en complexiteit van de IPPC-installatie en alle mogelijke milieueffecten ervan.

BBT 3. De BBT om de frequentie van OTNOC en de emissies tijdens OTNOC te verminderen, is het opstellen en uitvoeren van een risicogebaseerd OTNOC-beheersplan als onderdeel van het milieubeheersplan (zie BBT 1), dat alle volgende elementen omvat:

- i. vaststelling van mogelijke OTNOC (bv. storing van apparatuur die cruciaal is voor de bescherming van het milieu ("kritische apparatuur")), van de onderliggende oorzaken en de mogelijke gevolgen ervan, en geregelde herziening en actualisering van de lijst van vastgestelde OTNOC na de hieronder genoemde periodieke beoordeling;
- ii. een geschikt ontwerp van de kritische apparatuur (bv. afvalwaterzuivering, technieken voor nabehandeling van de afgassen);
- iii. opstelling en uitvoering van een inspectie- en preventief onderhoudsplan voor kritische apparatuur (zie BBT 1, punt xii);
- iv. monitoring (d.w.z. schatten of, indien mogelijk, meten) en registratie van emissies tijdens OTNOC en van daarmee verband houdende omstandigheden;
- v. periodieke beoordeling van de emissies tijdens OTNOC (bv. frequentie van incidenten, duur, hoeveelheden uitgestoten verontreinigende stoffen) en waar nodig uitvoering van corrigerende maatregelen;
- vi. geregelde evaluatie en actualisering van de lijst van in punt i vastgestelde OTNOC na de periodieke beoordeling van punt v;
- vii. regelmatig testen van back-upsystemen.

Toepasbaarheid

De mate van gedetailleerdheid en formalisering van het OTNOC-beheersplan zal in de regel afhangen van de aard, omvang en complexiteit van de installatie en van alle mogelijke milieueffecten ervan.

BBT 4. De BBT om de algehele milieuprestaties te verbeteren, is de toepassing van geavanceerde procesmonitoring en controlesystemen.

Omschrijving

De monitoring en controle van processen worden uitgevoerd met geautomatiseerde onlinesystemen die zijn uitgerust met sensoren en regelapparatuur die met behulp van feedbackverbindingen een snelle analyse verrichten van belangrijke procesparameters en deze snel aanpassen om optimale procesomstandigheden tot stand te brengen (bv. optimale opname van proceschemicaliën).

Belangrijke procesparameters zijn onder meer:

- volume, pH en temperatuur van de procesvloeistof;
- hoeveelheid behandelde textielmaterialen;
- dosering van proceschemicaliën;
- drogingsparameters (zie ook BBT 13, punt d).

BBT 5. De BBT om de algehele milieuprestaties te verbeteren, is de toepassing van de twee hieronder vermelde technieken.

Techniek	Omschrijving	Toepasbaarheid
a.	<p>Gebruik van textielmaterialen met een zo minimaal mogelijk gehalte aan verontreinigende stoffen</p> <p>Criteria voor de selectie van inkomende textielmaterialen (met inbegrip van gerecycleerde textielmaterialen) worden gedefinieerd om het gehalte aan verontreinigende stoffen zoals gevaarlijke stoffen, moeilijk biologisch afbreekbare stoffen en zeer zorgwekkende stoffen tot een minimum te beperken. Deze criteria kunnen zijn gebaseerd op certificeringsregelingen of normen. Er worden regelmatig controles verricht om na te gaan of de inkomende textielmaterialen voldoen aan de vooraf bepaalde criteria. Deze controles kunnen bestaan uit metingen en/of verificatie van informatie die is verstrekt door de leveranciers en/of producenten van de textielmaterialen. Deze controles kunnen betrekking hebben op het gehalte aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ectoparasitiden (diergeneesmiddelen) en biociden in de inkomende vezels van ruwe (of ten dele behandelde) wol; — biociden in de inkomende katoenvezels; — fabricageresiduen in de inkomende synthetische vezels (bv. monomeren, bijproducten van polymerensynthese, katalysatoren, oplosmiddelen); — minerale oliën (bv. gebruikt voor het haspelen, spoelen, spinnen of breien) in de inkomende textielmaterialen; — chemische sterkers in de inkomende textielmaterialen. 	Algemeen toepasbaar.
b.	<p>Gebruik van textielmaterialen met beperkte procesbehoeften</p> <p>Gebruik van textielmaterialen met inherente kenmerken die de behoefte aan verwerking verminderen. Onder meer:</p> <ul style="list-style-type: none"> — in spinbad geverfde kunstvezels; — vezels met inherente vlamvertragende eigenschappen; — vezels van elastaan of mix van elastaanvezels met vezels van andere polymeren die geringere hoeveelheden siliconenolie en residuen van oplosmiddelen bevatten; — mix van synthetische vezels met thermoplastische elastomeren; — polyestervezels die zonder draagstoffen kunnen worden geverfd. 	De toepasbaarheid kan beperkt zijn door de productspecificaties.

1.1.2. **Monitoring**

BBT 6. De BBT is om ten minste eenmaal per jaar het volgende te monitoren:

- het jaarlijkse verbruik van water, energie en gebruikte materialen, met inbegrip van textielmaterialen en proceschemicaliën;
- de jaarlijkse geproduceerde hoeveelheid afvalwater;
- de jaarlijkse hoeveelheid teruggewonnen of hergebruikte materialen;
- de jaarlijks hoeveelheid van ieder type geproduceerd afval en ieder type voor verwijdering bestemd afval.

Omschrijving

Monitoring omvat bij voorkeur directe metingen. Berekeningen of registratie, bv. met behulp van geschikte meters of facturen, kunnen ook worden gebruikt. De monitoring wordt zo veel mogelijk uitgesplitst op procesniveau en houdt rekening met alle significante wijzigingen in de processen.

BBT 7. Voor afvalwaterstromen die zijn vastgesteld bij de inventarisatie van inputs en outputs (zie BBT 2), is de BBT de monitoring van de belangrijkste procesparameters (bv. continue monitoring van debiet, pH en temperatuur van het afvalwater) op cruciale locaties (bv. aan de inlaat/uitlaat van de voorbehandeling van het afvalwater, aan de inlaat van de eindbehandeling van het afvalwater, op het punt waar de emissie de IPPC-installatie verlaat).

Omschrijving

Wanneer biologische verwijderbaarheid/afbreekbaarheid en remmende effecten belangrijke parameters zijn (bv. zie BBT 19), wordt de monitoring vóór de biologische behandeling verricht voor:

- biologische verwijderbaarheid/afbreekbaarheid met behulp van de normen EN ISO 9888 of EN ISO 7827, en
- remmende effecten op de biologische behandeling met behulp van de normen EN ISO 9509 en EN ISO 8192, met een minimale monitoringfrequentie die wordt bepaald na de effluentkarakterisering.

De effluentkarakterisering wordt verricht voordat de installatie in bedrijf wordt genomen of voordat een vergunning voor de installatie voor de eerste keer is geactualiseerd na de publicatie van deze BBT-conclusies, en na elke wijziging (bv. wijziging van het "recept") in de installatie die de verontreinigingsbelasting kan verhogen.

BBT 8. De BBT is om emissies naar water met ten minste de onderstaande frequentie en in overeenstemming met de EN-normen te monitoren. Indien er geen EN-normen beschikbaar zijn, is de BBT om ISO-, nationale of andere internationale normen te gebruiken die garanderen dat er gegevens van gelijkwaardige wetenschappelijke kwaliteit worden aangeleverd.

Stof(fen)/parameter	Norm(en)	Activiteiten/ processen	Minimale monitoringfre- quentie	Monitoring met betrekking tot
Adsorbeerbare organische halogeenvverbindingen (AOX) ⁽¹⁾	EN ISO 9562	Alle activiteiten/ processen	Eenmaal per maand ⁽²⁾	BAT 20
Biochemisch zuurstofverbruik (BZV _n) ⁽³⁾	Verschillende EN-normen beschikbaar (bv. EN 1899-1, EN ISO 5815-1)		Eenmaal per maand	
Gebromeerde vlamvertragers ⁽¹⁾	EN-norm beschikbaar voor sommige polybroomdifenylethers (nl. EN 16694)	Finishing met vlamvertragers	Eenmaal per drie maanden	
Chemisch zuurstofverbruik (CZV) ⁽⁴⁾	Geen EN-norm beschikbaar	Alle activiteiten/ processen	Eenmaal per dag ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾	
Kleur	EN ISO 7887	Verven	Eenmaal per maand ⁽²⁾	

Minerale-olie-index (HOI) ⁽¹⁾		EN ISO 9377-2	Alle activiteiten/ processen	Eenmaal per drie maanden (²)
Metalen/ metalloïden	Antimoon (Sb)	Verschillende EN-normen beschikbaar (bv. EN ISO 11885, EN ISO 17294-2, EN ISO 15586)	Voorbehandel- ing en/of verven van polyester textiel	Eenmaal per maand (²)
			Finishing met vlamvertragers met behulp van antimoontriox- ide	
	Chroom (Cr)		Verven met voor- of nachromeer- stoffen of chromhou- dende kleurstoffen (bv. metaalcom- plexkleurstof- fen)	
	Koper (Cu)		Verven Bedrukken met kleurstoffen	
	Nikkel (Ni)			
	Zink (Zn) (¹)		Alle activiteiten/ processen	
	Zeswaar- dig chrom (Cr(VI))		Verschillende EN-normen beschikbaar (bv. EN ISO 10304-3, EN ISO 23913)	
Bestrijdingsmiddelen ⁽¹⁾		EN-normen beschikbaar voor enkele bestrijdingsmiddelen (bv. EN 12918, EN 16693, EN ISO 27108)	Voorbehandel- ing van ruwewolvezels door ontvetting	Te bepalen na effluentkarak- terisering (⁶)
Per- en polyfluoralkylstoffen (PFAS) ⁽¹⁾		Geen EN-norm beschikbaar	Alle activiteiten/ processen	Eenmaal per drie maanden
Sulfide, gemakkelijk vrijkomend (S ²⁻)		Geen EN-norm beschikbaar	Verven met zwavelkleur- stoffen	Eenmaal per week of eenmaal per maand (²)

Oppervlak- teactieve stoffen	Alkylfeno- len en alkylfeno- lethoxyla- ten ⁽¹⁾	EN-normen beschikbaar voor enkele niet-ionogene oppervlakteactieve stoffen, bv. alkylfenolen en alkylfenoethoxylaten (nl. EN ISO 18857-1 en EN ISO 18857-2)	Alle activiteiten/ processen	Eenmaal per drie maanden
	Andere opperv- lakteac- tieve stoffen	EN 903 voor anionische oppervlakteactieve stoffen		Eenmaal per drie maanden ⁽⁷⁾
		Geen EN-norm beschikbaar voor kationische oppervlakteactieve stoffen		
Totaal stikstof (TN)		Verschillende EN-normen beschikbaar (bv. EN 12260, EN ISO 11905-1)		Eenmaal per dag ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾
Totaal aan organische koolstof (TOC) ⁽⁴⁾		EN 1484		Eenmaal per dag ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾
Totaal fosfor (TP)		Verschillende EN-normen beschikbaar (bv. EN ISO 6878, EN ISO 15681-1, EN ISO 15681-2, EN ISO 11885)		Eenmaal per dag ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾
Totaal aan zwevende deeltjes (TSS)		EN 872		Eenmaal per dag ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾
Toxiciteit ⁽⁹⁾	Viseieren (<i>Danio rerio</i>)	EN ISO 15088		Te bepalen op basis van een risicobeoordel- ing, na effluentkarak- terisering ⁽⁸⁾
	Daphnia (<i>Daphnia magna Straus</i>)	EN ISO 6341		
	Lumines- cente bacteriën (<i>Vibrio fischeri</i>)	Verschillende EN-normen beschikbaar (bv. EN ISO 11348-1, EN ISO 11348-2, EN ISO 11348-3)		
	Eendenk- roos (<i>Lemna minor</i>)	Verschillende EN-normen beschikbaar (bv. EN ISO 20079, EN ISO 20227)		
	Algen	Verschillende EN-normen beschikbaar (bv. EN ISO 8692, EN ISO 10253, EN ISO 10710)		

- (¹) De monitoring is alleen van toepassing wanneer de betrokken stof(fen)/parameter(s) (met inbegrip van stofgroepen of afzonderlijke stoffen in een stofgroep) op basis van de in BBT 2 vermelde inventarisatie van inputs en outputs wordt (worden) aangemerkt als relevant in de afvalwaterstroom.
- (²) In het geval van een indirecte lozing mag de monitoringfrequentie worden verlaagd tot eenmaal per drie maanden indien de stroomafwaartse afvalwaterzuiveringsinstallatie ontworpen en passend uitgerust is om de betrokken verontreinigende stoffen te verminderen.
- (³) De monitoring is alleen van toepassing bij directe lozing.
- (⁴) TOC-monitoring en CZV-monitoring zijn alternatieven. TOC-monitoring is de voorkeursoptie omdat daarvoor geen zeer toxische verbindingen nodig zijn.
- (⁵) In het geval van een indirecte lozing mag de monitoringfrequentie worden verlaagd tot eenmaal per maand indien de stroomafwaartse afvalwaterzuiveringsinstallatie ontworpen en passend uitgerust is om de betrokken verontreinigende stoffen te verminderen.
- (⁶) Indien is aangetoond dat de emissieniveaus voldoende stabiel zijn, mag de monitoringfrequentie worden verlaagd tot eenmaal per maand.
- (⁷) In het geval van een indirecte lozing mag de monitoringfrequentie worden verlaagd tot eenmaal per zes maanden indien de stroomafwaartse afvalwaterzuiveringsinstallatie ontworpen en passend uitgerust is om de betrokken verontreinigende stoffen te verminderen.
- (⁸) De effluentkarakterisering wordt verricht voordat de installatie in bedrijf wordt genomen of voordat een vergunning voor de installatie voor de eerste keer is geactualiseerd na de publicatie van deze BBT-conclusies, en na elke wijziging (bv. wijziging van het "recept") in de installatie die de verontreinigingsbelasting kan verhogen.
- (⁹) Hiervoor kan ofwel de gevoeligste toxiciteitsparameter ofwel een passende combinatie van de toxiciteitsparameters worden gebruikt.

BBT 9. De BBT is om geleide emissies naar lucht met ten minste de onderstaande frequentie en overeenkomstig de EN-normen te monitoren. Indien er geen EN-normen beschikbaar zijn, is de BBT de toepassing van ISO-, nationale of andere internationale normen die garanderen dat er gegevens van gelijkwaardige wetenschappelijke kwaliteit worden aangeleverd.

Stof/parameter	Norm(en)	Activiteiten/processen	Minimale monitoringfrequentie (¹)	Monitoring met betrekking tot
CO	EN 15058	Zengen	Eenmaal per drie jaar	—
		Verbranding		
		Vlamlaminatie		
Stof	EN 13284-1	Zengen	Eenmaal per jaar (²)	BAT 27
		Verbranding		
		Thermische behandelingen in verband met voorbehandeling, verven, bedrukken en finishing		
CMR (met uitzondering van formaldehyde) (³)	Geen EN-normen beschikbaar	Coating (⁴)	Eenmaal per jaar	—
		Vlamlaminatie (⁴)		
		Finishing (⁴)		
		Thermische behandelingen in verband met coating, laminatie en finishing (⁴)		

Formaldehyde (³)	EN-norm is in ontwikkeling	Coating (⁴)	Eenmaal per jaar	BAT 26
		Vlamlaminatie		
		Bedrukken (⁴)		
		Zengen		
		Finishing (⁴)		
		Thermische behandeling (⁴)		
NH ₃ (³)	EN ISO 21877	Coating (⁴)	Eenmaal per jaar	BAT 28
		Bedrukken (⁵)		
		Finishing (⁴)		
		Thermische behandelingen in verband met coating, bedrukken en finishing (⁴)		
NO _x	EN 14792	Zengen	Eenmaal per drie jaar	—
		Verbranding		
SO ₂ (⁵)	EN 14791	Verbranding	Eenmaal per drie jaar	—
TVOS (³)	EN 12619	Coating	Eenmaal per jaar (⁶)	BAT 26
		Verven		
		Finishing		
		Laminatie		
		Bedrukken		
		Zengen		
		Thermofixatie of heat-setting		
		Thermische behandelingen in verband met coating, verven, laminatie, bedrukken en finishing		

(¹) Voor zover mogelijk worden de metingen uitgevoerd bij de hoogste verwachte emissietoestand onder normale bedrijfsomstandigheden.

(²) In het geval van een stofmassastroom van minder dan 50 g/h mag de minimale monitoringfrequentie worden verminderd tot eenmaal per drie jaar.

(³) De monitoringresultaten worden gerapporteerd samen met de bijbehorende verhouding lucht tot textiel.

(⁴) De monitoring is alleen van toepassing wanneer de betrokken stof op basis van de in BBT 2 vermelde inventarisatie van inputs en outputs wordt aangemerkt als relevant in de afgasstroom.

(⁵) De monitoring is niet van toepassing als er uitsluitend aardgas of uitsluitend vloeibaar petroleumgas (lpg) als brandstof wordt gebruikt.

(⁶) In het geval van een TVOS-massastroom van minder dan 200 g/h mag de minimale monitoringfrequentie worden verminderd tot eenmaal per drie jaar.

1.1.3. **Waterverbruik en het ontstaan van afvalwater**

BBT 10. De BBT om het waterverbruik en het ontstaan van afvalwater te verminderen, is de toepassing van de onderstaande technieken a, b en c, en een geschikte combinatie van de technieken d tot en met j.

Techniek	Omschrijving	Toepasbaarheid
----------	--------------	----------------

Beheertechnieken

a.	Waterbeheersplan en wateraudits	<p>Een waterbeheersplan en wateraudits maken deel uit van het milieubeheersysteem (zie BBT 1) en omvatten:</p> <ul style="list-style-type: none"> — stroomdiagrammen en watermassabalansen van de installatie en processen als onderdeel van de in BBT 2 vermelde inventaris van inputs en outputs; — vaststelling van doelstellingen op het gebied van de waterefficiëntie; — toepassing van technieken voor de optimalisering van het water (bv. controle van het waterverbruik, hergebruik/recycling, opsporing en reparatie van lekken). <p>Ten minste eenmaal per jaar worden wateraudits uitgevoerd om ervoor te zorgen dat de doelstellingen van het waterbeheersplan worden verwezenlijkt en de aanbevelingen van de wateraudits worden opgevolgd en uitgevoerd.</p> <p>Het waterbeheersplan en de wateraudits kunnen worden opgenomen in het algemene waterbeheersplan van een grotere industriële vestiging.</p>	De mate van gedetailleerdheid van het waterbeheersplan en van de wateraudits zal in de regel afhangen van de aard, omvang en complexiteit van de installatie.
b.	Optimalisatie van de productie	<p>Dit omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> — de geoptimaliseerde combinatie van processen (bv. voorbehandelingsprocessen worden gecombineerd, de textielmaterialen worden niet gebleekt voordat zij in donkere tinten worden geverfd); — de geoptimaliseerde planning van discontinue processen (bv. de textielmaterialen worden met dezelfde verfapparatuur eerst in lichte tinten en vervolgens in donkere tinten geverfd). 	Algemeen toepasbaar.

Ontwerp- en bedrijfstechneken

c.	Scheiding van verontreinigde en niet-verontreinigde waterstromen	Waterstromen worden gescheiden opgevangen, op basis van het gehalte aan verontreinigende stoffen en de vereiste behandelingstechnieken. Verontreinigde waterstromen (bv. verbruikte procesvloeistoffen) en niet-verontreinigde waterstromen (bv. koelwater) die zonder behandeling kunnen worden hergebruikt, worden gescheiden van afvalwaterstromen die moeten worden behandeld.	De toepasbaarheid op bestaande installaties kan beperkt zijn door de indeling van het waterwinningssysteem en het gebrek aan ruimte voor tijdelijke opslagtanks.
d.	Processen die weinig of geen water verbruiken	Processen die plasma- of laserbehandeling omvatten, en processen die kleine hoeveelheden water gebruiken, bijvoorbeeld ozonbehandeling.	De toepasbaarheid kan beperkt zijn door de kenmerken van de textielmaterialen en/of de productspecificaties.

e.	Optimalisatie van de gebruikte hoeveelheid procesvloeistof	Discontinue processen worden uitgevoerd met systemen met een lage vlotverhouding (zie punt 1.9.4). Continue processen worden verricht met laagvolume applicatiesystemen, zoals sproeien (zie punt 1.9.4).	Algemeen toepasbaar.
f.	Geoptimaliseerde reiniging van de uitrusting	Dit omvat: <ul style="list-style-type: none"> — watervrij reinigen (bv. door de binnenkant van de tanks te vegen of te borstelen, mechanische voorreiniging van wissers, roterende zeven en vaten die bedrukkingspasta's bevatten (zie BBT 44); — veelvuldige reinigungsstappen met kleine hoeveelheden water; het water van de laatste reinigungsstap kan worden hergebruikt om een ander deel van de uitrusting te reinigen. 	De toepasbaarheid van watervrij reinigen in bestaande installaties kan beperkt zijn door de toegankelijkheid van de uitrusting (bv. gesloten en halfgesloten systemen).
g.	Geoptimaliseerd discontinu verwerken, wassen en spoelen van textielmaterialen	Dit omvat: <ul style="list-style-type: none"> — gebruik van hulptanks voor de tijdelijke opslag van: <ul style="list-style-type: none"> — gebruikt was- of spoelwater; — verse of gebruikte procesvloeistof; — veelvuldige leegloop- en vulstappen voor het spoelen en wassen met kleine hoeveelheden water. 	Het gebruik van hulptanks in bestaande installaties kan beperkt zijn door ruimtegebrek.
h.	Geoptimaliseerd continu verwerken, wassen en spoelen van textielmaterialen	Dit omvat: <ul style="list-style-type: none"> — tijdige bereiding van de procesvloeistof op basis van online pick-upmetingen; — automatisch sluiten van de inlaat voor het waswater wanneer de wasmachine stopt; — tegenstroom spoelen en wassen; — tussentijds mechanisch ontwateren van textielmaterialen (zie BBT 13, punt a) om de overdracht van proceschemicaliën te beperken. 	Algemeen toepasbaar.

Technieken voor hergebruik en recycling

i.	Hergebruik en/of recycling van water	De waterstromen kunnen worden gescheiden (zie BBT 10, punt c) en/of voorbehandeld (bv. membraanfiltratie, verdamping) voordat het water wordt hergebruikt en/of gerecycleerd, bv. voor reinigen, spoelen, koelen of voor de verwerking van textielmaterialen. De mate van waterhergebruik/-recycling wordt beperkt door het gehalte aan onzuiverheden in de waterstromen. Het hergebruik en/of recycling van water dat afkomstig is van verschillende installaties in dezelfde vestiging kan worden geïntegreerd in het algemene waterbeheer van een grotere industriële vestiging (bv. gebruik van gezamenlijke afvalwaterzuivering).	Algemeen toepasbaar.
j.	Hergebruik van procesvloeistof	Procesvloeistof, met inbegrip van de procesvloeistof die met behulp van mechanische ontwatering uit textielmaterialen wordt gehaald (zie BBT 13, punt a), wordt hergebruikt na analyse en, zo nodig, aanvulling. De mate van hergebruik van de procesvloeistof wordt beperkt door de wijziging van de chemische samenstelling ervan, of door het gehalte aan onzuiverheden en de bederfelijkheid ervan.	Algemeen toepasbaar.

Tabel 1.1

Indicatieve milieuprestatieniveaus voor specifiek waterverbruik

Specifiek(e) proces(sen)		Indicatieve niveaus (jaarlijks gemiddelde) (m ³ /t)
Bleken	Discontinuu	10-32 ⁽¹⁾
	Continuu	3-8
Ontvetten van cellulosematerialen	Discontinuu	5-15 ⁽¹⁾
	Continuu	5-12 ⁽¹⁾
Ontsterken van cellulosematerialen		5-12 ⁽¹⁾
Combinatie van bleken, ontvetten en ontsterken van cellulosematerialen		9-20 ⁽¹⁾
Mercerisatie		2-13 ⁽¹⁾
Wassen van synthetisch materiaal		5-20 ⁽¹⁾
Discontinuu verven	Weefsel	10-150 ⁽¹⁾
	Garen	3-140 ⁽¹⁾ ⁽²⁾
	Losse vezels	13-60
Continuu verven		2-16 ⁽¹⁾ ⁽³⁾

⁽¹⁾ De ondergrens van het bereik kan worden verwezenlijkt met een hoog waterrecyclingsniveau (bv. vestigingen met geïntegreerd waterbeheer voor verschillende installaties).

⁽²⁾ Het bereik geldt ook voor een combinatie van het discontinuu verven van garen en losse vezels.

⁽³⁾ De bovengrens van het bereik kan hoger zijn en maximaal 100 m³/t bedragen voor installaties die gebruikmaken van een combinatie van continue en discontinue processen.

De bijbehorende monitoring is beschreven in BBT 6.

1.1.4. Energie-efficiëntie

BBT 11. De BBT om energie efficiënt te gebruiken, is de toepassing van de onderstaande technieken a, b, c en d, en een geschikte combinatie van de technieken e tot en met k.

Techniek	Omschrijving	Toepasbaarheid
<i>Beheertechnieken</i>		
a.	<p>Energie-efficiëntieplan en -audits</p> <p>Een energie-efficiëntieplan en -audits maken deel uit van het milieubeheersysteem (zie BBT 1) en omvatten:</p> <ul style="list-style-type: none"> — energiestroomdiagrammen van de installaties en processen als onderdeel van de inventaris van inputs en outputs (zie BBT 2); — de vaststelling van doelstellingen met betrekking tot de energie-efficiëntie (bv. MWh/t van verwerkte textielmaterialen); — de uitvoering van maatregelen om deze doelstellingen te behalen. <p>Ten minste eenmaal per jaar wordt een audit uitgevoerd om ervoor te zorgen dat de doelstellingen van het energie-efficiëntieplan worden verwezenlijkt en de aanbevelingen van de energieaudit worden opgevolgd en uitgevoerd.</p>	<p>De mate van gedetailleerdheid van het energie-efficiëntieplan en de audit zal in de regel afhangen van de aard, omvang en complexiteit van de installatie.</p>

b.	Optimalisatie van de productie	Geoptimaliseerde planning van weefselpartijen die een thermische behandeling ondergaan om het stationair draaien van de apparatuur tot een minimum te beperken.	Algemeen toepasbaar.
<i>Selectie en optimalisatie van proces en uitrusting</i>			
c.	Gebruik van algemene energiebesparende technieken	Dit omvat: — onderhoud en controle van de brander; — energie-efficiënte motoren; — energie-efficiënte verlichting; — optimaliseren van stoomverdeelsystemen, bv. met behulp van point-of-use boilers; — regelmatige inspectie en regelmatig onderhoud van de stoomverdeelsystemen om stoomlekken te voorkomen of te beperken; — systemen voor procesbeheersing; — snelheidsvariator; — optimaliseren van de klimaatregeling en verwarming van gebouwen.	Algemeen toepasbaar.
d.	Optimalisatie van de vraag naar warmte	Dit omvat: — het verminderen van warmteverliezen door onderdelen van de uitrusting te isoleren en door reservoirs of open vaten die warme procesvloeistof bevatten, af te dekken; — het optimaliseren van de temperatuur van het spoelwater; — het vermijden van oververhitting van de procesvloeistoffen.	Algemeen toepasbaar.
e.	Nat-op-natbehandeling of finishing van weefsel	Procesvloeistoffen voor het verven of finishen worden rechtstreeks aangebracht op het natte weefsel, zodat een tussenliggende stap waarbij het weefsel wordt gedroogd niet nodig is. Een geschikte planning van de productiestappen en een correcte dosering van chemicaliën moeten worden overwogen.	Mogelijk niet toepasbaar wanneer de chemicaliën niet door het weefsel kunnen worden opgenomen als gevolg van onvoldoende resterende pick-up.
f.	Warmtekrachtkoppeling	Warmtekrachtkoppeling waarbij de warmte (hoofdzakelijk van de stoom die de turbine verlaat) wordt gebruikt voor de productie van warm water/stoom voor gebruik in industriële processen/activiteiten of een stadsverwarmings-/koelingsnet.	De toepasbaarheid op bestaande installaties kan beperkt zijn door de indeling van de installaties en/of ruimtegebrek.
<i>Warmteterugwinningstechnieken</i>			
g.	Recycling van warm koelwater	Zie BBT 10, punt i. Dit voorkomt dat koud water moet worden verwarmd.	Algemeen toepasbaar.
h.	Hergebruik van warme procesvloeistof	Zie BBT 10, punt j. Dit voorkomt dat koude procesvloeistof moet worden verwarmd.	
i.	Warmteterugwinning uit afvalwater	De warmte van afvalwater wordt teruggewonnen door warmtewisselaars, bv. om procesvloeistof op te warmen.	
j.	Warmteterugwinning uit afgassen	De warmte van afgassen (bv. van de thermische behandeling van textielmaterialen, stoomketels) wordt teruggewonnen door warmtewisselaars en gebruikt (bv. voor de opwarming van proceswater of voor de voorverwarming van verbrandingslucht).	
k.	Warmteterugwinning uit stoomgebruik	De warmte van bijvoorbeeld heet condensaat en het afblazen van ketels wordt teruggewonnen.	

BBT 12. De BBT om de energie-efficiëntie bij het gebruik van perslucht te verbeteren, is de toepassing van een combinatie van de onderstaande technieken.

Techniek		Omschrijving	Toepasbaarheid
a.	Optimaal ontwerp van het persluchtsysteem	Een aantal persluchteenheden verstrekt lucht met verschillende drukniveaus. Dit voorkomt de onnodige productie van perslucht onder hoge druk.	Algemeen toepasbaar.
b.	Optimaal gebruik van het persluchtsysteem	De persluchtproductie wordt stopgezet tijdens lange stilstandperiodes of tijdens het stationair draaien van uitrusting, en afzonderlijke zones kunnen (bv. met behulp van kleppen) worden geïsoleerd van de rest van het systeem, met name indien zij maar af en toe worden gebruikt.	
c.	Controle op lekken in het persluchtsysteem	De vaakst voorkomende bronnen van luchtlekken worden regelmatig geïnspecteerd en onderhouden (bv. koppelingen, slangen, buizen, fittingen, drukregelaars).	
d.	Hergebruik en/of recycling van warm koelwater of warme koellucht van luchtcompressoren	Warme koellucht (bv. van luchtgekoelde luchtcompressoren) wordt hergebruikt en/of gerecycleerd (bv. voor het drogen van spoelen en strengen indien dat nodig is). Voor hergebruik en/of recycling van warm koelwater, zie BBT 11, punt g.	

BBT 13. De BBT om de energie-efficiëntie van de thermische behandeling te verbeteren, is het gebruik van alle onderstaande technieken.

Techniek		Omschrijving	Toepasbaarheid
<i>Technieken om het gebruik van verwarming te verminderen</i>			
a.	Mechanisch ontwateren van textielmaterialen	Het watergehalte van textielmaterialen wordt verminderd aan de hand van mechanische technieken (bv. centrifugeren, persen en/of vacuümextractie).	Algemeen toepasbaar.
b.	Vermijden dat textielmaterialen te droog worden	De textielmaterialen worden gedroogd tot op hun natuurlijke vochtigheidsniveau en niet verder.	
<i>Ontwerp- en bedrijfstechnieken</i>			
c.	Optimaliseren van de luchtcirculatie in spanramen	Dit omvat: — het aantal sproeiers voor luchtinspuiting aanpassen aan de breedte van het weefsel; — ervoor zorgen dat de afstand tussen de sproeiers en het weefsel zo klein mogelijk is; — ervoor zorgen dat de drukval die wordt veroorzaakt door de interne onderdelen van de spanramen zo klein mogelijk is.	Alleen toepasbaar op nieuwe installaties of wezenlijke verbeteringen van installaties.

d.	Geavanceerde procesmonitoring en -controle van het drogen	De drogingsparameters worden gemonitord en gecontroleerd (zie BBT 4). Deze parameters omvatten: — vochtgehalte en temperatuur van de inlaatlucht; — temperatuur van textielmaterialen en lucht in de droger; — vochtgehalte en temperatuur van de uitlaatlucht; de efficiëntie van het droogproces wordt geoptimaliseerd door een passend vochtgehalte (bv. meer dan 0,1 kg water/kg droge lucht); — restvochtgehalte van het weefsel. De uitlaatluchtstroom wordt aangepast om de efficiëntie van het droogproces te optimaliseren en wordt verlaagd tijdens perioden waarin de drogingsapparatuur stilstaat.	Algemeen toepasbaar.
e.	Microgolf- of radiofrequentiedrogers	Het drogen van textielmaterialen met zeer efficiënte microgolf- of radiofrequentiedrogers.	Niet toepasbaar op textielmaterialen die metaaldeeltjes of metaalvezels bevatten. Alleen toepasbaar op nieuwe installaties of wezenlijke verbeteringen van installaties.
<i>Warmteterugwinningstechnieken</i>			
f.	Warmteterugwinning uit afgassen	Zie BBT 11, punt j.	Alleen toepasbaar met een toereikende afgasstroom.

Tabel 1.2

Indicatieve milieuprestatieniveaus voor specifiek energieverbruik

Proces	Indicatief niveau (Jaargemiddelde) (MWh/t)
Thermische behandeling	0,5-4,4

De bijbehorende monitoring is beschreven in BBT 6.

1.1.5. Beheer, verbruik en vervanging van chemicaliën

BBT 14. De BBT om de algehele milieuprestaties te verbeteren, is het opstellen en uitvoeren van een beheersysteem voor chemische stoffen (CMS), dat deel uitmaakt van het milieubeheersysteem (zie BBT 1) en waarin alle volgende elementen zijn opgenomen:

- I. Een beleid om het verbruik van proceschemicaliën en de aan proceschemicaliën verbonden risico's te verminderen, met inbegrip van een inkoopbeleid om minder schadelijke proceschemicaliën en leveranciers daarvan te selecteren, teneinde het gebruik van gevaarlijke stoffen en zeer zorgwekkende stoffen en de daarmee verbonden risico's tot een minimum te beperken, en de inkoop van een teveel aan proceschemicaliën te vermijden. De selectie van proceschemicaliën is gebaseerd op:

- a) de vergelijkende analyse van de biologische verwijderbaarheid/afbreekbaarheid, ecotoxiciteit en potentiële uitstoot ervan in het milieu (in het geval van emissies naar lucht kan dit bijvoorbeeld aan de hand van emissiefactoren worden bepaald (zie punt 1.9.1));
- b) de karakterisering van de aan de proceschemicaliën verbonden risico's op basis van de indeling naar gevarencategorie van de chemische stoffen, de routes door de installatie, de potentiële uitstoot en het niveau van blootstelling;
- c) het potentieel voor terugwinning en hergebruik (zie BBT 16, punten f en g, evenals BBT 39);
- d) de regelmatige (bv. jaarlijkse) analyse van de mogelijkheid van vervanging om mogelijk nieuw beschikbare en veiligere alternatieven voor het gebruik van (groepen) gevaarlijke stoffen en zeer zorgwekkende stoffen, zoals PFAS, ftalaten, gebromeerde vlamvertragers, chroom(VI)-houdende stoffen, te identificeren; dit kan worden bereikt door (een) proces(sen) te wijzigen of andere proceschemicaliën te gebruiken die geen of minder milieueffecten hebben;
- e) de anticiperende analyse van wijzigingen in de regelgeving met betrekking tot gevaarlijke chemische stoffen en zeer zorgwekkende stoffen, en het waarborgen van de naleving van de toepasselijke wettelijke voorschriften.

De inventarisatie van proceschemicaliën (zie BBT 15) kan worden gebruikt om de nodige informatie voor de selectie van proceschemicaliën te verstrekken en bij te houden.

De criteria voor het selecteren van proceschemicaliën en de leveranciers ervan kan worden gebaseerd op certificeringsregelingen of normen. In dat geval wordt de overeenstemming van de proceschemicaliën met deze regelingen of normen en de naleving van deze regelingen of normen door de leveranciers van de proceschemicaliën regelmatig geverifieerd.

- II. Doelstellingen en actieplannen om het gebruik en de risico's die verbonden zijn met gevaarlijke stoffen en zeer zorgwekkende stoffen te vermijden of te verminderen.
- III. Ontwikkeling en uitvoering van procedures voor de inkoop, de hantering, de opslag en het gebruik van proceschemicaliën (zie BBT 21), verwijdering van afval dat proceschemicaliën bevat en teruggave van ongebruikte proceschemicaliën (zie BBT 29, punt d), om emissies in het milieu te voorkomen of te verminderen.

Toepasbaarheid

De mate van gedetailleerdheid van het CMS zal in de regel afhangen van de aard, omvang en complexiteit van de installatie.

BBT 15. De BBT om de algehele milieuprestaties te verbeteren, is het opstellen en uitvoeren van een inventaris van chemische stoffen als onderdeel van het CMS (zie BBT 14).

Omschrijving

De inventaris van chemische stoffen wordt op de computer gemaakt en bijgehouden en bevat informatie over:

- de identiteit van de proceschemicaliën;
- de hoeveelheid, locatie en bederfelijkheid van de proceschemicaliën die worden aangekocht, teruggewonnen (zie BBT 16, punt g), opgeslagen, gebruikt en aan leveranciers geretourneerd;
- de samenstelling en fysisch-chemische eigenschappen van de proceschemicaliën (bv. oplosbaarheid, dampspanning, verdelingscoëfficiënt n-octanol/water), met inbegrip van eigenschappen met nadelige gevolgen voor het milieu en/of de menselijke gezondheid (bv. ecotoxiciteit, biologische verwijderbaarheid/afbreekbaarheid).

Die informatie kan worden gehaald uit veiligheidsinformatiebladen, technische informatiebladen of andere bronnen.

BBT 16. De BBT om het verbruik van chemicaliën te verminderen, is de toepassing van alle onderstaande technieken.

Techniek		Omschrijving	Toepasbaarheid
a.	Vermindering van de behoefte aan proceschemicaliën	Dit omvat: — de regelmatige beoordeling en optimalisatie van de formulering van proceschemicaliën en -vloeistoffen; — optimalisatie van de productie (zie BBT 10, punt b).	Algemeen toepasbaar.
b.	Vermindering van het gebruik van complexeermiddelen	Het gebruik van zacht/verzacht water beperkt de hoeveelheid complexeermiddelen die in de procesvloeistoffen worden gebruikt, bv. voor het verven of bleken (zie BTT 38, punt b).	Niet toepasbaar op wassen en spoelen.
c.	Behandeling van textielmaterialen met enzymen	Enzymen worden geselecteerd (zie BBT 14 I, punt d) en gebruikt als katalysator voor reacties met textielmaterialen om het verbruik van proceschemicaliën (bv. bij het ontsterken, bleken en/of wassen) te verminderen.	De toepasbaarheid kan beperkt zijn door de beschikbaarheid van geschikte enzymen.
d.	Automatische systemen voor de bereiding en dosering van proceschemicaliën en -vloeistoffen	Automatische systemen voor het wegen, doseren, oplossen, meten en verdelen, zodat de nauwkeurige levering van proceschemicaliën en -vloeistoffen aan de productiemachines gewaarborgd is. Zie BBT 4.	De toepasbaarheid op bestaande installaties kan beperkt zijn door ruimtegebrek, de afstand tussen de bereidings- en de productiemachines of door frequente wijzigingen van proceschemicaliën en -vloeistoffen.
e.	Optimalisatie van de gebruikte hoeveelheden proceschemicaliën	Zie BBT 10, punt e.	Algemeen toepasbaar.
f.	Hergebruik van procesvloeistoffen	Zie BBT 10, punt j.	Algemeen toepasbaar.
g.	Terugwinning en gebruik van overgebleven proceschemicaliën	Resterende proceschemicaliën worden teruggewonnen (bv. door pijpen grondig te reinigen of door verpakkingen helemaal leeg te maken) en gebruikt tijdens het proces. De mate van gebruik kan beperkt zijn door het gehalte aan onzuiverheden en de bederfelijkheid van de proceschemicaliën.	Algemeen toepasbaar.

BBT 17. De BBT voor het voorkomen of verminderen van emissies van moeilijk biologisch afbreekbare stoffen naar water is de toepassing van alle onderstaande technieken.

Techniek		Omschrijving	Toepasbaarheid
a.	Vervanging van alkylfenolen en alkylfenolethoxylaten	Alkylfenolen en alkylfenolethoxylaten worden vervangen door biologisch afbreekbare oppervlakreactieve stoffen, bv. alcoholethoxylaten.	Algemeen toepasbaar.

b.	Vervanging van moeilijk biologisch afbreekbare fosfor- of stikstofhoudende complexermiddelen	<p>Complexermiddelen die fosfor (bv. trifosfaten) of stikstof (bv. amino-polycarbonzuren zoals EDTA of DTPA) bevatten, worden vervangen door biologisch afbreekbare/verwijderbare stoffen, bv.:</p> <ul style="list-style-type: none"> — polycarboxylaten (bv. polyacrylaten); — zouten van hydroxycarbonzuren (bv. gluconaten, citraten); — copolymeren van acrylzuur op suikerbasis; — methylglycinediacetaatzuur (MGDA), L-glutamaatzuur N,N-diacetaatzuur (GLDA) en iminodisuccinaatzuur (IDS); — fosfonaten (bv. aminotrimethyleenfosfonzuur (ATMP), diethyleentriaminepentamethylfosfonzuur (DTPMP) en 1-hydroxyethaan-1,1-difosfonzuur (HEDP)). 	Algemeen toepasbaar.
c.	Vervanging van antischuimmiddelen op basis van minerale olie	Antischuimmiddelen op basis van minerale olie worden vervangen door biologisch afbreekbare stoffen, bv. antischuimmiddelen op basis van synthetische esterolie.	Algemeen toepasbaar.

1.1.6. Emissies naar water

BBT 18. De BBT om het volume aan afvalwater te verminderen, om de belasting van verontreinigende stoffen die naar de afvalwaterzuiveringsinstallatie worden geloosd en de emissies naar water te voorkomen of te verminderen, is het gebruik van een geïntegreerde strategie voor afvalwaterbeheer en -behandeling waarin een passende combinatie is opgenomen van de onderstaande technieken in de volgende prioriteitsvolgorde:

- procesgeïntegreerde technieken (zie BBT 10 en de BBT-conclusies in de punten 1.2 tot en met 1.7);
- technieken voor het terugwinnen en hergebruiken van procesvloeistoffen (zie BBT 10, punt j, en BBT 39), de afzonderlijke opvang van afvalwaterstromen en pasta's (bv. bedrukking en coating) die een hoge belasting bevatten van verontreinigende stoffen die onvoldoende kunnen worden gezuiverd met een biologische behandeling; deze afvalwaterstromen en pasta's worden ofwel voorbehandeld (zie BBT 19) ofwel behandeld als afval (zie BBT 30);
- technieken voor (laatste) afvalwaterzuivering (zie BBT 20).

Omschrijving

De geïntegreerde strategie voor afvalwaterbeheer en -zuivering is gebaseerd op de informatie die wordt verstrekt in de inventaris van inputs en outputs (zie BBT 2).

BBT 19. De BBT om emissies naar water te verminderen, is de voorbehandeling van (afzonderlijk opgevangen) afvalwaterstromen en pasta's (bv. bedrukking en coating) die een hoge belasting bevatten van verontreinigende stoffen die onvoldoende kunnen worden gezuiverd met een biologische behandeling.

Omschrijving

Die afvalwaterstromen en pasta's omvatten:

- gebruikte foulardvloeistoffen voor het verven, coaten of finishen, afkomstig van continue en/of semi-continue behandelingen;
- ontsterkingsvloeistoffen;
- gebruikte bedrukkings- en coatingspasta's.

De voorbehandeling vindt plaats als onderdeel van een geïntegreerde strategie voor afvalwaterbeheer en -zuivering (zie BBT 18) en is in het algemeen noodzakelijk om:

- de (stroomafwaartse) biologische afvalwaterzuivering te beschermen tegen remmende of toxische verbindingen;
- verbindingen te verwijderen die onvoldoende worden verminderd tijdens de biologische afvalwaterzuivering (bv. toxische verbindingen, moeilijk biologisch afbreekbare organische verbindingen, organische verbindingen in hoge belasting of metalen);
- verbindingen te verwijderen die anders met behulp van luchtstrippen zouden kunnen worden verwijderd uit het opvangsysteem of tijdens de biologische afvalwaterzuivering (bv. sulfide);
- verbindingen te verwijderen die andere negatieve gevolgen hebben (bv. corrosie van apparatuur, ongewenste reactie met andere stoffen, verontreiniging van afvalwaterslib).

De bovenvermelde te verwijderen verbindingen omvatten vlamvertragers op basis van organische fosforverbindingen en gebromeerde vlamvertragers, PFAS, ftalaten en chroom(VI)-houdende verbindingen.

De voorbehandeling van deze afvalwaterstromen vindt doorgaans zo dicht mogelijk bij de bron plaats om verdunning te voorkomen. De gebruikte voorbehandelingstechnieken hangen af van de beoogde verontreinigende stoffen en kunnen adsorptie, filtratie, precipitatie, chemische oxidatie of chemische reductie omvatten (zie BBT 20).

De biologische verwijderbaarheid/afbreekbaarheid van de afvalwaterstromen en pasta's voordat zij naar de stroomafwaartse biologische behandeling worden gestuurd, bedraagt ten minste:

- 80 % na zeven dagen (voor aangepast slib), wanneer dit wordt bepaald overeenkomstig norm EN ISO 9888, of
- 70 % na 28 dagen wanneer dit wordt bepaald overeenkomstig norm EN ISO 7827.

De bijbehorende monitoring is beschreven in BBT 7.

BBT 20. De BBT om emissies naar water te verminderen, is de toepassing van een geschikte combinatie van de onderstaande technieken.

Techniek (*)	Verontreinigende stoffen waarop de maatregelen doorgaans zijn gericht	Toepasbaarheid
<i>Voorbehandeling van afzonderlijke afvalwaterstromen, bv.</i>		
a.	Adsorptie	Algemeen toepasbaar.
b.	Precipitatie	
c.	Coagulatie en flocculatie	
d.	Chemische oxidatie (bv. oxidatie met ozon, waterstofperoxide of uv-licht)	
e.	Chemische reductie	
f.	Anaerobe voorbehandeling	
	Adsorbeerbare opgeloste niet biologisch afbreekbare of remmende verontreinigende stoffen (bv. AOX in kleurstoffen, vlamvertragers op basis van organische fosforverbindingen)	
	Precipiteerbare opgeloste niet biologisch afbreekbare of remmende verontreinigende stoffen (bv. metalen in kleurstoffen)	
	Zwevende deeltjes en deeltjesgebonden niet biologisch afbreekbare of remmende verontreinigende stoffen (bv. metalen in kleurstoffen)	
	Oxideerbare opgeloste niet biologisch afbreekbare of remmende verontreinigende stoffen (bv. optische witmakers en azokleurstoffen, sulfide)	
	Reduceerbare opgeloste niet biologisch afbreekbare of remmende verontreinigende stoffen (bv. zeswaardig chroom (Cr(VI)))	
	Biologisch afbreekbare organische verbindingen (bv. azokleurstoffen, bedrukkingspasta's)	

g.	Filtratie (bv. nanofiltratie)	Zwevende deeltjes en deeltjesgebonden niet biologisch afbreekbare of remmende verontreinigende stoffen	
<i>Voorbehandeling van gecombineerde afvalwaterstromen, bv.</i>			
h.	Fysische scheiding (bv. zeefgazen, zeven, zandafscheiders, vetafscheiders, scheiden van olie en water, of primaire bezinkingsbekkens)	Grove vaste stoffen, zwevende deeltjes, olie/vet	Algemeen toepasbaar.
i.	Egalisatie	Alle verontreinigende stoffen	
j.	Neutralisatie	Zuren, alkaliën	
<i>Primaire behandeling, bv.</i>			
k.	Sedimentatie	Zwevende deeltjes en deeltjesgebonden metalen of niet biologisch afbreekbare of remmende verontreinigende stoffen	Algemeen toepasbaar.
l.	Precipitatie	Precipiteerbare opgeloste niet biologisch afbreekbare of remmende verontreinigende stoffen (bv. metalen in kleurstoffen)	
m.	Coagulatie en flocculatie	Zwevende deeltjes en deeltjesgebonden niet biologisch afbreekbare of remmende verontreinigende stoffen (bv. metalen in kleurstoffen)	Algemeen toepasbaar.
<i>Secundaire behandeling (biologische behandeling), bv.</i>			
n.	Actief-slibproces	Biologisch afbreekbare organische verbindingen	Algemeen toepasbaar.
o.	Membraanbioreactor		
p.	Nitrificatie/denitrificatie (wanneer de behandeling een biologische behandeling omvat)	Totaal aan stikstof, ammonium/ammoniak	Nitrificatie is mogelijk niet toepasbaar bij hoge chlorideconcentraties (bv. boven 10 g/l). Nitrificatie is mogelijk niet toepasbaar wanneer de temperatuur van het afvalwater laag is (bv. lager dan 12 °C).
<i>Tertiaire behandeling, bv.</i>			
q.	Coagulatie en flocculatie	Zwevende deeltjes en deeltjesgebonden niet biologisch afbreekbare of remmende verontreinigende stoffen (bv. metalen in kleurstoffen)	Algemeen toepasbaar.
r.	Precipitatie	Precipiteerbare opgeloste niet biologisch afbreekbare of remmende verontreinigende stoffen (bv. metalen in kleurstoffen)	
s.	Adsorptie	Adsorbeerbare opgeloste niet biologisch afbreekbare of remmende verontreinigende stoffen (bv. AOX in kleurstoffen)	

t.	Chemische oxidatie (bv. oxidatie met ozon, waterstofperoxide of uv-licht)	Oxideerbare opgeloste niet biologisch afbreekbare of remmende verontreinigende stoffen (bv. optische witmakers en azokleurstoffen, sulfide)	
u.	Flotatie	Zwevende deeltjes en deeltjesgebonden niet biologisch afbreekbare of remmende verontreinigende stoffen	
v.	Filtratie (bv. zandfiltratie)		

Geavanceerde behandeling voor het recycleren van afvalwater, bv. ⁽²⁾

w.	Filtratie (bv. zandfiltratie of membraanfiltratie)	Zwevende deeltjes en deeltjesgebonden niet biologisch afbreekbare of remmende verontreinigende stoffen	Algemeen toepasbaar.
x.	Verdamping	Oplosbare verontreinigende stoffen (bv. zouten)	

⁽¹⁾ De beschrijving van de technieken staat in punt 1.9.3.

⁽²⁾ Minimale lozing van afvalwater (bv. "zero liquid discharge") kan worden bereikt met behulp van een combinatie van technieken waaronder geavanceerde behandelingstechnieken voor het recycleren van afvalwater.

Tabel 1.3

Met de BBT geassocieerde emissieniveaus (BBT-GEN's) voor directe lozingen

Stof/parameter		Activiteiten/processen	BBT-GEN ⁽¹⁾ (mg/l)
Adsorbeerbare organische halogeenvverbindingen (AOX) ⁽²⁾		Alle activiteiten/processen	0,1-0,4 ⁽³⁾
Chemisch zuurstofverbruik (CZV) ⁽⁴⁾			40-100 ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾
Minerale-olie-index (HOI) ⁽²⁾			1-7
Metalen/metalloïden	Antimoon (Sb)	Voorbehandeling en/of verven van polyester textiel	0,1-0,2 ⁽⁷⁾
		Finishing met vlamvertragers met behulp van antimoontrioxide	
	Chroom (Cr)	Verven met voor- of nachromeerstoffen of chroomhoudende kleurstoffen (bv. metaalcomplexkleurstoffen)	0,01-0,1 ⁽⁸⁾
	Koper (Cu)	Verven Bedrukken met kleurstoffen	0,03-0,4
	Nikkel (Ni)		0,01-0,1 ⁽⁹⁾
Zink (Zn) ⁽²⁾	Alle activiteiten/processen	0,04-0,5 ⁽¹⁰⁾	
Sulfide, gemakkelijk vrijkomend (S ²⁻)		Verven met zwavelkleurstoffen	< 1
Totaal stikstof (TN)		Alle activiteiten/processen	5-15 ⁽¹¹⁾
Totaal aan organische koolstof (TOC) ⁽⁴⁾			13-30 ⁽⁶⁾ ⁽¹²⁾
Totaal fosfor (TP)			0,4-2
Totaal aan zwevende deeltjes (TSS)			5-30

- (¹) De middelingstijden zijn gedefinieerd in de algemene overwegingen.
- (²) De BBT-GEN's zijn alleen van toepassing wanneer de betrokken stof/parameter op basis van de in BBT 2 vermelde inventarisatie van inputs en outputs wordt aangemerkt als relevant in de afvalwaterstroom.
- (³) De bovengrens van het BBT-GEN-bereik kan hoger zijn en maximaal 0,8 mg/l bedragen bij het verven van polyester- en/of modacrylvezels.
- (⁴) Het BBT-GEN voor CZV of het BBT-GEN voor TOC is van toepassing. Het BBT-GEN voor het TOC is de voorkeursoptie omdat bij TOC-monitoring geen zeer toxische verbindingen hoeven te worden gebruikt.
- (⁵) De bovengrens van het BBT-GEN-bereik kan maximaal 150 mg/l bedragen:
- wanneer het voortschrijdende jaargemiddelde van de specifieke hoeveelheid geloosd afvalwater minder is dan 25 m³/t behandelde textielmaterialen, of
 - wanneer het voortschrijdende jaargemiddelde van het verwijderingsrendement ≥ 95 % is.
- (⁶) Er geldt geen BBT-GEN voor het biochemisch zuurstofverbruik (BZV). Ter indicatie: het jaarlijkse gemiddelde BZV₅-niveau in het effluent afkomstig van een biologische afvalwaterzuiveringsinstallatie zal over het algemeen ≤ 10 mg/l zijn.
- (⁷) De bovengrens van het BBT-GEN-bereik kan hoger zijn en maximaal 1,2 mg/l bedragen bij het verven van polyester- en/of modacrylvezels.
- (⁸) De bovengrens van het BBT-GEN-bereik kan hoger zijn en maximaal 0,3 mg/l bedragen wanneer polyamide, wol of zijdevezels worden geverfd met metaalcomplexkleurstoffen.
- (⁹) De bovengrens van het BBT-GEN-bereik kan hoger zijn en maximaal 0,2 mg/l bedragen bij het verven of bedrukken van nikkelhoudende reactieve kleurstoffen of pigmenten.
- (¹⁰) De bovengrens van het BBT-GEN-bereik kan hoger zijn en maximaal 0,8 mg/l bedragen bij de behandeling van viscosevezels of bij het verven met behulp van zinkhoudende kationische kleurstoffen.
- (¹¹) Het BBT-GEN is mogelijk niet van toepassing wanneer de temperatuur van het afvalwater gedurende langere perioden laag is (bv. lager dan 12 °C).
- (¹²) De bovengrens van het BBT-GEN-bereik kan maximaal 50 mg/l bedragen:
- wanneer het voortschrijdende jaargemiddelde van de specifieke hoeveelheid geloosd afvalwater minder is dan 25 m³/t behandelde textielmaterialen, of
 - wanneer het voortschrijdende jaargemiddelde van het verwijderingsrendement ≥ 95 % is.

De bijbehorende monitoring is beschreven in BBT 8.

Tabel 1.4

Met de BBT geassocieerde emissieniveaus (BBT-GEN's) voor indirecte lozingen

Stof/parameter		Activiteiten/processen	BBT-GEN (¹) (²) (mg/l)
Adsorbeerbare organische halogeenvverbindingen (AOX) (³)		Alle processen	0,1-0,4 (⁴)
Minerale-olie-index (HOI) (³)		Alle processen	1-7
Metalen/metalloïden	Antimoon (Sb)	Voorbehandeling en/of verven van polyester textiel	0,1-0,2 (⁵)
		Finishing met vlamvertragers met behulp van antimoontrioxide	
	Chroom (Cr)	Verven met voor- of nachromeerstoffen of chroomhoudende kleurstoffen (bv. metaalcomplexkleurstoffen)	0,01-0,1 (⁶)
	Koper (Cu)	Verven Bedrukken met kleurstoffen	0,03-0,4
	Nikkel (Ni)	Verven Bedrukken met kleurstoffen	0,01-0,1 (⁷)
	Zink (Zn) (³)	Alle processen	0,04-0,5 (⁸)
Sulfide, gemakkelijk vrijkomend (S ²⁻)		Verven met zwavelkleurstoffen	< 1

- (¹) De middelingstijden zijn gedefinieerd in de algemene overwegingen.
- (²) De BBT-GEN's zijn mogelijk niet van toepassing indien de stroomafwaartse afvalwaterzuiveringsinstallatie qua ontwerp en uitrusting geschikt is om de desbetreffende verontreinigende stoffen te reduceren, op voorwaarde dat dit niet tot een hoger niveau van verontreiniging van het milieu leidt.
- (³) De BBT-GEN's zijn alleen van toepassing wanneer de betrokken stof/parameter op basis van de in BBT 2 vermelde inventarisatie van inputs en outputs wordt aangemerkt als relevant in de afvalwaterstroom.
- (⁴) De bovengrens van het BBT-GEN-bereik kan hoger zijn en maximaal 0,8 mg/l bedragen bij het verven van polyester- en/of modacrylvezels.
- (⁵) De bovengrens van het BBT-GEN-bereik kan hoger zijn en maximaal 1,2 mg/l bedragen bij het verven van polyester- en/of modacrylvezels.
- (⁶) De bovengrens van het BBT-GEN-bereik kan hoger zijn en maximaal 0,3 mg/l bedragen wanneer polyamide, wol of zijdevezels worden geverfd met metaalcomplexkleurstoffen.
- (⁷) De bovengrens van het BBT-GEN-bereik kan hoger zijn en maximaal 0,2 mg/l bedragen bij het verven of bedrukken van nikkelhoudende reactieve kleurstoffen of pigmenten.
- (⁸) De bovengrens van het BBT-GEN-bereik kan hoger zijn en maximaal 0,8 mg/l bedragen bij de behandeling van viscosevezels of bij het verven met behulp van zinkhoudende kationische kleurstoffen.

De bijbehorende monitoring is beschreven in BBT 8.

1.1.7. Emissies naar bodem en grondwater

BBT 21. De BBT om emissies naar bodem en grondwater te voorkomen of te beperken en de algehele prestaties bij de hantering en opslag van proceschemicaliën te verbeteren, is de toepassing van alle hieronder vermelde technieken.

	Techniek	Omschrijving	Toepasbaarheid
a.	Technieken om de kans op en de milieugevolgen van overstromingen en defecten van proces- en opslag tanks te beperken	Dit omvat: <ul style="list-style-type: none"> — trage onderdompeling van textielmaterialen in en langzame terugtrekking uit de procesvloeistof om morsen te voorkomen; — automatische niveauregeling van procesvloeistof (zie BBT 4); — directe injectie van water ter verwarming of afkoeling van de procesvloeistof vermijden; — overstromingsdetectoren; — overstromingen afvoeren naar een andere tank; — vloeistoftanks (proceschemicaliën of vloeibaar afval) in een geschikte secundaire omsluiting plaatsen; het volume ervan is groot genoeg om ten minste alle vloeistof uit de grootste tank volledig op te vangen in de secundaire omsluiting als die tank zou leeglopen; — isolatie van tanks en secundaire omsluiting (bv. door kleppen te sluiten); — ervoor zorgen dat de oppervlakken van de proces- en opslagzones ondoordringbaar zijn voor de vloeistoffen in kwestie. 	Algemeen toepasbaar.
b.	Regelmatige inspectie en onderhoud van installaties en uitrusting	De installatie en de uitrusting worden regelmatig geïnspecteerd en onderhouden om een goede werking te waarborgen; dit omvat met name de controle van de integriteit en/of lekvrije toestand van kleppen, pompen, leidingen, tanks en omsluitingen/kuipen, evenals de goede werking van de waarschuwingssystemen (bv. overstromingsdetectoren).	

c.	Geoptimaliseerde opslagplaats van proceschemicaliën	De opslagzones worden zodanig geplaatst dat onnodig vervoer van proceschemicaliën binnen de installatie wordt geëlimineerd of tot een minimum wordt beperkt (bv. de afstand waarover de proceschemicaliën worden vervoerd wordt tot een minimum beperkt).	De toepasbaarheid op bestaande installaties kan beperkt zijn door ruimtegebrek.
d.	Speciaal voorziene zone voor het lossen van proceschemicaliën die gevaarlijke stoffen bevatten	Proceschemicaliën die gevaarlijke stoffen bevatten worden gelost in een ingekuipt gebied. Incidenteel gemorste vloeistof wordt opgevangen en afgevoerd voor behandeling.	Algemeen toepasbaar.
e.	Afzonderlijke opslag van proceschemicaliën	Onverenigbare proceschemicaliën worden afzonderlijk bewaard. Deze afzonderlijke bewaring berust op fysieke scheiding en op de inventaris van chemische stoffen (zie BBT 15).	
f.	Hantering en opslag van verpakkingen die proceschemicaliën bevatten	Verpakkingen die vloeibare proceschemicaliën bevatten, worden volledig geleegd met behulp van de zwaartekracht of met mechanische middelen (bv. borstelen, vegen) zonder daarbij water te gebruiken. Verpakkingen die proceschemicaliën in poedervorm bevatten, worden geleegd met behulp van de zwaartekracht als er sprake is van kleine verpakkingen en met behulp van zuigkracht voor grote verpakkingen. Lege verpakkingen worden op een speciaal daartoe voorziene plaats bewaard.	

1.1.8. Emissies naar lucht

BBT 22. De BBT om diffuse emissies naar lucht (bv. VOS ten gevolge van het gebruik van organische oplosmiddelen) te beperken, is de diffuse emissies opvangen en de afgassen naar een behandelingssysteem sturen.

Toepasbaarheid

Voor bestaande installaties kan de toepasbaarheid beperkt zijn door operationele beperkingen of door het grote volume lucht dat moet worden afgezogen.

BBT 23. De BBT om de energierugwinning te vergemakkelijken en de geleide emissies naar lucht te verminderen, is de vermindering van het aantal emissiepunten.

Omschrijving

De gecombineerde behandeling van afgassen met vergelijkbare kenmerken zorgt voor een doelmatigere en doeltreffendere behandeling dan de gescheiden behandeling van afzonderlijke afgasstromen. De mate waarin het aantal emissiepunten kan worden verminderd, is afhankelijk van technische (bv. verenigbaarheid van de afzonderlijke afgasstromen) en economische factoren (bv. afstand tussen verschillende emissiepunten). Er wordt voor gezorgd dat de beperking van emissiepunten niet leidt tot de verdunning van de emissies.

BBT 24. De BBT voor het voorkomen van emissies naar lucht van organische verbindingen afkomstig van de chemische reiniging en de ontvetting met organische oplosmiddelen is de afzuiging van de lucht afkomstig van deze processen om die lucht te behandelen met behulp van adsorptie met actieve kool (zie punt 1.9.2) en volledig te recirculeren.

BBT 25. De BBT voor de vermindering van emissies naar lucht van organische verbindingen afkomstig van de voorbehandeling van gebreide synthetische textielmaterialen is het wassen van deze textielmaterialen vóór thermofixatie of heat-setting.

Toepasbaarheid

De toepasbaarheid kan beperkt zijn door de weefselopbouw.

BBT 26. De BBT voor het voorkomen of verminderen van geleide emissies naar lucht van organische verbindingen afkomstig van het zengen, de thermische behandeling, coating en laminatie is de toepassing van een van de onderstaande technieken of een combinatie ervan.

Techniek	Verontreinigende stoffen waarop de maatregelen doorgaans zijn gericht	Omschrijving
<i>Preventietechnieken</i>		
a.	Selectie en gebruik van chemicaliën/mengsels ("recepten") die leiden tot lage emissies van organische verbindingen	Organische verbindingen
		Er worden mengsels met lage emissies van organische verbindingen geselecteerd en gebruikt met inachtneming van de productspecificaties (zie BBT 14, BBT 17, BBT 50, BBT 51). Voor de selectie kunnen bijvoorbeeld emissiefactoren worden gebruikt (zie punt 1.9.1).
<i>Reductietechnieken</i>		
b.	Condensatie	Organische verbindingen met uitzondering van formaldehyde
c.	Thermische oxidatie	Organische verbindingen
d.	Natte gaswassing	Organische verbindingen
e.	Adsorptie	Organische verbindingen met uitzondering van formaldehyde
		Zie punt 1.9.2.

Tabel 1.5

Met de BBT geassocieerde emissieniveaus (BBT-GEN's) voor geleide emissies van organische verbindingen en formaldehyde naar lucht

Stof/parameter	Activiteiten/processen (inclusief de bijbehorende thermische behandelingen)	BBT-GEN (Gemiddelde over de bemonsteringsperiode) (mg/Nm ³)
Formaldehyde	Coating ⁽¹⁾	1-5 ⁽²⁾ ⁽³⁾
	Vlamlaminatie	
	Bedrukken ⁽¹⁾	
	Zengen	
	Finishing ⁽¹⁾	
TVOS	Coating	3-40 ⁽²⁾ ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾
	Verven	
	Finishing	
	Laminatie	
	Bedrukken	
	Zengen	
	Thermofixatie of heat-setting	

- (¹) De BBT-GEN's zijn alleen van toepassing wanneer formaldehyde op basis van de in BBT 2 vermelde inventarisatie van inputs en outputs wordt aangemerkt als relevant in de afgasstroom.
- (²) Voor activiteiten die worden vermeld in de punten 3 en 9 van deel 1 van bijlage VII bij de richtlijn industriële emissies, gelden de bereiken van de BBT-GEN uitsluitend in de mate dat zij leiden tot lagere emissieniveaus dan de emissiegrenswaarden in de delen 2 en 4 van bijlage VII bij de richtlijn industriële emissies.
- (³) Voor finishingprocessen met kreukvrije middelen, water-/olie-/vuilwerende stoffen en/of vlamvertragers, kan de bovengrens van het BBT-GEN-bereik hoger zijn en maximaal 10 mg/Nm³ bedragen.
- (⁴) De ondergrens van het BBT-GEN-bereik wordt doorgaans behaald wanneer thermische oxidatie wordt toegepast.
- (⁵) Het BBT-GEN is niet van toepassing wanneer de TVOS-massastroom lager is dan 200 g/h voor (een) emissiepunt(en) waar:
- er geen nabehandelingstechnieken worden gebruikt, en
 - er op basis van de in BBT 2 vermelde inventarisatie van inputs en outputs geen CMR-stoffen zijn aangemerkt als relevant in de afgasstroom.

De bijbehorende monitoring is beschreven in BBT 9.

BBT 27. De BBT om geleide stofemissies naar lucht die afkomstig zijn van het zengen en van thermische behandelingen, met uitzondering van thermofixatie en heat-setting, te verminderen, is de toepassing van een van de onderstaande technieken of een combinatie ervan.

Techniek		Omschrijving
a.	Cycloon	Zie punt 1.9.2. Cyclonen worden voornamelijk gebruikt als voorbehandeling voordat het stof verder wordt nabehandeld (bv. voor grove stofdeeltjes).
b.	Elektrostatische precipitator (ESP)	Zie punt 1.9.2.
c.	Natte gaswassing	

Tabel 1.6

Met de BBT geassocieerd emissieniveau (BBT-GEN) voor geleide stofemissies afkomstig van het zengen en van thermische behandelingen, met uitzondering van thermofixatie en heat-setting, naar lucht

Stof/parameter	BBT-GEN (Gemiddelde over de bemonsteringsperiode) (mg/Nm ³)
Stof	< 2-10 (¹)

(¹) Het BBT-GEN is niet van toepassing wanneer de stofmassastroom lager is dan 50 g/h voor (een) emissiepunt(en) waar:

- er geen nabehandelingstechnieken worden gebruikt, en
- er op basis van de in BBT 2 vermelde inventarisatie van inputs en outputs geen CMR-stoffen zijn aangemerkt als relevant in de afgasstroom.

De bijbehorende monitoring is beschreven in BBT 9.

BBT 28. De BBT voor het voorkomen en verminderen van geleide ammoniakemissies naar lucht die afkomstig zijn van het coaten, het bedrukken en de finishing, met inbegrip van de thermische behandelingen die met deze processen gepaard gaan, is de toepassing van een van de onderstaande technieken of een combinatie ervan.

Techniek		Omschrijving
<i>Preventietechnieken</i>		
a.	Selectie en gebruik van chemicaliën-mengsels ("recepten") die leiden tot lage ammoniakemissies	Er worden mengsels met lage ammoniakemissies geselecteerd en gebruikt, met inachtneming van de productspecificaties (zie BBT 14, BBT 17, BBT 46, BBT 47, BBT 50, BBT 51). Voor de selectie kunnen bijvoorbeeld emissiefactoren worden gebruikt (zie punt 1.9.1).

Reductietechnieken

b.	Natte gaswassing	Zie punt 1.9.2.
----	------------------	-----------------

Tabel 1.7

Met de BBT geassocieerd emissieniveau (BBT-GEN) voor geleide ammoniakemissies naar lucht afkomstig van het coaten, het bedrukken en de finishing, met inbegrip van de thermische behandelingen die met deze processen gepaard gaan

Stof/parameter	BBT-GEN ⁽¹⁾ (Gemiddelde over de bemonsteringsperiode) (mg/Nm ³)
NH ₃	3-10 ⁽²⁾

⁽¹⁾ Het BBT-GEN is alleen van toepassing wanneer NH₃ op basis van de in BBT 2 vermelde inventarisatie van inputs en outputs wordt aangemerkt als relevant in de afgasstroom.

⁽²⁾ De bovengrens van het BBT-GEN-bereik kan hoger zijn en maximaal 20 mg/Nm³ bedragen wanneer ammoniumsulfamaat wordt gebruikt als vlamvertrager of wanneer ammoniak wordt gebruikt voor curing (zie BBT 50).

De bijbehorende monitoring is beschreven in BBT 9.

1.1.9. Afval

BBT 29. De BBT om het ontstaan van afvalstoffen te voorkomen of te beperken en de hoeveelheid te verwijderen afval te verminderen, is het gebruik van alle onderstaande technieken.

Techniek	Omschrijving	Toepasbaarheid
a.	Afvalbeheersplan	De mate van gedetailleerdheid van het afvalbeheersplan zal in de regel afhangen van de aard, omvang en complexiteit van de installatie.
b.	Tijdig gebruik van proceschemicaliën	Algemeen toepasbaar.
c.	Hergebruik/recycling van verpakkingen	De verpakking van proceschemicaliën wordt geselecteerd met het oog op de gemakkelijke volledige lediging ervan (bv. met inachtneming van de grootte van de verpakkingsoening of de aard van het verpakkingmateriaal). Na lediging (zie BBT 21) wordt de verpakking hergebruikt, aan de leverancier geretourneerd of voor recyclage afgevoerd.
d.	Teruggave van ongebruikte proceschemicaliën	Algemeen toepasbaar.

BBT 30. De BBT om de algehele milieuprestaties van de afvalbehandeling te verbeteren, met name om emissies in het milieu te voorkomen of te beperken, is de toepassing van de onderstaande techniek voordat het afval voor verwijdering wordt bestemd.

Techniek	Omschrijving
Afzonderlijke inzameling en opslag van afvalstoffen die met gevaarlijke stoffen en/of zeer zorgwekkende stoffen zijn verontreinigd	<p>Afvalstoffen die met gevaarlijke stoffen en/of zeer zorgwekkende stoffen zijn verontreinigd (bv. afwerkingschemicaliën zoals vlamvertragers, olie-, water- en vuilwerende stoffen) worden afzonderlijk ingezameld en opgeslagen. Deze afvalstoffen kunnen een hoge belasting aan verontreinigende stoffen bevatten, zoals vlamvertragers op basis van organische fosforverbindingen en gebromeerde vlamvertragers, PFAS, ftalaten en chroom(VI)-houdende verbindingen (zie BBT 18) en zij kunnen met name het volgende bevatten:</p> <ul style="list-style-type: none"> — vloeibaar afval (bv. het eerste spoelwater van een finishing met vlamvertragers), coating- en bedrukkingspasta's; — afvalpapier, doeken, absorberend materiaal; — laboratoriumafval; — slib van afvalwaterzuivering.

1.2. **BBT-conclusies voor de voorbehandeling van ruwewolvezels door ontvetting**

De BBT-conclusies in dit punt zijn van toepassing op de voorbehandeling van ruwewolvezels door ontvetting en zijn van toepassing in aanvulling op de algemene BBT-conclusies van punt 1.1.

BBT 31. De BBT om hulpbronnen efficiënt te gebruiken en het waterverbruik en het ontstaan van afvalwater te beperken, is de terugwinning van wolvet en de recyclage van afvalwater.

Omschrijving

Afvalwater afkomstig van het ontvetten van wol wordt behandeld (bv. door een combinatie van centrifugatie en sedimentatie) om vet, vuil en water van elkaar te scheiden. Het vet wordt teruggewonnen, het water wordt gedeeltelijk gerecycleerd voor het ontvetten en het vuil wordt bestemd voor verdere behandeling.

Tabel 1.8

Met de BBT geassocieerde milieuprestatieniveaus (BBT-GMPN's) voor de terugwinning van wolvet uit de voorbehandeling van ruwewolvezels door ontvetting

Wolsoort	Eenheid	BBT-GMPN (Jaargemiddelde)
Grove wol (d.w.z. wolvezels met een diameter die in de regel groter is dan 35 µm)	kg teruggewonnen vet per ton ruwewolvezels die door ontvetting zijn voorbehandeld	10-15
Extrafijne en superfijne wol (d.w.z. wolvezels met een diameter die in de regel kleiner is dan 20 µm)		50-60

De bijbehorende monitoring is beschreven in BBT 6.

BBT 32. De BBT om efficiënt met energie om te gaan, is de toepassing van alle onderstaande technieken.

	Techniek	Omschrijving	Toepasbaarheid
a.	Afgedekte ontvettingskuipen	De ontvettingskuipen worden voorzien van deksels om warmteverlies door convectie of verdamping te voorkomen (zie BBT 11, punt c).	Alleen toepasbaar op nieuwe installaties of wezenlijke verbeteringen van installaties.
b.	Geoptimaliseerde temperatuur van de laatste ontvettingskuip	De temperatuur van de laatste ontvettingskuip wordt geoptimaliseerd om de efficiëntie van de daaropvolgende mechanische ontwatering van de wol (zie BBT 13, punt a) en droging te verhogen.	Algemeen toepasbaar.
c.	Directe verwarming	De ontvettingskuipen en drogers worden direct verwarmd om het warmteverlies te voorkomen dat zich voordoet bij het opwekken en verdelen van stoom.	Alleen toepasbaar op nieuwe installaties of wezenlijke verbeteringen van installaties.

BBT 33. De BBT om hulpbronnen efficiënt te gebruiken en de hoeveelheid voor verwijdering bestemd afval te verminderen, is de biologische behandeling van organische residuen afkomstig van de voorbehandeling van ruwewolvezels door ontvetting (bv. vuil, slib van afvalwaterzuivering).*Omschrijving*

De organische residuen worden behandeld, bijvoorbeeld door compostering.

1.3. BBT-conclusies voor het spinnen van vezels (met uitzondering van kunstvezels) en de productie van weefsels

De BBT-conclusies in dit punt zijn van toepassing op het spinnen van vezels (met uitzondering van kunstvezels) en de productie van weefsels, en zijn van toepassing in aanvulling op de in punt 1.1 beschreven algemene BBT-conclusies.

BBT 34. De BBT om de emissies naar water afkomstig van het gebruik van sterkingschemicaliën te verminderen, is de toepassing van alle onderstaande technieken.

	Techniek	Omschrijving	Toepasbaarheid
a.	Selectie van sterkingschemicaliën	Er worden sterkingschemicaliën geselecteerd (zie BBT 14) en gebruikt met betere milieuprestaties op het gebied van de benodigde kwaliteit, de wasbaarheid, herwinbaarheid en/of biologische verwijderbaarheid/afbreekbaarheid (bv. gemodificeerd zetmeel, bepaalde galactomannanen en carboxymethylcellulose).	Algemeen toepasbaar.
b.	Vooraf bevochtigen van de katoendraden	Vóór de sterking worden de katoendraden in heet water ondergedompeld. Daardoor kan de hoeveelheid gebruikte sterkingschemicaliën worden beperkt.	De toepasbaarheid kan beperkt zijn door de productspecificaties (bv. wanneer er tijdens het weven hoge spanning op de vezel moet worden uitgeoefend).
c.	Compact spinnen	De vezels worden samengedrukt door zuigkracht of door mechanisch of magnetisch samenpersen. Daardoor kan de hoeveelheid gebruikte sterkingschemicaliën worden beperkt.	De toepasbaarheid kan beperkt zijn door de productspecificaties (bv. mate van harigheid of technische kenmerken van het garen).

BBT 35. De BBT om de algehele milieuprestaties van het spinnen en breien te verbeteren, is het gebruik van minerale oliën vermijden.

Omschrijving

Minerale oliën worden vervangen door synthetische oliën en/of esteroliën, met betere milieuprestaties op het gebied van wasbaarheid en biologische verwijderbaarheid/afbreekbaarheid.

BBT 36. De BBT om energie efficiënt te gebruiken, is de toepassing van de onderstaande techniek a en één van de of beide technieken b en c.

Techniek		Omschrijving	Toepasbaarheid
a.	Gebruik van algemene energiebesparende technieken voor het spinnen en weven	Dit omvat: — het volume van de productiezone zo veel mogelijk beperken (bv. door een verlaagd plafond aan te brengen) om de hoeveelheid benodigde energie voor de bevochtiging van de omgevingslucht te beperken; — geavanceerde sensoren gebruiken die draadbreek detecteren en vervolgens de spin- of weefmachines stilleggen.	Algemeen toepasbaar.
b.	Gebruik van energiebesparende technieken voor het spinnen	Dit omvat: — gebruikmaken van lichtere spoelen en klossen in ringspinmachines; — gebruikmaken van spindelolie met optimale viscositeit; — een optimaal smeerniveau van het garen handhaven; — de ringdiameter optimaliseren ten opzichte van de diameter van het garen in ringspinmachines; — geleidelijk opstarten van de ringspinmachines; — vortex spinnen toepassen; — het optimaliseren van de beweging van de transportsystemen van lege klossen in garenwikkelmachines.	Algemeen toepasbaar.
c.	Gebruik van energiebesparende technieken voor het weven	Dit omvat: — het vermijden van buitensporige luchtdruk voor luchtweefmachines; — het gebruik van een weefmachine met dubbele breedte voor grote partijen.	Een weefmachine met dubbele breedte is mogelijk alleen toepasbaar op nieuwe installaties of bij wezenlijke verbeteringen van installaties.

1.4. **BBT-conclusies voor de voorbehandeling van textielmaterialen met uitzondering van ruwewolvezels**

De BBT-conclusies in dit punt zijn van toepassing op de voorbehandeling van textielmaterialen met uitzondering van ruwewolvezels en zijn van toepassing in aanvulling op de algemene BBT-conclusies van punt 1.1.

BBT 37. De BBT om hulpbronnen en energie efficiënt te gebruiken en het waterverbruik en het ontstaan van afvalwater te beperken, is het gebruik van beide van de onderstaande technieken a en b, in combinatie met techniek c of in combinatie met techniek d.

Techniek		Omschrijving	Toepasbaarheid
a.	Gecombineerde voorbehandeling van katoentextiel	Verskillende voorbehandelingen van katoentextiel (bv. wassen, ontsterken, ontvetten en bleken) worden tegelijkertijd uitgevoerd.	Algemeen toepasbaar.
b.	Koud pad batch verftechniek voor de behandeling van katoentextiel	Ontsterken en/of bleken worden uitgevoerd met de koud pad batch verftechniek (zie punt 1.9.4).	Algemeen toepasbaar.
c.	Eén ontsterkingsvloeistof of een beperkt aantal ontsterkingsvloeistoffen	Het aantal ontsterkingsvloeistoffen om verschillende typen sterkingschemicaliën te verwijderen, wordt beperkt. In sommige gevallen, bv. voor verschillende cellulosematerialen, kan één enkele oxidatieve ontsterkingsvloeistof worden gebruikt.	Algemeen toepasbaar.
d.	Terugwinning en hergebruik van in water oplosbare sterkingschemicaliën	Wanneer de ontsterking wordt verricht door te wassen met heet water, worden de in water oplosbare sterkingschemicaliën (bv. polyvinylalcohol en carboxymethylcellulose) met behulp van ultrafiltratie teruggewonnen uit het waswater. Het concentraat wordt opnieuw gebruikt voor sterking, terwijl het permeaat opnieuw wordt gebruikt voor het wasproces.	Uitsluitend toepasbaar wanneer het sterken en ontsterken worden uitgevoerd in dezelfde installatie. Mogelijk niet toepasbaar voor synthetische sterkingschemicaliën (bv. die polyesterpolyolen, polyacrylaten of polyvinylacetaat bevatten).

BBT 38. De BBT om emissies van chloorhoudende verbindingen en complexeermiddelen naar water te voorkomen of te verminderen, is de toepassing van een van de onderstaande technieken of beide.

Techniek		Omschrijving	Toepasbaarheid
a.	Chloorvrij bleken	Bleken vindt plaats met chloorvrije chemische bleekmiddelen (bv. waterstofperoxide, perazijnzuur of ozon), vaak in combinatie met een voorbehandeling met enzymen (zie BBT 16, punt c).	Mogelijk niet toepasbaar voor het witmaken van vlas en andere bastvezels.
b.	Geoptimaliseerd bleken met waterstofperoxide	Het gebruik van complexeermiddelen kan volledig worden vermeden of tot een minimum worden beperkt door tijdens het bleken de concentratie van hydroxylradicalen te verminderen. Dit wordt bereikt door: <ul style="list-style-type: none"> — zacht/verzacht water te gebruiken; — vooraf metalen onzuiverheden uit de textielmaterialen te verwijderen (bv. door magnetische scheiding, chemische behandeling of voorwassen); — de pH en de waterstofperoxideconcentratie tijdens het bleken te controleren. 	Algemeen toepasbaar.

BBT 39. De BBT om hulpbronnen efficiënt te gebruiken en de hoeveelheid alkaliën die naar de afvalwaterzuivering worden afgevoerd te verminderen, is de terugwinning van natronloog dat voor de mercerisatie is gebruikt.

Omschrijving

Natronloog wordt door verdamping uit het spoelwater teruggewonnen en vervolgens, zo nodig, gezuiverd. Vóór de verdamping worden de onzuiverheden uit het spoelwater verwijderd met behulp van, bijvoorbeeld, zeefgazen en/of microfiltratie.

Toepasbaarheid

De toepasbaarheid kan beperkt zijn door een gebrek aan geschikte teruggewonnen warmte en/of door een lage hoeveelheid natronloog.

Tabel 1.9

Met de BBT geassocieerd milieuprestatieniveau (BBT-GMPN) voor de terugwinning van natronloog dat voor de mercerisatie is gebruikt

Eenheid	BBT-GMPN (Jaargemiddelde)
% teruggewonnen natronloog	75-95

De bijbehorende monitoring is beschreven in BBT 6.

1.5. **BBT-conclusies voor het verven**

De BBT-conclusies in dit punt zijn van toepassing op het verven, en zijn van toepassing in aanvulling op de algemene BBT-conclusies van punt 1.1.

BBT 40. De BBT om hulpbronnen efficiënt te gebruiken en emissies naar water afkomstig van het verven te verminderen, is de toepassing van een van de onderstaande technieken of van een combinatie ervan.

Techniek	Omschrijving
<i>Technieken voor discontinu en continu verven</i>	
a.	Selectie van kleurstoffen Er worden kleurstoffen geselecteerd met dispersiemiddelen die biologisch afbreekbaar zijn (bv. kleurstoffen op basis van vetzureesters).
b.	Verven met egaliseermiddelen vervaardigd van gerecycleerde plantaardige olie Egaliseermiddelen vervaardigd van gerecycleerde plantaardige olie worden gebruikt bij het verven van polyester op hoge temperatuur en bij het verven van proteïne- en polyamidevezels.
<i>Technieken voor discontinu verven</i>	
c.	pH-gecontroleerd verven Voor textielmaterialen met zwitterionische kenmerken vindt het verven plaats bij constante temperatuur en wordt het gecontroleerd door de pH van de kleurvloeistof geleidelijk te laten dalen onder het iso-elektrische punt van de textielmaterialen.
d.	Geoptimaliseerde verwijdering van niet-gehechte kleurstof tijdens reactief verven Niet-gehechte kleurstof wordt uit de textielmaterialen verwijderd met behulp van enzymen (bv. laccase, lipase) (zie BBT 16, punt c) en/of vinylpolymeren. Dit beperkt het aantal benodigde spoelstappen.
<i>Technieken voor discontinu verven</i>	
e.	Systemen met een lage vlotverhouding Zie punt 1.9.4.
<i>Technieken voor continu verven</i>	
f.	Laagvolume applicatiesystemen Zie punt 1.9.4.

BBT 41. De BBT om hulpbronnen efficiënt te gebruiken en emissies naar water afkomstig van het verven van cellulosematerialen te verminderen, is de toepassing van een van de onderstaande technieken of van een combinatie ervan.

Techniek	Omschrijving	Toepasbaarheid	
<i>Techniek voor het verven met zwavel en kuipkleurstoffen</i>			
a.	Minimaal gebruik van reductiemiddelen op zwavelbasis	Het verven vindt plaats zonder de reductiemiddelen natriumsulfide of hydrosulfiet. Wanneer dit niet mogelijk is, wordt deels gebruikgemaakt van chemisch vooraf gereduceerde kleurstoffen (bv. indigokleurstoffen) zodat er minder natriumsulfide of hydrosulfiet wordt toegevoegd tijdens het verven.	De toepasbaarheid kan beperkt zijn door de productspecificaties (bv. tint).
<i>Techniek voor continu verven met kuipkleurstoffen</i>			
b.	Selectie van kuipkleurstoffen	Er worden kuipkleurstoffen geselecteerd waaruit geen emissies vrijkomen tijdens de gebruiksfase van het textiel. Hulpstoffen (bv. polyglycolen) worden gebruikt om verven mogelijk te maken waarbij achteraf weinig of niet moet worden gestoomd, geoxideerd of gewassen, en om de correcte kleurvastheid te waarborgen.	Mogelijk niet toepasbaar op het verven met donkere tinten.
<i>Technieken voor het verven met reactieve kleurstoffen</i>			
c.	Gebruik van polyfunctionele reactieve kleurstoffen	Polyfunctionele reactieve kleurstoffen met meer dan één reactieve functionele groep worden gebruikt om tijdens het discontinu verven een hoog fixatieniveau te verkrijgen.	Algemeen toepasbaar.
d.	Koud pad batch verftechniek	Het verven wordt uitgevoerd met de koud pad batch verftechniek (zie punt 1.9.4).	Algemeen toepasbaar.
e.	Geoptimaliseerd spoelen	Na het verven met reactieve kleurstoffen wordt er gespoeld op hoge temperatuur (bv. maximaal 95 °C) en zonder detergenten. De warmte van het spoelwater wordt teruggewonnen (zie BBT 11, punt i).	Algemeen toepasbaar.
<i>Technieken voor continu verven met reactieve kleurstoffen</i>			
f.	Gebruik van geconcentreerde alkali-oplossing	Bij de koud pad batch verftechniek (zie punt 1.9.4) worden geconcentreerde waterige alkali-oplossingen zonder natriumsilicaat gebruikt voor het fixeren van de kleurstoffen.	Mogelijk niet toepasbaar op het verven met donkere tinten.
g.	Stoomfixatie van reactieve kleurstoffen	De reactieve kleurstoffen worden gefixeerd met stoom, zodat het gebruik van fixeerchemicaliën wordt vermeden.	De toepasbaarheid kan beperkt zijn door de kenmerken van de textielmaterialen en door de productspecificaties (bv. hoogwaardig verven van polyester/katoenmixen).

BBT 42. De BBT om de emissies naar water afkomstig van het verven van wol te verminderen, is de toepassing van van de onderstaande technieken in de volgende prioriteitsvolgorde.

Techniek		Omschrijving	Toepasbaarheid
a.	Geoptimaliseerd reactief verven	De wol wordt geverfd met reactieve kleurstoffen zonder voor- of nachromeerstof.	Algemeen toepasbaar.
b.	Geoptimaliseerd verven met metaalcomplexen kleurstoffen	Het verven wordt in geoptimaliseerde omstandigheden op het gebied van pH verricht met metaalcomplexen kleurstoffen, met gebruik van hulpstoffen en zuur, om de verzadiging van de verfvloeistof en de fixatie van de verfstoffen te vergroten.	Mogelijk niet toepasbaar op het verven met donkere tinten.
c.	Minimaal gebruik van chromaten	Wanneer het toegestaan is natriumdichromaat of kaliumdichromaat te gebruiken als voor- of nachromeerstof, worden de dichromaten gedoseerd als functie van de hoeveelheid kleurstof die door de wol wordt opgenomen. De parameters voor het verven (bv. pH en temperatuur van de verfvloeistof) worden geoptimaliseerd om ervoor te zorgen dat de verfvloeistof tot zo groot mogelijke verzadiging wordt gebruikt.	Algemeen toepasbaar.

BBT 43. De BBT om emissies naar water afkomstig van het verven van polyester met disperse kleurstoffen te verminderen, is de toepassing van een van de onderstaande technieken of van een combinatie ervan.

Techniek		Omschrijving	Toepasbaarheid
a.	Discontinuu verven zonder kleurstofdragers	Het discontinuu verven van polyester en wolvrije polyestermixen wordt verricht bij hoge temperatuur (bv. 130 °C) zonder gebruik van kleurstofdragers.	Algemeen toepasbaar.
b.	Gebruik van milieuvriendelijke kleurstofdragers bij het discontinuu verven	Het discontinuu verven van polyester/wolmixen wordt verricht met chloorvrije en biologisch afbreekbare kleurstofdragers.	
c.	Geoptimaliseerde desorptie van niet-gehechte kleurstof bij discontinuu verven	Dit omvat: <ul style="list-style-type: none"> — gebruik van een desorptieversneller op basis van derivaten van carbonzuur; — gebruik van een reductiemiddel dat kan worden gebruikt in de zure omstandigheden van de gebruikte verfvloeistof; — gebruik van disperse kleurstoffen die in alkalische omstandigheden kunnen worden gedesorbeerd door hydrolyse in plaats van door reductie. 	Het gebruik van een reduceermiddel dat in zure omstandigheden kan worden gebruikt, is mogelijk niet toepasbaar op mixen van polyester en elastaan. Het gebruik van kleurstoffen die desorbeerbaar zijn in alkalische omstandigheden, kan mogelijk worden beperkt door de productspecificaties (bv. kleurvastheid en tint).

1.6. **BBT-conclusies voor het bedrukken**

De BBT-conclusies in dit punt zijn van toepassing op het bedrukken, en zijn van toepassing in aanvulling op de algemene BBT-conclusies van punt 1.1.

BBT 44. De BBT om het waterverbruik en het ontstaan van afvalwater te verminderen, is de optimalisatie van de reiniging van de bedrukkingsapparatuur.

Omschrijving

Dit omvat:

- mechanische verwijdering van de bedrukkingspasta;
- automatisch starten en stoppen van de toevoer van schoonmaakwater;
- hergebruik en/of recycling van schoonmaakwater (zie BBT 10, punt i).

BBT 45. De BBT om efficiënt om te gaan met hulpbronnen, is de toepassing van een combinatie van de onderstaande technieken.

	Techniek	Omschrijving	Toepasbaarheid
<i>Selectie van druktechniek</i>			
a.	Digitaal jetprinten	Computergestuurde injectie van kleurstof op de textielmaterialen.	Alleen toepasbaar op nieuwe installaties of wezenlijke verbeteringen van installaties.
b.	Transferdruk op synthetische textielmaterialen	Het motief wordt eerst op een tussenliggend substraat (bv. papier) afgedrukt met behulp van geselecteerde disperse kleurstoffen en vervolgens overgebracht op het weefsel met behulp van hoge temperatuur en druk.	
<i>Ontwerp- en bedrijfstechniek</i>			
c.	Geoptimaliseerd gebruik van bedrukkingspasta	Dit omvat: <ul style="list-style-type: none"> — het volume van het aanvoersysteem van bedrukkingspasta tot een minimum beperken (bv. buizen met een minimale lengte en diameter); — zorgen voor een uniforme pastaverdeling over de gehele breedte van de drukmachine; — stoppen met de aanvoer van bedrukkingspasta net voor het einde van de bedrukking; — handmatige toevoeging van bedrukkingspasta voor kleinschalig gebruik. 	Algemeen toepasbaar.
<i>Terugwinning en hergebruik van bedrukkingspasta</i>			
d.	Terugwinning van resterende bedrukkingspasta tijdens rotatiezeefdrukken	Resterende bedrukkingspasta in het aanvoersysteem wordt terug in de oorspronkelijke verpakking geduwd.	De toepasbaarheid op bestaande installaties kan beperkt zijn door de uitrusting.
e.	Hergebruik van resterende bedrukkingspasta	De resterende bedrukkingspasta wordt ingezameld, per type gesorteerd, opgeslagen en hergebruikt. De mate van hergebruik van de bedrukkingspasta is beperkt door de bederfelijkheid ervan.	Algemeen toepasbaar.

BBT 46. De BBT om ammoniakemissies naar lucht te voorkomen en het ontstaan van ureumhoudend afvalwater afkomstig van het bedrukken van cellulosematerialen met reactieve kleurstoffen te voorkomen, is de toepassing van een van de onderstaande technieken.

	Techniek	Omschrijving
a.	Beperking van het ureumgehalte in bedrukkingspasta's	De bedrukking vindt plaats met een beperkte hoeveelheid ureum in de bedrukkingspasta's en door het vochtgehalte van de textielmaterialen te controleren.
b.	Bedrukken in twee stappen	De bedrukking wordt uitgevoerd zonder ureum, met behulp van twee foulardstappen met tussentijdse droging en toevoeging van fixeermiddelen (bv. natriumsilicaat).

BBT 47. De BBT voor de vermindering van emissies naar lucht van organische verbindingen (bv. formaldehyde) en ammoniak afkomstig van de bedrukking met pigmenten is het gebruik van drukchemicaliën met betere milieuprestaties.

Omschrijving

Dit omvat:

- verdikkingsmiddelen zonder vluchtige organische stoffen of met een laag gehalte daarvan;
- fixeermiddelen met een laag potentieel voor vrijgave van formaldehyde;
- bindmiddelen met een laag ammoniakgehalte en een laag potentieel voor vrijgave van formaldehyde.

1.7. **BBT-conclusies voor de finishing**

De BBT-conclusies in dit punt zijn van toepassing op de finishing, en zijn van toepassing in aanvulling op de algemene BBT-conclusies van punt 1.1.

1.7.1. **Kreukvrij maken**

BBT 48. De BBT voor de vermindering van emissies naar lucht van formaldehyde afkomstig van het kreukvrij maken van textielmaterialen die vervaardigd zijn van cellulosevezels en/of mixen van cellulosevezels en synthetische vezels is het gebruik van cross-linkingmiddelen met geen of een laag potentieel voor de vrijgave van formaldehyde.

1.7.2. **Verzachten**

BBT 49. De BBT om de algehele milieuprestaties van het verzachten te verbeteren, is de toepassing van een van de hieronder vermelde technieken.

	Techniek	Omschrijving
a.	Een kleine hoeveelheid weekmakers aanbrengen	Zie punt 1.9.4. Weekmakers worden niet toegevoegd aan de verfvloeistof, maar tijdens een afzonderlijk proces aangebracht door gebruik van foulards, door sproeien of opschuimen.
b.	Verzachten van katoentextielmaterialen met enzymen	Zie BBT 16, punt c. Enzymen worden gebruikt voor het verzachten, mogelijk in combinatie met wassen of verven.

1.7.3. Finishing met vlamvertragers

BBT 50. De BBT om de algehele milieuprestaties, met name ter voorkoming of vermindering van emissies in het milieu en afval, van finishing met vlamvertragers te verbeteren, is de toepassing van een van de onderstaande technieken of beide, waarbij voorrang wordt gegeven aan techniek a.

Techniek		Omschrijving	Toepasbaarheid
a.	Gebruik van textielmaterialen met inherente vlamvertragende eigenschappen	Er wordt textiel gebruikt dat geen finishing met vlamvertragers vereist.	De toepasbaarheid kan beperkt zijn door de productspecificaties (bv. vlamvertraging).
b.	Selectie van vlamvertragende middelen	Vlamvertragende middelen worden geselecteerd met inachtneming van: <ul style="list-style-type: none"> — de risico's die ermee verbonden zijn, met name op het gebied van persistentie en toxiciteit, inclusief het potentieel voor vervanging (bv. gebromeerde vlamvertragers, zie BBT 14 I, punt d); — de samenstelling en vorm van de te behandelen textielmaterialen; — de productspecificaties (bv. combinatie van vlamvertraging en olie-/water-/vuilwerende eigenschappen, wasbestendigheid). 	Algemeen toepasbaar.

1.7.4. Finishing met olie-, water- en vuilwerende stoffen

BBT 51. De BBT voor de verbetering van de algehele milieuprestaties, met name de voorkoming of vermindering van emissies in het milieu en afval van finishing met olie-, water- en vuilwerende stoffen, is het gebruik van olie-, water- en vuilwerende stoffen met betere milieuprestaties.

Omschrijving

Er worden olie-, water- en vuilwerende stoffen geselecteerd met inachtneming van:

- de risico's die ermee verbonden zijn, met name op het gebied van persistentie en toxiciteit, inclusief het potentieel voor vervanging (bv. PFAS, zie BBT 14 I, punt d);
- de samenstelling en vorm van de te behandelen textielmaterialen;
- de productspecificaties (bv. combinatie van olie-, water- en vuilwerende stoffen en vlamvertragers).

1.7.5. Krimpvrije behandeling van wol

BBT 52. De BBT om emissies naar water afkomstig van de krimpvrije behandeling van wol te vermindern, is het gebruik van chloorvrije antiverviltingschemicaliën.

Omschrijving

Anorganische zouten van peroxymonozwavelzuur worden gebruikt voor de krimpvrije behandeling van wol.

Toepasbaarheid

De toepasbaarheid kan beperkt zijn door de productspecificaties (bv. krimp).

1.7.6. **Motvrij behandelen**

BBT 53. De BBT om het verbruik van middelen voor het motvrij maken van textiel te beperken, is het gebruik van een van de onderstaande technieken of een combinatie ervan.

	Techniek	Omschrijving	Toepasbaarheid
a.	Selectie van verfhulpstoffen	Wanneer de mottenbestrijdingsmiddelen rechtstreeks in de verfvloeistof worden toegevoegd, worden verfhulpstoffen (bv. egaliseermiddelen) geselecteerd die de opname van die middelen niet belemmeren.	Algemeen toepasbaar.
b.	Een kleine hoeveelheid mottenbestrijdingsmiddelen aanbrengen	zie punt 1.9.4. Bij sproeien wordt het teveel aan mottenbestrijdingsmiddel door centrifugatie teruggewonnen uit de textielmaterialen en hergebruikt.	Algemeen toepasbaar.

1.8. **BBT-conclusies voor laminatie**

De BBT-conclusies in dit punt zijn van toepassing op laminatie, en zijn van toepassing in aanvulling op de algemene BBT-conclusies van punt 1.1.

BBT 54. De BBT om emissies naar lucht van organische stoffen afkomstig van laminatie te verminderen, is het gebruik van hot-melt laminatie in plaats van vlamlaminatie.

Omschrijving

Gesmolten polymeren worden aangebracht op textiel zonder gebruik van een vlam.

Toepasbaarheid

Mogelijk niet toepasbaar op dun textiel en mogelijk beperkt door de sterkte van de band tussen het laminaat en de textielmaterialen.

1.9. **Beschrijving van de technieken**1.9.1. **Techniek om proceschemicaliën te selecteren, emissies naar lucht te voorkomen of te verminderen**

Techniek	Omschrijving
Emissiefactoren	Emissiefactoren zijn representatieve waarden die de hoeveelheid van een stof die in een bijbehorend proces wordt uitgestoten in verband brengen met de emissie van die stof. Emissiefactoren worden afgeleid van emissiemetingen volgens een vooraf gedefinieerd protocol waarin de textielmaterialen en de referentieprocesomstandigheden (bv. curingtijd en temperatuur) in aanmerking worden genomen. Zij worden uitgedrukt als de massa van een uitgestoten stof gedeeld door de massa van de behandelde textielmaterialen in de referentieprocesomstandigheden (bv. gram organisch koolstof uitgestoten per kg behandelde textielmaterialen bij een afgasstroom van 20 m ³ /h). De kwantiteit, gevaarlijke eigenschappen en samenstelling van het mengsel van de proceschemicaliën en de pick-up ervan door het textielmateriaal worden in aanmerking genomen.

1.9.2. **Technieken ter vermindering van emissies naar lucht**

Techniek	Omschrijving
Adsorptie	<p>De verwijdering van verontreinigende stoffen uit afgasstromen door retentie op een vast oppervlak (doorgaans wordt actieve kool als adsorptiemiddel gebruikt). Adsorptie kan regeneratief of niet-regeneratief zijn.</p> <p>Bij niet-regeneratieve adsorptie wordt het verbruikte adsorptiemiddel niet geregenereerd, maar verwijderd.</p> <p>Bij regeneratieve adsorptie, wordt het adsorptiemiddel vervolgens voor hergebruik of verwijdering gedesorbeerd, bv. met stoom (vaak ter plaatse), en wordt de adsorptiemiddel hergebruikt. Om het proces continu te laten lopen, worden doorgaans meer dan twee adsorptie-installaties in parallel gebruikt, waarvan één in de desorptiemodus.</p>
Condensatie	<p>Condensatie is een techniek die wordt gebruikt om dampen van organische en anorganische verbindingen uit een afgasstroom te verwijderen door de temperatuur tot onder het dauwpunt ervan te verlagen.</p>
Cycloon	<p>Uitrusting voor de verwijdering van stof uit een afgasstroom op basis van de overdracht van centrifugaalkrachten, doorgaans in een kegelvormige kamer.</p>
Elektrostatische precipitator (ESP)	<p>Elektrostatische precipitatoren (ESP's) werken zodanig dat deeltjes onder de invloed van een elektrisch veld worden geladen en gescheiden. Elektrostatische precipitatoren kunnen in zeer uiteenlopende omstandigheden werken. Het verwijderingsrendement hangt doorgaans af van het aantal velden, de verblijftijd (omvang) en de zich vóór de ESP bevindende deeltjesverwijderingsapparatuur. ESP's hebben doorgaans tussen de twee en vijf velden. Er bestaan droge en natte ESP's, afhankelijk van de techniek die wordt gebruikt om het stof van de elektroden te verzamelen.</p>
Thermische oxidatie	<p>De oxidatie van brandbare gassen en geurstoffen in een afgasstroom door het mengsel van verontreinigende stoffen samen met lucht of zuurstof in een verbrandingskamer tot boven de zelfontbrandingstemperatuur te verwarmen en lang genoeg op een hoge temperatuur te houden om volledige verbranding tot koolstofdioxide en water tot stand te brengen.</p>
Natte gaswassing	<p>De verwijdering van verontreinigende gassen of deeltjes uit een afgasstroom via stofoverdracht naar water of een waterige oplossing. Dit kan een chemische reactie opwekken (bv. in een zure of basische gaswasser).</p>

1.9.3. **Technieken ter vermindering van emissies naar water**

Techniek	Omschrijving
Actief-slibproces	<p>De biologische oxidatie van opgeloste verontreinigende organische verbindingen met zuurstof via het metabolisme van micro-organismen. In aanwezigheid van opgeloste zuurstof (geïnjecteerd als lucht of zuivere zuurstof) worden de organische bestanddelen omgezet tot koolstofdioxide, water of andere metabolieten en biomassa (d.w.z. het actieve slib). De micro-organismen blijven in het afvalwater gesuspenseerd en het hele mengsel wordt mechanisch belucht. Het actief-slibmengsel wordt naar een scheidingsinstallatie gestuurd, waarvandaan het slib wordt teruggevoerd naar de beluchtingstank.</p>

Adsorptie	Scheidingsmethode waarbij verbindingen in een vloeistof (bv. afvalwater) worden vastgehouden op een vast oppervlak (doorgaans actieve kool).
Anaerobe behandeling	De biologische oxidatie van opgeloste organische en anorganische verontreinigende stoffen in afwezigheid van zuurstof via het metabolisme van micro-organismen. Omzettingen producten zijn onder meer methaan, koolstofdioxide en sulfide. Het proces vindt plaats in een luchtdichte geroerde reactor. De vaakst voorkomende reactortypen zijn: — anaerobe contactreactor; — UASB-reactor; — vastbedreactor; — geëxpandeerd-bedreactor.
Chemische oxidatie	Organische verbindingen worden geoxideerd tot minder schadelijke en gemakkelijker biologisch afbreekbare verbindingen. Tot de technieken behoren natte oxidatie of oxidatie met ozon of waterstofperoxide, eventueel ondersteund door katalysatoren of uv-straling. Chemische oxidatie wordt ook gebruikt om organische verbindingen die geur-, smaak- en kleurhinder veroorzaken, af te breken en voor ontsmettingsdoeleinden.
Chemische reductie	Chemische reductie is het met behulp van chemische reductiemiddelen omzetten van verontreinigende stoffen in minder schadelijke verbindingen.
Coagulatie en flocculatie	Coagulatie en flocculatie worden gebruikt om zwevende deeltjes van afvalwater te scheiden en worden vaak in achtereenvolgende stappen uitgevoerd. Coagulatie wordt uitgevoerd door toevoeging van coaguleermiddelen met een lading die tegengesteld is aan die van de zwevende deeltjes. Flocculatie wordt uitgevoerd door polymeren toe te voegen, zodat de botsingen van kleine vlokjes ervoor zorgen dat deze zich met elkaar verbinden zodat grotere vlokken ontstaan. De gevormde vlokken worden vervolgens gescheiden door middel van sedimentatie, luchtflotatie of filtratie.
Egalisatie	Balanceren van stromen en belasting van verontreinigende stoffen door middel van tanks of andere beheertechnieken.
Verdamping	Het gebruik van destillatie om waterige oplossingen van hoogkokende stoffen te concentreren voor verder gebruik, verdere verwerking of verwijdering (bv. afvalwaterverbranding) door water over te laten gaan naar de dampfase. Doorgaans wordt deze techniek in meerdere stappen uitgevoerd in eenheden met toenemend vacuüm, om de energievraag te verminderen. De waterdampen worden gecondenseerd voor hergebruik of lozing als afvalwater.
Filtreren	De afscheiding van vaste stoffen uit afvalwater door deze door een poreus medium te laten gaan, bv. zand- of membraanfiltratie (zie het lemma "Membraanfiltratie" hieronder).
Flotatie	De afscheiding van vaste of vloeibare deeltjes uit afvalwater door deze aan fijne gasbellen, meestal lucht, te hechten. De drijvende deeltjes verzamelen zich op het wateroppervlak en worden verzameld met afschuimers.
Membraanbioreactor	Een combinatie van actief-slibbehandeling en membraanfiltratie. Er worden twee varianten toegepast: a) een extern recirculatiecircuit tussen de actief-slibtank en de membraanmodule; en b) onderdompeling van de membraanmodule in de beluchte actief-slibtank, waar het effluent wordt gefilterd door een hollevezelmembraan, waarna de biomassa in de tank achterblijft.

Membranaanfiltratie	Microfiltratie, ultrafiltratie, nanofiltratie en omgekeerde osmose zijn membraanfiltratieprocessen die verontreinigende stoffen zoals zwevende deeltjes en colloïdale deeltjes in afvalwater aan één zijde van het membraan vasthouden en concentreren. Zij verschillen van elkaar op het gebied van de poriegrootte van de membranen en de hydrostatische druk.
Neutralisatie	De pH van afvalwater op een neutraal niveau (ongeveer 7) brengen door toevoeging van chemische stoffen. Doorgaans wordt natriumhydroxide (NaOH) of calciumhydroxide (Ca(OH) ₂) gebruikt om de pH te verhogen, terwijl zwavelzuur (H ₂ SO ₄), zoutzuur (HCl) of koolstofdioxide (CO ₂) doorgaans wordt gebruikt om de pH te verlagen. Tijdens de neutralisatie kunnen sommige verontreinigende stoffen neerslaan als onoplosbare verbindingen.
Nitrificatie/denitrificatie	Een proces van twee stappen dat doorgaans wordt geïntegreerd in installaties voor de biologische behandeling van afvalwater. De eerste stap is de aerobe nitrificatie waarbij micro-organismen ammonium (NH ₄ ⁺) oxideren tot het tussenproduct nitriet (NO ₂ ⁻), dat vervolgens verder wordt geoxideerd tot nitraat (NO ₃ ⁻). In de daaropvolgende stap van anoxische denitrificatie wordt nitraat door micro-organismen chemisch gereduceerd tot stikstofgas.
Scheiding van olie en water	De scheiding van olie en water, met inbegrip van de daaropvolgende verwijdering van olie door scheiding van vrije olie onder invloed van de zwaartekracht, door middel van scheidingsapparatuur of emulsiebreuk (met behulp van emulsiebrekende chemicaliën zoals metaalzouten, minerale zuren, absorberende middelen en organische polymeren).
Zeven en zandafscheiding	De scheiding van water en onoplosbare verontreinigende stoffen zoals zand, vezels, pluif of andere grove materialen uit het textieffluent door filtering door zeven of door bezinking in zandvangers onder invloed van de zwaartekracht.
Precipitatie	De omzetting van opgeloste verontreinigende stoffen in een onoplosbare verbinding door toevoeging van neerslagmiddelen. De gevormde vaste neerslag wordt vervolgens gescheiden door middel van sedimentatie, luchtfoototatie of filtratie.
Sedimentatie	De scheiding van zwevende deeltjes door bezinking onder invloed van de zwaartekracht.

1.9.4. Technieken ter vermindering van het verbruik van water, energie en chemicaliën

Techniek	Omschrijving
Koud pad batch verftechniek	Bij een koud pad batch verftechniek wordt de procesvloeistof aangebracht met een foulard en wordt het geïmpregneerde weefsel langzaam en gedurende lange tijd rondgedraaid bij kamertemperatuur. Deze techniek maakt het mogelijk minder chemicaliën te verbruiken en vergt geen latere stappen zoals thermofixatie, wat betekent dat het energieverbruik wordt verminderd.
Systemen met een lage vlotverhouding (voor discontinue processen)	Een lage vlotverhouding kan worden bereikt door het contact tussen de textielmaterialen en de procesvloeistof te verbeteren (bv. door turbulentie te veroorzaken in de procesvloeistof), door geavanceerde procesmonitoring, door een verbeterde dosering en aanbrenging van procesvloeistof (bv. met spuitkoppen of sproeien) en door te voorkomen dat de procesvloeistof vermengd geraakt met was- of spoelwater.
Laagvolume applicatiesystemen (voor continue processen)	Het weefsel wordt met procesvloeistof geïmpregneerd door sproeien, vacuümzuigen door het weefsel heen, opschuimen, foulard, en onderdompeling in knepen (procesvloeistof in de ruimte tussen twee rollen) of in tanks met een lager volume enz.

UITVOERINGSBESLUIT (EU) 2022/2509 VAN DE COMMISSIE

van 15 december 2022

betreffende de vaststelling van kwantitatieve beperkingen en de toewijzing van quota voor stoffen die worden gereguleerd krachtens Verordening (EG) nr. 1005/2009 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de ozonlaag afbrekende stoffen, voor de periode van 1 januari tot en met 31 december 2023

(Kennisgeving geschied onder nummer C(2022) 9109)

(Slechts de teksten in de Bulgaarse, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Hongaarse, de Ierse, de Italiaanse, de Kroatische, de Letse, de Maltese, de Nederlandse, de Poolse, de Portugese, de Spaanse de Tsjechische, en de Zweedse taal zijn authentiek)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EG) nr. 1005/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende de ozonlaag afbrekende stoffen ⁽¹⁾, en met name artikel 10, lid 2, en artikel 16, lid 1,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Voor het in de Unie in het vrije verkeer brengen van ingevoerde gereguleerde stoffen gelden kwantitatieve beperkingen.
- (2) De Commissie moet deze beperkingen vaststellen en ondernemingen quota toewijzen.
- (3) Voorts moet de Commissie bepalen welke hoeveelheden andere gereguleerde stoffen dan chloorfluorkoolwaterstoffen voor essentiële analytische en laboratoriumtoepassingen mogen worden gebruikt en welke ondernemingen deze mogen gebruiken.
- (4) De vaststelling van de toegewezen quota voor essentiële analytische en laboratoriumtoepassingen moet waarborgen dat de in artikel 10, lid 6, van Verordening (EG) nr. 1005/2009 vastgestelde kwantitatieve beperkingen worden nageleefd door toepassing van Verordening (EU) nr. 537/2011 van de Commissie ⁽²⁾. Aangezien die kwantitatieve beperkingen ook hoeveelheden chloorfluorkoolwaterstoffen omvatten waarvoor een vergunning voor analytische en laboratoriumtoepassingen is afgegeven, moeten de productie en de invoer van chloorfluorkoolwaterstoffen voor die toepassingen ook onder die toewijzing vallen.
- (5) De Commissie heeft een kennisgeving gedaan aan ondernemingen die voornemens zijn in 2023 gereguleerde stoffen die de ozonlaag afbreken in de Europese Unie in te voeren of uit de Europese Unie uit te voeren en aan ondernemingen die voornemens zijn in 2023 dergelijke stoffen voor analytische en laboratoriumtoepassingen te produceren of in te voeren ⁽³⁾, en heeft naar aanleiding daarvan verklaringen ontvangen met betrekking tot de voorgenomen invoer in 2023.
- (6) De kwantitatieve beperkingen en quota moeten worden vastgesteld voor de periode van 1 januari tot en met 31 december 2023, overeenkomstig de jaarlijkse verslagleggingscyclus in het kader van het Protocol van Montreal betreffende stoffen die de ozonlaag afbreken.
- (7) De in dit besluit vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het bij artikel 25, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1005/2009 ingestelde comité,

⁽¹⁾ PB L 286 van 31.10.2009, blz. 1.

⁽²⁾ Verordening (EU) nr. 537/2011 van de Commissie van 1 juni 2011 betreffende het mechanisme voor de toewijzing van de hoeveelheden gereguleerde stoffen waarvan het gebruik in de Unie voor analytische en laboratoriumtoepassingen is toegestaan krachtens Verordening (EG) nr. 1005/2009 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de ozonlaag afbrekende stoffen (PB L 147 van 2.6.2011, blz. 4).

⁽³⁾ PB C 104 van 4.3.2022, blz. 46.

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Hoeveelheden om in het vrije verkeer te worden gebracht

De hoeveelheden onder Verordening (EG) nr. 1005/2009 vallende gereguleerde stoffen die in 2023 uit derde landen in de Unie mogen worden ingevoerd om in het vrije verkeer te worden gebracht, worden vastgesteld op:

Gereguleerde stoffen	Hoeveelheid (in kilogram ozonafbrekend vermogen (ODP))
Groep I (chloorfluorkoolstoffen 11, 12, 113, 114 en 115) en groep II (andere volledig gehalogeneerde chloorfluorkoolstoffen)	500 550,00
Groep III (halonen)	26 559 050,00
Groep IV (tetrachloorkoolstof)	385 552,20
Groep V (1,1,1-trichloorethaan)	2 500 000,00
Groep VI (methylbromide)	588 835,20
Groep VII (broomfluorkoolwaterstoffen)	4 788,16
Groep VIII (chloorfluorkoolwaterstoffen)	4 878 559,75
Groep IX (broomchloormethaan)	264 024,00

Artikel 2

Toewijzing van quota om in het vrije verkeer te worden gebracht

- In bijlage I is aangegeven voor welke doeleinden en aan welke ondernemingen voor de periode van 1 januari tot en met 31 december 2023 quota voor de chloorfluorkoolstoffen 11, 12, 113, 114 en 115 en andere volledig gehalogeneerde chloorfluorkoolstoffen zijn toegewezen.
- In bijlage II is aangegeven voor welke doeleinden en aan welke ondernemingen voor de periode van 1 januari tot en met 31 december 2023 quota voor halonen zijn toegewezen.
- In bijlage III is aangegeven voor welke doeleinden en aan welke ondernemingen voor de periode van 1 januari tot en met 31 december 2023 quota voor tetrachloorkoolstof zijn toegewezen.
- In bijlage IV is aangegeven voor welke doeleinden en aan welke ondernemingen voor de periode van 1 januari tot en met 31 december 2023 quota voor 1,1,1-trichloorethaan zijn toegewezen.
- In bijlage V is aangegeven voor welke doeleinden en aan welke ondernemingen voor de periode van 1 januari tot en met 31 december 2023 quota voor methylbromide zijn toegewezen.
- In bijlage VI is aangegeven voor welke doeleinden en aan welke ondernemingen voor de periode van 1 januari tot en met 31 december 2023 quota voor broomfluorkoolwaterstoffen zijn toegewezen.
- In bijlage VII is aangegeven voor welke doeleinden en aan welke ondernemingen voor de periode van 1 januari tot en met 31 december 2023 quota voor chloorfluorkoolwaterstoffen zijn toegewezen.
- In bijlage VIII is aangegeven voor welke doeleinden en aan welke ondernemingen voor de periode van 1 januari tot en met 31 december 2023 quota voor broomchloormethaan zijn toegewezen.
- De afzonderlijke quota voor ondernemingen zijn opgenomen in bijlage IX.

Artikel 3

Quota voor analytische en laboratoriumtoepassingen

De quota voor de invoer en de productie van gereguleerde stoffen voor analytische en laboratoriumtoepassingen in 2023 worden toegewezen aan de in bijlage X opgenomen ondernemingen.

De aan die ondernemingen toegewezen maximumhoeveelheden die in 2023 voor analytische en laboratoriumtoepassingen mogen worden geproduceerd of ingevoerd, zijn opgenomen in bijlage XI.

Artikel 4

Geldigheidsduur

Dit besluit is van toepassing van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023.

Artikel 5

Adressaten

Dit besluit is gericht tot de volgende ondernemingen:

1	A-Gas Deutschland GmbH Bei den Kämpen 22 21220 Seevetal DUITSLAND	2	A-Gas Italia s.r.l. Via Cavour 96 67051 Avezzano ITALIË
3	Abcr GmbH Im Schlebert 10 76187 Karlsruhe DUITSLAND	4	AGC Pharma Chemicals Europe Cami de la Pomereda 13 08380 Malgrat de Mar SPANJE
5	Agilent Technologies Deutschland GmbH Hewlett-Packard-Str. 8 76337 Waldbronn DUITSLAND	6	Airsense Analytics GmbH Hagenower Str. 73 19061 Schwerin DUITSLAND
7	Albemarle Europe SPRL Parc Scientifique Einstein Rue du Bosquet 9 1348 Louvain-la-Neuve BELGIË	8	Arkema France 420 Rue Estienne d'Orves 92705 Colombes Cedex FRANKRIJK
9	Ateliers Bigata SASU 10 Rue Jean-Baptiste Perrin 33320 Eysines FRANKRIJK	10	BASF Agri-Production S.A.S. 32 Rue de Verdun 76410 Saint-Aubin Les Elbeuf FRANKRIJK
11	Bayer AG Alfred-Nobel-Str. 50 40789 Monheim DUITSLAND	12	Biovit d.o.o. Varazdinska ulica — Odvojak II 15 HR-42000 Varazdin KROATIË
13	BTC B.V. Albert Thijsstraat 65 6471 WX Eygelshoven NEDERLAND	14	Ceram Optec SIA Skanstes iela 7k-1 Riga, LV-1013 LETLAND
15	Chemours Netherlands B.V. Baanhoekweg 22 3313 LA Dordrecht NEDERLAND	16	CPAChem Ltd Ivanka Terzieva 2 6065 Bogomilovo BULGARIJE

17	Daikin Refrigerants Frankfurt GmbH Industriepark Hoechst D821 65926 Frankfurt DUITSLAND	18	Dyneon GmbH Industrieparkstr. 1 84508 Burgkirchen DUITSLAND
19	EAF protect s.r.o. Karlovarská 131/50 350 02 Cheb 2 TSJECHIË	20	Euroapi France 4 La Paterie 63480 Vertolaye FRANKRIJK
21	Fermion oy Koivu-Mankkaan tie 6 FI-02200 Espoo FINLAND	22	FOT LTD Ovcha kupel 13 1618 Sofia BULGARIJE
23	Gedeon Richter Plc. Gyömrői út 19-21. 1103 Budapest HONGARIJE	24	GHC Gerling, Holz & Co. Handels GmbH Ruhrstr. 113 22761 Hamburg DUITSLAND
25	Gielle Industries di Luigi Galantucci Via Ferri Rocco 32 70022 Altamura ITALIË	26	Hovione FarmaCiencia SA Quinta de S. Pedro Sete Casas 2674-506 Loures PORTUGAL
27	Hugen Maintenance for Aircraft B.V. Marketing 43 6921 RE Duiven NEDERLAND	28	Hugen Reprocessing Company Dutch Halonbank bv Marketing 43 6921 RE Duiven NEDERLAND
29	I2 Analytical Limited sp. z o. o. Oddział w Polsce Pionierów 39 41-711 Ruda Śląska POLEN	30	ICL Europe Cooperatief U.A. Koningin Wilhelminaplein 30 1062 KR Amsterdam NEDERLAND
31	Interscience B.V. Tinstraat 16 4823 AA Breda NEDERLAND	32	L'Hotellier SAS 4 Rue Henri Poincaré 92160 Antony FRANKRIJK
33	Labmix24 GmbH Industriestr. 18A 46499 Hamminkeln DUITSLAND	34	Laboratorios Miret SA Geminis 4 08228 Terrassa SPANJE
35	Laboratory Supplies Ltd T/A Lennox JFK Drive D12 FP79 Dublin IERLAND	36	LGC Standards GmbH Mercatorstr. 51 46485 Wesel DUITSLAND
37	Lufthansa Technik AG Weg beim Jäger 193 22335 Hamburg DUITSLAND	38	Martec SpA Via dell'industria 1 20060 Vignate ITALIË
39	Mebrom NV Suikerkaai 66 9060 Zelzate BELGIË	40	Mebrom Technology NV Antwerpsesteenweg 45 2830 Willebroek BELGIË
41	Neochema GmbH Uwe-Zeidler-Ring 10 55294 Bodenheim DUITSLAND	42	P.U. Poz-Pliszka Sp. z o.o. Mialki Szlak 52 80-717 Gdansk POLEN

43	Philipps-Universität Marburg Biegenstrasse 10 35032 Marburg DUITSLAND	44	R.P. Chem s.r.l. Via San Michele 47 31032 Casale sul Sile TV ITALIË
45	Restek France 7 Avenue du General de Gaulle 91090 Lisses FRANKRIJK	46	Restek GmbH Schaberweg 23 Bad Homburg DUITSLAND
47	Restek S.r.l. Via G. Miglioli 2/A 20063 Cernusco sul Naviglio ITALIË	48	Savi Technologie sp. z o.o. sp. k. Psary Wolnosci 20 51-180 Wroclaw POLEN
49	Sigma Aldrich Chimie sarl 80 Rue de Luzais 38070 Saint Quentin Fallavier FRANKRIJK	50	Sigma-Aldrich Chemie GmbH Riedstraße 2 89555 Steinheim DUITSLAND
51	Societe Air France Industries Aéroport de Paris 94290 Villeneuve le Roi FRANKRIJK	52	Solvay Fluor GmbH Hans-Boeckler-Allee 20 30173 Hannover DUITSLAND
53	Solvay France S.A. Immeuble Silex 2 9 Rue des Cuirassiers 69003 Lyon FRANKRIJK	54	Solvay Specialty Polymers Italy SpA Viale Lombardia 20 20021 Bollate ITALIË
55	Sterling Chemical Malta Limited Hal Far Industrial Estate HF 51 1504 Floriana MALTA	56	Sterling SpA Via della Carboneria 30 06073 Solomeo-Corciano PG ITALIË
57	Tazzetti SAU Calle Roma 2 28813 Torres de la Alameda SPANJE	58	Tazzetti SpA Corso Europa 600/A 10088 Volpiano ITALIË
59	Techlab SARL 4C La Tannerie 57072 Metz Cedex 3 FRANKRIJK	60	TEGA — Technische Gase und Gasetechnik GmbH Werner-von-Siemens-Str. 18 97076 Würzburg DUITSLAND
61	Ultra Scientific Italia srl Via Emilia 51/D 40011 Anzola dell'Emilia ITALIË	62	UTM Umwelt-Technik-Metallrecycling GmbH Alt-Herrenwyk 12 23569 Lübeck DUITSLAND
63	Valliscor Europa Limited City Quay 13-18 D02 ED70 Dublin IERLAND	64	Vatro-Servis d.o.o. Dravska 61 HR-42202 Trnovec Bartolovecki KROATIË

Gedaan te Brussel, 15 december 2022.

Voor de Commissie
Frans TIMMERMANS
Uitvoerend vicevoorzitter

BIJLAGE I

GROEPEN I en II

Overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1005/2009 aan importeurs toegewezen invoerquota voor de chloorfluorkoolstoffen 11, 12, 113, 114 en 115 en andere volledig gehalogeneerde chloorfluorkoolstoffen voor gebruik als grondstof en als technische hulpstof gedurende de periode van 1 januari tot en met 31 december 2023.

Onderneming

Abcr GmbH (DE)

Solvay Specialty Polymers Italy SpA (IT)

Tazzetti SAU (ES)

Tazzetti SpA (IT)

TEGA - Technische Gase und Gasetechnik GmbH (DE)

BIJLAGE II

GROEP III

Overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1005/2009 aan importeurs toegewezen invoerquota voor halonen voor gebruik als grondstof en voor kritische toepassingen gedurende de periode van 1 januari tot en met 31 december 2023.

Onderneming

A-Gas Deutschland GmbH (DE)
A-Gas Italia s.r.l. (IT)
Abcr GmbH (DE)
Arkema France (FR)
Ateliers Bigata SASU (FR)
BASF Agri-Production S.A.S. (FR)
BTC B.V. (NL)
EAF protect s.r.o. (CZ)
Gielle Industries di Luigi Galantucci (IT)
Hugen Maintenance for Aircraft B.V. (NL)
Hugen Reprocessing Company Dutch Halonbank bv (NL)
L'Hotellier SAS (FR)
Lufthansa Technik AG (DE)
Martec SpA (IT)
P.U. Poz-PLiszka Sp. z o.o. (PL)
Savi Technologie sp. z o.o. sp. k. (PL)
Societe Air France Industries (FR)
UTM Umwelt-Technik-Metallrecycling GmbH (DE)
Vatro-Servis d.o.o. (HR)

*BIJLAGE III***GROEP IV**

Overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1005/2009 aan importeurs toegewezen invoerquota voor tetrachloorkoolstof voor gebruik als grondstof en als technische hulpstof voor de periode van 1 januari tot en met 31 december 2023.

Onderneming

Abcr GmbH (DE)

Arkema France (FR)

Ceram Optec SIA (LV)

*BIJLAGE IV***GROEP V**

Overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1005/2009 aan importeurs toegewezen invoerquota voor 1,1,1-trichloorethaan voor gebruik als grondstof voor de periode van 1 januari tot en met 31 december 2023.

Onderneming

Arkema France (FR)

BIJLAGE V

GROEP VI

Overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1005/2009 aan importeurs toegewezen invoerquota voor methylbromide voor gebruik als grondstof gedurende de periode van 1 januari tot en met 31 december 2023.

Onderneming

Abcr GmbH (DE)

Euroapi France (FR)

GHC Gerling, Holz & Co. Handels GmbH (DE)

ICL Europe Cooperatief U.A. (NL)

Mebrom NV (BE)

Mebrom Technology NV (BE)

Sigma-Aldrich Chemie GmbH (DE)

*BIJLAGE VI***GROEP VII**

Overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1005/2009 aan importeurs toegewezen invoerquota voor broomfluorkoolwaterstoffen voor gebruik als grondstof gedurende de periode van 1 januari tot en met 31 december 2023.

Onderneming

Abcr GmbH (DE)

Euroapi France (FR)

Fermion oy (FI)

Hovione FarmaCiencia SA (PT)

R.P. Chem s.r.l. (IT)

Sterling Chemical Malta Limited (MT)

Sterling SpA (IT)

Valliscor Europa Limited (IE)

BIJLAGE VII

GROEP VIII

Overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1005/2009 aan importeurs toegewezen invoerquota voor chloorfluorkoolwaterstoffen voor gebruik als grondstof gedurende de periode van 1 januari tot en met 31 december 2023.

Onderneming

Abcr GmbH (DE)

Arkema France (FR)

Bayer AG (DE)

Chemours Netherlands B.V. (NL)

Dyneon GmbH (DE)

Solvay Fluor GmbH (DE)

Solvay France S.A (FR)

Solvay Specialty Polymers Italy SpA (IT)

Tazzetti SAU (ES)

Tazzetti SpA (IT)

*BIJLAGE VIII***GROEP IX**

Overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1005/2009 aan importeurs toegewezen invoerquota voor broomchloormethaan voor gebruik als grondstof gedurende de periode van 1 januari tot en met 31 december 2023.

Onderneming

Albemarle Europe SPRL (BE)

ICL Europe Cooperatief U.A. (NL)

Laboratorios Miret S.A. (ES)

Sigma-Aldrich Chemie GmbH (DE)

Valliscor Europa Limited (IE)

BIJLAGE IX

(Commercieel gevoelig — vertrouwelijk — niet voor publicatie)

—

BIJLAGE X

Ondernemingen die gemachtigd zijn om in 2023 gereguleerde stoffen te produceren of in te voeren voor analytische en laboratoriumtoepassingen

De quota gereguleerde stoffen die voor analytische en laboratoriumtoepassingen mogen worden gebruikt, worden toegewezen aan:

Onderneming
Abcr GmbH (DE)
AGC Pharma Chemicals Europe (ES)
Agilent Technologies Deutschland GmbH (DE)
Airsense Analytics GmbH (DE)
Arkema France (FR)
Bayer AG (DE)
Biovit d.o.o. (HR)
CPAChem Ltd (BG)
Daikin Refrigerants Frankfurt GmbH (DE)
Fot LTD (BG)
Gedeon Richter Plc. (HU)
I2 Analytical Limited sp. z o. o. Oddział w Polsce (PL)
Interscience B.V. (NL)
Labmix24 GmbH (DE)
Laboratory Supplies Ltd T/A Lennox (IE)
LGC Standards GmbH (DE)
Neochema GmbH (DE)
Philipps-Universität Marburg (DE)
Restek France (FR)
Restek GmbH (DE)
Restek S.r.l. (IT)
Sigma Aldrich Chimie sarl (FR)
Sigma-Aldrich Chemie GmbH (DE)
Solvay Fluor GmbH (DE)
Solvay France S.A (FR)
Solvay Specialty Polymers Italy SpA (IT)
Techlab SARL (FR)
Ultra Scientific Italia srl (IT)
Valliscor Europa Limited (IE)

BIJLAGE XI

(Commercieel gevoelig — vertrouwelijk — niet voor publicatie)

AANBEVELINGEN

AANBEVELING (EU) 2022/2510 VAN DE COMMISSIE

van 8 december 2022

tot vaststelling van een Europees beoordelingskader voor “inherent veilige en duurzame” chemische stoffen en materialen

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 292,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Europese Green Deal ⁽¹⁾ stelt vier onderling verbonden beleidsdoelstellingen vast voor de transitie naar een duurzame economie en samenleving: klimaatneutraliteit, bescherming van de biodiversiteit, circulaire economie en de ambitie om alle verontreiniging tot nul terug te dringen voor een gifvrij milieu.
- (2) De EU-strategie voor duurzame financiering ⁽²⁾ heeft tot doel de financiering van de transitie naar een duurzame economie te ondersteunen.
- (3) In de taxonomieverordening ⁽³⁾ zijn vier voorwaarden vastgesteld waaraan een economische activiteit moet voldoen om als ecologisch duurzaam te kunnen worden aangemerkt. Zij bevat ook zes milieudoelstellingen, waaronder de transitie naar een circulaire economie en de preventie en bestrijding van verontreiniging.
- (4) In haar mededeling “Strategie voor duurzame chemische stoffen — Op weg naar een gifvrij milieu” ⁽⁴⁾ (de “strategie voor chemische stoffen”) kondigde de Commissie aan dat zij criteria voor de “inherente veiligheid en duurzaamheid” zou ontwikkelen voor chemische stoffen en materialen. Ook zal de Commissie de lidstaten, de industrie en andere belanghebbenden stimuleren om prioriteit te geven aan innovatie teneinde tot bezorgdheid aanleiding gevende stoffen ⁽⁵⁾ zo veel mogelijk te vervangen in alle sectoren, of het nu gaat om textiel, materialen die met levensmiddelen in contact komen, informatie- en communicatietechnologie, bouwmaterialen, koolstofarme mobiliteit, batterijen of hernieuwbare energiebronnen.
- (5) Het Europees Parlement heeft een resolutie ⁽⁶⁾ over de strategie voor chemische stoffen aangenomen, waarin wordt benadrukt dat er criteria voor “inherente veiligheid en duurzaamheid” moeten worden ontwikkeld om verontreiniging te helpen voorkomen en beheersen, de detectie van gevaarlijke chemische stoffen in producten te verbeteren en hun vervanging door veiligere en duurzamere alternatieven te bevorderen. In de conclusies van de Raad van 15 maart 2021 over de strategie voor chemische stoffen ⁽⁷⁾ wordt de Commissie er ook toe opgeroepen om, onverwijld, in samenwerking met de lidstaten en in overleg met de belanghebbenden, geharmoniseerde, duidelijke en nauwkeurige definities op te stellen en waar passend, criteria of beginselen te ontwikkelen voor de concepten die van cruciaal belang zijn voor de doeltreffende uitvoering van de strategie voor chemische stoffen, zoals “inherent veilige en duurzame” chemische stoffen.
- (6) In het actieplan voor een circulaire economie ⁽⁸⁾ staat dat de Commissie de vervanging en eliminatie van gevaarlijke stoffen door middel van onderzoek en innovatie zal ondersteunen.

⁽¹⁾ COM(2019) 640 final.

⁽²⁾ COM(2021) 390 final.

⁽³⁾ Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088 (PB L 198 van 22.6.2020, blz. 13).

⁽⁴⁾ COM(2020) 667 final.

⁽⁵⁾ Zoals gedefinieerd in de strategie voor duurzame chemische stoffen (COM(2020) 667 final).

⁽⁶⁾ Resolutie van het Europees Parlement van 10 juli 2020 over de strategie voor duurzaam gebruik van chemische stoffen (2020/2531 (RSP)), https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0201_NL.pdf

⁽⁷⁾ Conclusies van de Raad 6941/21 van 15 maart 2021, EU-strategie voor duurzame chemische stoffen: tijd voor resultaten, <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6941-2021-INIT/nl/pdf>

⁽⁸⁾ COM(2020) 98 final.

- (7) In het EU-actieplan om alle verontreiniging van lucht, water en bodem tot nul terug te dringen ⁽⁹⁾ en in het voorstel voor een verordening betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten ⁽¹⁰⁾ wordt benadrukt dat ernaar wordt gestreefd te waarborgen dat chemische stoffen en materialen zo veilig en duurzaam mogelijk zijn door het ontwerp en tijdens hun levenscyclus, wat leidt tot niet-toxische materiaalcycli.
- (8) Een eerste sectorspecifieke verwijzing naar inherente veiligheid en duurzaamheid is te vinden in de EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel ⁽¹¹⁾. In de strategie wordt gewezen op het belang van de ontwikkeling van criteria voor “inherente veiligheid en duurzaamheid” voor chemische stoffen om de industrie te ondersteunen bij het vervangen, of, indien dat niet mogelijk is, het tot een minimum beperken van zorgwekkende stoffen in textielproducten te vervangen.
- (9) Ook de Europese burgers zien dat er nodig moet worden gehandeld. Uit een Eurobarometer-enquête uit 2020 ⁽¹²⁾ blijkt dat 84 % van de Europeanen bezorgd is over de impact op hun gezondheid van chemische stoffen die aanwezig zijn in alledaagse producten, en dat 90 % bezorgd is over de impact van chemische stoffen op het milieu.
- (10) Er zijn momenteel al honderden stoffen geïdentificeerd als zeer zorgwekkende stoffen uit hoofde van Verordening (EG) nr. 1907/2006 betreffende de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (Reach) ⁽¹³⁾, en er zouden er nog veel meer onder de definitie van tot bezorgdheid aanleiding gevende stoffen kunnen vallen zoals die in het voorstel voor een verordening betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten is geformuleerd ⁽¹⁴⁾.
- (11) Voor een succesvolle overgang naar chemische stoffen en materialen die “inherent veilig en duurzaam” zijn, is een gemeenschappelijk begrip van veiligheids- en duurzaamheidsaspecten nodig ⁽¹⁵⁾. Daarom moet een Europees beoordelingskader voor “inherent veilige en duurzame” chemische stoffen en materialen worden ontwikkeld, dat ook de vaststelling van veiligheids- en duurzaamheidscriteria ondersteunt, zodat de samenhang tussen actoren, sectoren en waardeketens wordt gewaarborgd.
- (12) Het beoogde kader moet het mogelijk maken de veiligheid en duurzaamheid van chemische stoffen en materialen gedurende hun hele levenscyclus uitvoerig te beoordelen en het ontwerp, de ontwikkeling, de productie en het gebruik van chemische stoffen en materialen te ondersteunen die een wenselijke functie of dienst leveren en tegelijkertijd veilig en duurzaam zijn. De toepassing van het kader maakt het mogelijk om criteria voor “inherente veiligheid en duurzaamheid” te definiëren, die ertoe moeten bijdragen hoge normen vast te stellen voor de veiligheid en duurzaamheid van chemische stoffen en materialen.
- (13) De overzichtspublicatie over dimensies, aspecten, methoden, indicatoren en instrumenten op het gebied van veiligheid en duurzaamheid ⁽¹⁶⁾ die aan de basis van de bijlage bij deze aanbeveling ligt, heeft weliswaar betrekking op een aantal aanvullende sociaal-economische duurzaamheidsaspecten, maar is voornamelijk gericht op de veiligheid van chemische stoffen en de ecologische duurzaamheid. Beoordelingen van sociaal-economische aspecten die verder gaan dan die welke reeds in aanmerking zijn genomen, kunnen noodzakelijk zijn om aanvullende informatie te verkrijgen en beter geïnformeerde beslissingen mogelijk te maken, met name bij het bevorderen van vervanging. Met dergelijke overwegingen kan, waar relevant, rekening worden gehouden bij de toepassing van het kader.
- (14) Het doel van het beoogde kader voor “inherente veiligheid en duurzaamheid” is een voortrekkersrol te spelen bij onderzoek en innovatie en de toepassing van de recentste wetenschappelijke kennis te bevorderen om te voldoen aan de hoogste ambitieniveaus wat betreft veiligheid en duurzaamheid op het gebied van innovatie.

⁽⁹⁾ COM(2021) 400 final.

⁽¹⁰⁾ COM(2022) 142 final.

⁽¹¹⁾ COM(2022) 141 final.

⁽¹²⁾ Eurobarometer-enquête (2020) Houdingen van de Europese burgers tegenover het milieu — maart 2020, <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2257>

⁽¹³⁾ <https://echa.europa.eu/candidate-list-table>

⁽¹⁴⁾ COM(2022) 142 final.

⁽¹⁵⁾ Europese Commissie 2021, Mapping study for the development of Sustainable by Design criteria, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/f679c200-a314-11eb-9585-01aa75ed71a1/language-en>

⁽¹⁶⁾ Caldeira, C., et al. Safe and Sustainable by Design chemicals and materials. Review of safety and sustainability dimensions, aspects, methods, indicators, and tools, EUR 30991 EN, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, Luxemburg, 2022, ISBN 978-92-76-47560-6 (online), doi:10.2760/879069 (online), JRC127109.

- (15) Het kader moet zich ontwikkelen tot een mondiaal referentiekader voor innovatie als het erom gaat de groene industriële transitie te verwezenlijken; zo veel mogelijk vervanging te realiseren voor de productie en het gebruik van tot bezorgdheid aanleiding gevende stoffen; het gebruik van duurzame hulpbronnen en grondstoffen voor de productie van chemische stoffen en materialen te bevorderen; de effecten van de productie en het gebruik van chemische stoffen en materialen gedurende hun hele levenscyclus op het klimaat, het milieu en de menselijke gezondheid tot een minimum te beperken; en de investeringen van de industrie en de overheid op het gebied van onderzoek en innovatie (O&I) in de juiste richting te sturen.
- (16) In deze aanbeveling wordt een Europees kader voor “inherente veiligheid en duurzaamheid” voorgesteld als referentiepunt voor de lidstaten, de industrie, de academische wereld, onderzoeks- en technologieorganisaties (RTO's) en instanties die benchmarks voor veilige en duurzame chemische stoffen en materialen aanbieden.
- (17) In deze aanbeveling wordt een testperiode voor het kader vastgesteld, waarbij voor de lidstaten en belanghebbenden tijdens deze testperiode voorzien wordt in een vrijwillig verslagleggingsmechanisme. Een proces voor de herziening van het kader zal uiterlijk aan het einde van de testperiode in gang worden gezet. Op basis van de feedback die tijdens de testperiode is verzameld, zal de Commissie overwegen om aanvullende veiligheids- en milieuaspecten in de beoordeling op te nemen, evenals aspecten van economische en sociale duurzaamheid, indien relevant.
- (18) Zoals in de strategie voor chemische stoffen wordt benadrukt, zullen toegenomen publieke en private investeringen in veilige en duurzame chemische stoffen en een groter innovatievermogen van de chemische industrie van vitaal belang zijn om nieuwe oplossingen te ontwikkelen en zowel de groene als de digitale transitie te ondersteunen. Met de visie voor 2030 die aan deze aanbeveling ten grondslag ligt, moet er dan ook voor worden gezorgd dat in de toekomst Europese, nationale en internationale initiatieven voor veilige en duurzame chemische stoffen en materialen worden ontplooid die op het voorgestelde kader zijn gebaseerd. De Commissie zal deze aanbeveling in het kader van internationale fora onder de aandacht brengen.
- (19) Om stimulansen te bieden voor het testen van het kader en in het bijzonder om tot bezorgdheid aanleiding gevende stoffen aan te pakken, zal de Commissie de testperiode ondersteunen. Dit zal met name gebeuren via acties uit hoofde van het kaderprogramma Horizon Europa voor de ontwikkeling van “inherent veilige en duurzame” chemische stoffen en materialen, en de ontwikkeling en verbetering van testmethoden en beoordelingsinstrumenten om de beoordelingsmogelijkheden die het kader biedt, verder uit te breiden.
- (20) De Commissie heeft ook een strategisch onderzoeks- en innovatieplan voor veilige en duurzame chemische stoffen en materialen ⁽¹⁷⁾ ontwikkeld, waarin belangrijke onderzoeks- en innovatiegebieden in de levenscyclus (ontwerp, productie, gebruik en verwijdering/recycling/sanering) van chemische stoffen en materialen in kaart worden gebracht om de industriële transitie naar veilige en duurzame chemische stoffen en materialen op Europees en nationaal niveau te vergemakkelijken en te ondersteunen.
- (21) De Commissie is zich bewust van de gegevens die nodig zijn om het beoogde kader uit te voeren en zal zich daarom blijven inzetten voor vindbare, toegankelijke, interoperabele en herbruikbare gegevens (FAIR-gegevens). De Commissie ontwikkelt ook een gemeenschappelijke dataplatform van de EU over chemische stoffen ⁽¹⁸⁾ om het delen, de toegankelijkheid en het hergebruik van bestaande gegevens die in rechtshandelingen van de Unie met betrekking tot chemische stoffen worden gebruikt, te vergemakkelijken.
- (22) Deze aanbeveling is in overeenstemming met het subsidiariteitsbeginsel, aangezien het beoogde kader voor “inherente veiligheid en duurzaamheid” beantwoordt aan de behoeften van de Europese onderzoeksruimte en de eengemaakte markt voor chemische stoffen en materialen, waar behoefte bestaat aan een gemeenschappelijke visie op Europees niveau inzake de veiligheid en duurzaamheid van chemische stoffen en materialen. Zij is tevens in overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel, aangezien de vaststelling van het kader langs een juridisch niet-bindende weg wordt gecombineerd met een testperiode, zonder afbreuk te doen aan bestaande of toekomstige wetgeving (van de Unie) inzake chemische stoffen en materialen,

⁽¹⁷⁾ Europese Commissie, Strategic Research and Innovation Plan for Safe and Sustainable Chemicals and Materials, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2022, ISBN 978-92-76-49115-6, doi 10.2777/876851.

⁽¹⁸⁾ COM(2020) 667 final.

HEEFT DE VOLGENDE AANBEVELING VASTGESTELD:

1. DOEL EN TOEPASSINGSGEBIED

- 1.1. In deze aanbeveling wordt voorgesteld een Europees kader voor “inherent veilige en duurzame” chemische stoffen en materialen vast te stellen voor O&I-activiteiten. De details van de testperiode en het kader, gebaseerd op technische verslagen van het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek van de Commissie ⁽¹⁹⁾ ⁽²⁰⁾, zijn opgenomen in de bijlage bij deze aanbeveling.
- 1.2. Het beoogde kader bestaat uit methoden om de veiligheids- en duurzaamheidsaspecten van een chemische stof of materiaal te beoordelen. De resultaten van de toepassing van het kader zullen het mogelijk maken criteria voor “inherente veiligheid en duurzaamheid” vast te stellen, met inbegrip van op basis van de verkregen resultaten ontwikkelde scoresystemen en drempelwaarden. Parallel aan de herziening van het kader zal het proces van de vaststelling van criteria worden gestart. Het doel van deze aanbeveling is om de aanzet te geven tot het testen van het beoordelingskader en feedback te krijgen voor verbeteringen van de relevantie, betrouwbaarheid en operabiliteit.
- 1.3. Deze aanbeveling is gericht tot de lidstaten, de industrie, met inbegrip van kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's), de academische wereld en organisaties voor onderzoek en technologie (RTO's) die bijdragen tot of werken aan de ontwikkeling van chemische stoffen en materialen. Zij worden ertoe opgeroepen het kader toe te passen in hun O&I-programma's en -activiteiten op het gebied van chemische stoffen of materialen. Ook worden zij aangemoedigd om in relevante beleids- of strategiedocumenten naar het kader te verwijzen.
- 1.4. De lidstaten, de industrie, de academische wereld en de RTO's moeten er ook voor zorgen dat de bij de toepassing van het kader geproduceerde en gebruikte methoden, modellen en gegevens overeenstemmen met de FAIR-gegevensbeginselen (vindbaar, toegankelijk, interoperabel en herbruikbaar).

2. TOEPASSINGSMOGELIJKHEDEN VOOR DE LIDSTATEN

De lidstaten worden aangemoedigd om:

- 2.1. het kader te promoten in hun nationale O&I-programma's, en zo de testperiode te ondersteunen met toepassingen en praktijkvoorbeelden;
- 2.2. de beschikbaarheid van hoogwaardige FAIR-gegevens voor de beoordeling van veiligheid en duurzaamheid te vergroten door dit aspect op te nemen in hun nationale O&I-programma's en, indien relevant, in daarmee verband houdend beleid;
- 2.3. de verbetering van beoordelingsmethoden, -modellen en -instrumenten te ondersteunen en nieuwe ter beschikking te stellen om in het kader te worden geïntegreerd teneinde de beoordeling van veiligheid en duurzaamheid te verbeteren;
- 2.4. de ontwikkeling van onderwijsprogramma's te ondersteunen om ervoor te zorgen dat de vaardigheden die nodig zijn om het kader uit te voeren, worden aangeleerd.

3. TOEPASSINGSMOGELIJKHEDEN VOOR DE INDUSTRIE, DE ACADEMISCHE WERELD en RTO's:

De industrie (met inbegrip van kmo's), de academische wereld en RTO's worden aangemoedigd om:

- 3.1. het kader toe te passen in hun O&I-processen voor de ontwikkeling van chemische stoffen of materialen, en zo de testperiode te ondersteunen;
- 3.2. FAIR-gegevens van hoge kwaliteit beschikbaar te stellen voor de beoordeling van veiligheid en duurzaamheid, zonder de intellectuele-eigendomsrechten en, indien relevant, beveiligingsoverwegingen te omzeilen;

⁽¹⁹⁾ Caldeira C., Farcas L., Moretti, C., et al. Safe and Sustainable by Design chemicals and materials. Review of safety and sustainability dimensions, aspects, methods, indicators, and tools, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, Luxemburg, 2022, ISBN 978-92-76-47560-6, doi:10.2760/879069.

⁽²⁰⁾ Caldeira C., Farcas L., Garmendia, I., et al., Safe and sustainable by design chemicals and materials: Framework for the definition of safe and sustainable by design criteria for chemicals and materials, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, Luxemburg, 2022, ISBN 978-92-76-53264-4, doi: 10.2760/487955.

- 3.3. de ontwikkeling en het ter beschikking stellen van nieuwe beoordelingsmethoden, -modellen en -instrumenten die in het kader kunnen worden geïntegreerd, te ondersteunen teneinde de beoordeling van veiligheid en duurzaamheid te verbeteren;
- 3.4. de ontwikkeling van beroepsopleidingen en onderwijsprogramma's te ondersteunen om ervoor te zorgen dat de vaardigheden die nodig zijn om het kader uit te voeren, worden aangeleerd.
4. VERSLAGLEGGING OVER DE UITVOERING VAN DE AANBEVELING
- 4.1. De lidstaten, de industrie, de academische wereld en de RTO's worden aangemoedigd om tijdens de testperiode aan de Commissie verslag uit te brengen over de uitvoering van deze aanbeveling.
- 4.2. Om deze verslaglegging te vergemakkelijken, zal de Commissie hun een rapportagemodel ter beschikking stellen. De verstrekte informatie moet het volgende omvatten:
- de wijze waarop de lidstaten, de industrie, universiteiten en RTO's het kader toepassen in hun O&I-programma's en activiteiten en daarbuiten;
 - initiatieven en praktijkvoorbeelden voor het testen van het kader;
 - initiatieven voor de ontwikkeling van nieuwe methoden, modellen en instrumenten voor de beoordeling van veiligheid en duurzaamheid en de wijze waarop de resultaten daarvan kunnen worden geraadpleegd en gebruikt;
 - initiatieven voor de ontwikkeling van "inherent veilige en duurzame" chemische stoffen en materialen;
 - beoordelingsverslagen met daarin de tijdens het testen van het kader verkregen resultaten;
 - problemen en knelpunten die bij de toepassing van het kader zijn vastgesteld;
 - informatie over het instellen van scoresystemen en drempelwaarden die de vaststelling van criteria voor "inherente veiligheid en duurzaamheid" kunnen vergemakkelijken binnen een herzien kader.

Gedaan te Brussel, 8 december 2022.

Voor de Commissie
Mariya GABRIEL
Lid van de Commissie

BIJLAGE

Kader voor de toekomstige definitie van criteria voor inherente veiligheid en duurzaamheid en de procedure voor de beoordeling van chemische stoffen en materialen

Inhoudsopgave

	<i>Bladzijde</i>
1. Beginselen die ten grondslag liggen aan het kader voor inherente veiligheid en duurzaamheid	184
2. Kenmerken en structuur van het kader	184
3. Fase 1: Leidende (her)ontwerpbeginselen	185
4. Fase 2: Veiligheids- en duurzaamheidsbeoordeling	188
4.1. Gevarenbeoordeling (stap 1)	190
4.2. Met de menselijke gezondheid en de veiligheid verband houdende aspecten van productie en verwerking (stap 2) ..	193
4.3. Met de menselijke gezondheid en het milieu verband houdende aspecten van de uiteindelijke toepassingsfase (stap 3)	199
4.4. Beoordeling van de ecologische duurzaamheid (stap 4)	199
5. Beoordelingsprocedure en verslaglegging	204
6. Overzicht van gegevensbronnen ter ondersteuning van de veiligheids- en duurzaamheidsbeoordeling	205

1. Beginselen die ten grondslag liggen aan het kader voor inherente veiligheid en duurzaamheid

Er is een reeks beginselen vastgesteld voor de ontwikkeling van het nieuwe kader voor “inherent veilige en duurzame” (“safe and sustainable by design”, SSbD) chemische stoffen en materialen.

- Een hiërarchie vaststellen waarin veiligheid op de eerste plaats komt, om onwenselijke vervangingen te voorkomen.
- Uitsluitingscriteria vaststellen voor het ontwerp van chemische stoffen en materialen om duurzaam onderzoek en duurzame innovatie te stimuleren, niet alleen op basis van gegevens waarnaar wordt verwezen in de voorschriften van de EU-wetgeving inzake chemische stoffen, maar ook op basis van gegevens die buiten het toepassingsgebied van die voorschriften vallen.
- De nadruk leggen op het iteratief minimaliseren van de milieudruk door gebruik te maken van dynamische grens- en drempelwaarden, zodat het kader een instrument wordt voor het beheer van verbeteringen in het gehele innovatieproces.
- Zorgen voor een optimaal gebruik van de beschikbare gegevens over schadelijke effecten. Elke (nieuwe) chemische stof of elk (nieuw) materiaal moet worden vergeleken met het volledige spectrum van structureel of functioneel vergelijkbare stoffen om het verwachte potentieel voor negatieve gevolgen voor de menselijke gezondheid of het milieu te beoordelen.
- Informatie verstrekken over de SSbD-acties die in de hele toeleveringsketen zijn genomen; alle relevante en niet-vertrouwelijke gegevens beschikbaar stellen in een vindbaar, toegankelijk, interoperabel en herbruikbaar (FAIR) formaat, voor meer transparantie en verantwoording en een betere nakoming van de zorgvuldigheidsplicht.
- De toepassing van een samenhangend kader door de verschillende belanghebbenden, met inbegrip van de industrie en beleidsmakers, bevorderen.

2. Kenmerken en structuur van het kader

Het voorgestelde SSbD-kader voorziet in een algemene aanpak voor de beoordeling en vaststelling van veiligheids- en duurzaamheidscriteria voor chemische stoffen en materialen, gedurende het hele innovatieproces. Het kan worden toegepast op de ontwikkeling van nieuwe chemische stoffen en materialen of op de herbeoordeling van bestaande chemische stoffen en materialen. In het geval van bestaande chemische stoffen en materialen kan het kader worden toegepast: i) om door middel van een evaluatie van alternatieve processen het opnieuw ontwerpen van de productieprocessen van deze chemische stoffen en materialen te ondersteunen teneinde die veiliger en duurzamer te maken, of ii) om deze chemische stoffen en materialen te vergelijken aan de hand van de SSbD-criteria (bv. voor innovatie door middel van vervanging door beter presterende chemische stoffen of materialen, of voor de selectie voor downstreamtoepassingen).

Het kader bestaat uit een (her)ontwerpfase en een veiligheids- en duurzaamheidsbeoordeling voor de verschillende stappen in de levenscyclus van een chemische stof of een materiaal, rekening houdend met functionaliteit en eindgebruik. Hoewel het kader de veiligheid en duurzaamheid van producten niet beoordeelt, gaat het wel in op de manier waarop de chemische stoffen of materialen in producten worden gebruikt.

Het SSbD-kader bestaat uit de volgende twee componenten:

1. een **(her)ontwerpfase** waarin leidende ontwerpbeginselen worden voorgesteld ter ondersteuning van de ontwikkeling van inherent veilige en duurzame chemische stoffen en materialen;
2. een **veiligheids- en duurzaamheidsbeoordelingsfase** waarin de veiligheid en duurzaamheid van de chemische stof of het materiaal in kwestie worden beoordeeld.

Het SSbD-kader kan helpen bij de verschillende fasen van het innovatieproces (ontwerp, planning, experimentele tests en prototyping) waarin besluiten worden genomen om de innovatieaanpak voort te zetten, op te geven of te optimaliseren. De veiligheids- en duurzaamheidsbeoordeling moet zo vroeg mogelijk in het innovatieproces beginnen om ervoor te zorgen dat SSbD-beginselen worden toegepast op het ontwerp van een chemische stof of materiaal. Daarna moet de beoordeling iteratief worden uitgevoerd, in de daaropvolgende ontwikkelingsstadia, naarmate geleidelijk meer informatie beschikbaar komt. Het kader moet flexibel kunnen worden uitgevoerd, om de afstemming met horizontale of productspecifieke wetgeving of met vrijstellingsregelingen te waarborgen.

De voorgestelde veiligheids- en duurzaamheidsbeoordeling volgt een hiërarchische benadering waarbij eerst de veiligheidsaspecten in aanmerking worden genomen, alvorens naar de duurzaamheidsaspecten wordt gekeken.

De eerste stap bestaat erin de veiligheid te waarborgen door chemische stoffen of materialen met bepaalde gevaarlijke eigenschappen (zowel voor de menselijke gezondheid als voor het milieu) als inherent niet-duurzaam te beschouwen, zelfs als het ontwerp ervan overeenstemt met aanbevolen ontwerpbeginselen of zij relatief geringe milieueffecten hebben. Als de chemische stof of het materiaal in kwestie aan de minimale veiligheidscriteria voldoet, kan worden doorgegaan met de beoordeling van ecologische duurzaamheidsaspecten. In toekomstige toepassingen van het kader kunnen in het kader van een aanvullende beoordeling ook sociaal-economische duurzaamheidsaspecten worden geëvalueerd.

Deze gefaseerde aanpak is bedoeld om de lasten in verband met de beoordeling te verminderen, aangezien in de eerste stappen wordt voorgesteld om "onoverkomelijke" problemen op te sporen. Als bij de beoordeling van een chemische stof of een materiaal bijvoorbeeld veiligheidsbezwaren aan het licht komen, dan zou pas een levenscyclusbeoordeling ("life cycle assessment", LCA) worden uitgevoerd nadat deze zijn aangepakt, bijvoorbeeld door te bepalen of de veiligheidsbezwaren met risicobeheersmaatregelen kunnen worden aangepakt. Afhankelijk van de werkmethode van de afzonderlijke organisaties kunnen de verschillende stappen echter gelijktijdig worden uitgevoerd.

3. Fase 1: Leidende (her)ontwerpbeginselen

Het SSbD-kader heeft betrekking op drie niveaus van het ontwerp:

- 1) moleculair ontwerp, om nieuwe chemische stoffen en materialen te ontwerpen op basis van hun chemische structuur;
- 2) procesontwerp, om het productieproces veiliger en duurzamer te maken, zowel voor chemische stoffen en materialen die worden ontwikkeld als voor bestaande chemische stoffen en materialen;
- 3) productontwerp, waarbij de resultaten van de SSbD-beoordeling als grondslag dienen voor de selectie van de chemische stoffen of materialen waarmee de functionele vereisten van het eindproduct waarin zij worden gebruikt, kunnen worden vervuld.

Het doel van deze fase is richtsnoeren te verstrekken over de beginselen die in de (her)ontwerpfase in aanmerking moeten worden genomen om de kans op een succesvol resultaat van de veiligheids- en duurzaamheidsbeoordeling zo groot mogelijk te maken. In deze fase moeten het doel, het toepassingsgebied en de systeemgrenzen worden vastgesteld, aan de hand waarvan de parameters voor de beoordeling van de chemische stof of het materiaal in kwestie worden bepaald. Daarbij wordt bijvoorbeeld beslist of een mengsel als één element of als verschillende bestanddelen van mengsels wordt beoordeeld. De inachtneming van deze beginselen wil nog niet zeggen dat het mogelijk is om conclusies te trekken over de veiligheids- en duurzaamheidsprestaties van de chemische stoffen en materialen in kwestie. Daarvoor is in de volgende fase een beoordeling van de veiligheid en duurzaamheid nodig.

De ontwerpbeginselen zijn samengevat in tabel 1 (het betreft een niet-uitputtende lijst). Zij zijn afgeleid van bestaande beste praktijken, zoals de beginselen voor groene chemie ⁽¹⁾, de beginselen voor groene ingenieurswetenschap ⁽²⁾, de criteria voor chemie op basis van duurzaamheid ⁽³⁾, de “gouden regels” van het Duitse milieuagentschap (UBA) ⁽⁴⁾, en de beginselen voor chemie op basis van circulariteit ⁽⁵⁾. Ook andere beginselen op basis van die beste praktijken kunnen in aanmerking worden genomen.

Tabel 1

Niet-uitputtende lijst van leidende ontwerpbeginselen, de bijbehorende definities en voorbeelden van acties in de (her)ontwerpfase

Ontwerpbeginsel	Definitie	Voorbeelden van acties
Materiaalefficiëntie	Alle chemische stoffen of materialen die in een proces worden gebruikt, in het eindproduct opnemen of deze in het kader van het proces volledig terugwinnen, waardoor minder grondstoffen worden gebruikt en minder afvalstoffen worden geproduceerd.	De opbrengst tijdens de reactie maximaliseren om het verbruik van chemische stoffen of materialen te verminderen. Grotere hoeveelheden niet-gereageerde chemische stoffen of materialen terugwinnen. Materialen en processen selecteren die de productie van afvalstoffen tot een minimum beperken. Vaststellen waar kritieke grondstoffen worden gebruikt ⁽¹⁾ , teneinde dit gebruik zo veel mogelijk te beperken of deze grondstoffen te vervangen.
Het gebruik van gevaarlijke chemische stoffen of materialen tot een minimum beperken	De functionaliteit van producten behouden maar tegelijkertijd het gebruik van gevaarlijke chemische stoffen of materialen waar mogelijk beperken of volledig vermijden. De beste technologie gebruiken om blootstelling in alle stadia van de levenscyclus van een chemische stof of materiaal te voorkomen.	Het gebruik van gevaarlijke chemische stoffen of materialen in productieprocessen verminderen of beëindigen. Productieprocessen opnieuw ontwerpen om het gebruik van gevaarlijke chemische stoffen/materialen tot een minimum te beperken. Gevaarlijke chemische stoffen of materialen uit eindproducten elimineren.

⁽¹⁾ Anastas, P., en Warner, J. (1998), Green Chemistry: Theory and Practice, Oxford University Press, New York, blz. 30.

⁽²⁾ Anastas, P. T. en Zimmerman, J. B. (2003), “Peer Reviewed: Design Through the 12 Principles of Green Engineering”, Environmental Science & Technology 37(5), 94A-101A: <https://doi.org/10.1021/es032373g>

⁽³⁾ UBA (2009), “Sustainable Chemistry: Positions and Criteria of the Federal Environment Agency”, blz. 6; <https://www.umweltbundesamt.de/en/publikationen/sustainable-chemistry>

⁽⁴⁾ UBA (2016), “Guide on sustainable chemicals — A decision tool for substance manufacturers, formulators and end users of chemicals”: <https://www.umweltbundesamt.de/en/publikationen/guide-on-sustainable-chemicals>

⁽⁵⁾ Keijer, T., Bakker, V., Slootweg, J. C. (2019), “Circular chemistry to enable a circular economy”, Nature chemistry 11(3), blz. 190-195: <https://doi.org/10.1038/s41557-019-0226-9>

Ontwerpbeginself	Definitie	Voorbeelden van acties
Ontwerp voor energie-efficiëntie	De energie minimaliseren die wordt gebruikt voor de productie en het gebruik van een chemische stof of materiaal in het productieproces en/of in de toeleveringsketen.	(Productie)processen selecteren of ontwikkelen die: a. gebruikmaken van alternatieve en minder energie-intensieve productie/scheidings-technieken; b. het hergebruik van energie maximaliseren (bv. integratie van warmtenetten en warmtekrachtkoppeling); c. minder productiestappen hebben; d. katalysatoren, met inbegrip van enzymen, gebruiken; e. inefficiënties verminderen en beschikbare restenergie in het proces benutten of volgens reactietrajecten met lagere temperaturen verlopen.
Hernieuwbare bronnen gebruiken	Hulpbronnen behouden door middel van gesloten kringlopen van hulpbronnen of door gebruik te maken van hernieuwbare materialen en energiebronnen.	Het gebruik bevorderen van grondstoffen die: a. hernieuwbaar zijn; b. circulair zijn; c. niet leiden tot concurrentie om grond; d. geen negatieve gevolgen hebben voor de biodiversiteit, of van processen die: a. gebruikmaken van hernieuwbare energiebronnen met koolstofarme emissies en zonder nadelige gevolgen voor de biodiversiteit.
Gevaarlijke emissies voorkomen en vermijden	Technologieën toepassen om gevaarlijke emissies of de uitstoot van verontreinigende stoffen in het milieu tot een minimum te beperken of te vermijden.	Materialen of processen selecteren die: a. de productie van gevaarlijke afvalstoffen en gevaarlijke bijproducten tot een minimum beperken; b. het optreden van emissies (bv. vluchtige organische stoffen, totale emissie van organische koolstof, verzuring en eutrofiëring veroorzakende verontreinigende stoffen en zware metalen) tot een minimum beperken.
Ontwerpen voor het einde van de levensduur	Chemische stoffen en materialen zodanig ontwerpen dat zij, zodra zij hun doel hebben gediend, uiteenvallen tot chemische stoffen die geen enkel risico vormen voor het milieu of de mens. Chemische stoffen en materialen zodanig ontwerpen dat zij geschikt zijn voor hergebruik, afvalinzameling, sortering en recycling/upcycling.	Het gebruik vermijden van chemische stoffen of materialen die processen aan het einde van de levensduur, zoals recycling, belemmeren. Materialen selecteren die: a. duurzamer zijn (langere levensduur en minder onderhoud); b. gemakkelijk te scheiden en te sorteren zijn; c. ook na gebruik waardevol (commercieel interessant) blijven; d. volledig biologisch afbreekbaar zijn wanneer het toepassingen betreft die onvermijdelijk leiden tot lozing in het milieu of afvalwater.

Ontwerpbeginsel	Definitie	Voorbeelden van acties
Rekening houden met de gehele levenscyclus	De ontwerpbeginselen toepassen op de gehele levenscyclus, van de toeleveringsketen van grondstoffen tot het einde van de levensduur van het eindproduct.	De volgende maatregelen overwegen: <ul style="list-style-type: none"> a. gebruik van herbruikbare verpakkingen voor de te beoordelen chemische stof of het te beoordelen materiaal en voor chemische stoffen of materialen in de toeleveringsketen daarvan; b. energie-efficiënte logistiek (bv. vermindering van de vervoerde hoeveelheden, gebruik van andere vervoermiddelen); c. vermindering van de vervoersafstanden in de toeleveringsketen

(¹) https://ec.europa.eu/growth/sectors/raw-materials/areas-specific-interest/critical-raw-materials_nl

4. Fase 2: Veiligheids- en duurzaamheidsbeoordeling

Zodra de ontwerpbeginselen zijn vastgelegd, volgt de fase van de veiligheids- en duurzaamheidsbeoordeling, die uit vier stappen bestaat. De eerste drie stappen hebben voornamelijk betrekking op verschillende aspecten van de veiligheid van chemische stoffen of materialen. Deze drie stappen bouwen voort op de kennis die is opgedaan met de bestaande EU-wetgeving inzake chemische stoffen, zoals Verordening (EG) nr. 1907/2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (Reach-verordening), Verordening (EG) nr. 1272/2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking (CLP-verordening) of Richtlijn 89/391/EEG inzake veiligheid en gezondheid op het werk, en die is aangepast met het oog op de toepassing van SSbD op het gebied van O&I. De vierde stap heeft betrekking op het milieuaspect van duurzaamheid. Afhankelijk van de wijze waarop het SSbD-kader wordt toegepast, kan het ook de moeite waard zijn om sociaal-economische aspecten van duurzaamheid te beoordelen — bijvoorbeeld als extra element ter aanvulling van de centrale veiligheids- en duurzaamheidsbeoordeling bij de toekomstige toepassing van het kader.

Hoewel zij achtereenvolgens worden gepresenteerd, kunnen de vier stappen parallel worden uitgevoerd, aangezien informatie beschikbaar komt op verschillende momenten in de levenscyclus van de chemische stof of het materiaal in kwestie, en al naargelang de chemische stof die of het materiaal dat wordt beoordeeld, nieuw is of al bestond.

Elke stap omvat aspecten die met behulp van indicatoren kunnen worden gemeten. De indicatoren worden beoordeeld aan de hand van de in het kader voorgestelde methoden. Voor de toepassing van het kader kan een criterium bestaan uit een aspect met een beoordelingsmethode en een minimumdrempelwaarde of streefwaarden (waarop een beslissing over de veiligheid of duurzaamheid van een chemische stof of materiaal kan worden gebaseerd). In dit stadium zijn er drempelwaarden voor stap 1 beschikbaar, aangezien deze zijn vastgesteld in de EU-wetgeving inzake chemische stoffen (de CLP- en Reach-verordeningen).

In dit stadium is het SSbD-kader alleen toepasbaar in de innovatiefase van de ontwikkeling van chemische stoffen en materialen, zoals uiteengezet in fase 1; het doet geen afbreuk aan de wettelijke verplichtingen van de Unie voor chemische stoffen en materialen.

Stap 1 — Gevarenbeoordeling (intrinsieke eigenschappen)

In deze stap wordt gekeken naar de intrinsieke eigenschappen van de chemische stof of het materiaal om inzicht te krijgen in het gevarenprofiel (⁶) ervan (gevaren voor de menselijke gezondheid, milieugevaren en fysieke gevaren), alvorens de veiligheid tijdens de productie, de verwerking en het gebruik ervan te beoordelen.

Stap 2 — Met de menselijke gezondheid en de veiligheid verband houdende aspecten van productie en verwerking

In deze stap worden de met de menselijke gezondheid en de veiligheid verband houdende aspecten van de productie en de verwerking van de chemische stof of het materiaal in kwestie beoordeeld. Onder “productie” wordt het productieproces verstaan, vanaf de winning van grondstoffen tot de productie van de chemische stof of het materiaal, met inbegrip van recycling of afvalbeheer.

Het doel is na te gaan of de productie en verwerking van de chemische stof of het materiaal in kwestie risico's voor werknemers oplevert die in overeenstemming zijn met de EU-richtlijnen inzake gezondheid en veiligheid op het werk, dan wel risico's die die richtlijnen overschrijden.

(⁶) Een gevaar wordt gedefinieerd als een eigenschap of een reeks eigenschappen die een stof gevaarlijk maakt (definitie afkomstig van het terminologieportaal van ECHA <https://echa-term.echa.europa.eu/nl/home>).

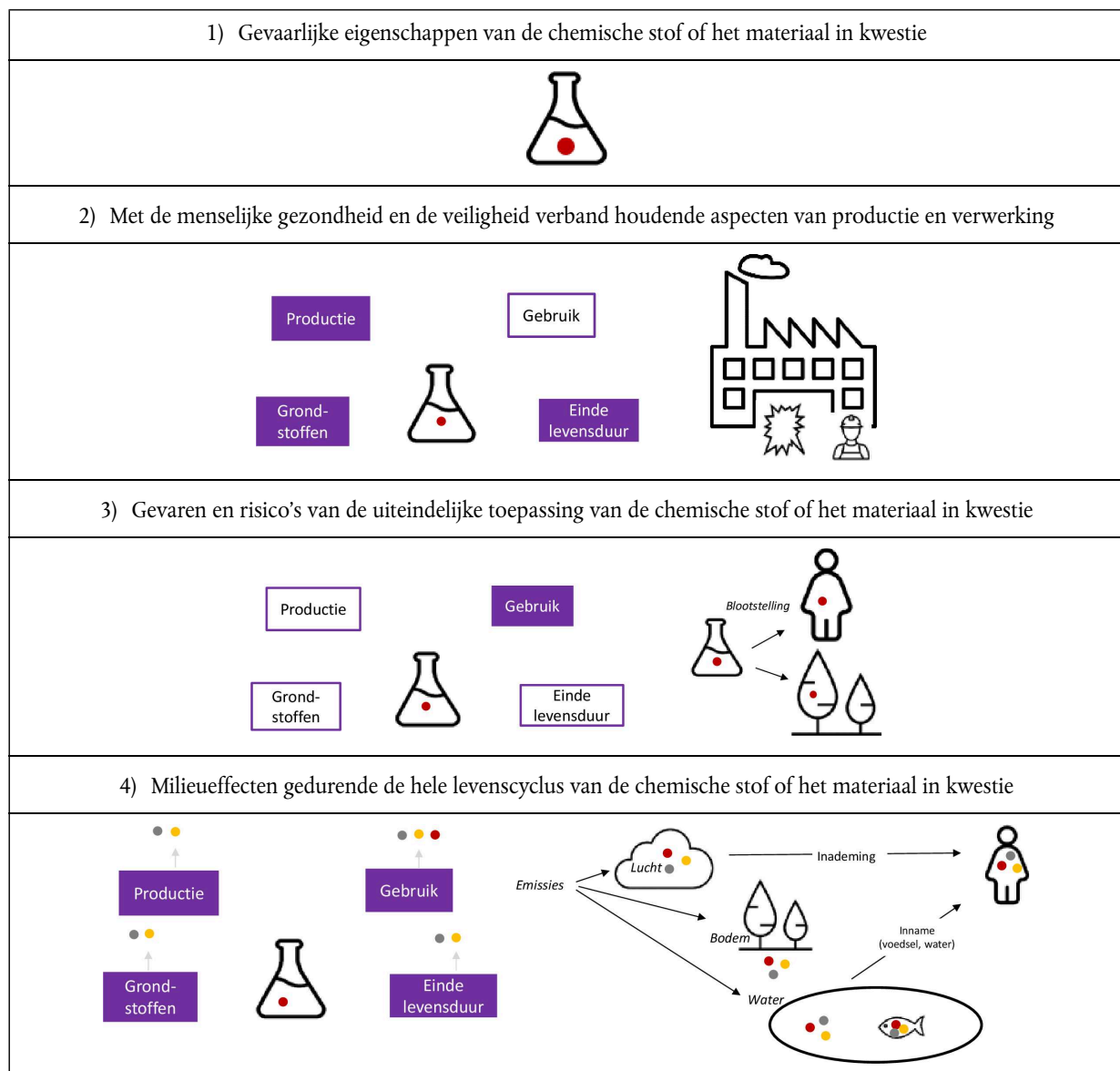
Stap 3 — Met de menselijke gezondheid en het milieu verband houdende aspecten in de uiteindelijke toepassingsfase

In deze stap worden de gevaren en risico's van de uiteindelijke toepassing van de chemische stof of het materiaal in kwestie beoordeeld. Daarbij worden de gebruiksspecifieke blootstelling aan de chemische stof of het materiaal en de daaraan verbonden risico's tegen het licht gehouden.

Het doel is te na te gaan of het gebruik van een chemische stof of materiaal in de uiteindelijke toepassing een risico voor de menselijke gezondheid of het milieu inhoudt.

Stap 4 — Beoordeling van de ecologische duurzaamheid

In de vierde stap worden door middel van een LCA de effecten op de ecologische duurzaamheid gedurende de hele levenscyclus van chemische stoffen/materialen in aanmerking genomen, waarbij verschillende categorieën effecten worden beoordeeld, zoals klimaatverandering en het gebruik van hulpbronnen. In deze stap worden ook toxiciteit en ecotoxiciteit in aanmerking genomen, waarbij wordt gekeken naar de effecten die de emissies gedurende de hele levenscyclus via milieucompartimenten (bv. bodem, water, lucht), met inbegrip van mobiliteit tussen compartimenten, en niet via rechtstreekse blootstelling (die in stap 3 aan de orde kwam), hebben op mens en het milieu.

Afbeelding 2: illustratie van de veiligheids- en duurzaamheidsaspecten van de chemische stof of het materiaal waarop de veiligheids- en duurzaamheidsbeoordeling betrekking heeft. Geleerde rechthoeken geven aan welke levenscyclusfase aan de orde is. De rode stip verwijst naar de te beoordelen chemische stof of het te beoordelen materiaal, terwijl de gele en grijze stippen verwijzen naar alle andere stoffen die tijdens de levenscyclus daarvan worden uitgestoten (bv. andere giftige chemische stoffen die vrijkomen bij de winning van grondstoffen of als gevolg van de in het productieproces gebruikte energie).

4.1. Gevarenbeoordeling (stap 1)

In de EU-wetgeving inzake chemische stoffen (de REACH- en CLP-verordeningen) worden chemische gevaren onderverdeeld in gevaren voor de menselijke gezondheid, milieugevaren en fysische gevaren. Deze gevaren zijn verder onderverdeeld in gevarenklassen en -categorieën, die in de beoordeling worden opgenomen. Het doel is een reeks SSbD-criteria vast te stellen voor de intrinsieke eigenschappen van chemische stoffen en materialen die schadelijke effecten kunnen hebben op mens of milieu. Hiervoor wordt uitgegaan van de gevarenklassen en -categorieën die in de CLP-verordening zijn vastgesteld. De SSbD-beoordeling is vrijwillig en is gekoppeld aan activiteiten op het gebied van O&I. Het toepassingsgebied ervan hoeft zich daarom niet te beperken tot de gegevens waarop deze verordeningen betrekking hebben. De drie belangrijkste gevarencategorieën zijn:

1. intrinsieke gevaarlijke eigenschappen die relevant zijn voor de menselijke gezondheid (gevaren voor de menselijke gezondheid);
2. intrinsieke gevaarlijke eigenschappen die relevant zijn voor het milieu (milieugevaren);
3. gevaarlijke fysische eigenschappen (fysische gevaren).

De SSbD-indeling van de gevaarlijke eigenschappen houdt nauw verband met relevante initiatieven van de Commissie, zoals de strategie voor duurzame chemische stoffen ⁽⁷⁾, het voorstel voor een verordening betreffende duurzame producten ⁽⁸⁾ of het initiatief voor duurzame financiering in de EU ⁽⁹⁾. Voor gedetailleerde informatie over de beoordelingsmethoden wordt verwezen naar de in de CLP-verordening vastgestelde indelingscriteria voor stoffen en mengsels.

De verordening testmethoden ⁽¹⁰⁾ bevat de testmethoden die moeten worden gebruikt voor het genereren van de gegevens voor de gevarenbeoordeling, en deze methoden zijn grotendeels gebaseerd op de OESO-richtsnoeren voor het testen van chemische stoffen ⁽¹¹⁾, die een van de belangrijkste instrumenten vormen voor de wereldwijde beoordeling van de mogelijke schadelijke effecten van chemische stoffen op de menselijke gezondheid en het milieu. Nog weer andere methoden die voor de beoordeling van de gevaarlijke eigenschappen worden aanbevolen, zijn opgenomen in de ECHA-richtsnoeren voor de toepassing van de CLP-criteria ⁽¹²⁾, die de CLP-criteria voor gevaarlijke eigenschappen ondersteunen. Verdere ondersteuning met betrekking tot beoordelingsmethoden is beschikbaar in het richtsnoer van het Europees Agentschap voor chemische stoffen (ECHA) voor informatie-eisen en chemische veiligheidsbeoordeling ⁽¹³⁾, waarin de informatie-eisen en de wijze waarop daaraan overeenkomstig de Reach-verordening moet worden voldaan, worden beschreven. In de indeling voor de SSbD-beoordeling kunnen al andere gevarenklassen in aanmerking worden genomen, zoals: persistent, bioaccumulerend en toxisch (PBT), zeer persistent en zeer bioaccumulerend (zPzB), persistent, mobiel en toxisch (PMT), zeer persistent en zeer mobiel (zPzM), en hormoonontregeling. Deze gevarenklassen zijn weliswaar nog niet opgenomen in het kader van de CLP-verordening, maar de ontwerpcriteria die nu worden ontwikkeld, zouden al wel kunnen worden toegepast.

Voor de beoordeling van de in tabel 2 ⁽¹⁴⁾ opgenomen aspecten wordt een getrapte aanpak voorgesteld, afhankelijk van de beschikbaarheid van gegevens. Aangezien de informatie die beschikbaar is over nieuw ontwikkelde chemische stoffen of materialen aan het begin van het proces nog beperkt zou kunnen zijn, is een getrapte aanpak nuttig om gevaren zo vroeg mogelijk in de innovatiefase (d.w.z. tijdens het ontwerp van de chemische stof of het materiaal) te kunnen karakteriseren door bijvoorbeeld gebruik te maken van nieuwe benaderingsmethoden ("new approach methodologies", NAM's) voor het genereren van gegevens en kennis. Een getrapte aanpak maakt het mogelijk vermoedelijk gevaarlijke chemische stoffen of materialen in een vroeg stadium van het innovatieproces te identificeren en geïnformeerde beslissingen te nemen (bv. om het gevaar verder te beoordelen, op de stof te screenen, meer gegevens op te vragen tijdens de levenscyclus van de chemische stof of het materiaal in kwestie). Screening met hoge verwerkingscapaciteit, computermodellen, read-across en andere alternatieve benaderingen moeten in eerste instantie worden gebruikt, zodat alleen de meest veelbelovende kandidaten (minder gevaarlijke chemische stoffen of materialen) op hogere niveaus worden getest overeenkomstig de wettelijke voorschriften voor het in de handel brengen van chemische stoffen. Indien de beoordeling wordt uitgevoerd op een bestaande chemische stof (die bv. reeds in de handel is), kunnen NAM's worden gebruikt om eventuele lacunes op te vullen in de gegevens die nodig zijn om te voldoen aan de informatievereisten voor de in tabel 2 vermelde aspecten. Ook moeten de beschikbare academische gegevens worden gescreend alvorens te besluiten of aanvullende studies nodig zijn, met name als het gaat om studies waarbij laboratoriumdieren betrokken zijn.

⁽⁷⁾ COM(2020) 667 final.

⁽⁸⁾ COM(2022) 142 final.

⁽⁹⁾ Technical Working Group, Part B — Annex: Technical Screening Criteria, maart 2022. https://wwfeu.awsassets.panda.org/downloads/220330_sustainable_finance_platform_finance_report_remaining_environmental_objectives.pdf

⁽¹⁰⁾ Verordening (EG) nr. 440/2008 van de Raad.

⁽¹¹⁾ <https://www.oecd.org/chemicalsafety/testing/>

⁽¹²⁾ <https://echa.europa.eu/nl/guidance-documents/guidance-on-clp>

⁽¹³⁾ <https://echa.europa.eu/nl/guidance-documents/guidance-on-information-requirements-and-chemical-safety-assessment>

⁽¹⁴⁾ Tabel 2 zal na de testperiode worden herzien.

Tabel 2

Lijst van aspecten (gevaarlijke eigenschappen) die relevant zijn voor stap 1

Groepsdefinitie	Gevaren voor de menselijke gezondheid	Milieugevaren	Fysische gevaren
<p>Groep A:</p> <p>omvat de schadelijkste stoffen (volgens de strategie voor duurzame chemische stoffen), waaronder zeer zorgwekkende stoffen ("substances of very high concern", SVHC's) (d. w.z. stoffen die voldoen aan de criteria van artikel 57, punten a) tot en met f), van de Reach-verordening en zijn vastgesteld overeenkomstig artikel 59, lid 1, van die verordening ⁽¹⁾ ⁽²⁾</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Kankerverwekkendheid, categorie 1A en 1B — Mutageniteit in geslachtscellen, categorie 1A en 1B — Voortplantings-/ontwikkelingstoxiciteit, categorie 1A en 1B — Hormoonontregeling, categorie 1 (menselijke gezondheid) — Sensibilisatie van de luchtwegen, categorie 1 — Specifieke doelorgaantoxiciteit bij herhaalde blootstelling (STOT-RE), categorie 1, met inbegrip van immunotoxiciteit en neurotoxiciteit 	<ul style="list-style-type: none"> — Persistent, bioaccumulerend en toxisch/zeer persistent en zeer bioaccumulerend (PBT/zPzB) — Persistent, mobiel en toxisch/zeer persistent en zeer mobiel (PMT/zPzM) ⁽³⁾ — Hormoonontregeling, categorie 1 (milieu) 	
<p>Groep B:</p> <p>omvat tot bezorgdheid aanleiding gevende stoffen zoals beschreven in de strategie voor duurzame chemische stoffen en gedefinieerd in artikel 2, punt 28), van het voorstel inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten ⁽⁴⁾, maar die niet zijn opgenomen in groep A</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Sensibilisatie van de huid, categorie 1 — Kankerverwekkendheid, categorie 2 — Mutageniteit in geslachtscellen, categorie 2 — Voortplantings-/ontwikkelingstoxiciteit, categorie 2 — Specifieke doelorgaantoxiciteit bij herhaalde blootstelling (STOT-RE), categorie 2 <ul style="list-style-type: none"> — Specifieke doelorgaantoxiciteit bij eenmalige blootstelling, categorieën 1 en 2 — Hormoonontregeling, categorie 2 (menselijke gezondheid) 	<ul style="list-style-type: none"> — Gevaarlijk voor de ozonlaag — Chronische milieutoxiciteit (chronische aquatische toxiciteit) — Hormoonontregeling, categorie 2 (milieu) 	

Groepsdefinitie	Gevaren voor de menselijke gezondheid	Milieugevaren	Fysische gevaren
<p>Groep C:</p> <p>omvat de andere gevarenklassen die niet tot groep A of B behoren</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Acute toxiciteit — Huidcorrosie — Huidirritatie — Ernstig oogletsel/oogirritatie — Gevaar bij inademing (categorie 1) — Specifieke doelorgaantoxiciteit bij eenmalige blootstelling (STOT SE), categorie 3 	<ul style="list-style-type: none"> — Acute milieutoxiciteit (acute aquatische toxiciteit) 	<ul style="list-style-type: none"> — Ontplobbare stoffen — Ontvlambare gassen, vloeistoffen en vaste stoffen — Oxiderende gassen, vloeistoffen, vaste stoffen — Gassen onder druk — Zelfontledend — Pyrofore vloeistoffen, vaste stoffen — Vatbaar voor zelfverhitting — Ontwikkelt ontvlambare gassen in contact met water — Organische peroxiden — Bijtende werking — Ongevoelig gemaakte ontplobbare stoffen

(¹) Artikel 57, punt a), van de Reach-verordening — kankerverwekkend van categorie 1A of 1B; artikel 57, punt b), van de Reach-verordening — mutageen van categorie 1A of 1B; artikel 57, punt c), van de Reach-verordening — giftig voor de voortplanting van categorie 1A of 1B; artikel 57, punt d), van de Reach-verordening — persistent, bioaccumulerend en toxisch (PBT); artikel 57, punt e), van de Reach-verordening — zeer persistent en zeer bioaccumulerend (zPzB); artikel 57, punt f), van de Reach-verordening — even zorgwekkend met waarschijnlijke ernstige gevolgen voor de gezondheid van de mens (en/of) voor het milieu.

(²) Sommige stoffen met andere gevaarlijke eigenschappen (bv. STOT-RE) kunnen worden ingedeeld als zeer zorgwekkende stoffen vanwege het “gelijke niveau van bezorgdheid” waartoe zij aanleiding geven (zie artikel 57, punt f), van de Reach-verordening).

(³) De opname van alle PMT- en zPzM-stoffen in de subgroep van de schadelijkste stoffen zal nader worden beoordeeld.—

(⁴) Voorstel voor een verordening betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten (COM(2022) 142 final); artikel 2, punt 28) — “tot bezorgdheid aanleiding gevende stof”: een stof die:

a) voldoet aan de criteria van artikel 57 en wordt vastgesteld overeenkomstig artikel 59, lid 1, van de REACH-verordening, of

b) in deel 3 van bijlage VI bij de CLP-verordening is ingedeeld in een van de volgende gevarenklassen of -categorieën:

- kankerverwekkend van de categorieën 1 en 2;
- mutageniteit in geslachtscellen van de categorieën 1 en 2;
- voortplantingstoxiciteit van de categorieën 1 en 2;
- sensibilisatie van de luchtwegen van categorie 1;
- sensibilisatie van de huid van categorie 1;
- chronisch gevaar voor het aquatisch milieu van categorieën 1 t/m 4;
- gevaarlijk voor de ozonlaag;
- specifieke doelorgaantoxiciteit — herhaalde blootstelling van de categorieën 1 en 2;
- specifieke doelorgaantoxiciteit — eenmalige blootstelling van de categorieën 1 en 2, of

c) een negatieve invloed heeft op het hergebruik en de recycling van materialen in het product waarin de stof aanwezig is.

4.2. Met de menselijke gezondheid en de veiligheid verband houdende aspecten van productie en verwerking (stap 2)

De aspecten die in deze stap aan bod komen, houden verband met gezondheid en veiligheid op het werk tijdens de productie en verwerking van een chemische stof of materiaal. Het risico moet worden geraamd als een combinatie van de gevaren die aan de chemische stof of het materiaal zijn verbonden, de blootstelling tijdens de verschillende processen en de bestaande risicobeheersmaatregelen.

Voor dit deel van de beoordeling is het belangrijk alle productie- en verwerkingsstappen, de in elk daarvan gebruikte stoffen (bv. chemische stoffen of materialen, technische hulpstoffen) en de stoffen die tijdens de processen kunnen worden geproduceerd (vluchtige organische stoffen, bijproducten enz.) te identificeren en de gevaren en risico's die zij met zich meebrengen voor werknemers te identificeren. De operationele omstandigheden (hoe de stof in het proces wordt gebruikt, of de verwerking ervan gesloten/open plaatsvindt, in welke concentratie zij in een preparaat voorkomt), samen met het vrijkomingsrisico (vluchtigheid, neiging tot stofvorming, fugaciteit, temperatuur, druk) en de toegepaste risicobeheersmaatregelen (bv. plaatselijke afzuiging) bepalen de waarschijnlijkheid van blootstelling van de werknemers en de mogelijke blootstellingsroute (inademing, dermaal, orale opname).

Net als in stap 1 kan een getrapte aanpak worden toegepast, afhankelijk van de beschikbaarheid van gegevens.

Er zijn verschillende kwalitatieve/vereenvoudigde modellen beschikbaar (ook bekend als “control banding”-modellen) voor de beoordeling van de veiligheid en het beheer van risico's op de werkplek. Deze modellen zijn ontworpen om risico's op de werkplek te karakteriseren aan de hand van een tier 1-benadering, voor het geval de volledige reeks gegevens die nodig is om een kwantitatieve beoordeling uit te voeren, niet beschikbaar is. De modellen zijn gebaseerd op het toekennen van scores of niveaus aan een aantal van de volgende variabelen waarmee rekening moet worden gehouden bij de karakterisering van het risico:

- gevaren van chemische stoffen;
- frequentie en duur van de blootstelling;
- gebruikte of aanwezige hoeveelheid van de chemische stof of het materiaal in kwestie
- fysische eigenschappen van de chemische stof of het materiaal in kwestie, zoals vluchtigheid of neiging tot stofvorming;
- operationele omstandigheden;
- type van de bestaande risicobeheersmaatregelen.

Er zijn twee soorten modellen: modellen waarmee het potentiële blootstellingsrisico wordt geraamd (deze nemen de getroffen preventieve maatregelen niet in aanmerking als inputvariabele) en modellen waarmee het verwachte blootstellingsrisico wordt geraamd (deze geven een raming van het uiteindelijke risico, waarbij de eventueel getroffen preventieve maatregelen wel in aanmerking worden genomen).

Het resultaat is een indeling in verschillende risiconiveaus om te bepalen of het risico aanvaardbaar is en, indien nodig, welke soorten preventieve maatregelen er moeten worden genomen.

Een van de aanbevolen beoordelingsinstrumenten voor stap 2 is het hulpmiddel voor getrapte gerichte risicobeoordeling (“targeted risk assessment”, TRA), dat is ontwikkeld door het Europees Centrum voor ecotoxicologie en toxicologie van chemicaliën (ECETOC). Dit TRA-instrument⁽¹⁵⁾, dat is ontwikkeld om de registratie van chemische stoffen overeenkomstig de Reach-verordening te vergemakkelijken, wordt op grote schaal gebruikt in de industrie en geniet bekendheid bij kleine en middelgrote ondernemingen. Om dit instrument te gebruiken, wordt aanbevolen de ECHA-richtsnoeren (hoofdstuk R.12 Beschrijving van het gebruik⁽¹⁶⁾) toe te passen om het gebruik van de chemische stof of het materiaal in kwestie in de verschillende stadia te omschrijven, aangezien het instrument deze richtsnoeren als referentie gebruikt. Er zijn ook andere modellen en instrumenten beschikbaar, zoals Chesar⁽¹⁷⁾ (ook relevant voor stap 3, waarin meer details worden verstrekt), het model van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO)⁽¹⁸⁾, het Duitse kolommodel voor gevaarlijke stoffen, ondersteund door het hulpmiddel “eenvoudig te gebruiken voor de werkplek bedoeld beheersschema voor gevaarlijke stoffen” (EMKG)⁽¹⁹⁾, het INRS-model⁽²⁰⁾, het Nederlandse Stoffenmanager-model⁽²¹⁾ of het Belgische REGETOX-model⁽²²⁾.

⁽¹⁵⁾ Het TRA-hulpmiddel van ECETOC: <https://www.ecetoc.org/tools/tra-main/>

⁽¹⁶⁾ https://echa.europa.eu/documents/10162/17224/information_requirements_r12_en.pdf

⁽¹⁷⁾ Hulpmiddel voor beoordeling en rapportage van de chemische veiligheid, <https://chesar.echa.europa.eu/home>

⁽¹⁸⁾ IAO — https://www.ilo.org/legacy/english/protection/safework/ctrl_banding/toolkit/icct/

⁽¹⁹⁾ Eenvoudig te gebruiken voor de werkplek bedoeld beheersschema voor gevaarlijke stoffen (“Einfaches Maßnahmenkonzept Gefahrstoffe”, EMKG), https://www.baua.de/EN/Topics/Work-design/Hazardous-substances/EMKG/Easy-to-use-workplace-control-scheme-EMKG_node.html

⁽²⁰⁾ INRS-model, <https://www.inrs.fr/media.html?refINRS=ND%202233>

⁽²¹⁾ Stoffenmanager, <https://stoffenmanager.com/>

⁽²²⁾ Réseau de Gestion des Risques Toxicologiques (REGETOX 2000), http://www.regetox.med.ulg.ac.be/accueil_fr.htm

In tabel 3 zijn voorbeelden opgenomen van relevante aspecten en indicatoren zoals die in stap 2 moeten worden beoordeeld. Zij zijn ontleend aan het Duitse kolommodel voor gevaarlijke stoffen, dat is ontwikkeld door het instituut voor gezondheid en veiligheid op het werk van de Duitse instantie voor de sociale ongevallenverzekering ⁽²³⁾. Met betrekking tot chronische gevaren voor de menselijke gezondheid zijn deze gekoppeld aan de indeling van de gevarenklassen in stap 1. Het kolommodel is in de eerste plaats ontwikkeld om de substitutiebeoordeling van gevaarlijke stoffen te ondersteunen, maar de aanpak kan, met gebruikmaking van dezelfde informatie, worden aangepast voor andere doeleinden.

⁽²³⁾ The GHS Column Model 2020 — An aid to substitute assessment, T. Smola (red.), Institut für Arbeitsschutz der Deutschen Gesetzlichen Unfallversicherung (IFA), <https://www.dguv.de/ifa/praxishilfen/hazardous-substances/ghs-spaltenmodell-zur-substituitionspruefung/index.jsp>

Tabel 3

Voorbeelden van aspecten en indicatoren die relevant zijn voor stap 2, ontleend aan het Duitse kolommodel voor gevaarlijke stoffen.

Aspect	Subaspecten en indicatoren				
	Acute gevaren voor de menselijke gezondheid	Chronische gevaren voor de menselijke gezondheid	Fysische eigenschappen	Gevaren als gevolg van het vrijkomingsgedrag	Verhoging van het risico in verband met verwerking
Proces met zeer hoog risico	<ul style="list-style-type: none"> — Acut toxische stoffen of mengsels, categorie 1 of 2 (H300, H310, H330) — Stoffen of mengsels die in contact met zuren zeer giftige gassen vormen (EUH032) 	<ul style="list-style-type: none"> — Gevaren voor de mens vergelijkbaar met die van groep A van stap 1 	<ul style="list-style-type: none"> — Instabiele ontplofbare stoffen of mengsels (H200) — Ontplofbare stoffen, mengsels en voorwerpen, subklassen 1.1 (H201), 1.2 (H202), 1.3 (H203), 1.4 (H204), 1.5 (H205) en 1.6 (zonder H-zin) — Onvlambare gassen, categorie 1A (H220, H230, H231, H232) en categorieën 1B en 2 (H221) — Pyrofore gassen (H232) — Ontvlambare vloeistoffen, categorie 1 (H224) — Zelfontledende stoffen of mengsels, typen A (H240) en B (H241) — Organische peroxiden, typen A (H240) en B (H241) — Pyrofore vloeistoffen of vaste stoffen, categorie 1 (H250) — Stoffen of mengsels die in contact met water onvlambare gassen ontwikkelen, categorie 1 (H260) — Oxiderende vloeistoffen of vaste stoffen, categorie 1 (H271) 	<ul style="list-style-type: none"> — Gassen — Vloeistoffen met een dampspanning > 250 hPa (mbar) — Vaste stoffen met neiging tot stofvorming 	<ul style="list-style-type: none"> — Open verwerking — Mogelijkheid van direct huidcontact — Toepassing over een groot oppervlak — Open opzet of gedeeltelijk open opzet, natuurlijke ventilatie

Aspect	Subaspecten en indicatoren				
	Acute gevaren voor de menselijke gezondheid	Chronische gevaren voor de menselijke gezondheid	Fysische eigenschappen	Gevaren als gevolg van het vrijkomingsgedrag	Verhoging van het risico in verband met verwerking
Proces met hoog risico	<ul style="list-style-type: none"> — Acuut toxische stoffen of mengsels, categorie 3 (H301, H311, H331) — Stoffen of mengsels die giftig zijn bij contact met de ogen (EUH070) — Stoffen of mengsels die in contact met water of zuren giftige gassen vormen (EUH029, EUH031) — Stoffen of mengsels met specifieke doelorgaan toxiciteit (eenmalige blootstelling), categorie 1: schade aan organen (H370) — De huid sensibiliserende stoffen of mengsels (H317, Sh) — De luchtwegen sensibiliserende stoffen of mengsels (H334, Sa) — Stoffen of mengsels die bijtend zijn voor de huid, categorie 1, 1A (H314) 	<ul style="list-style-type: none"> — Gevaren voor de mens vergelijkbaar met die van groep B van stap 1 	<ul style="list-style-type: none"> — Aerosolen, categorie 1 (H222 en H229) — Ontvlambare vloeistoffen, categorie 2 (H225) — Ontvlambare vaste stoffen, categorie 1 (H228) — Zelfontledende stoffen of mengsels, typen C en D (H242) — Organische peroxiden, typen C en D (H242) — Voor zelfverhitting vatbare stoffen en mengsels, categorie 1 (H251) — Stoffen of mengsels die in contact met water ontvlambare gassen ontwikkelen, categorie 2 (H261) — Oxiderende gassen, categorie 1 (H270) — Oxiderende vloeistoffen of vaste stoffen, categorie 2 (H272) — Ongevoelig gemaakte ontplofbare stoffen, categorie 1 (H206) en categorie 2 (H207) — Stoffen of mengsels met bepaalde eigenschappen (EUH001, EUH014, EUH018, EUH019, EUH044) 	<ul style="list-style-type: none"> — Vloeistoffen met een dampspanning van 50-250 hPa (mbar) 	<ul style="list-style-type: none"> — Gedeeltelijk open opzet, verwerkingsgerelateerd openen met eenvoudige afzuiging, open met eenvoudige afzuiging

Aspect	Subaspecten en indicatoren				
	Acute gevaren voor de menselijke gezondheid	Chronische gevaren voor de menselijke gezondheid	Fysische eigenschappen	Gevaren als gevolg van het vrijkomingsgedrag	Verhoging van het risico in verband met verwerking
Proces met gemiddeld risico	<ul style="list-style-type: none"> — Acut toxische stoffen of mengsels, categorie 4 (H302, H312, H332) — Stoffen of mengsels met specifieke doelorgaantoxiciteit (eenmalige blootstelling), categorie 2: mogelijke schade aan organen (H371) — Stoffen of mengsels die bijtend zijn voor de huid, categorie 1B, 1C (H314) — Oogletsel veroorzakende stoffen of mengsels (H318) — Stoffen of mengsels die bijtend zijn voor de luchtwegen (EUH071) — Niet-toxische gassen die verstikking kunnen veroorzaken door luchtverdringing (bv. stikstof) 	<ul style="list-style-type: none"> — Gevaren voor de mens vergelijkbaar met die van groep C van stap 1, met uitzondering van die welke zijn vermeld onder "acute gevaren voor de menselijke gezondheid" (linkerkolom). 	<ul style="list-style-type: none"> — Aerosolen, categorie 2 (H223 en H229) — Ontvlambare vloeistoffen, categorie 3 (H226) — Ontvlambare vaste stoffen, categorie 2 (H228) — Zelfontledende stof of mengsel, type E en F (H242) — Organische peroxiden, type E en F (H242) — Voor zelfverhitting vatbare stoffen en mengsels, categorie 2 (H252) — Stoffen of mengsels die in contact met water ontvlambare gassen ontwikkelen, categorie 3 (H261) — Oxiderende vloeistoffen of vaste stoffen, categorie 3 (H272) — Gassen onder druk (H280, H281) — Bijtend voor metalen (H290) — Ongevoelig gemaakte ontplofbare stoffen, categorie 3 (H207) en categorie 4 (H208) 	<ul style="list-style-type: none"> — Vloeistoffen met een dampspanning van 10-50 hPa (mbar), met uitzondering van water 	<ul style="list-style-type: none"> — Gesloten verwerking met blootstellingsmogelijkheden, bv. tijdens het vullen, bemonsteren of reinigen — Gesloten opzet, dichtheid niet gewaarborgd, gedeeltelijk open opzet met doeltreffende afzuiging

Aspect	Subaspecten en indicatoren				
	Acute gevaren voor de menselijke gezondheid	Chronische gevaren voor de menselijke gezondheid	Fysische eigenschappen	Gevaren als gevolg van het vrijkomingsgedrag	Verhoging van het risico in verband met verwerking
Proces met laag risico	<ul style="list-style-type: none"> — De huid irriterende stoffen of mengsels (H315) — De ogen irriterende stoffen of mengsels (H319) — Beschadiging van de huid bij werken in vochtigheid — Stoffen of mengsels met aspiratierisico (H304) — Stoffen of mengsels die de huid beschadigen (EUH066) — Stoffen of mengsels met specifieke doelorgaan toxiciteit (eenmalige blootstelling), categorie 3: irritatie van de luchtwegen (H335) — Stoffen of mengsels met specifieke doelorgaan toxiciteit (eenmalige blootstelling), categorie 3: slaperigheid, duizeligheid (H336) 	<ul style="list-style-type: none"> — Stoffen die op andere manieren chronisch schadelijk zijn (geen H-zin)* 	<ul style="list-style-type: none"> — Aerosolen, categorie 3 (H229 zonder H222, H223) — Niet gemakkelijk ontvlambare stoffen of mengsels (vlampunt > 60 ... 100 °C, geen H-zin) — Zelfontledende stoffen/mengsels, type G (geen H-zin) — Organische peroxiden, type G (geen H-zin) 	<ul style="list-style-type: none"> — Vloeistoffen met een dampspanning van 2-10 hPa (mbar) 	<ul style="list-style-type: none"> — Gesloten opzet, dichtheid gewaarborgd, gedeeltelijk gesloten opzet met geïntegreerde afzuiging, gedeeltelijk open opzet met zeer doeltreffende afzuiging
Verwaarloosbaar risico	Stoffen die wat betreft intrinsieke gevaarlijke eigenschappen overeenkomstig stap 1 geen aanleiding geven tot bezorgdheid (d.w.z. niet ingedeeld in de groepen A, B of C)			<ul style="list-style-type: none"> — Vloeistoffen met een dampspanning < 2 hPa (mbar) — Vaste stoffen zonder neiging tot stofvorming 	

4.3. Met de menselijke gezondheid en het milieu verband houdende aspecten van de uiteindelijke toepassingsfase (stap 3)

In deze stap worden de met de menselijke gezondheid en het milieu verband houdende aspecten van de toepassing van de chemische stof of het materiaal in kwestie beoordeeld. Net als in stap 2 zullen de gebruiksomstandigheden bepalend zijn voor de waarschijnlijkheid van blootstelling aan de chemische stof of het materiaal, alsook voor de mogelijke blootstellingsroutes (alle relevante routes) en de daarmee samenhangende toxiciteitseffecten op de menselijke gezondheid, met inbegrip van blootstelling tijdens de levensduur, en op het milieu (bv. door uitspoelen, zoals bij shampoo die in effluent van afvalwaterzuiveringsinstallaties terecht komt).

Het risico wordt gekenmerkt als een combinatie van de gevaren die aan de chemische stof of het materiaal zijn verbonden, en de beoordeling van de geraamde blootstelling van mens en milieu aan de gevaren tijdens het gebruik van de chemische stof of het materiaal in kwestie.

Informatie over de intrinsieke eigenschappen van de chemische stof of het materiaal is noodzakelijk voor de veiligheidsbeoordeling en heeft voornamelijk betrekking op dezelfde gevaarlijke eigenschappen als in stap 1: fysische gevaren, milieugevaren en gevaren voor de menselijke gezondheid.

Informatie over andere fysisch-chemische eigenschappen is ook nodig om de lotgevallen van de chemische stof of het materiaal in kwestie te identificeren, de blootstelling te ramen en de blootstellingsroute(s) vast te stellen en het risico te karakteriseren (bv. eigenschappen zoals de fysische vorm en de dampspanning van de chemische stof of het materiaal, die relevant zijn voor de menselijke gezondheid, of de oplosbaarheid in water en de verdelingscoëfficiënt octanol/water ($\text{Log } K_{ow}$), die relevant is voor het milieu).

Om de blootstelling te ramen, is het met name belangrijk om de toepassing van de chemische stof of het materiaal in kwestie te identificeren/te beschrijven en de gebruiksvoorwaarden te definiëren door informatie te verstrekken over de frequentie en de duur van de blootstelling, de hoeveelheid van de chemische stof of het materiaal die in de toepassing wordt gebruikt of aanwezig is, de gebruiksvoorwaarden van de chemische stof of het materiaal en de gebruiksaanwijzing. Indien de chemische stof of het materiaal meerdere mogelijke toepassingen heeft, moeten idealiter de verschillende blootstellingsroutes in aanmerking worden genomen.

Net als in eerdere stappen kan de aanpak worden geoptimaliseerd, afhankelijk van de vraag of de chemische stof die of het materiaal dat wordt beoordeeld, nieuw is of al bestond, en van welke gegevens beschikbaar zijn.

Net als in stap 2 wordt aanbevolen de ECHA-richtsnoeren (hoofdstuk R.12 Beschrijving van het gebruik²¹) toe te passen als uitgangspunt bij de definitie van het gebruik van de chemische stof of het materiaal in kwestie in deze stap. Hoofdstuk R.12 van de richtsnoeren bevat lijsten van productcategorieën en categorieën voorwerpen, en veel van de beschikbare hulpmiddelen voor het ramen van de blootstelling, zoals ECETOC-TRA²⁰, gebruiken deze beschrijvende categorieën als input voor de beoordeling van blootstelling en veiligheid.

Het hulpmiddel voor beoordeling en rapportage van de chemische veiligheid en rapportage (Chesar)²² is een ander instrument dat wordt aanbevolen voor de veiligheidsbeoordeling van de chemische stof/het materiaal. Het hulpmiddel is ontwikkeld door ECHA om bedrijven te helpen bij het op gestructureerde, geharmoniseerde, transparante en efficiënte wijze opstellen van chemische veiligheidsrapporten ("chemical safety reports", CSR's) en blootstellingsscenario's. Dit omvat het rapporteren van de stofgerelateerde gegevens (relevante fysisch-chemische gegevens en gegevens over lotgevallen en gevaren), het beschrijven van de toepassingen van de stof, het uitvoeren van blootstellingsbeoordelingen, met inbegrip van het vaststellen van de omstandigheden voor een veilig gebruik, de daarmee verband houdende blootstellingsramingen en het aantonen van de beheersing van de risico's. Voor de uitvoering van de blootstellingsbeoordeling is in Chesar een aantal instrumenten voor het ramen van de blootstelling opgenomen: het ECETOC-TRA-hulpmiddel voor de raming van de blootstelling van werknemers en consumenten, en EUSES voor de raming van de blootstelling van het milieu. Deze hulpmiddelen hebben de verwachte gebruiksvoorwaarden nodig als input. Door de industriële sectoren zijn gebruikskarten ontwikkeld om op geharmoniseerde en gestructureerde wijze informatie te verzamelen over de toepassingen en de gebruiksvoorwaarden van chemische stoffen in hun sector. Deze kaarten bevatten de inputparameters voor de beoordeling van de blootstelling van werknemers (SWED's), voor de beoordeling van de blootstelling van consumenten (SCED's) en voor de beoordeling van de blootstelling van het milieu (SPERC's). De bestaande gebruikskarten zijn beschikbaar in Chesar-formaat op <https://www.echa.europa.eu/csr-es-roadmap/use-maps/use-maps-library>. Het is ook mogelijk om in Chesar de met andere instrumenten of met gemeten blootstellingsgegevens verkregen blootstellingsramingen te documenteren. Sommige instrumenten, zoals ConsExpo²⁹, kunnen hun output rechtstreeks naar Chesar exporteren.

Net als in stap 2 kunnen ook instrumenten van hogere niveaus (bv. ConsExpo²⁴) of sectorspecifieke instrumenten die door de industrie zijn ontwikkeld om specifieke productsoorten en voorwerpen te beoordelen, worden gebruikt als de gegevens daarvoor beschikbaar zijn.

4.4. Beoordeling van de ecologische duurzaamheid (stap 4)

Deze stap heeft betrekking op de beoordeling van de ecologische duurzaamheidsaspecten van de chemische stof of het materiaal in kwestie, waarbij de nadruk ligt op de milieueffecten ervan in de hele waardeketen.

⁽²⁴⁾ <https://www.rivm.nl/consexpo>

Om de ecologische duurzaamheid van de chemische stof of het materiaal in kwestie te beoordelen, moet een functionele LCA worden uitgevoerd die de hele levenscyclus bestrijkt. Indien de nieuwe chemische stof of het nieuwe materiaal meerdere mogelijke toepassingen heeft of kan worden geproduceerd via verschillende productieroutes, moeten voor elke productieroute en elke toepassing, alsook voor het einde van de levensduur van de chemische stof of het materiaal afzonderlijke LCA's worden uitgevoerd. Idealiter moeten de LCA-studies naar de verschillende toepassingen van de chemische stof of het materiaal volgens dezelfde modelleringsbeginselen worden uitgevoerd om harmonisatie te waarborgen en een vergelijking van de resultaten mogelijk te maken. Daarom wordt aanbevolen om, waar mogelijk, de milieuoetafdrukmethode voor producten³⁰ te gebruiken als leidraad voor de uitvoering van de LCA.

Aanbevolen wordt de milieuoetafdruk-effectbeoordelingsmethode te gebruiken om de milieuprestatie van producten gedurende de levenscyclus te beoordelen⁽²⁵⁾. Deze methode omvat een minimale reeks te beoordelen effecten. Andere aspecten, die nog niet volledig door de huidige LCA-praktijken worden gedekt, moeten mogelijk per geval worden beoordeeld aan de hand van mogelijke indicatoren die daartoe kunnen worden ontwikkeld.

Aangezien de bestaande milieueffecten zich niet beperken tot die welke onder de milieuoetafdrukmethode vallen, zouden in de toekomst andere effecten kunnen worden toegevoegd.

De onderliggende modellen en karakteriseringsfactoren voor de milieuoetafdrukmethode, beschikbaar op <https://eplca.jrc.ec.europa.eu/LCDN/developerEF.html>, moeten worden toegepast in overeenstemming met het recentste milieuoetafdrukpakket dat beschikbaar is. De aspecten die in aanmerking worden genomen en de indicatoren en methoden die worden toegepast ten tijde van de bekendmaking van deze aanbeveling, zijn opgenomen in tabel 5; die tabel moet echter uitsluitend als voorbeeld worden beschouwd, aangezien de aanbevolen methoden voortdurend in ontwikkeling zijn.

⁽²⁵⁾ C(2021) 9332 final.

Tabel 5

Aspecten, indicatoren en methoden voor de milieuoetafdrukmethode voor stap 4

Beoordelingsniveau/aspecten van de LCA	Subaspect	Indicator en eenheid	Aanbevolen standaardmethode voor de levenscyclus-effectbeoordeling (LCIA)
Toxiciteit	Toxiciteit voor de mens, kankereffecten	Vergelijkende toxische eenheid voor de mens ("Comparative Toxic Unit for humans", CTU _h)	Op basis van USEtox2.1-model (Fantke et al., 2017 ⁽¹⁾), aangepast zoals in (Saouter et al., 2018 ⁽²⁾)
	Toxiciteit voor de mens, andere effecten dan kanker	Vergelijkende toxische eenheid voor de mens ("Comparative Toxic Unit for humans", CTU _h)	Op basis van USEtox2.1-model (Fantke et al., 2017 ⁽¹⁾), aangepast zoals in Saouter et al., 2018 ⁽²⁾
	Ecotoxiciteit, zoet water	Vergelijkende toxische eenheid voor ecosystemen ("Comparative Toxic Unit for ecosystems", CTU _e)	Op basis van USEtox2.1-model (Fantke et al., 2017 ⁽¹⁾), aangepast zoals in Saouter et al., 2018 ⁽²⁾
Klimaatverandering	Klimaatverandering	Aardopwarmingsvermogen (GWP100, kg CO ₂ -eq)	Bern-model — Aardopwarmingsvermogen (GWP) voor een termijn van 100 jaar (op basis van IPCC 2013 ⁽³⁾)
Verontreiniging	Ozonvermindering	Ozonverminderend potentieel ("ozone depletion potential", ODP) (kg CFC-11-eq)	EDIP-model gebaseerd op de Dp's van de Wereld Meteorologische Organisatie (WMO) gedurende een onbeperkte termijn (WMO 2014 ⁽⁴⁾ + integraties)
	Vaste deeltjes/ingeademde anorganische stoffen	Effecten op de menselijke gezondheid van blootstelling aan PM _{2,5} (ziekte-incidentie ⁽⁵⁾)	PM-model (Fantke et al., 2016 ⁽⁶⁾) in UNEP, 2016 ⁽⁷⁾
	Ioniserende straling, menselijke gezondheid	Blootstelling van de mens aan U ²³⁵ (kBq U ²³⁵)	Model voor effecten op de menselijke gezondheid zoals ontwikkeld door Dreicer et al., 1995 (Frischknecht et al, 2000 ⁽⁸⁾)
	Fotochemische ozonvorming	Toename van concentratie troposferisch ozon kg NMVOS-eq	LOTOS-EUROS-model (Van Zelm et al, 2008 ⁽⁹⁾) zoals toegepast in ReCiPe 2008
	Verzuring	Model voor de geaccumuleerde overschrijding (mol H ⁺ -eq)	Geaccumuleerde overschrijding (Posch et al., 2008 ⁽¹⁰⁾ ; Seppälä et al., 2006 ⁽¹¹⁾)

Beoordelingsniveau/aspecten van de LCA	Subaspect	Indicator en eenheid	Aanbevolen standaardmethode voor de levenscycluseffectbeoordeling (LCIA)
	Eutrofiëring, land	Model voor de geaccumuleerde overschrijding (mol N-eq)	Geaccumuleerde overschrijding (Seppälä et al., 2006 ⁽¹¹⁾ , Posch et al., 2008 ⁽¹⁰⁾)
	Eutrofiëring, zoetwater	Fractie nutriënten die eindcompartiment van zoet water bereiken (P, kg P-eq)	EUTREND-model (Struijs et al., 2009 ⁽¹²⁾) zoals toegepast in ReCiPe 2008
	Eutrofiëring, zeewater	Fractie nutriënten die eindcompartiment van zeewater bereiken (N, kg N-eq)	EUTREND-model (Struijs et al., 2009 ⁽¹²⁾) zoals toegepast in ReCiPe 2008
Hulpbronnen	Landgebruik	Bodemkwaliteitsindex ⁽¹³⁾ (biotische productie, weerstand tegen erosie, mechanische filtering en aanvulling van grondwater), dimensieloos	Bodemkwaliteitsindex op basis van het LANCA-model (De Laurentiis et al. 2019 ⁽¹⁴⁾) en van LANCA CF versie 2.5 (Horn & Maier, 2018 ⁽¹⁵⁾)
	Watergebruik	Potentieel voor gebruikersdeprivatie (deprivatiegewogen waterverbruik, m ³ water-eq gedepriveerd water)	Available WAter REMaining (AWARE)-model (Boulay et al., 2018 ⁽¹⁶⁾ ; UNEP, 2016 ⁽⁷⁾)
	Gebruik van hulpbronnen, mineralen en metalen	Vermindering van abiotische hulpbronnen (ADP ("abiotic depletion potential") uiterste reserves, kg Sb-eq)	CML (Guinée et al., 2002 ⁽¹⁷⁾) en (Van Oers et al. 2002 ⁽¹⁸⁾)
	Gebruik van hulpbronnen, energiedragers	Vermindering van abiotische hulpbronnen — fossiele brandstoffen (ADP-fossiel, MJ) ⁽¹⁹⁾	CML (Guinée et al., 2002 ⁽¹⁷⁾) en (Van Oers et al. 2002 ⁽¹⁸⁾)

-
- (¹) USEtox®2.0 Documentation (Version 1), <http://usetox.org>. <https://doi.org/10.11581/DTU:00000011>
- (²) Using REACH and the EFSA database to derive input data for the USEtox model, EUR 29495 EN, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, Luxemburg, 2018, ISBN 978-92-79-98183-8, Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek (JRC) 114227, <https://doi.org/10.2760/611799>
- (³) Anthropogenic and Natural Radiative Forcing. In: Climate Change 2013: The Physical Science Basis. Bijdrage van werkgroep I aan het vijfde evaluatierapport van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering. T.F. Stocker, D. Qin, G.-K. Plattner, M. Tignor, S.K. Allen, J. Doschung, A. Nauels, Y. Xia, V. Bex, en P.M. Midgley, red. Cambridge University Press, blz. 659-740, doi:10.1017/CBO9781107415324.018.
- (⁴) Scientific Assessment of Ozone Depletion: 2014, Global Ozone Research and Monitoring Project Report No. 55, Genève, Zwitserland. Geraadpleegd op <https://csl.noaa.gov/assessments/ozone/2014/preface.html>
- (⁵) De naam van de eenheid is veranderd van “sterfgevallen” in de oorspronkelijke bron (UNEP, 2016) naar “ziekte-incidentie”.
- (⁶) Health impacts of fine particulate matter. In: Frischknecht, R., Jolliet, O. (red.), Global Guidance for Life Cycle Impact Assessment Indicators: deel 1. UNEP/SETAC Life Cycle Initiative, Parijs, blz. 76-99, Geraadpleegd op www.lifecycleinitiative.org/applying-lca/lcia-cf/
- (⁷) Global guidance for life cycle impact assessment indicators: deel 1, ISBN: 978-92-807-3630-4. Geraadpleegd op <https://www.ecocostsvalue.com/EVR/img/references%20others/global-guidance-lcia-v.1-1.pdf>
- (⁸) Human health damages due to ionising radiation in life cycle impact assessment. Environmental Impact Assessment Review. [https://doi.org/10.1016/S0195-9255\(99\)00042-6](https://doi.org/10.1016/S0195-9255(99)00042-6)
- (⁹) “European characterization factors for damage to human health caused by PM₁₀ and ozone in life cycle impact assessment”, Atmospheric Environment 42, blz. 441-453. <https://doi.org/10.1016/j.atmosenv.2007.09.072>
- (¹⁰) “The role of atmospheric dispersion models and ecosystem sensitivity in the determination of characterisation factors for acidifying and eutrophying emissions in LCIA”, The International Journal of Life Cycle Assessment, 13, blz. 477-486, <https://doi.org/10.1007/s11367-008-0025-9>
- (¹¹) “Country-dependent Characterisation Factors for Acidification and Terrestrial Eutrophication Based on Accumulated Exceedance as an Impact Category Indicator”, The International Journal of Life Cycle Assessment 11(6), blz. 403-416, <https://doi.org/10.1065/lca2005.06.215>
- (¹²) Aquatic Eutrophication. Hoofdstuk 6 in: Goedkoop, M., Heijungs, R., Huijbregts, M.A.J., De Schryver, A., Struijs, J., Van Zelm, R. (2009). ReCiPe 2008. A Life Cycle Impact Assessment Method Which Comprises Harmonised Category Indicators at the Midpoint and the Endpoint Level. Report I: Characterisation, eerste editie.
- (¹³) Deze index is het resultaat van de aggregatie, uitgevoerd door het JRC, van de vier indicatoren die worden verstrekt door het LANCA-model voor de beoordeling van effecten die aan landgebruik toe te schrijven zijn, zoals gerapporteerd in De Laurentiis et al. (2019).
- (¹⁴) “Soil quality index: Exploring options for a comprehensive assessment of land use impacts in LCA”, Journal of Cleaner Production, 215, blz. 63-74, <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2018.12.238>
- (¹⁵) LANCA®- Characterization Factors for Life Cycle Impact Assessment, versie 2.5, november 2018. Geraadpleegd op <http://publica.fraunhofer.de/documents/N-379310.html>
- (¹⁶) “The WULCA consensus characterization model for water scarcity footprints: assessing impacts of water consumption based on available water remaining (AWARE)”, The International Journal of Life Cycle Assessment 23(2), blz. 368-378, <https://doi.org/10.1007/s11367-017-1333-8>
- (¹⁷) “Handbook on Life Cycle Assessment: Operational Guide to the ISO Standards”, Serie: Eco-efficiency in industry and science, Kluwer Academic Publishers, Dordrecht: <https://doi.org/10.1007/BF02978897>
- (¹⁸) Abiotic Resource Depletion in LCA. Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat, Dienst Weg- en Waterbouwkunde, Amsterdam.
- (¹⁹) In de ILCD-stroomlijst en in deze aanbeveling is uranium opgenomen in de lijst van energiedragers. Het wordt gemeten in MJ.
-

5. Beoordelingsprocedure en verslaglegging

De toepassing van het SSbD-kader op een chemische stof of materiaal levert drie outputs op:

1. de naleving van SSbD-beginselen tijdens de (her)ontwerpfase;
2. een veiligheids- en duurzaamheidsbeoordeling;
3. het dashboard met een samenvatting van de resultaten.

Niet alle huidige aspecten en indicatoren zijn gekoppeld aan drempelwaarden (deze zijn voornamelijk van toepassing op de wettelijk voorgeschreven veiligheidsaspecten). Dit betekent dat de criteria voor aspecten en indicatoren zonder drempelwaarden niet volledig zijn. In dergelijke gevallen bestaat een pragmatische testaanpak erin de te beoordelen chemische stof of het te beoordelen materiaal te vergelijken met een of meer chemische stoffen of een of meer materialen die mogelijk kunnen worden vervangen, zoals dat momenteel met behulp van alternatieve beoordelingsmethoden wordt gedaan. In het geval van nieuwe chemische stoffen of materialen moet de vergelijking gebaseerd zijn op functionaliteit. Deze aanpak zal leiden tot relatieve verbeteringen op basis van de prestaties van de vergeleken chemische stof(fen) of materia(a)(en).

Modellen voor de presentatie van de resultaten zullen door de Commissie online beschikbaar worden gesteld, met inbegrip van een voorstel voor de grafische visualisatie ervan.

Voor **stap 1** van de veiligheids- en duurzaamheidsbeoordeling zijn vier beoordelingsniveaus gepland.

- Niveau 0 — chemische stoffen of materialen in criteriagroep A (bv. stoffen die als het schadelijkst worden beschouwd, met inbegrip van SVHC's).
- Niveau 1 — chemische stoffen of materialen in criteriagroep B (bv. met chronische effecten voor de menselijke gezondheid of het milieu, niet in groep A opgenomen tot bezorgdheid aanleiding gevende stoffen).
- Niveau 2 — chemische stoffen of materialen in criteriagroep C (bv. met andere gevaarlijke eigenschappen).
- Niveau 3 — chemische stoffen of materialen die niet in een van de in de hiervoor genoemde criteriagroepen opgesomde gevarencategorieën vallen. Hierbij moet rekening worden gehouden met het feit dat de chemische stof of het materiaal in kwestie bij bepaalde toepassingen nog steeds schadelijk kan zijn vanuit een risicoperspectief dat verder gaat dan algemene gevarencriteria en ook rekening houdt met toepassings specifieke blootstellingsomstandigheden.

De in de groepen A, B en C opgesomde (tabel 2) aspecten zijn hiërarchisch ingedeeld, wat betekent dat zij na elkaar moeten worden beoordeeld, en dat het volgende aspectgerelateerde criterium alleen zal worden beoordeeld als aan het voorafgaande criterium is voldaan.

Indien er bewijs is dat de chemische stof of het materiaal in kwestie een van de gevaarlijke eigenschappen bezit die deel uitmaken van de groep gevaarlijke eigenschappen die worden beoordeeld, is het voor de SSbD-beoordeling niet nodig informatie te verzamelen over de andere eigenschappen in dezelfde groep. Hierdoor zou de beoordeling moeten worden vereenvoudigd en zou het makkelijker moeten zijn om gegevens te verzamelen en problematische chemische stoffen of materialen sneller, in een vroeg stadium van het onderzoeks- en ontwikkelingsproces, te elimineren. Om over te kunnen gaan tot de beoordeling van het volgende criterium, moet echter gegevens worden verstrekt over alle aspecten van dezelfde reeks criteria.

Voor de **stappen 2, 3 en 4** van de veiligheids- en duurzaamheidsbeoordeling wordt aanbevolen de volledige beoordeling van het geanalyseerde geval te rapporteren en daarbij aan te geven welke methoden zijn gebruikt. Ook wordt aanbevolen de resultaten van de stappen te benchmarken ten opzichte van de chemische stof die of het materiaal dat wordt vervangen, om na te gaan of er sprake is van een verbetering (vergelijkende beoordeling). Het definitieve SSbD-verslag moet een analyse van de in de stappen 2, 3 en 4 verkregen resultaten bevatten en de aspecten en indicatoren aanwijzen die het grootste effect hebben op de veiligheid en duurzaamheid. De criteria voor de stappen 2, 3 en 4 moeten per geval worden vastgesteld op basis van de verkregen resultaten, aangezien niet voor alle chemische stoffen en materialen dezelfde veiligheids- en duurzaamheidsmaatregelen nodig zijn.

6. Overzicht van gegevensbronnen ter ondersteuning van de veiligheids- en duurzaamheidsbeoordeling

Als uitgangspunt en in aanvulling op de instrumenten die worden genoemd in de beschrijving van de stappen 1-4, kunnen in eerste instantie bronnen zoals de informatie over chemische stoffen van het ECHA ⁽²⁶⁾ (met inbegrip van de inventaris van indelingen en etiketteringen ⁽²⁷⁾ en EUCLEF ⁽²⁸⁾), de databank voor chemische gevaren van de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA) (OpenFoodTox) ⁽²⁹⁾, de eChemPortal van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) ⁽³⁰⁾ en CompTox van het Environmental Protection Agency (EPA) van de Verenigde Staten van Amerika ⁽³¹⁾ worden geraadpleegd, met name voor informatie over de gevaarlijke eigenschappen van bestaande chemische stoffen.

Voor de ecologische voetafdruk zijn datasets inzake de levenscyclusinventaris (LCI) beschikbaar op het Europees levenscyclusanalyseplatform ⁽³²⁾, dat is opgezet en wordt beheerd door de Commissie. Indien beschikbaar moeten er datasets worden gebruikt die in overeenstemming zijn met de milieuvoetafdruk. Een uitgebreid platform voor het zoeken naar gegevens in verschillende databanken is het Global LCA Data Access Network ⁽³³⁾. Het biedt ook instrumenten om datasets uit verschillende bronnen te harmoniseren.

Voor het modelleren van het scenario voor het einde van de levensduur is het moeilijk om specifieke gegevensbronnen aan te wijzen, gezien de verscheidenheid aan gegevens die benodigd zijn, afhankelijk van de te beoordelen chemische stof of het te beoordelen materiaal. Een aanbevolen bron voor algemene statistieken inzake het einde van de levensduur is de Eurostat-databank ⁽³⁴⁾, die gegevens over afvalbeheer in Europa bevat. Daarnaast wordt ook nuttige informatie verstrekt door brancheorganisaties van producenten die vaak studies en statistieken over de duurzaamheid van hun eigen sector publiceren.

⁽²⁶⁾ Informatie over chemische stoffen van het ECHA: <https://echa.europa.eu/nl/information-on-chemicals>

⁽²⁷⁾ <https://echa.europa.eu/nl/information-on-chemicals/cl-inventory-database>

⁽²⁸⁾ <https://echa.europa.eu/nl/legislation-finder>

⁽²⁹⁾ Databank voor chemische gevaren van de EFSA (OpenFoodTox): <https://www.efsa.europa.eu/en/microstrategy/openfoodtox>

⁽³⁰⁾ De eChemPortal van de OESO: <https://www.echemportal.org/echemportal/>

⁽³¹⁾ CompTox Chemicals Dashboard van het EPA van de VS: <https://comptox.epa.gov/dashboard/>

⁽³²⁾ Europees levenscyclusanalyseplatform. <https://eplca.jrc.ec.europa.eu/LCDN/contactListEF.xhtml>

⁽³³⁾ Global LCA Data Access Network: <https://www.globalcadataaccess.org/>

⁽³⁴⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/data/database>

III

(Andere handelingen)

EUROPESE ECONOMISCHE RUIMTE

GEDELEGEERD BESLUIT VAN DE TOEZICHTHOUDENDE AUTORITEIT VAN DE EVA
nr. 204/22/COL

van 16 november 2022

tot wijziging van Besluit nr. 196/22/COL betreffende de noodmaatregelen in Noorwegen in verband met uitbraken van hoogpathogene aviaire influenza krachtens artikel 259, lid 1, punt c), van Verordening (EU) 2016/429 en de artikelen 21, 39 en 55 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/687 [2022/2511]

DE TOEZICHTHOUDENDE AUTORITEIT VAN DE EVA,

Gezien de Overeenkomst tussen de EVA-staten betreffende de oprichting van een Toezichthoudende Autoriteit en een Hof van Justitie, en met name artikel 1, lid 2, en artikel 3 van Protocol 1,

Gezien de handeling waarnaar wordt verwezen in hoofdstuk I, deel 1.1, punt 13, van bijlage I bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte ("EER-overeenkomst"), Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende overdraagbare dierziekten en tot wijziging en intrekking van bepaalde handelingen op het gebied van diergezondheid ("Verordening (EU) 2016/429")⁽¹⁾, zoals gewijzigd en aan de EER-overeenkomst aangepast bij de in bijlage I bij die overeenkomst bedoelde specifieke en sectorale aanpassingen, en met name artikel 257, lid 1, artikel 258, leden 1, 2 en 3, en artikel 259, lid 1, punt c),

Gezien de handeling waarnaar wordt verwezen in hoofdstuk I, deel 1.1, punt 13e, van bijlage I bij de EER-overeenkomst, Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/687 van de Commissie van 17 december 2019 tot aanvulling van Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad wat regels voor de preventie en bestrijding van bepaalde in de lijst opgenomen ziekten betreft ("Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/687")⁽²⁾, zoals gewijzigd en aan de EER-overeenkomst aangepast bij de in bijlage I bij die overeenkomst bedoelde specifieke en sectorale aanpassingen, en met name de artikelen 21, 39 en 55,

Gezien de handeling waarnaar wordt verwezen in hoofdstuk I, deel 1.1, punt 13a, van bijlage I bij de EER-overeenkomst, Uitvoeringsverordening (EU) 2018/1882 van de Commissie van 3 december 2018 betreffende de toepassing, op de categorieën in de lijst opgenomen ziekten, van bepaalde regels voor de preventie en bestrijding van ziekten en tot vaststelling van een lijst van soorten en groepen soorten die een aanzienlijk risico vormen in verband met de verspreiding van die ziekten ("Uitvoeringsverordening (EU) 2018/1882")⁽³⁾, zoals gewijzigd en aan de EER-overeenkomst aangepast bij de in bijlage I bij die overeenkomst bedoelde specifieke en sectorale aanpassingen, en met name de artikelen 1 en 2 en de bijlage daarbij,

zoals aangepast aan de EER-overeenkomst bij punt 4, d), van Protocol nr. 1 bij de EER-overeenkomst.

Overwegende hetgeen volgt:

Hoogpathogene aviaire influenza (HPAI) is een besmettelijke virale ziekte bij vogels die ernstige gevolgen kan hebben voor de rentabiliteit van pluimveehouderijen en die de handel binnen de Europese Economische Ruimte ("EER") verstoort. HPAI-virussen kunnen trekvogels besmetten, die deze virussen vervolgens tijdens hun trek in de herfst en in de lente over lange afstanden kunnen verspreiden. De aanwezigheid van HPAI-virussen bij wilde vogels vormt derhalve een voortdurende bedreiging wat betreft de directe en indirecte insleep van deze virussen in bedrijven waar pluimvee of in gevangenschap levende vogels worden gehouden. Bij een uitbraak van HPAI bestaat het risico dat de ziekteverwekker wordt verspreid naar andere bedrijven waar pluimvee of in gevangenschap levende vogels worden gehouden.

⁽¹⁾ Opgenomen in de EER-overeenkomst bij Besluit nr. 179/2020 van het Gemengd Comité van de EER van 11 december 2020.

⁽²⁾ Opgenomen in de EER-overeenkomst bij Besluit nr. 3/2021 van het Gemengd Comité van de EER van 5 februari 2021.

⁽³⁾ Opgenomen in de EER-overeenkomst bij Besluit nr. 179/2020 van het Gemengd Comité van de EER van 11 december 2020.

Verordening (EU) 2016/429, Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/687 en Uitvoeringsverordening (EU) 2018/1882 zijn van toepassing met ingang van 21 april 2021.

Bij Verordening (EU) 2016/429 is een nieuw wetgevingskader vastgesteld voor de preventie en bestrijding van ziekten die kunnen worden overgedragen op dieren of mensen. HPAI wordt in artikel 9, lid 1, punt a), i), van Verordening (EU) 2016/429 genoemd als een in de lijst opgenomen ziekte waarop de daarin vastgestelde regels inzake preventie en bestrijding van ziekten van toepassing zijn. In de lijst van de bijlage bij Uitvoeringsverordening (EU) 2018/1882 is HPAI opgenomen als een ziekte van categorie A, D en E in de zin van artikel 1 van die verordening.

Op grond van artikel 259, lid 1, van Verordening (EU) 2016/429 moet de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA (“de Autoriteit”) de noodmaatregelen beoordelen die door de bevoegde Noorse autoriteiten krachtens artikel 257, lid 1, punt a), of artikel 258 van die verordening worden getroffen bij een uitbraak van een in de lijst opgenomen ziekte als bedoeld in artikel 9, lid 1, punt a), met inbegrip van HPAI (“de Noorse maatregelen”). Op grond van artikel 259, lid 1, punt c), moet de Autoriteit noodmaatregelen als bedoeld in artikel 257, lid 1, tot goedkeuring van de Noorse maatregelen vaststellen, wanneer zij dat noodzakelijk acht om ongerechtvaardigde belemmeringen voor verplaatsingen van dieren en producten te voorkomen.

Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/687 vult de in Verordening (EU) 2016/429 vastgestelde voorschriften voor de bestrijding van ziekten van de categorieën A, B en C aan, met inbegrip van ziektebestrijdingsmaatregelen voor HPAI. Artikel 21 van die verordening voorziet in de instelling van beschermings- en bewakingszones bij een uitbraak van ziekten van categorie A, waaronder HPAI. Deze regionalisering wordt met name toegepast om de gezondheidsstatus van vogels in de rest van het grondgebied van Noorwegen te vrijwaren door te voorkomen dat de ziekteverwekker wordt binnengebracht en erop toe te zien dat de ziekte in een vroeg stadium wordt opgespoord.

Op 26 oktober 2022 heeft de Autoriteit Besluit 196/22/COL betreffende noodmaatregelen in Noorwegen in verband met een uitbraak van HPAI vastgesteld. Noorwegen had op 22 oktober 2022 een bevestigde uitbraak van HPAI op zijn grondgebied gemeld, in een bedrijf met ongeveer 7 000 vogels die broedeieren leggen ⁽⁴⁾.

Op 12 november 2022 heeft Noorwegen een nieuwe bevestigde uitbraak van HPAI op zijn grondgebied gemeld, in een bedrijf met ongeveer 7 500 legkippen (“de tweede HPAI-uitbraak”) ⁽⁵⁾. Op 15 november 2022 is een update van de melding ontvangen ⁽⁶⁾. De bevoegde Noorse autoriteiten hebben de nodige ziektecontrolebestrijdingsmaatregelen genomen overeenkomstig Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/687, waaronder de instelling van beschermings- en bewakingszones rond de tweede HPAI-uitbraak.

Om te voorkomen dat de handel binnen de EER onnodig wordt verstoord, moeten de door Noorwegen ingestelde beschermings- en bewakingszones met betrekking tot beide uitbraken van HPAI snel worden omschreven.

Dienovereenkomstig worden de beschermings- en bewakingszones met betrekking tot HPAI in Noorwegen, waarbinnen de ziektebestrijdingsmaatregelen van Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/687 worden toegepast, vermeld in de lijst in de bijlage bij dit besluit tot goedkeuring van de Noorse maatregelen krachtens artikel 259, lid 1, punt c), van Verordening (EU) 2016/429, en wordt de duur van die regionalisering in die bijlage gespecificeerd.

De Autoriteit heeft de ziektebestrijdingsmaatregelen in samenwerking met Noorwegen bestudeerd en heeft geconstateerd dat de grenzen van de door de bevoegde autoriteiten van Noorwegen ingestelde beschermings- en bewakingszones op voldoende afstand liggen van de bedrijven waar een uitbraak van HPAI is bevestigd.

Daarom moeten de gebieden die in de lijst van de bijlage bij Besluit nr. 196/22/COL van de Autoriteit als beschermings- en bewakingszones zijn opgenomen, worden gewijzigd.

⁽⁴⁾ Document nr. 1322915.

⁽⁵⁾ Document nr. 1327550.

⁽⁶⁾ Document nr. 1328618.

De Autoriteit heeft op 15 november 2022 bij Gedelegeerd Besluit nr. 203/22/COL (document nr. 1327635) het ontwerpbesluit aan het Comité veterinaire en fytosanitaire aangelegenheden van de EVA voorgelegd overeenkomstig artikel 259, lid 1, en artikel 266, lid 2, van Verordening (EU) 2016/429. Op 16 november 2022 heeft het EVA-comité een positief advies over het ontwerpbesluit uitgebracht. Het ontwerpbesluit is bijgevolg in overeenstemming met het advies van het comité.

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

De bijlage bij Besluit nr. 196/22/COL van de Autoriteit wordt vervangen door de tekst in de bijlage bij dit besluit.

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking op de dag van de ondertekening ervan.

Artikel 3

Dit besluit is van toepassing tot en met de in de bijlage bij dit besluit vermelde uiterste datum waarop ziektebestrijdingsmaatregelen in een van de beschermings- of bewakingszones niet langer van toepassing zijn overeenkomstig artikel 39 of 55 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/687, naargelang het geval.

Artikel 4

Dit besluit is gericht tot Noorwegen.

Artikel 5

Dit besluit is authentiek in de Engelse taal.

Gedaan te Brussel, 16 november 2022.

Voor de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA krachtens delegatiebesluit nr. 130/20/COL,

Árni Páll ÁRNASON
Verantwoordelijk lid van het College

Melpo-Menie JOSÉPHIDÈS
Medeondertekenaar, directeur
van de Juridische en Uitvoerende Dienst

Deel A

Beschermingszones in Noorwegen als bedoeld in de artikelen 1 en 2

Gebied omfattende:	Datum einde geldigheid overeenkomstig artikel 39 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/687	Vastgesteld bij Besluit van de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA nr.:
De delen van de gemeenten Klepp, Sandnes en Sola in de provincie Rogaland binnen een straal van drie kilometer rond het punt met gps-coördinaten N: 58.80459 E: 5.61203	12.11.2022	196/22/COL
De delen van de gemeente Sola in de provincie Rogaland binnen een straal van drie kilometer rond het punt met gps-coördinaten N: 58.90047 E: 5.57987	7.12.2022	204/22/COL

Deel B

Bewakingszones in Noorwegen als bedoeld in de artikelen 1 en 3

Gebied omfattende:	Datum einde geldigheid overeenkomstig artikel 55 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/687	Vastgesteld bij Besluit van de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA nr.:
De delen van de gemeenten Klepp, Sandnes, Sola en Time in de provincie Rogaland, buiten het in de beschermingszone beschreven gebied en binnen een straal van tien kilometer rond het punt met gps-coördinaten N: 58.80459 E: 5.61203	22.11.2022	196/22/COL
De delen van de gemeenten Klepp, Sandnes en Sola in de provincie Rogaland binnen een straal van drie kilometer rond het punt met gps-coördinaten N: 58.80459 E: 5.61203	Van 12.11.2022 tot en met 22.11.2022	196/22/COL
De delen van de gemeenten Randaberg, Stavanger, Klepp, Sandnes en Sola in de provincie Rogaland, buiten het in de beschermingszone beschreven gebied en binnen een straal van tien kilometer rond het punt met gps-coördinaten N: 58.90047 E: 5.57987	16.12.2022	204/22/COL
De delen van de gemeente Sola in de provincie Rogaland binnen een straal van drie kilometer rond het punt met gps-coördinaten N: 58.90047 E: 5.57987	Van 8.12.2022 tot en met 16.12.2022	204/22/COL

ISSN 1977-0758 (elektronische uitgave)
ISSN 1725-2598 (papieren uitgave)

Bureau voor publicaties
van de Europese Unie
L-2985 Luxemburg
LUXEMBURG

NL